

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΑΝΑΛΟΓΙΑ

ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ 6:30 Μ.Μ.

ΜΕ ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΘΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΑΚΜΗΝΗ ΛΙΑΤΕΟΥ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Α'

7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΕΥΘΥΦΡΩΝ - ΠΕΡΙ ΘΕΙΟΥ, ΗΘΙΚΟΣ

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΣΚΡΑΤΟΥΣ

21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΡΙΤΩΝ - Η ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΕΟΥ, ΗΘΙΚΟΣ

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΦΑΙΔΩΝ - ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ, ΗΘΙΚΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Β'

4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΡΑΤΥΛΟΣ - ΠΕΡΙ ΟΡΘΟΤΗΤΟΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ - ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΞΟΦΙΣΤΗΣ - ΠΕΡΙ ΟΝΤΟΣ, ΛΟΓΙΚΟΣ

25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ - ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ, ΛΟΓΙΚΟΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ - ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Γ'

2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ - ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ, ΛΟΓΙΚΟΣ

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΦΙΛΗΒΟΣ - ΠΕΡΙ ΗΔΟΝΗΣ, ΗΘΙΚΟΣ

16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΠΕΡΙ ΑΓΑΘΟΥ, ΗΘΙΚΟΣ

23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΦΑΙΔΡΟΣ - ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ, ΗΘΙΚΟΣ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ & ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΤΗΛ.: 52.37.543 - ΓΕΜΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ: 1.500 ΔΡΧ.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Κάθε ΔΕΥΤΕΡΑ 8-10 μ.μ.

ΑΡΡΗΤΟΙ ΛΟΓΟΙ

ΜΕ ΤΗΝ ΔΑΤΑΜΗ

Στόχος τῶν μαθημάτων εἶναι ἡ ἀνάλυσις ἐπιλεγμένων Ἑλληνικῶν φιλοσοφικῶν κειμένων καὶ Μύθων, μέσω ὀνοματοθεσίας, ἐτυμολογίας καὶ κυρίως ἀναγραμματισμοῦ τῶν ἐννοιῶν, τῶν ὑποκρυπτομένων ἐντὸς τοῦ ΛΟΓΟΥ.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΝ
ΤΑΥΤΙΖΟΝΤΑΙ
Εἰς τὴν ἀναλογικὴν ὀντολογικὴν
κλίμακα τοῦ κοσμοῦ
διὰ τῆς ἐλληνικῆς γλῶσσης,
τῆς ἱερατικῆς γλῶσσης
τοῦ Ἡρακλείτου,
τῆς πυθαγορείου ἀριθμοσοφίας
καὶ τοῦ «ΚΡΑΤΥΛΟΥ» τοῦ Πλάτωνος

Κάθε ΤΕΤΑΡΤΗ 8-10 μ.μ.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΘΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΠΡΟΣΕΓΓΙΞΕΙΣ ΟΡΦΙΚΗΣ & ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ Εἰς τὴν ΠΡΑΞΗ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ
ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ

«ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ»

& ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ Σ. ΝΑΓΟΥ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ * ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, 10432 ΑΘΗΝΑΙ * ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΙΣΗΜΕΡΙΑ * ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2000 (ΤΕΥΧΟΣ 119^η) ΔΡΧ. 1200

ΔΑΤΑΜΗ
ΤΟ ΖΩΟΓΟΜΙΚΟ
ΤΡΙΓΩΝΟ
ΠΛΑΤΩΝΟΣ
Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΗΡΟΣ
ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΕΙ Η ΨΥΧΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ
ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ Εἰς τὴν Ἑσπέρην
ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ
ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ
ΕΞΑΛΟΥΣΤΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ
C. ΛΕΑΔΒΕΑΤΕΡ
ΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Γ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ
Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ
ΛΕΥΚΙΠΠΟΣ - ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ
Τ. ΤΣΟΓΚΑ
ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ
Εἰς τὸν ΧΡΟΝΟ
Π. ΤΡΑΪΑΝΟΥ
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Σ. ΝΑΓΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Τριμηνιαία έκδοσις

Έτος Γ' Άρ. Τεύχους 11 - Σεπτέμβριος 2000

Στουρνάρη 57 104.32 Αθήναι

Τηλ.: 52.37.543, Τηλεομοτύπον: 52.26.694

Ιδιοκτήτης - Εκδότης - Διευθ.:
Ραδάμανθους - Αντώνιος Αναστασάκης

Στοιχειοθεσία: Δήμητρα Μουσάκη
Διορθώσεις: Δήμητρα Αθανασοπούλου
Καλλιτεχνική επεξεργασία: Καλλιόπη Κατσουλάκη

Εκτύπωση: Γ. Χ. Ζαχαροπούλου-Δ. Σιταράς, Λευκάδος 9

Τά κείμενα, όπως και η γλώσσα
κάθε δημοσιεύματος απηχούν τις απόψεις
του εκάστοτε γράφοντος.

* * *

ΕΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

αποστείλατε για έτησίαν συνδρομή
ταχυδρομική επιταγή 5.000 δρχ. στο όνομα:
ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57 104.32 ΑΘΗΝΑΙ

ή καταθέσατε 5.000 δρχ. στην
Τράπεζα Πίστεως Άρ. Λογαριασμού:
104.002.786.016.548
στο όνομα ΑΝΤ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ή τηλεφωνήσατε στο 52.37.543

Συνδρομές εξωτερικού: 10.000 δρχ.

Δωρίσατε μία συνδρομή στους φίλους σας!

Παρακαλείσθε
όσοι δεν έχετε ανανεώσει
την συνδρομή σας
όπως αποστείλετε
ταχ. επιταγή 5.000 δρχ.
στην διεύθυνση του Ίδεο-
θεάτρου με την ένδειξη
"ανανέωση συνδρομής"

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΛΤΑΝΗ ΣΕΛ. 3
ΤΟ ΖΩΟΓΟΝΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΣΕΛ. 10
ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΕΙ Η ΨΥΧΗ
ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΕΛ. 15
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΞΕΛΗΜΗ
& Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ
ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

ΞΑΛΟΥΣΤΙΟΥ ΣΕΛ. 19
ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ

Ξ. ΝΑΓΟΥ ΣΕΛ. 23
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ

Γ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ ΣΕΛ. 28
Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Π. ΛΕΚΑΤΣΑ ΣΕΛ. 34
ΕΠΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ
ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ

Ξ. ΝΑΓΟΥ ΣΕΛ. 38
Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΣ
ΤΩΝ ΞΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΠΛΑΝΗΤΙΚΟΥ ΜΑΣ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΡΟΣ 2^{ον}

Τ. ΤΣΟΓΚΑ ΣΕΛ. 43
ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ
ΕΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Π. ΤΡΑΪΑΝΟΥ ΣΕΛ. 47
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Σ. ΛΕΑΔΒΕΑΤΕΡ ΣΕΛ. 55
ΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

ΤΟ ΖΩΟΓΟΝΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΗΡΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΒΟΥΛΗΣΗ

«Οὐκοῦν εἰ μὲν (ἡ γεωμετρία) οὐσίαν ἀναγκάζει θεάσασθαι, προσήκει εἰ δὲ γένεσιν, οὐ προσήκει».

(Ὅτε, ἐὰν μὲν ἡ γεωμετρία ἀναγκάσῃ τὴν ψυχὴν νὰ ἀτενίσῃ τὴν οὐσίαν, τότε εἶναι κατάλληλο μάθημα, ἀν-
δὲ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ βλέπῃ τὴν γένεσιν δὲν εἶναι κατάλληλον). Πολιτεία Ζ', 526a

«Οὐκοῦν τοῦτο ἔτι διομολογούμενον; Τὸ ποῖον; Ὅς τοῦ ἀεὶ ὄντος γνώσεως, ἀλλ' οὐ τοῦ ποτέ τι γι-
νομένου καὶ ἀπολλυμένου; - Εὐομολογούμενον, ἔφη. Τοῦ γὰρ ἀεὶ ὄντος ἡ γεωμετρικὴ γνώσις ἐστίν».

(Δὲν πρέπει νὰ συμφωνήσωμε σ' αὐτό; Ποιό; Στὸ ὅτι τὸ μάθημα τῆς γεωμετρίας ἀποβλέπει στὴν γνώσιν τοῦ
αἰωνίου ὄντος καὶ ὄχι ἐκείνου ποὺ γεννιέται κάποτε ὡς καὶ κατὰ τὴν φύσιν χάνεται; - Εὐκόλο εἶναι, εἶπε, νὰ
συμφωνήσωμε σ' αὐτό· διότι πράγματι ἡ γεωμετρικὴ γνώσις ἀναφέρεται στὸ αἰώνιος ὄν).

Μετάφρ. Α. Παπαθεοδώρου-Φ. Παππά, ἐκδ. ΠΑΠΥΡΟΣ

Πολιτεία Ζ',

Διὰ νὰ γίνῃ κατανοητὸς ὁ Νυμφαῖος ἀριθμὸς τοῦ Πλά-
τωνος (Πολιτεία Η', 546-547, Σχόλια Α. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ-
Φ. ΠΑΠΠΑ, ΠΑΠΥΡΟΣ) (Κεφ. 16ον σ. 299), πρέπει ὁ ἄνθρω-
πος νὰ ἔχῃ εἰσχωρήσει εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διάστασιν καὶ
κυρίως ἐφαρμογὴ τοῦ Ζωογονικοῦ Τριγώνου. Εἶναι συνε-
πῶς ἀναγκαῖο, ἐφ' ὅσον ἔγινε ἀναφορά καὶ ἐπ' αὐτοῦ
ἐστηρίχθη τὸ 16ον Κεφάλαιο, νὰ δοθῇ εἰς τὸ παρὸν μία
κατὰ τὸ δυνατόν πληρεστέρα ἐρμηνεία τοῦ Ζωογονικοῦ
Τριγώνου, διὰ νὰ συνδεθῇ τὸ ὅλον θέμα μὲ τὸ δάπεδον
τοῦ ἱεροῦ Μνημείου τῆς Θόλου τῆς Ἐπιδαύρου.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος, θὰ προσεγγισθῇ μόνον τὸ Ζωο-
γονικὸν Τρίγωνον λεπτομερῶς διὰ νὰ ἐδραιωθῇ ἐν
συνεχείᾳ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἡ περαιτέρω πορεία τῆς ψυχῆς,
ὅπως τὴν παραλαμβάνει ὁ θεὸς Ἀσκληπιός, ὁ

«ἐκθρὸς νούσων, Ὑγίειαν ἔχων
σύλλεκτρον ἀμεμψή»,

(Ὅρφικὸς Ὕμνος Ἀσκληπιοῦ)

ἰατρὸς ὅλων τῶν ἀνθρώπων, καὶ νὰ τὴν παραδώσῃ
θεραπευμένη εἰς τὸν πατέρα τοῦ Ἀπόλλωνα, ἀποκα-
θαρμένη καὶ ἀπαστράπτουσα, ἔτοιμη νὰ δεχθῇ καὶ νὰ
κατανοήσῃ τὴν ἐντολὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, τὴν ἐντολὴν
«Γνωθὶ σαυτόν» τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν.

α. Συνομιλία μὲ τὰ Πυθαγόρεια Σύμβολα

«Ἐλεγόν τε καὶ οἱ ἄλλοι Πυθαγόρειοι
μὴ εἶναι πρὸς πάντας πάντα ρητά».

(Καὶ οἱ ἄλλοι Πυθαγόρειοι ἔλεγαν ὅτι δὲν
προορίζονταν γιὰ ὅλους ὅλες οἱ διδασκαλίες).

(Διογ. Λαερτίου, Βίοι Φιλοσόφων, Πυθαγόρας, 16,

μετάφρ. Ν. Κυριοπούλου, ἐκδ. ΠΑΠΥΡΟΣ)

Μεγάλον μέρος τῆς Πυθαγορείου διδασκαλίας ἦτο
ἀφιερωμένον εἰς τὰ «Σύμβολα», τὰ ὁποῖα οἱ μαθηταὶ
δεσμευόμενοι ἀπὸ τὴν ἐντολὴν τῆς «ἐχεμυθίας» δὲν
ἀπεκάλυπταν εἰς τοὺς ἀμυήτους, ἀλλὰ ἔκαναν χρῆσι
μόνον μεταξὺ τῶν, καλύπτοντες τὰς μεταξὺ τῶν διαλέ-
ξεις καὶ συγγραφὰς μὲ αὐτὸν τὸν μυστικὸν τρόπον.

Γράφει ὁ Ἰάμβλικος εἰς τὸν «Πυθαγορικὸν Βίον»
(105):

«Καὶ εἰ μὴ τις αὐτὰ (τὰ σύμβολα) ἐκλέξας δια-
πτύξειε καὶ ἀμώκῃ ἐξηγήσει (περιλάβοι), γελοῖα ἂν
καὶ γραῶδη δόξειε τοῖς ἐντυχάνουσι τὰ λεγόμενα
λήρου μετὰ καὶ ἀδολεσχίας, ἐπειδὴν μέντοι κατὰ
τὸ τῶν συμβόλων τούτων τρόπον διαπτυχθῇ καὶ φανὰ
καὶ εὐαγῇ ἀντὶ σκοτεινῶν τοῖς πολλοῖς γέννηται. Θεο-
τροποῖσι καὶ χρησμοῖς τισι τοῦ Πυθίου ἀναλογεῖ
καὶ θαυμαστὴν ἐκφαίνει διάνοιαν, δαιμονίαν τε
ἐπίπνοιαν ἐμποιεῖ τοῖς νενοηκόσι τῶν φιλολόγων».

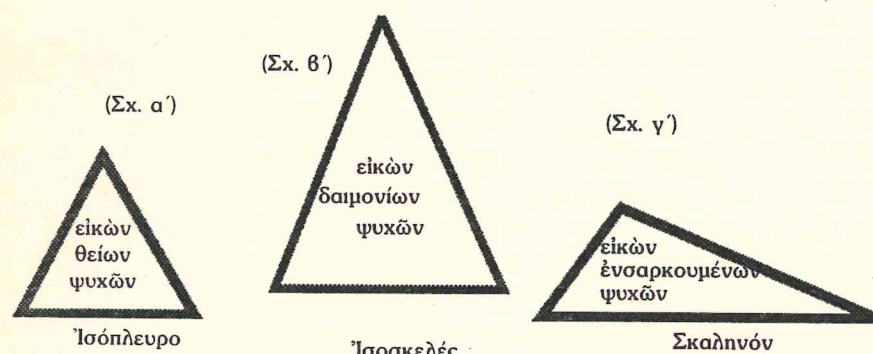
[Καὶ ἂν κανεῖς δὲν θὰ ἐρμήνευε αὐτὰ τὰ σύμβολα,
ἀφοῦ τὰ ξεχώριζε, καὶ δὲν θὰ τὰ ἐξηγοῦσε (κατανοοῦ-
σε) μὲ σοβαρότητα, θὰ φαίνονταν στοὺς συνομιλητὰς
του, γεμᾶτα φλυαρία καὶ ἀπάτη. Ὅταν ὅμως ἐρμηνευ-
θοῦν κατὰ τὸν τρόπον τῶν συμβόλων, θὰ γίνουν γιὰ
τοὺς πολλοὺς φανερά ἀντὶ γιὰ σκοτεινά. Εἶναι δὲ ὅμοια
μὲ προφητεῖες καὶ μερικὸς χρησμοὺς τοῦ Πυθίου Ἀ-
πόλλωνος καὶ φανερώνουν θαυμαστὴ διάνοιαν καὶ δαι-
μόνια ἐμπνευσι προκαλοῦν στοὺς νοήμονες, ἀπὸ τοὺς
λάτρεις τῆς φιλοσοφικῆς συζητήσεως].

(Μετάφρ. Σταυρούλα Λαμπροπούλου, ἐκδ. ΙΑΜΒΛΙΧΟΣ, σ.
89)

Ἡ φιλοσοφικὴ ἐρμηνεία τῶν γεωμετρικῶν σχημάτων
συνδυαζομένη μὲ τὴν ποιοτικὴν ἐρμηνεία τῶν ἀριθμῶν

ήταν μέρος της διδασκαλίας των «συμβόλων». Η έρμηνεία του Πυθαγορείου θεωρήματος, του αποκαλούμενου «ζωογονικού τριγώνου», είναι η εξής: Το τρίγωνο είναι η νοητική παράσταση του αριθμού τρία, διότι υπάρχει «κάτι εις την φύσιν των πραγμάτων που έχει αρχή, μέση και τέλος». Η δὲ φύσις των πραγμάτων περιλαμβάνεται και οριοθετείται από το γεωμετρικό σχήμα του τριγώνου. Ο Πρόκλος (Πολ. II 48, 2, 4) δίδει μία παραστατική απεικόνιση της φύσεως των τριγώνων, τα οποία περιγράφουν την Ζωογόνο Πηγή της Ψυχῆς λέγων συνοπτικῶς (ἐκ τοῦ βιβλίου Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ, Πέτρον Γράβιγγερ, έκδ. ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ - ΔΙΜΕΛΗ σ. 228):

ΠΟΙΟΤΗΤΕΣ ΤΡΙΓΩΝΩΝ

Τὰ 3 ἐκ τῶν 4 τριγώνων που περιγράφουν τὴν ψυχὴ κατὰ τὸν Πρόκλου.

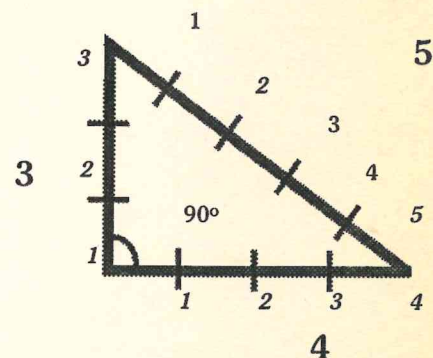
Ἀπουσιάζει τὸ ὀρθογώνιον σκαληνόν τριγώνον

«Καὶ διὰ τοῦτο τὸ τρίγωνον ἀρμόζει πρὸς τὴν ζωογόνον Πηγήν, αἰτίαν πάσης ζωῆς, ὅπως καὶ ὁ κύκλος, ὡς λέγουσιν, ἀρμόζει πρὸς τὸν ἀγκυλομήτην θεὸν (Κρόνον). Πρβ. Πρόκλ. ἐν Τιμ. I 96, 14. Ἐπειδὴ τὰ τριγώνων εἶναι τριῶν εἰδῶν, τὸ μὲν ἰσοπλευρον, ὅπως ἔλεγε καὶ ὁ Ξενοκράτης, εἶναι ἀφιερωμένον (ἀνεῖται) εἰς ὅλας τὰς θείας ψυχάς, δεδομένου ὅτι αὗται ἐξουσιάζονται ἀπὸ τὴν Μονάδα (ὡς τῶ ἐνὶ κεκρατημένῳ)· διότι ἰσότης εἶναι ἐνότης· διὰ τοῦτο καὶ καλοῦνται «θεῖαι»· διότι τὸ ἐν εἶναι ἴδιον τῆς θεότητος... (Σχ. α').

Τὸ δὲ ἰσοσκελές εἶναι ἀφιερωμένον μετὰ τὰς θείας ψυχάς, εἰς τὰς δαιμονίας. Εἰς τὰς ἐν λόγω ψυχάς, αἱ ὁποῖαι εἶναι μέσαι, ὑφίσταται ἰσότης καὶ ἀνισότης, ἐνότης καὶ ποικιλία δυνάμεων, διότι αἱ βάσεις εἶναι ἀνόμοιαι πρὸς τὰς ἐκ τῆς κορυφῆς ἀγομένας πλευράς». (Σχ. β')

Κατὰ τὸν Ἡσίοδο «Ἔργα καὶ Ἡμέραι» (123) «οἱ δαίμονες εἶναι τὸ γένος που ἀπὸ καιρὸ τὸ σκέπασε πᾶ ἡ γῆ, τοῦτοι εἶναι, μετὰ τὴν θέλησιν τοῦ μεγάλου Διός, τὰ καλὰ πνεύματα που γυρίζουν στὸν κόσμον καὶ εἶναι φύλακες τῶν ἀνθρώπων».

«Τὸ δὲ τρίτον, τὸ σκαληνόν, ποὺ ἔχει καὶ τὰς τρεῖς πλευρὰς ἀνομοίας, εἶναι ἡ εἰκὼν τῶν ψυχῶν που ἀνέρχονται καὶ κατέρχονται. Πράγματι, κατὰ τὰς κινήσεις των, ἄπτονται πότε ὀλίγον, πότε πολὺ μετὰ τῶν ἀνωτέρων ὄντων (Σχ. γ'). Παρὰ ταῦτα τὸ σκαληνόν δὲν εἶναι ἡ εἰκὼν τῶν τοιούτων ψυχῶν, παρὰ μόνον κατὰ γενικὸν κανόνα. Ἐκεῖναι που κατέρχονται εἰς τὴν γένεσιν καὶ ἔρχονται ἀπὸ τῆς γένεσεως, εἰκόνα ἔχουν τὸ ὀρθογώνιον σκαληνόν που ἔχει περὶ μὲν τὴν ὀρθὴν γωνίαν τὴν βάσιν κατὰ τὴν σχέσιν ἐπιτίτου (4:3) καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑποτείνουσαν τὸν ἀριθμὸν τῆς πεντάδος» (κατωτέρω σχῆμα).

Σχῆμα ψυχῆς ἐλλόγου ὄντος κατὰ τὴν ἔλευσιν εἰς τὸν Ζωδιακὸν Κύκλον τοῦ ἀγκυλομήτη Θεοῦ

Εἶναι προφανές ὅτι εἰς τὸ ὀρθογώνιον σκαληνόν τρίγωνον, ὁ Πρόκλος ἀποδίδει τὰς ψυχὰς τῶν ἐλλόγων ὄντων, διότι ἡ ὀρθὴ γωνία που σχηματίζεται εἰς τὴν βάσιν τοῦ τριγώνου ἀνήκει εἰς τὸν ὀρθὸ λόγον ἢ ὀρθό+λογισμό.

β. Ἑρμηνεία τῆς γωνίας τῶν 90°

Ἡ γωνία τῶν 90° που σχηματίζεται ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς, τὴν κάθετο ἐπὶ τὴν ὀριζόντιο, οὐδέποτε θὰ ἀλλάξῃ τὸν ἀριθμὸ τῶν μοιρῶν. Αὐτὸς εἶναι δεδομένος. Ἡ ὀρθὴ γωνία ἔχει «ἐν δυνάμει» τὴν γνώσιν τοῦ ὀρθοῦ Λόγου, μετὰ τὴν ὁποία κοινωνεῖ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ τὴν καλλιεργήσῃ διὰ τῆς θελήσεώς του, ὡς ἐνσάρκος, προκειμένου νὰ κατανοήσῃ τὴν Πρόνοιαν, τὸν συνολικὸ Φυσικὸ Νόμο.

Πρόνοια εἶναι ἡ πρὸ τοῦ νοῦ κατάσταση, ἐκεῖνη που προ-νοεῖ. Εἶναι ἡ Φύσις, ἡ ὁποία φροντίζει διὰ ὅλα τῆς τὰ μορφικὰ δημιουργήματα ἐξ ἴσου, συμφῶνως πρὸς τὸν Θεὸ Νόμο συνολικῶς. Ὁρθὸς Λόγος εἶναι ἡ ὀρθὴ γωνία εἰς τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος ἔχει συμμετοχή, ἄλλως θὰ ἦτο ἄδικο ἀπὸ τὴν Πρόνοιαν νὰ ζητήσῃ ὀρθολογισμό, ἐάν δὲν ὑπῆρ-

χε ἐξ ἀρχῆς «ἐν δυνάμει» ἐντὸς του. Ὁρθὴ γωνία (90°), Ὁρθὸς Λόγος καὶ Ἀρετὴ συνάδουν, διότι ὁ ὁρισμὸς τῆς Ἀρετῆς εἶναι «ἡ μεσότης μετὰ δύο ὑπερβολῶν». Ὁ ἀριθμὸς τῶν 90° εἶναι τὸ «μέσον» μετὰ 0° καὶ 180°, καθὼς καὶ μετὰ 180° καὶ 360° τοῦ Ζωδιακοῦ Κύκλου, τοῦ Κύκλου τῆς Ζωῆς.

Διότι λέει ὁ Ἡρῶν ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Περὶ Γεωμετρικῶν, T. 4,148) περὶ τοῦ συμβολισμοῦ τῆς ὀρθῆς γωνίας: «Ἡ ὀρθὴ γωνία συμβολίζει τὴν ἀρετὴν, ἐνῶ ἡ ἀμβλεῖα καὶ ἡ ὀξεῖα τὴν ἀοριστείαν, τὴν κακίαν, τὴν ἐνδεια καὶ τὴν ἀμετρίαν».

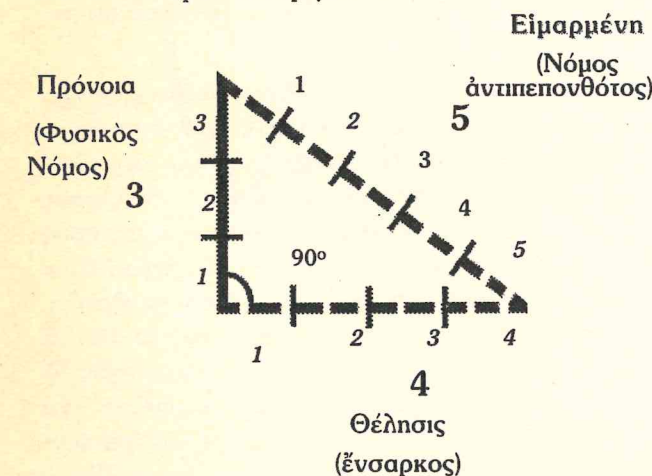
Μετὰ τῶν 180 ἐπιλογῶν ἡ μοιρῶν μόνο μία εἶναι ἡ ἀρίστη καὶ αὕτη εἶναι ἡ μεσότης, δηλαδὴ ἡ ἐπιλογὴ που ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς 90°. Οἰαδήποτε ἄλλη ἐπιλογὴ θὰ εἶναι ἡ ἐνδεια ἢ ὑπερβολή...

«Μεσότης μετὰ δύο ὑπερβολῶν»

γ. Οἱ ἀριθμοὶ 3, 4 καὶ 5 τοῦ Πυθαγορείου Θεωρήματος

Ἡ Πυθαγόρεια ἀριθμοσοφία παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς 3, 4, καὶ 5, τῶν τριῶν πλευρῶν τοῦ ὀρθογωνίου τριγώνου, νὰ δώσουν διὰ τῆς ἐσωτερικῆς των ποιότητος τὴν ἀντίστοιχον θεωρητικὴν ἐρμηνείαν εἰς ἐκάστην πλευρὰν τοῦ τριγώνου.

Ἡ κάθετος πλευρὰ που ἔχει μήκος 3 εἶναι ἡ πλευρὰ τῆς Θείας Προνοίας, τοῦ συνολικοῦ Φυσικοῦ Νόμου. Τὸ μήκος της, συνεπῶς, εἶναι σταθερό, δὲν αὐξομειοῦται. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν γωνία, τὴν ὁποία σχηματίζει μετὰ τὴν ὀριζόντιο. Ἡ γωνία τῆς κορυφῆς τοῦ τριγώνου μπορεῖ νὰ αὐξομειοῦται χωρὶς ἐπιπτώσεις εἰς τὰς ἐπομένας ἐκδηλουμένας ἐννοίας.

Ἡ ὀριζόντιος πλευρὰ μετὰ μήκος 4 τὸ θεμέλιον, βάσις τοῦ τριγώνου, ἐκπροσωπεῖ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, διότι ὁ ἀριθμὸς 4 ἀναφέρεται εἰς τὴν γῆν ἐνσάρκο κατάστασι. Ἡ ἀνθρώπινη θέλησις μπορεῖ νὰ ἐνδυναμῶνεται ἢ νὰ ἐξασθενῇ σύμφωνα μετὰ τὸν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ μήκος συνεπῶς τῆς πλευρᾶς 4 μπορεῖ νὰ μειώνεται ἢ νὰ αὐξάνεται. Ἡ γωνία τῆς καθετοῦ πλευρᾶς, ὅμως, που ἄπτεται τῆς πλευρᾶς τῆς Προνοίας, παραμένει σταθερά. Εἶναι ἡ «ἐν δυνάμει» γνώσις τοῦ θεοῦ Νόμου τῆς Προνοίας.

Ἡ ὑποτείνουσα μετὰ μήκος 5 ἀναφέρεται εἰς τὸν Νόμο τῆς Εἰμαρμένης ἢ τοῦ Ἀντιπεπονητός (μικ. παρακ. τοῦ ρήματος πάσχω). Μήκος καὶ γωνία τῆς ὑποτείνουσας αὐξομειοῦνται ἀναλόγως πρὸς τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος. Ὁ ἀριθμὸς 5 εἶναι ἡ πεμπτοσύνη τῶν ἀριθμῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς δικαιοσύνης κατὰ τοὺς Πυθαγορείους, ἡ δὲ ὑποτείνουσα τοῦ ὀρθογωνίου τριγώνου εἶναι ἐκεῖνη που θὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ μερίδιον που τοῦ ἀναλογεῖ σύμφωνα μετὰ τὰ πεπραγμένα του. Εἰμαρμένη/Μοῖρα εἶναι ἡ μετοχὴ παρακειμένου τοῦ ρήματος μείρομαι=μοιράζω. Συνεπῶς ἡ πλευρὰ 5 πρέπει νὰ ἔχῃ κάθε δυνατότητα αὐξομειώσεως τόσοσιν ὡς πρὸς τὸ μήκος της ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸ τῶν μοιρῶν τῶν γωνιῶν της.

δ. Ὁ μῦθος τοῦ Ἡρὸς εἰς τὴν «Πολιτείαν» τοῦ Πλάτωνος

Γράφει ὁ Πορφύριος εἰς τὸν «Βίον τοῦ Πυθαγόρου»:

«Ἐβουθύτησε δὲ ποτε σταίτινον, ὡς φασὶ βοῦν οἱ ἀκριβέστεροι, ἐξευρὼν τοῦ ὀρθογωνίου τὴν ὑποτείνουσαν ἴσον δυνάμεν τῶν περιεχοῦσαι. Ὅσα γε μὴν τοῖς προσιούσι διελέγετο, ἢ διεξοδικῶς ἢ συμβολικῶς παρήνει. Διτὸν γὰρ ἦν αὐτοῦ τῆς διδασκαλίας τὸ σχῆμα».

(Καὶ κάποτε θυσιάσε, ὅπως διηγοῦνται οἱ ἱστορικοὶ, βόδι ἀπὸ ζύμη, ὅταν ἀνεκάλυψε ὅτι ἡ ὑποτείνουσα τοῦ ὀρθογωνίου τριγώνου ἔχει τὴν ἰδίαν δύναμιν μετὰ τὰς πλευρὰς που τὸ περιέχουν. Αὐτὰ, βέβαια, συζητοῦσε μετὰ τοὺς προσέρχονταν σ' αὐτὸν καὶ τὰ παρέδιδε μετὰ λεπτομέρεια ἢ συμβολικῶς ἐπειδὴ ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας του ἦταν δύο εἰδῶν).

(Μετάφρ. Σταυρούλα Λαμπροπούλου,

Ἡ διατύπωση τοῦ Πυθαγορείου Θεωρήματος, ἡ ὁποία ἐγένεε ἀπὸ τὸν Θαλῆ, 6

*«εἰς πᾶν ὀρθογώνιον τριγώνον,
τὸ τετράγωνον τῆς ὑποτείνουσας
ἴσουςται πρὸς τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων
τῶν δύο ἄλλων πλευρῶν».*

εἶναι ἡ πορεία τῆς ψυχῆς, κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἐνσαρκώσεως, ὡς τὴν ἀποδίδει συμβολικῶς ὁ Πλάτων εἰς τὴν «Πολιτείαν» (617c): Τὸ Ἀδράκτι τῆς Ἀνάγκης εἶναι ὁ συνολικὸς χρόνος. Ὁρίζεται ἀπὸ τὸν Μέγα Νόμο τῆς Ἀνάγκης, μπεράς τῶν τριῶν Μοιρῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκπροσωποῦν τὸν χρόνο, καθὼς ὑφαίνουσι τὸ ὕφασμα τῆς ζωῆς ἢ τὸ «Ζωογονικὸν Τρίγωνον».

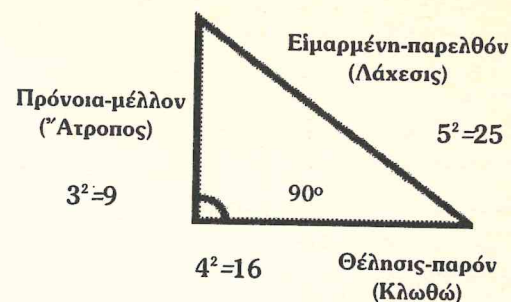

Ἡ Λάχεσις ἐκπροσωπεῖ τὸ παρελθόν, ἡ Ἀτροπος τὸ μέλλον καὶ ἡ Κλωθὴ τὸ παρόν. Ἡ τριπλῇ αὐτῇ ἀλληγορία συσχετίζεται μὲ τὸ Ζωογονικὸν Τρίγωνον ὡς πρὸς τὰς 3 πλευράς, ἐὰν εἰς κάθε μία ἀπὸ τὰς πλευράς τοποθετηθοῦν αἱ ἐννοιαὶ Πρόνοια, Θέλησις καὶ Εἰμαρμένη καὶ ὀρίζουν τὴν λογικὴν διάταξιν τῶν ἰδίων τῶν ἀριθμῶν ποὺ ἐκπροσωποῦνται διὰ τῶν ἀριθμῶν 3, 4, καὶ 5, ἀφοῦ ἐν συνεχείᾳ ὑψωθοῦν εἰς τὸ τετράγωνον, δηλαδὴ $3^2 + 4^2 = 5^2$. Ἡ ἀριθμοσοφικὴ διάστασις τῶν εἶναι ἡ ἐξῆς:

Ὁ ἀριθμὸς 3 ἀνήκει εἰς τὴν Πρόνοια, λόγῳ τῆς θειότητος τοῦ ἀριθμοῦ τρία, ἐκπροσωπεῖ τὸ σύνολον τοῦ Φυσικοῦ Νόμου τοῦ ἐκδηλωμένου σύμπαντος ($3^2=9$) καὶ ὁδῶν τὸ μέλλον, ἐμφανίζεται ἄτροπον. Δὲν ἀλλάζει ὕψος καὶ εἶναι τὸ ἴδιο διὰ ὅλα τὰ ὄντα τῆς φύσεως.

Πρόνοια, Ἀτροπος, καὶ Μέλλον εἶναι ἡ αἰὲς ὑπάρχουσα κατάστασις τῆς ἐν συνόλῳ φύσεως τοῦ μορφοποιημένου σύμπαντος.

Εἶναι ὁ Νόμος, ὁ ὁποῖος προνοεῖ (προβλέπει τὸ μέλλον) ὧν σταθερός, δίκαιος καὶ αἰδίδιος. Ἡ Μοῖρα Ἀτροπος στέκει κάθετος, ἀδέκαστος ἐπὶ τῆς ὀριζοντίου, δὲν κλίνει πρὸς καμμία κατεύθυνσι.

Ὁ ἀριθμὸς 4, ἀνήκει εἰς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα τῆς φύσεως ποὺ ἐκπροσωποῦν τὸ ἀνθρώπινο ὄν. Εἶναι τὰ 4 ριζώματα τοῦ ὅρκου τῶν Πυθαγορείων, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ πυρός, τοῦ ἀέρος, τοῦ ὕδατος καὶ τῆς γῆς συγκροτοῦν τὸ ψυχονοητικὸ καὶ τὸ σωματικὸ μέρος τοῦ ὄντος.

Τὰ 4 στοιχεῖα ἀπὸ αἰσθητὰ μετουσιούμενα εἰς νοητὰ καὶ ἐκπροσωποῦνται τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ ὄντος δομὴν, ἀναλύονται εἰς:

- ἐνθουσιασμόν, τὴν «ἐν Θεῷ Οὐσίαν του», τὸ πῦρ
- νοητικὴν σύστασιν τῶν ἰδεῶν καὶ λογικῶν σκέψεων, ὁ ἀήρ
- συναισθηματικὸν ὑπόβαθρον, ὑποκειμενικὴν ἀντίληψιν καταστάσεων, τὸ ὕδωρ
- σωματικὰς ἀνάγκας καὶ ἀπαιτήσεις καθημερινότητος, ἡ γῆ.

Τὰ 4 στοιχεῖα εἶναι διαβαθμίσεις πυκνότητος, βάρους καὶ ταχύτητος δονήσεων καὶ δὲν ἔχουν σχέσιν μὲ τὰ ὕλικά, γνωστὰ στοιχεῖα τοῦ φυσικοῦ, ὁρατοῦ κόσμου.

Ἀνυψούμενο τὸ 4 εἰς τὸ τετράγωνον $4^2=16$ ἰσχυροποιεῖ εἰς τὸ μέγιστον τὰ 4 στοιχεῖα ἀποδίδον εἰς αὐτὰ τὴν δυνατότητα δράσεως διὰ τῆς θελήσεως εἰς τὸ φυσικὸ πεδίο, τὴν ἐνσαρκὸν κατάστασιν εἰς τὸν χωροχρόνον (4 τοῦ σταυροῦ τῆς ὕλης). Τὸ παρὸν κλῶθεται ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἄνθρωπον, ἐφ' ὅσον ἀντιληφθῇ τὴν δυνατότητα αὐτήν. Θέλησις, Κλωθῶ καὶ παρὸν ἀποτελοῦν τὴν βάση τοῦ τριγώνου.

Ὁ ἀριθμὸς 5, συμπεριλαμβάνει καὶ συναρμόζει τὰ πεπραγμένα τοῦ παρελθόντος τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι ἡ Εἰμαρμένη. Ἡ Λάχεσις μοιράζει τοὺς κλήρους διὰ τὴν σειρὰ προτεραιότητος καὶ ὁ ἄνθρωπος διαλέγει τρόπο ζωῆς ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ ζήσει, ὡς πρὸς τὸν μῦθον τοῦ Ἡρώδης τῆς «Πολιτείας». Τὸ παρελθὸν εἶναι τὸ σύνολον τῶν πράξεων τοῦ ποὺ τὸν ἀκολουθεῖ. Ἐπραγματοποιήθησαν μὲ τὴν ἀντιληπτικότητα τῶν 5 αἰσθήσεων τοῦ. Ὁ ἀριθμὸς 5 ἀνυψούμενος εἰς τὸ τετράγωνον, $5^2=25$, μετατρέπεται εἰς τὸν φλοιὸν τοῦ ἐγκεφάλου τὰς αἰσθήσεις εἰς αἰσθήματα καὶ διὰ τῶν εἰδικῶν συνάψεων εἰς συναισθήματα, σκέψεις, ιδέας.

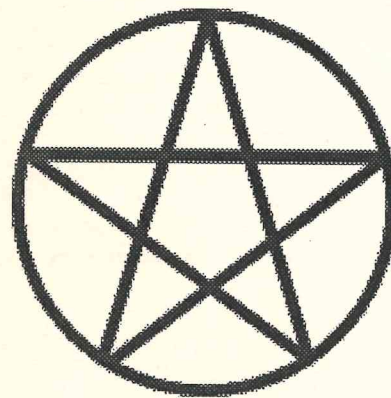
Ἡ Εἰμαρμένη, Λάχεσις, παρελθὸν θὰ τὸν ἀκολουθῇ πάντοτε, διότι μόνος τοῦ ἐπέλεξε τὸν τρόπο τῆς ζωῆς, τὴν ὁποία θὰ ζήσει εἰς τὴν μελλοντικὴν τοῦ ἐνσάρκωσι.

«Καὶ διὰ ταῦτα μάλιστα ἐπιμελητέον, ὅπως ἕκαστος ἡμῶν τῶν ἄλλων μαθημάτων ἀμελήσας τούτου τοῦ μαθήματος καὶ ζητινῆς καὶ μαθητῆς ἔσται, ἐὰν ποθεν οἷός τ' ᾖ μαθεῖν καὶ ἐξευρεῖν, τις αὐτὸν ποιήσει δυνατόν καὶ ἐπιστήμονα, βίον καὶ χρηστὸν καὶ πονηρὸν διαγιγνώσκοντα, τὸν βελτίῳ ἐκ τῶν δυνατῶν αἰεὶ πανταχοῦ αἰρεῖσθαι, καὶ ἀναλογιζόμενον πάντα τὰ νῦν δὴ ρηθέντα ξυντιθέμενα ἀλλήλοις καὶ διαιρούμενα πρὸς ἀρετὴν βίου πως ἔχει».

(...Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς πρέπει ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς, ἀφήνοντας κάθε ἄλλο μάθημα νὰ φροντίσῃ νὰ μάθῃ σὰν καλὸς μαθητῆς καὶ ἐρευνητῆς ἐκεῖνο μονάχα τὸ μάθημα, ποὺ θὰ τὸν κἀνῃ ἱκανὸ νὰ μάθῃ ἀπὸ ὅπουδῆποτε, ποῖος θὰ τὸν κἀνῃ δυνατό καὶ θὰ τοῦ δώσῃ τις ἀπαιτούμενες γνώσεις, νὰ ξεχωρίσῃ τὸν καλὸ ἀπὸ τὸν κακὸ τρόπο ζωῆς, καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους νὰ διαλέγῃ πάντοτε τὸν καλλίτερον, ἀφοῦ θὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ πῶς συντελοῦν στὸν ἐνάρτετο βίον ὅλα ὅσα μέχρι τώρα εἶπαμε, εἴτε ὅλα μαζὶ εἴτε καὶ χωριστὰ τὸ καθένα).

(Πλατ. Πολ. 618c)

Εἶναι σαφές ὅτι ὁ Πλάτων ὁμιλεῖ διὰ μετενσαρκώσεις. Αἱ ψυχαὶ διὰ νὰ κάνουν μία καλὴν ἐπιλογὴν εἰς τὴν ἐπομένη ζωή, πρέπει νὰ συμβουλευθοῦν εἰς τὴν τρέχουσα ἐνσάρκωσιν φιλόσοφο νὰ τὰς ἐκπαιδεύσῃ. Μόνον αὐτοὺς θὰ ᾔτο ἱκανὸς νὰ τοὺς δώσῃ ὁδηγίαν διὰ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ τὸν δημόσιον βίον.

Ἡ Πεντάλφα τῶν Πυθαγορείων

Ὁ ἀριθμὸς 5, ἡ ὑποτείνουσα τοῦ τριγώνου, ἡ Εἰμαρμένη, εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν ἀριθμὸς ποὺ ἐκπροσωπεῖ συμβολικῶς τὸν ἄνθρωπον ὡς πρὸς τὴν Πυθαγόρειο διδασκαλίαν, διότι ὁ πεντάκτινος ἀστέρας ἢ τὸ

πεντάγραμμο τοποθετεῖ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ ἄνω τρίγωνον καὶ τὰ 4 μέλη τοῦ εἰς τὰ 4 σχηματιζόμενα ἄλλα τρίγωνα, δίδων εἰς τὸν πεντάκτινον ἢ πεντάλφον τὰ γράμματα τῆς Ὑγιείας, χαρακτηριστικὸν σύμβολον ἀναγνωρίσεως τῶν Πυθαγορείων μεταξύ των. Τὸ ἔθεταν εἰς τὰς ἐπιστολάς των, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὰ ἐνδύματά των.

Ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος, διὰ τῶν 5 αἰσθήσεων τοῦ ποὺ μεταφέρουν τὰ ἐξωτερικὰ ἐρεθίσματα εἰς τὸν ἐγκέφαλό του, εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἐρμηνεύων τὰ ἐρεθίσματα αὐτὰ, θὰ τὰ μετατρέψῃ εἰς πράξεις, διαμορφώνων κατὰ τὴν πορεία τοῦ εἰς τὸν χρόνο τὸ παρελθόν του.

Τίθεται, ὅμως, τὸ εὐλόγο ἐρώτημα: ποῦ ὑπεισέρχεται ἡ ἐλευθέρη βούλησις τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ μὲ ποῖον τρόπο θὰ μπορέσῃ νὰ τὴν ἀσκήσῃ; Ποία εἶναι ἡ διάστασις τῆς ἐλευθερίας βουλήσεως καὶ πῶς μπορεῖ νὰ κἀνῃ χρῆσιν αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος σήμερον; Ποία εἶναι ἡ χρησιμότης τοῦ Πυθαγορείου φιλοσοφικοῦ στοχασμοῦ διὰ τὸν ἄνθρωπον τοῦ 21ου αἰῶνος συσχετιζομένου μετὰ τοῦ Ζωογονικοῦ Τριγώνου;

ε. Ζωογονικὸν Τρίγωνον καὶ Ἐλευθέρη Βούλησις

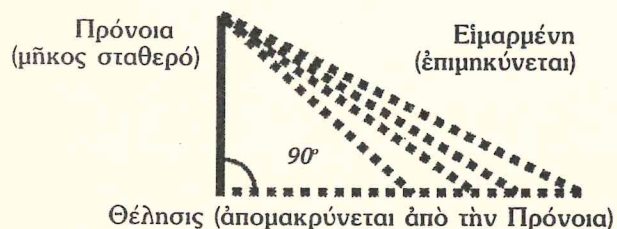
Ὁ ἄνθρωπος ἐπιλέγει τὸν βίον ποὺ θέλει νὰ ἀκολουθήσῃ. Ἡ θέλησις, τὸ θεμέλιον, εἶναι ἡ βάση τοῦ «Ζωογονικοῦ Τριγώνου». Εἶναι ὁ ἀριθμὸς 4. Ὁ ἄνθρωπος ἀντιλαμβάνεται ὅτι διὰ τῆς ἐνδυναμώσεως τῆς θελήσεώς του (βάσις τριγώνου) ἀποκτᾷ τὴν ἐλευθερίαν του. Ἡ θέλησις τῆς βάσεως τοῦ τριγώνου μπορεῖ, συνεπῶς, νὰ ἐπιμκυνθῇ ἢ νὰ μειωθῇ, διότι μόνον μέσω αὐτῆς ὑφίσταται δυνατότης ἀλλαγῆς τῆς πορείας του. Τώρα συνειδητοποιεῖ τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως. Ἐὰν ἐνδυναμῶν τὴν θέλησίν του ἐπιθυμῇ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐγωιστικῶν του τάσεων, δηλαδὴ τὴν ἀπόκτησιν ἀσυδότητου πλούτου, τὴν φιλοδοξίαν, τὸ πάθος τῶν ἡδονῶν κ.λπ., ἡ βάση τοῦ τριγώνου ἐπιμκύνεται. Ἡ πλευρὰ τῆς Εἰμαρμένης ἀκολουθεῖ.

Ἡ κάθετος πλευρὰ τῆς Προνοίας, ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὴν συνολικὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξιν τῶν ὄντων, ἔχει πάντοτε τὸ ἴδιο μήκος, διότι δὲν εἶναι δυνατόν τὸ κάθε ἓνα ἔλλογον ὄν νὰ δύναται νὰ μεταβάλλῃ κατὰ τὴν θέλησίν του τὴν συνολικὴν πορεία τῆς Φύσεως. Ὑπάρχουν συνεπῶς δύο λύσεις:

- α. Ίκανοποιών τὰς φιλοδόξους, ἐγωιστικὰς τάσεις καὶ προσωπικὰς τοῦ ἀπαιτήσεως, ἀπομακρυνόμενος ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς **Προνοίας** ἢ
- β. Μελετῶν καὶ κατανοῶν τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Νόμου τῆς **Προνοίας**, νὰ παραιτηθῇ ἐνσυνειδήτως ἀπὸ κάθε προσωπικὴν ὠφέλειαν εἰς βάρος ἄλλων ὄντων, νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ἀρμονικὴν φορὰ τῶν θείων ἐπιταγῶν, μειώνων τὸ μῆκος τῆς πλευρᾶς τῆς **θελήσεως** τοῦ καὶ πλησιάζων τὴν πλευρὰ τῆς **Προνοίας**.

Εἰς τὴν περίπτωσιν α: Τὸ μῆκος τῆς πλευρᾶς τῆς **Εἰμαρμένης**, πού εἶναι τὸ σύνολο τῶν πράξεων τοῦ παρελθόντος, ἐπειδὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς πράξεις τοῦ, ἐπιμηκύνεται ὅλο καὶ περισσότερο, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀτέρμονα ἐπανάληψιν τῶν ἐνσάρκώσεων, διότι συσσωρευόμεναι αἱ κακαὶ ἐπιλογαὶ τῶν πράξεων τοῦ **παρελθόντος** κρατοῦν ἐγκλωβισμένη τὴν ψυχὴ εἰς τὸν ἐπαναγεννητικὸν κύκλον τῶν ἐνσάρκώσεων. Ἡ ἐπιμήκυνσις τῆς πλευρᾶς τῆς **Εἰμαρμένης** εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν πράξεων τῆς ἐλευθέρας τοῦ βουλήσεως.

Ἀντὶ $3^2 + 4^2 = 5^2$ ἢ $9 + 16 = 25$ τὸ σχῆμα μετατρέπεται εἰς π.χ. $3^2 + 20^2$ περίπου $20,22^2 = 408,8484$.

Ἡ συνεχὴς πλευρὰ ἔχει μῆκος σταθερό.

Αἱ διακεκομμένα πλευρὰ ἔχουν δυνατότητα αὐξομειώσεως.

Τὸ παρὸν (πλευρὰ 4) συνδιαλέγεται μετὰ τοῦ παρελθόντος (πλευρὰ 5) καὶ ἀδιαφορεῖ διὰ τὸ μέλλον (πλευρὰ 3) ἀπομακρυνόμενον ἀπ' αὐτό, ἀπορροφημένον ἀπὸ τὴν ἀτέρμονα βιοεπανάληψιν τῶν ἀπατηλῶν καὶ ὀδυνηρῶν ἐπαναγεννήσεων.

Τὸ σῶμα ὅμοιο μὲ «ὄστρακον» δεσμεύει τὴν ψυχὴν (Φαῖδρος 250c).

Εἰς τὴν περίπτωσιν β: Ἡ ἐνσυνειδήτως ἀσκῆσις τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως τοῦ ὅπως ἐναρμονισθῇ μετὰ τοῦ Φυσικοῦ Νόμου τῆς **Προνοίας**, συνεχῶς μειώνει τὴν πλευρὰ τῆς **Εἰμαρμένης** καὶ τῆς **θελήσεως** τοῦ, ἡ ὁποία πλησιάζει ὅλο καὶ περισσότερο πρὸς τὴν **Πρόνοια**. Αἱ πράξεις τοῦ παρελθόντος τοῦ (Εἰμαρμένης/Μοιραίου) ἀφομοιούμενες μὲ ἐκεῖνας τοῦ παρόντος, θὰ τοῦ διαγράψουν τὸ μέλλον, τὸ ὁποῖον κάποια στιγμή θὰ συμπέσῃ μετὰ τῆς σταθερᾶς καὶ ἀμεταβλήτου **Προνοίας** καὶ θὰ τὸν ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὸν Νόμο τῶν ἐπανεσάρκώσεων ἢ τῆς **Εἰμαρμένης/Μοίρας**, ἀποτέλεσμα τῆς ἰδίας τοῦ τῆς θελήσεως.

Θέλησις, Κλωθῶ, Παρόν

Ὁ Πυθαγόρας δέχεται δύο παραμέτρους εἰς τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις: τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως, προκύπτουσα ἀπὸ τὴν ἐνδυνάμωσιν τῆς θελήσεως καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς **Εἰμαρμένης**. Καὶ αἱ δύο εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐξουσία τῆς **Προνοίας**. Ἡ πρώτη ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ αὐτεξούσιον τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δευτέρα εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης, μὲ συνέπειαν ὁ ἀνθρώπος νὰ κινῆται μετὰ δύο δυνάμεων καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ Νόμου τῆς Ἐναντιότητος καὶ ὅχι τῆς Συγκλίσεως:

Ἐξωτερικῶς ἐπιθυμεῖ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ὕλικῶν ἀπολαύσεων τῆς ζωῆς σήμερον. Ἐπιμηκύνονται συνεπῶς ἡ θέλησις καὶ ἡ **Εἰμαρμένη** καὶ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν **Πρόνοια**. Ἐσωτερικῶς αἰσθάνεται τὴν Ἀνάγκην πνευματικοῦ προορισμοῦ, διανοίγων τοὺς μελλοντικούς του ὁρατισμούς περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ τότε πλησιάζει τὴν **Πρόνοια** (ἀνωτέρω σχῆμα).

Εἰς τὸν μῦθο τοῦ Ἡρώδους (Πολ. 617e), ὁ Πλάτων λέει:

«Ἀρετὴ δὲ ἀδέσποτον, ἦν τιμὴν καὶ ἀτιμᾶζον πλέον καὶ ἔλαττον αὐτῆς ἕκαστος ἔξει. Αἰτία ἐλομένου: θεὸς ἀνάϊτιος».

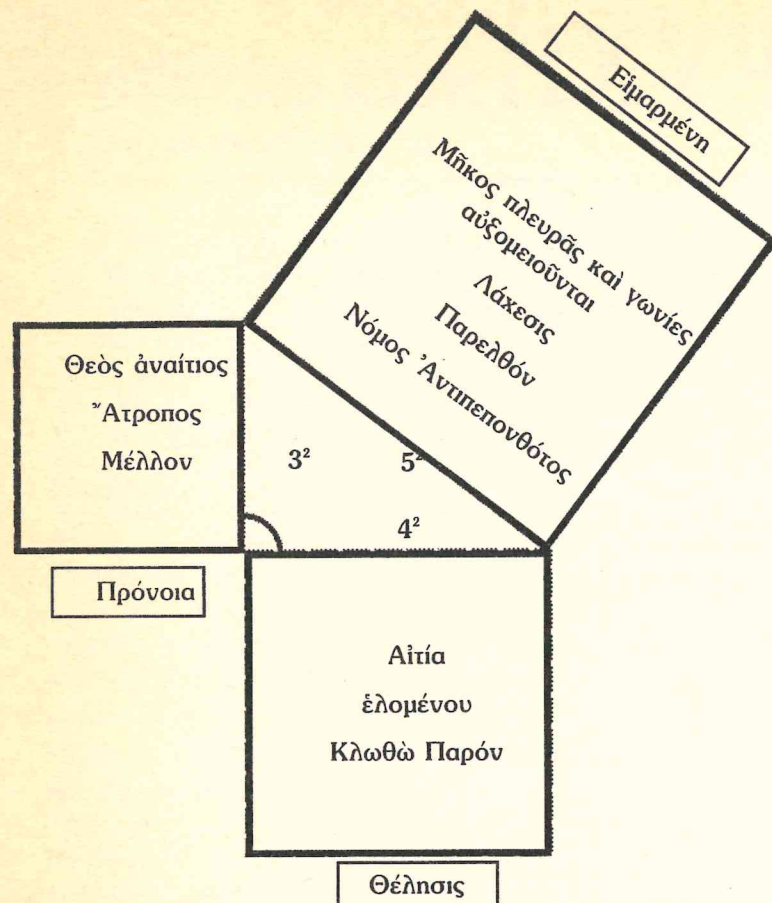
(Ἡ Ἀρετὴ εἶναι κτῆμα ἀδέσποτον· ἀνάλογα πρὸς τὴν ἐκτίμησιν ἢ τὴν περιφρόνησιν πού θὰ τῆς ἐπιδείξῃ ὁ καθένας, θὰ πάρῃ καὶ μεγαλύτερο ἢ μικρότερο μερίδιον. Ἡ εὐθύνη ἀνήκει σ' ἐκεῖνον πού ἐκλέγει· ὁ θεὸς εἶναι ἀνεύθυνος).

(Μετάφρ. ὡς ἀνωτέρω)

Τὸ ἰσοζύγιον τῶν 2 παραμέτρων, τῆς ἐνδυνάμωσεως τῆς **θελήσεως** καὶ τῆς ἀναγκαιότητος τῆς **Εἰμαρμένης**, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς χρήσεως τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως, ἐὰν αὐτὴ θὰ ἀποβῇ πρὸς ὄφελος ἢ καταστροφῇ, διότι «αἰτία ἐλομένου, θεὸς ἀνάϊτιος».

Ἡ ψυχὴ, ἡ κάθε ἔλλογος ψυχὴ (γωνία 90°) ἐρχομένη πρὸς ἐνσάρκωσιν, ἔχει θεωρητικῶς τὴν εἰκόνα τοῦ «Ζωογονικοῦ Τριγώνου» $3^2 + 4^2 = 5^2$ ἢ $9 + 16 = 25$.

Ἡ ἐλευθερία τῆς βουλήσεως ἀναφέρεται εἰς τὰς πράξεις τοῦ παρόντος· ἡ **Εἰμαρμένη** ἢ ἡ ἀναγκαιότης τοῦ πεπρωμένου ἢ ὁ Νόμος τοῦ Ἀντιπεπονηθότος εἰς τὰ πεπραγμένα τοῦ παρελθόντος· ἡ πρώτη τροφοδοτεῖ συνεχῶς τὴν δευτέρα μὲ τὰ στοιχεῖα πού ἀνταλλάσσουν μετὰ τῶν. Σύμφωνα μὲ αὐτὴν τὴν θεωρίαν, ἡ ἐλευθερία τῆς βουλήσεως πού προέ-

κυψε ἀπὸ τὴν ἐνδυνάμωσιν τῆς **θελήσεως** ἀσκεῖται εἰς τὸ παρόν, ἡ **Εἰμαρμένη** ρυθμίζεται ἀπὸ τὸ παρελθόν καὶ ἡ **Πρόνοια** προδιαγράφει τὸ μέλλον.

Ἡ ἐπιμήκυνσις τῆς ὀριζοντίου σημαίνει ψυχικὴ ταλαιπωρία, ἐνῶ ἡ ταύτισις αὐτῆς μὲ τὴν κάθετο ψυχικὴ εὐδαιμονία, διότι ἡ ὀριζόντιος γραμμὴ εἰς τὸν συμβολισμό σημαίνει θάνατο (δηλαδὴ ἐπαναφορὰ τῆς ψυχῆς στὸ σῶμα = σῆμα = τάφο), ἐνῶ ἡ κάθετος τὴν ἀθανασία (ἐξοδὸ ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν ἐπανεσάρκώσεων) (Κεφ. 14ον, β).

Καθὼς ὁ ἐνσάρκος βιώνει εἰς τὸν χρόνον τὴν πορεία πού ὁ ἴδιος διὰ τῶν πράξεων τοῦ χαράσσει, δρέπει τοὺς καρποὺς τῶν ἐμπειριῶν τοῦ. Αὐταὶ θὰ ἀποτελέσουν τὴν ἀφετηρία τῆς μελλοντικῆς τοῦ πορείας καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ ἠθικὸς νόμος τῆς δικαιοσύνης, πού ὀρίζει τὴν ποιότητα τῆς μελλοντικῆς τοῦ ἐνσάρκώσεως. Ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς κάθε ἐνσάρκώσεως ἐκφράζει τὴν Ἀναγκαιότητα τῆς ἠθικῆς τάξεως (τὸ Ἀδράχτι τῆς Ἀνάγκης, μητέρας τῶν 3 Μοιρῶν).

Ἡ Πυθαγόρειος διδασκαλία ἀργὰ καὶ σταδιακῶς διαπαιδαγωγεῖ τὸν ἀφυπνιζόμενο μαθητὴ, ὅπως κατανοήσῃ τὸν Νόμο τῆς Φύσεως καὶ τὸν καταστήσῃ ἱκανὸ νὰ διακρίνῃ ὅτι σύμπλευσις μὲ τὴν **Πρόνοια** εἶναι ἡ μοναδικὴ ὁδὸς πού ἄγει εἰς τὴν ἀθανασία.

Ἡ ἐλευθερία τῆς βουλήσεως εἶναι τὸ δῶρο τῆς **Προνοίας** εἰς τὸν ἀνθρώπον προκειμένου νὰ ἐπιλέξῃ ἐλεύθερα τὴν πορεία τοῦ εἰς τὴν ζωὴ. Τὰ ὄντα πού συνειδητοποιοῦν τὸν προορισμό των διὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς συνειδήσεως, ὡς ἐπρότεινε ὁ Πυθαγόρας,

«Πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;»

(Τί σφάλμα ἔκαμα σήμερον; τί καλὸν ἔπραξα; τί ἔπρεπε νὰ πράξω καὶ δὲν τὸ ἔπραξα;),

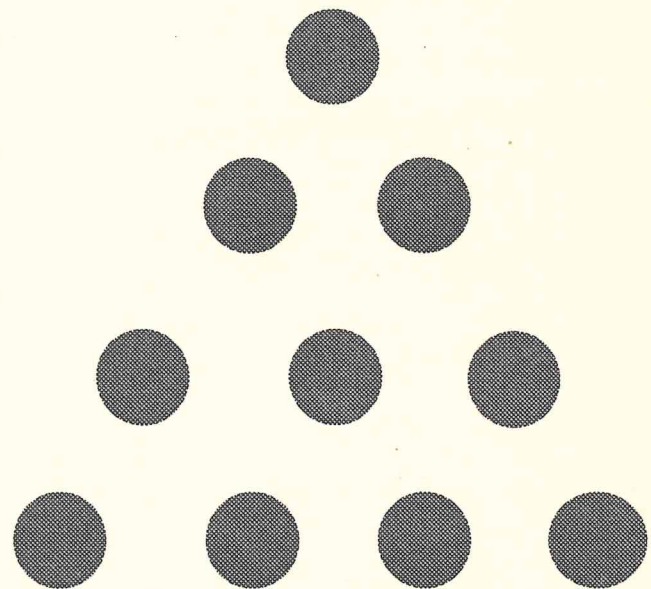
(«Πυθαγόρας, ὁ Διδάσκαλος τῶν Αἰώνων» μετάφρ. Γ. Σακελλαρίου, ἐκδ. ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ)

πορεύονται πρὸς τὴν **Πρόνοια** ($3^2=9$) καὶ τὴν ἐντελέχειά των.

Ἡ ἐνσυνειδήτως ἐφαρμογὴ τοῦ Πυθαγορείου θεωρήματος διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως εἶναι τὸ μεγαλύτερο ἠθικὸ δίδαγμα πού ἐκκληροδότησε ὁ Πυθαγόρας εἰς τὰς ἐπέρχομενας γενεάς. Καθιστᾷ τὸν ἀνθρώπο ἀπὸ τὰ λαίπωρο ἐπιβάτη τοῦ Πλανήτου Γῆ ἀπροσδιορίστου ἀριθμοῦ διαδρομῶν, Κάτοικον τοῦ Σύμπαντος, φίλον τῆς σοφίας, ἔχων ἐνσυνειδήτως καὶ ἐμπράκτως κατανοήσει τοὺς «εἰδητικούς ἀριθμούς» τρία, τέσσερα καὶ πέντε. Γνωρίζει μετὰ βεβαιότητος ὅτι τὸ **θεμέλιον** εἶναι ἡ βάσις, ὁ ἀριθμὸς **τέσσαρα** καὶ μόνον αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν ὀρίζει μὲ τὴν ἐλευθέραν βούλησίν του.

Ἀντιλαμβάνεται διὰ τοῦ ἰσοπλεύρου τριγώνου τῆς εἰκόνης τῶν θείων ψυχῶν, τὴν Πυθαγόρειον Τετρακτύν, ὡς τὴν ἀπετύπωσε καὶ παρέδωσε ὁ Πυθαγόρας εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ.

Ἡ Τετρακτὺς ἐμφανίζεται ἀναδυομένη ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ὑποσυνειδήτου διὰ τῆς ἀρμονικῆς ροῆς τῶν **τεσσάρων** στοιχείων καὶ τὸν ὠθεῖ εἰς τὸν ἐπόμενον στόχον τῆς ἀνεξίτητος τοῦ διὰ μέσου τοῦ **ποταμοῦ** τῶν ἐνσάρκώσεων, εἰς τὴν κατάκτησιν τοῦ «Ψυχογονικοῦ Κύβου».

Ἡ Πυθαγόρειος Τετρακτὺς

ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΕΙ Η ΨΥΧΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

Πλάτωνος "ΠΟΛΙΤΕΙΑ" (I 614 b)

Ο Ήρ από την Παμφυλία σκοτώθηκε στον πόλεμο, και όταν ύστερα από δέκα ημέρες επήραν τα σαπισμένα πιά πτώματα των νεκρών, τὸ δικό του δὲν εἶχε σαπίσει. Τὸ ἔφεραν στήν πατρίδα του καὶ ἐπρόκειτο νὰ τὸ θάψουν, δώδεκα ἡμέρες μετὰ τὸν θάνατό του, καὶ τὴν στιγμήν πού τὸν εἶχαν βάλει ἐπάνω στήν νεκρική πυρά, ἀνεστήθη καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφή του στήν ζωὴ διηγεῖτο ὅσα εἶδε ἐκεῖ πού πῆγε. Ἔλεγε λοιπόν: **ὅταν βγῆκε ἡ ψυχὴ του ἀπὸ τὸ σῶμα του ἔφυγε μαζί μὲ πολλοὺς ἄλλους καὶ ἔφθασαν σὲ ἕνα τόπο θαυμάσιο ὅπου ἦσαν δυὸ χάσματα τῆς γῆς καὶ ἀκριβῶς ἀντίκρου τους ἐπάνω στὸν Οὐρανὸ ἄλλα δύο.**

Μεταξύ αὐτῶν ἐκάθονταν, δικαστές καὶ αὐτοί, ἅμα ἐτελείωναν κάθε δίκην, διέτασσαν τοὺς δικαίους νὰ πάρουν τὸν δρόμο πού ἦταν δεξιά καὶ πρὸς τὰ ἄνω διὰ μέσου τοῦ οὐρανοῦ, ἀφοῦ πρηγουμένως τοὺς κρεμοῦσαν μιά πινακίδα μπροστά τους, σάν φυλαχτό, πού ἔγραφε τὴν ἀπόφασή τους, τοὺς ἀδίκους πάλι τοὺς διέτασσαν νὰ πάρουν τὸν δρόμο πού ἦταν ἀριστερά καὶ πρὸς τὰ κάτω, ἀφοῦ καὶ σ' αὐτοὺς ἐκρεμοῦσαν πινακίδα, ἀλλὰ ἀπὸ πίσω τους, πού ἔγραφε ὅλες τὶς πράξεις πού εἶχε κάμει ὁ καθένας.

Ὅταν ἐπῆγε καὶ αὐτὸς νὰ δικασθῇ, τοῦ εἶπαν πὼς πρέπει νὰ πάν πάλι στοὺς ἀνθρώπους σάν πληροφοριοδότης γιὰ τὰ ὅσα ἐγίνοντο ἐκεῖ, καὶ τὸν διέταξαν νὰ ἀκούῃ καὶ νὰ παρατηρῇ μὲ προσοχὴ ὅλα τὰ συμβαίνοντα σὲ ἐκείνον τὸν τόπο.

Ἐβλεπε λοιπόν, ἀπὸ τὴν μιά μεριά στό κάθε χάσμα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς νὰ πηγαίνουν οἱ ψυχές ἅμα τελείωνε ἡ δίκην τους· ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἀπὸ τὸ χάσμα τῆς γῆς, ἀνέβαιναν ψυχές καταδιψασμένες καὶ κατασκοπισμένες, ἐνῶ ἀπὸ τὸ χάσμα τοῦ οὐρανοῦ κατέβαιναν ἄλλες καθαρές.

Οἱ ψυχές πού ἔφθαναν κάθε φορά ἐφαίνοντο πὼς ἤρχοντο ἀπὸ πολὺ μακρινή πορεία, καὶ μὲ εὐχαρίστησή τους πῆγαιναν στό λιβάδι νὰ βροῦν μέρος γιὰ κατασκήνωσιν, σάν σὲ πανηγύρι, καιρετοῦνταν μεταξύ τους ὅσες εἶχαν γνωριμία, καὶ ὅσες ἤλθαν ἀπὸ τὴν γῆ ζήτουσαν πληροφορίες ἀπὸ τὶς ἄλλες γιὰ ὅ,τι γίνεται σὲ ἐκείνον τὸν κόσμον, καὶ οἱ φερμένες ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἐρωτοῦσαν γιὰ τὰ γήινα πράγματα, ἔλεγαν ἡ κάθε μιά τὰ δικά της στίς ἄλλες, καὶ ἐκείνες πού ἤλθαν ἀπὸ τὴν γῆ, μὲ κλάματα καὶ ὀδυρμούς ἐθυμοῦνταν πόσα καὶ τί λογιῆς κακὰ ἐπαθάν καὶ εἶδαν κατὰ τὴν πορεία τους κάτω ἀπὸ τὴν γῆ (καὶ αὐτὴ ἡ πορεία βαστάει χίλια χρόνια), ὅσες πάλι ἤλθαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ διηγοῦντο τὶς ἐξαιρετικές ἀπολαύσεις καὶ τὰ ἀνυπέρβλητα κατὰ τὴν ὠραιότητα θεάματα πού εἶχαν ἐκεῖ.

Τὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὰ ὅσα εἶπε ἀγαπητέ Γλαύκων εἶναι τὸ ἑξῆς.

Ὅσες ἀδικίες εἶχε κάμει ὁ καθένας καὶ ὅσους ἀνθρώπους εἶχε ἀδικήσει, γιὰ ὅλα αὐτά, ξεχωριστὰ γιὰ τὸ καθένα, ἐπιμωρεῖτο ἡ ψυχὴ του δέκα φορές· ἡ κάθε φορά εἶχε διάρκειαν ἑκατὸ χρόνια, γιὰ τὸσο διαρκεῖ καὶ ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ, γιὰ νὰ πληρώνουν μὲ δεκαπλάσια ποινὴ τὸ κάθε ἀδικημὰ τους· π.χ. ἐκεῖνοι πού ἐξ αἰτίας τους ἀπέθαναν πολλοὶ ἀνθρώποι, ἢ γιὰτὶ ἐπρόδωσαν πόλεις ἢ στρατόπεδα, ἢ γιὰτὶ ἐρριζαν πολλοὺς στήν σκλαβιά, ἢ γιὰτὶ ἐγίναν αἴτιοι ἄλλου κακουργήματος, γιὰ ὅλα αὐτά, καὶ ξεχωριστὰ γιὰ τὸ κάθε θῦμα τους, ἐπλήρωναν μὲ δεκαπλάσια βασανιστήρια, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά οἱ ἀνθρώποι, πού εἶχαν κάμει μερικές εὐεργεσίες, καὶ εἶχαν φανῇ δίκαιοι καὶ ἐνάρετοι στήν ζωὴ τους, ἐπαιρναν κατὰ τὴν ἴδια ἀναλογία τὴν ἀμοιβή τους.

Γιὰ ἐκείνους πού πεθαίνουν ἀμέσως ἅμα γεννηθοῦν καὶ γιὰ ἐκείνους πού ζοῦν πολὺ λίγο καιρὸ, ἔλεγε μερικά ὀχι ἄξια λόγου. Γιὰ τὴν εὐσέβεια καὶ τὴν ἀσέβεια πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς γονεῖς, καθὼς καὶ γιὰ ἰδιόχειρον φόνον ἔλεγε πὼς οἱ ποινές ἦσαν πολὺ μεγαλύτερες. Γιὰτὶ ἔλεγε πὼς ἦταν παρών ὅταν ἕνας ρωτοῦσε κάποιον ἄλλον πού ἦταν ὁ μέγας Ἀρδιαῖος. Αὐτὸς ὁ Ἀρδιαῖος εἶχε γίνει τύραννος σὲ κάποια πόλιν τῆς Παμφυλίας, καὶ εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε χίλια χρόνια, ἀφοῦ σκότωσε τὸν γέροντα πατέρα του καὶ τὸν μεγαλύτερο ἀδελφὸ του καὶ εἶχε κάμει ἀκόμα, ὅπως ἔλεγε ἡ παράδοση, πολλὰ καὶ ἀπαίσια ἐγκλήματα. Εἶπε λοιπόν πὼς ὁ ἐρωτώμενος ἔδωκε τὴν παρακάτω ἀπάντησιν: «Δέν ἤλθε, οὔτε θά ἔλθῃ ποτέ ἐδῶ».

Εἶδαμε λοιπόν μεταξύ τῶν ἄλλων φοβερῶν θεαμάτων, καὶ τὸ ἑξῆς:

Ἄμα ἐφθάσαμε στό στόμιον καὶ ἐπρόκειτο ν' ἀνεβούμε ἐπάνω, ἀφοῦ εἶχαμε ὑποστῆ ὅλες τὶς δοκιμασίες, ξαφνικά τὸν εἶδαμε ἐκείνον μαζί μὲ ἄλλους, πού οἱ περισσότεροι σχεδόν ἀπ' αὐτοὺς ἦσαν τύραννοι· ἦσαν ὅμως καὶ μερικοὶ χωρὶς ἀξίωμα, ἀπὸ ἐκείνους πού εἶχαν κάμει πολὺ μεγάλα ἁμαρτήματα· αὐτοὶ ὅλοι ἐνόμιζαν πὼς ἦταν καιρὸς τους πιά ν' ἀνεβοῦν ἐπάνω, ἀλλὰ τὸ στόμιον δέν τοὺς δεχόταν καὶ ἐμούγκριζε κάθε φορά πού κάποιοι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀγιάτρευτους (6) ἀπὸ τὴν πονηριά τους, ἢ ἀπὸ ἐκείνους πού δέν εἶχαν τιμωρηθῇ ἀρκετά, ἐπικειροῦσε ν' ἀνεβῇ.

Μόλις ἀκουαν τὸ μουγκρητό, κάτι ἀγριάνθρωποι, κατακόκκινοι στήν ὄψη τους, πού ἦσαν κοντὰ στήν εἴσοδο καὶ καταλάβαιναν τί σημαίνει, ἄλλους ἀπὸ ἐκείνους πού ἤθελαν ν' ἀνεβοῦν τοὺς ἐπιαναν ἀπὸ τὴν μέση καὶ τοὺς ἔδιωχναν μακριὰ, ἀλλὰ τὸν Ἀρδιαῖον καὶ τοὺς ἄλλους ἀφοῦ τοὺς δέσανε χέρια, πόδια καὶ κεφάλι, τοὺς ἔβαλαν χάμω καὶ τοὺς ἐγδαρναν καὶ κατόπιν τοὺς τραβοῦσαν ἔξω καὶ παράλληλα ἀπὸ τὸν δρόμον ἐπάνω σὲ ἀγκάθια, ξεσκίζοντας ἔτσι τὸ σῶμα τους, καὶ κάθε φορά ἔλεγαν στοὺς διαβάτες γιὰτὶ τοὺς

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

κάνουν ἔτσι καὶ ὅτι θά πᾶνε νὰ τοὺς ρίξουν στὸν Τάρταρον.

Ἀπὸ τοὺς πολλοὺς καὶ παντοειδεῖς φόβους, εἶπε, πού εἶχαν δοκιμάσει, αὐτὸς ἦταν ὁ πιὸ μεγαλύτερος, μήπως δηλαδή ἀκουσθῇ γιὰ τὸν καθένα τους ἐκεῖνο τὸ ἀπαίσιο μουγκρητό τὴν στιγμήν πού θ' ἀνέβαινε, καὶ μὲ ἀπερίγραπτη χαρὰ ὁ καθένας τους ἀνέβαινε, ἅμα ἐσταμάτησε τὸ μουγκρητό. Αὐτές περίπου, ἦσαν οἱ ποινές καὶ οἱ τιμωρίες, οἱ ἀνταμοιβές πάλι ἦσαν ἀντίστοιχες πρὸς αὐτές.

Ἄμα ὁ καθένας τους ἔμενε ἐπτά ἡμέρες στό λιβάδι, ἦταν ὑποχρεωμένος, αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, τὴν ὀγδόην νὰ σηκωθοῦν καὶ νὰ πάρουν δρόμον, καὶ τὴν τετάρτην ἡμέραν τῆς πορείας τους ἔφθαναν σὲ ἕνα μέρος ἀπ' ὅπουμποῦσαν νὰ ἴδουν ἕνα ὁλόϊσιο φῶς, σάν κολῶνα, πού ξεκινοῦσε ἀπὸ πάνω καὶ περνοῦσε ἀνάμεσα σὲ ὁλόκληρον τὸν οὐρανὸ καὶ τὴν γῆ πού τὸ παρωμοίαζαν μὲ τὴν Ἥριδα, ἦταν ὅμως λαμπρότερον καὶ καθαρώτερον· σ' αὐτὸ τὸ φῶς ἔφθασαν ὕστερα ἀπὸ πορεία μιᾶς ἡμέρας, καὶ εἶδαν ἐδῶ στήν μέση στό φῶς **τεντωμένες ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὶς ἄκρες τῶν δεσμῶν πού τὸν συγκρατοῦν· γιὰτὶ αὐτὸ τὸ φῶς εἶναι ἐκεῖνο πού συγκρατεῖ τὸν οὐρανὸ καὶ περιβάλλει ὅλην του τὴν περιφέρεια, ἀκριβῶς σάν τὰ ὑποζώματα τῶν πολεμικῶν πλοίων· ἀπὸ τὶς ἄκρες τῶν δεσμῶν κρεμόταν σφιχτὰ στερεωμένο τὸ ἀδράχτι τῆς Ἀνάγκης καὶ ἀπὸ αὐτὸ κανονίζονται ὅλες οἱ περιστροφικές περιφορές· αὐτοῦ τοῦ ἀδραχτιοῦ ὁ ἄξωνας καὶ τὸ ἀγκίστρι εἶναι ἀπὸ χάλυβα, ἐνῶ τὸ σφοντύλι εἶναι καμωμένο ἀπὸ χάλυβα ἀνάμεικτο καὶ μὲ ἄλλα μέταλλα.**

Ἡ κατασκευὴ τοῦ σφοντυλιοῦ ἦταν αὕτη ἐδῶ· τὸ σχῆμα του ἦταν σάν τὸ σφοντύλι πού ξέρουμε ἐδῶ στήν γῆ, ἀπ' ὅσα ἔλεγαν ὅμως πρέπει νὰ τὸ φαντασθοῦμε πὼς ἦταν ἡ κατασκευὴ του σάν νὰ ἦταν μέσα σὲ ἕνα μεγάλο σφοντύλι, κοῖλο καὶ σκαμμένο ἐσωτερικῶς ὁλόκληρον, ἕνα ἄλλο μικρότερον προσαρμοσμένο, ὅπως τὰ κλαδιά πού μπαίνουν τὸ ἕνα μέσα στό ἄλλο προσαρμοστά, καὶ κατόπιν ἕνα τρίτον μικρότερον σφοντύλι, ὕστερα ἕνα τέταρτον καὶ ἔπειτα ἄλλα τέσσερα.

Δηλαδή ὅλα τὰ σφοντύλια ἦσαν ὀκτώ, τὸ ἕνα ταιριασμένο καλὰ μέσα στό ἄλλο, πού φανέρωναν ἀπὸ πάνω τὰ χεῖλη τους σάν κύκλους καὶ ἐσχημάτιζαν γύρω ἀπὸ τὸν ἄξονα μιά συνεχῆ ἐπιφάνεια ἐνός σφοντυλιοῦ· ἐκεῖνος ὁ ἄξωνας περνώντας ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦ ὀγδοῦ σφοντυλιοῦ ἐβγαίνει στήν ἄλλη μεριά.

Τὸ πρῶτον σφοντύλι, πού ἦταν τελείως ἐξωτερικόν, εἶχε τὸν πλατύτερον κύκλον τοῦ χείλους ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα, τὸ ἕκτον σφοντύλι ἐρχόταν δεύτερον κατὰ τὸ

πλάτος τοῦ κύκλου, τὸ τέταρτον ἐρχόταν τρίτον, τὸ ὀγδοὺν ἐρχόταν τέταρτον, τὸ ἑβδομὸν ἐρχόταν πέμπτον, τὸ πέμπτον ἦταν ἕκτον κατὰ τὸ πλάτος, τὸ τρίτον ἦταν ἑβδομὸν καὶ τὸ πλάτος τοῦ δευτέρου ἦταν τὸ ὀγδοόν.

Ὁ κύκλος τοῦ μεγαλύτερου καὶ ἐξωτερικοῦ σφοντυλιοῦ ἦταν καταστόλιστος, τοῦ ἑβδόμου ἦταν λαμπρότατος, τοῦ ὀγδοῦ ἐπαιρνε τὸ χρῶμα καὶ τὴν λάμψην ἀπὸ τὸν κύκλον τοῦ ἑβδόμου πού τὸν φωτίζε, οἱ κύκλοι τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ πέμπτου σφοντυλιοῦ εἶχαν παρόμοια σχεδόν χρώματα ἀλλὰ κάπως ξανθότερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὁ κύκλος τοῦ τρίτου εἶχε λευκότατον χρῶμα, τοῦ τετάρτου ὑπέρυθρον, καὶ τοῦ ἕκτου ἦταν δεύτερον κατὰ τὴν λευκότητα.

Τὸ ἀδράχτι ὁλόκληρον περιστρεφόμενο πρὸς τὴν ἴδια διεύθυνσιν ἔκανε ἕναν κύκλον, μέσα ὅμως στό σύνολον τοῦ ἀδραχτιοῦ πού περιστρεφόταν, οἱ ἐπτά ἐσωτερικοὶ κύκλοι ἔκαναν μιά ἥρεμην περιστροφή ἀντίθετη πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ συνόλου, καὶ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἐπτά ταχύτερα ἀπὸ ὅλους ἐκινεῖτο ὁ ὀγδοος, καὶ μὲ λιγώτερη ἀπ' αὐτὸν ταχύτητα, ἀλλὰ ἴση μεταξύ τους, ἐκινοῦντο ὁ ἑβδομος, ὁ ἕκτος καὶ ὁ πέμπτος· τρίτος στήν σειρά κατὰ τὴν ταχύτητα στήν κυκλικήν του περιστροφή τους φαινόταν ὁ τέταρτος, τέταρτος στήν σειρά ὁ τρίτος καὶ πέμπτος ὁ δεύτερος. Αὐτὸ τὸ ἀδράχτι ἐγύριζε ἐπάνω στό γόνατον τῆς Ἀνάγκης.

Ἐπάνω στὸν καθένα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κύκλους καθόταν καὶ ἀπὸ μιά Σειρήνα πού ἐγύριζε μαζί μὲ αὐτοὺς καὶ ἔψαλλε μὲ τὴν ἴδια πάντοτε φωνὴ καὶ στὸν ἴδιον τόνον· ἀπὸ τὴν φωνὴν ὅλων αὐτῶν τῶν Σειρηνῶν, πού ἦσαν ὀκτώ, γινόταν μιά μοναδικὰ ἁρμονικὴ συμφωνία.

Γύρω γύρω κάθονταν σὲ ἴση ἀπόστασιν μεταξύ τους τρεῖς ἄλλες γυναῖκες, ἡ κάθε μιά στὸν θρόνον τῆς αὐτῆς ἦσαν οἱ κόρες τῆς Ἀνάγκης, οἱ Μοῖρες (Λάχεσις, Κλωθὴ καὶ Ἀτρώπος), φοροῦσαν λευκά φορέματα καὶ εἶχαν στέμματα στό κεφάλι, καὶ τραγουδοῦσαν, σύμφωνα μὲ τὴν ἁρμονία τῶν Σειρηνῶν, ἡ Λάχεσις τὰ περασμένα, ἡ Κλωθὴ τὰ παρόντα καὶ ἡ Ἀτρώπος τὰ μέλλοντα.

Ἡ Κλωθὴ πᾶνοντας μὲ τὸ δεξιὸν τῆς χερί τὸ ἀδράχτι, κατὰ διαλείμματα, ἔκανε τὴν ἐξωτερικήν του περιστροφή, ἡ Ἀτρώπος μὲ τὸ ἀριστερόν τῆς χερί ἔκανε τὸ ἴδιον γιὰ τὶς ἐσωτερικές περιφορές καὶ ἡ Λάχεσις πότε μὲ τὸ ἕνα χερί καὶ πότε μὲ τὸ ἄλλο ἐβοηθοῦσε καὶ στήν ἐξωτερική καὶ στήν ἐσωτερική περιφορά.

Αὐτοὶ λοιπόν, μόλις ἔφθασαν, ἔπρεπε νὰ παρουσιάσθουν ἀμέσως στήν Λάχεσιν. Στὴν ἀρχή, ἕνας προφήτης τοὺς ἐτακτοποίησε χωριστὰ τὸν ἕναν ἀπὸ τὸν ἄλλον, ἔπειτα ἐπῆρε ἀπὸ τὰ γόνατα τῆς Λαχέσεως κλήρους καὶ παραδείγματα τρόπων ζωῆς, ἀνέβη ἐπάνω σὲ ἕνα ψηλὸ βῆμα καὶ εἶπε:

**«Σας μιλεῖ ἡ παρθένος Λάχεσις ἡ κόρη τῆς Ἀνάγκης·
ψυχές ἐφήμερες, ἀρχίζει γιὰ τό θνητό γένος μιὰ ἄλλη περίοδος ζωῆς
πού θά καταλήξῃ στὸν θάνατο.**

Δέν θά σᾶς πάρῃ ἡ Τύχη μέ κλῆρο, ἀλλά σεῖς θά διαλέξετε τὴν τύχη σας.

**Ἐκεῖνος πού ὁ κλῆρος του θά βγῇ πρῶτος,
ᾧς διαλέξῃ πρῶτος τὴν ζωὴ του, πού ἀναγκαστικά θ' ἀκολουθήσῃ.**

**Ἡ Ἀρετὴ εἶναι κτῆμα ἀδέσποτο· ἀνάλογα πρὸς τὴν ἐκτίμησιν ἢ τὴν περιφρόνησιν
πού θά τῆς δείξῃ ὁ καθένας σας, θά πάρῃ καὶ μεγαλύτερο ἢ μικρότερο μερίδιο.**

Ἄφοῦ

εἶπε αὐτά, ἔρριξε

ἐπάνω σέ ὄλους ἀπὸ ἑνὸς κλῆρο

καὶ ὁ καθένας ἔπαιρνε τὸν κλῆρο πού ἔπese κοντά του, ἐκτός ἀπ' αὐτόν τὸν ἴδιο, τὸν Ἥρα, πού δέν τοῦ ἐπέτρεπε νά τὸν πάρῃ· ὁ καθένας πού ἔπῃρε τὸν κλῆρο του ἔβλεπε ποιά σειρά τοῦ ἔτυχε γιὰ τὴν ἐκλογή.

Ὑστερα ἀπ' αὐτό ἔβαλε μπροστά τους καὶ ἐπάνω στήν γῆ τὰ παραδείγματα τῶν τρόπων ζωῆς, καὶ ἦσαν αὐτά πολὺ περισσότερα ἀπὸ τοὺς παρόντες, καὶ κάθε λογῆς· γιατί ἦσαν παραδείγματα τρόπου ζωῆς ὄλων τῶν ζώων καὶ ὄλοι οἱ ἀνθρώπιοι τρόποι ζωῆς ἦσαν μέ σα σ' αὐτούς τοὺς τρόπους τυραννίες, ἄλλες ἰσόβιες καὶ ἄλλες πού ξεπέφτουν καὶ καταλήγουν σέ φτώχεια, σέ ἐξορία καὶ σέ ζητιανιά· ἦσαν καὶ τρόποι ζωῆς ἀνθρώπων ὀνομαστικῶν, ἄλλων γιὰ τὴν ἐμφάνισή τους, τὴν ὠραιότητά τους, τὴν ἄλλην τους δύναμιν καὶ γιὰ τὴν ἀγωνιστικὴ τους ἱκανότητα, καὶ ἄλλων γιὰ τὴν καταγωγή τους καὶ τίς ἀρετές τῶν προγόνων τους· ἦσαν ἀκόμα καὶ τρόποι ζωῆς ἀσῆμων ἀνθρώπων ὡς πρὸς τὰ προηγούμενα ἀγαθὰ, καθὼς καὶ γυναικῶν. Μέσα σ' αὐτά δέν ἦταν ποιοτικὴ κατάταξη τῆς ψυχῆς, γιατί εἶναι ἀναγκασμένη νά γίνῃ ἀλλοιωτικὴ, ἀνάλογα μέ τὸν τρόπο ζωῆς πού θά ἐκλέξῃ· τὰ ἄλλα ἦσαν ἀνακατωμένα μεταξύ τους καὶ μέ πλοῦτη καὶ μέ φτώχειες, ἄλλα μέ ἀρρώστιες, ἄλλα μέ ὑγείες, ἄλλα ἔπαιρναν μέση θέσιν ἀπέναντι ὄλων.

Ἐδῶ λοιπόν, καθὼς φαίνεται, ἀγαπητέ μου Γλαῦκων, θρίσκεται ὁλος ὁ κίνδυνος γιὰ τὸν ἀνθρώπο, καὶ γι' αὐτό ἀκριβῶς πρέπει ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς, ἀφῆνοντας κάθε ἄλλο μάθημα, νά φροντίσῃ νά μάθῃ, σάν καλὸς ἐρευνητής καὶ μαθητής, ἐκεῖνο μονάχα τό μάθημα, πού θά τὸν κάνῃ ἱκανὸ νά ἐρευνήσῃ καὶ νά μάθῃ ἀπὸ ὅπουδήποτε, ποίος θά τὸν κάμῃ δυνατό καὶ θά τοῦ δώσῃ τίς ἀπαιτούμενες γνώσεις, νά ξεχωρίσῃ τὸν καλὸ καὶ κακὸ τρόπο ζωῆς, καὶ ἀπὸ ὄλους τοὺς δυνατούς τρόπους νά διαλέγῃ πάντοτε τὸν καλλίτερο, ἀφοῦ θά 'κῃ ὑπ' ὅψῃ του πῶς συντελοῦν στὸν ἑνάρετο βίος ὅλα ὅσα μέχρι τώρα εἶπαμε, εἴτε ὅλα μαζί εἴτε καὶ χωριστὰ τό καθένα.

Νά μάθῃ τί καλὸ ἢ κακὸ προξενεῖ τό κάλλος ἀνακατωμένο μέ τὴν φτώχεια ἢ μέ τὸν πλοῦτο καὶ μέ ποιά συνήθεια τῆς ψυχῆς κάνει τὸν ἀνθρώπο καλὸ ἢ κακόν· νά μάθῃ τί ἀποτέλεσμα φέρνουν ἀν ἀνακατωθοῦν μεταξύ τους οἱ εὐγενικές καὶ οἱ ὄχι εὐγενικές καταγωγές, ἢ παραμονὴ στήν ἰδιωτικὴ ζωὴ καὶ ἢ ἐνάσκησιν ἐξουσίας, οἱ σωματικές δυνάμεις καὶ ἀδυναμίες, ἢ εὐχέρεια

Ἡ εὐθύνη ἀνήκει σ' ἐκεῖνον πού ἐκλέγει·

ὁ Θεὸς εἶναι ἀνεύθυνος».

παρόμοια πού μπορεῖ νά 'κῃ ἡ ψυχὴ ἐκ φύσεως ἢ νά τὰ ἀπέκτησε κατόπιν, καὶ ἔτσι νά γίνῃ ἱκανός, ἀφοῦ τὰ λογαριάσῃ ὅλα καλὰ-καλὰ, νά ἐκλέξῃ, ἔχοντας ὑπ' ὅψῃ του τὴν φύσιν τῆς ψυχῆς, τὸν χειρότερο καὶ τὸν καλλίτερο τρόπο ζωῆς, μέ τὴν βεβαιότητα ὅτι χειρότερος εἶναι ἐκεῖνος πού τὴν φέρνει σέ σημεῖο νά γίνῃ ἀδικώτερον, καὶ καλλίτερος εἶναι ἐκεῖνος πού θά τὴν κάνῃ δικαιώτερον, καὶ γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα θά ἀδιαφορήσῃ· γιατί εἶδαμε πῶς αὐτὴ εἶναι ἡ καλλίτερη ἐκλογὴ γιὰ τὸν ἀνθρώπο, εἴτε τὴν κάνει γιὰ τό διάστημα πού ζῇ, εἴτε γιὰ τό μετὰ τὸν θάνατό του.

Πρέπει, λοιπόν, ὁ ἀνθρώπος μέ τὴν γνώμην αὐτήν, σταθερὴ σάν καλύβδινη, νά κατεβαίνει στὸν Ἄδην, γιὰ νά μὴ δοκιμάσῃ κατὰ πληξὴν μπροστὰ στὰ πλοῦτη καὶ τὰ παρόμοια κακά, καὶ γιὰ νά μὴ προξενήσῃ στοὺς ἄλλους πολλὰ καὶ ἀνυπόφορα κακά πέφτοντας στὰ δίχτυα τῆς τυραννίας καὶ ἄλλων τέτοιων πράξεων, ἀλλὰ καὶ γιὰ νά μὴ πάθῃ αὐτός ὁ ἴδιος μεγαλύτερα νά ἀποφεύγῃ τίς ὑπερβολές εἴτε πρὸς τὴν μιὰ κατεύθυνση εἴτε πρὸς τὴν ἄλλην, καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐπίγειας ζωῆς του ὅσο μπορεῖ, καὶ σέ ὁλόκληρην τὴν μέλλουσα ζωὴ του· γιατί μόνο κατ' αὐτόν τὸν τρόπο ὁ ἀνθρώπος γίνεται εὐδαιμονέστατος.

Καθὼς λοιπόν ἔλεγε ὁ ἀγγελιαφόρος τοῦ Κάτω Κόσμου, ὁ προφήτης τότε τοὺς συνεπλήρωσε:

«Καὶ γιὰ ἐκεῖνον πού θά 'κῃ τελευταῖος σειρά νά διαλέξῃ, ἀν διαλέξῃ μέ φρόνησιν, εἶναι δυνατόν νά βρεθῇ τρόπος ζωῆς εὐχάριστος καὶ ὄχι κακός, ἐφ' ὅσον θά ζῇ προσεκτικά. Οὐτε καὶ ὁ πρῶτος σὶν ἐκλογὴ νά παραμελήσῃ οὔτε καὶ ὁ τελευταῖος νά ἀπεληπισθῇ».

Ἄμα εἶπε αὐτά ὁ προφήτης, ἐξακολουθεῖ νά διηγῆται ὁ ἀγγελιαφόρος, ἐκεῖνος πού τοῦ ἔτυχε ὁ κλῆρος νά διαλέξῃ πρῶτος, ἔτρεξε ἀμέσως καὶ βούτηξε τὴν μεγαλύτερην τυραννίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἀπερισκεψία του καὶ τὴν λαιμαργίαν του ἐδιάλεξε χωρὶς νά τὰ ἐξετάσῃ ὅλα μέ προσοχὴ καὶ ἔτσι δέν κατάλαβε πῶς μέσα σέ ἐκεῖνα πού ἐδιάλεξε ἦταν πεπρωμένο νά φάν τὰ παιδιά του, καθὼς καὶ ἄλλα κακά· ἅμα ἐκάθησε μέ τὴν ἡσυχίαν του καὶ ἐξέτασε τὴν ἐκλογὴν του, ἄρχισε νά κλαίῃ καὶ νά ὀδύρεται γι' αὐτήν, χωρὶς νά 'κῃ ὑπ' ὅψῃ του ὅσα προηγούμενως τοὺς εἶχε εἰπεῖ ὁ προφήτης· γιατί δέν κατηγοροῦσε τὸν ἑαυτό του γιὰ τὰ κακά πού ἐδιάλεξε, ἀλλὰ τὴν τύχην καὶ τοὺς θεοὺς καὶ κάθε ἄλλον ἐκτός ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

Αὐτός ἦταν ἀπὸ ἐκείνους πού ἤλθαν ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ εἶχε ζήσει κατὰ τὴν προηγούμενην ζωὴν του σέ μιὰ πολιτεία καλὰ ὀργανωμένη, ἀλλὰ εἶχε ἀποκτήσει τὴν ἀρετὴν, ἀπὸ συνήθεια καὶ ὄχι ἀπὸ φιλοσοφικὴ μόρφωση. Καὶ μάλιστα μπορεῖ νά λεχθῇ πῶς σέ τέτοια κακά ἔπεφταν οἱ περισσότερες οὐρανοφερμένες ψυχές, ἐπειδὴ δέν ἤξεραν ἀπὸ τὰ κακά τῆς γήινης ζωῆς· ἐκεῖνες ὅμως οἱ ψυχές πού ἦσαν φερμένες ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ γιατί οἱ ἴδιες εἶχαν ὑποφέρει πολλὰ βάσανα καὶ γιατί εἶχαν ἰδεῖ καὶ ἄλλους βασανισμένους, δέν ἔκαναν τὴν ἐκλογὴν τους μέ βιασύνη.

Γι' αὐτόν τὸν λόγο λοιπόν, καθὼς καὶ ἐξ αἰτίας τῆς τύχης τοῦ κλῆρου, γίνεται σέ πολλές ψυχές μεταβολὴ ἀπὸ καλὸ σέ κακὸ ἢ καὶ τό ἀντίθετο· γιατί ἀν κανεῖς, κάθε φορὰ πού θά 'ρχεται σὶν ἐπίγεια ζωὴ, ἀφοσιώνεται σέ μιὰ ὑγιᾶ φιλοσοφία καὶ ἀν ἔκῃ τὴν τύχην νά μὴ πέσῃ τελευταῖος ὁ κλῆρος του κατὰ τό διάλεγμα, φαίνεται, ἀπὸ ὅσα διηγῆται ὁ ἀγγελιαφόρος, ὅτι ὄχι μόνο ἐδῶ σὶν γῆν μπορεῖ νά ζῇ εὐτυχῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ δρόμος πού θά διατρέξῃ ἀπὸ ἐδῶ στὸν ἄλλον κόσμον καὶ ἀπὸ κεῖ πάλι σὶν γῆν, δέν θά 'ναι ὑπόγειος καὶ τραχύς, ἀλλὰ οὐράνιος καὶ μαλακός.

Ἐλεγε λοιπόν πῶς ἄξιζε νά ἰδῇ κανεῖς τό θέαμα, πῶς διάλεγε ἡ κάθε ψυχὴ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τῆς ἦταν θέαμα καὶ ἑλεεινὸ νά τό βλέπῃ κανεῖς καὶ γελοῖο καὶ θαυμάσιο· ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον ἡ ἐκλογὴ γινόταν σύμφωνα μέ τίς συνήθειες τῆς πρώτης ζωῆς.

Γιατί εἶδε, καθὼς ἔλεγε μιὰ ψυχὴ πού κάποτε ἦταν τοῦ Ὀρφέως, νά διαλέγῃ τὴν ζωὴν τοῦ κύκνου, γιατί δέν ἠθελε νά ξαναγεννηθῇ ἀπὸ γυναῖκα, ἐξ αἰτίας τοῦ μίσους πού εἶχε κατὰ τῶν γυναικῶν ἐπειδὴ τὸν σκότωσαν· εἶδε τὴν ψυχὴν τοῦ Θαμύρου νά διαλέγῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἀπιδονιοῦ, εἶδε καὶ ἕναν κύκνον νά ἀλλάξῃ τὴν ζωὴν του μέ ἀνθρώπινην, καθὼς καὶ ἄλλα μουσικά ζῶα. Ἡ εἰκοστή σὶν σειρά ψυχὴ ἐδιάλεξε τὴν ζωὴν τοῦ λιονταριοῦ· αὐτὴ ἦταν ἡ ψυχὴ τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος, πού ἀπέφυγε νά γίνῃ ἀνθρώπος, γιατί θυμόταν τὴν κρίσιν τῶν ὀπλων. Ὑστερα ἀπ' αὐτὴν ἦλθε ἡ ψυχὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος· καὶ αὐτὴ ἀπὸ τό μῖσος τῆς κατὰ τοῦ ἀνθρώπινου γένους γιὰ τὰ ὅσα ἔπαθε, ἄλλαξε τὴν ἀνθρώπινην ζωὴν μέ τὴν ζωὴν τοῦ αἰετοῦ. Σὶν μέση εἶχε κληρώσει ἡ ψυχὴ τῆς Ἀταλάντης, πού ἅμα εἶδε μεγάλες τιμές ἑνὸς ἀνθρώπου ἀθλητοῦ, δέν μπόρεσε νά προσπεράσῃ ἀδιάφορη, καὶ τίς πῆρε. Ὑστερα ἀπ' αὐτὴν εἶδε τὴν ψυχὴν τοῦ Ἐπειοῦ, γιοῦ τοῦ Πανοπέως, νά παίρνῃ τὴν φύσιν μιᾶς ἄσας τεχνίτρας γυναίκας· πολὺ μακρὰ ἀνάμεσα σὶς τελευταῖες εἶδε τὴν ψυχὴν τοῦ γελωτοποιοῦ Θεορίτου νά παίρνῃ τὴν ζωὴν τοῦ πηθήκου.

Κατὰ τύχην ἐπέρασε καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ Ὀδυσσεως, πού τῆς εἶχε πέσει ὁ τελευταῖος κλῆρος γιὰ νά ἐκλέξῃ, καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάμνησιν τῶν βασάνων πού πέρασε σὶν γῆν, εἶχε περιορίσει ὑπερβολικὰ τὴν φιλοδοξίαν τῆς, καὶ γι' αὐτό ἐγύριζε πολλὴ ὥρα ζητῶντας νά βρῇ ζωὴ ἑνός

ἀνθρώπου ἀπλοῦ χωρὶς ἀξιώματα, καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας τὴν βρῆκε κάπου περιφρονημένη ἀπὸ ὄλες τίς ἄλλες ψυχές· ἅμα τὴν εἶδε ἐφώναξε πῶς θά 'κανε τὴν ἴδια ἐκλογὴν, καὶ ἀν ἀκόμα εἶχε τὸν πρῶτο κλῆρο, καὶ τὴν ἐπῆρε μέ ὄλην τῆς τὴν εὐχαρίστησιν. Καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα θηρία τό ἴδιο: ἄλλαζαν τὴν ζωὴν τους μέ ἀνθρώπινην ἢ καὶ μεταξύ τους, τὰ ἄδικα ἔπαιρναν τὴν ζωὴν τῶν ἀγρίων, ἐνῶ τὰ δίκαια ἔπαιρναν τὴν ζωὴν τῶν ἡμέρων ζώων, καὶ γενικὰ γινόταν μεταξύ τους κάθε εἶδους ἀνάμειξη.

Ἀφοῦ λοιπόν ὄλες οἱ ψυχές ἐδιάλεξαν τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τους, μέ τὴν ἴδια τάξιν πού τοὺς εἶχε δώσει ὁ κλῆρος ἐπῆγαν μπροστὰ σὶν Λάχεσι· ἐκεῖνη ἔδωσε σὶν κάθε μιὰ τὸν δαίμονα πού ἐδιάλεξε, γιὰ νά τὴν προστατεύῃ σὶν ζωὴν τῆς καὶ νά ἐποπτεύῃ σὶν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεων πού κάθε ψυχὴ ἐδιάλεξε.

Αὐτός ὁ δαίμονας ὠδηγοῦσε κατὰ πρῶτον τὴν ψυχὴν σὶν Κλωθῶν, κάτω ἀπὸ τό χερί τῆς καὶ τό στριφογύρισμα τοῦ ἀδραχτιοῦ, γιὰ νά ἐπικυρώσῃ ἔτσι τὴν μοῖραν πού ἐδιάλεξε ἡ ψυχὴ μετὰ τὴν ἐπαφὴν του μέ τό ἀδράχτι, ἔφερνε τὴν ψυχὴν σὶν γένεσιν τῆς Ἀιρόπου, κάνοντας ἔτσι ἀμετάκλητα ὅσα ἡ Κλωθῶ ἐμοίρανε.

Ἀπὸ ἐκεῖ χωρὶς νά γυρίσουν πίσω τους νά ἰδοῦν, ἐπῆγαιναν καὶ περνοῦσαν κάτω ἀπὸ τὸν θρόνον τῆς Ἀνάγκης καὶ ἐβγαιναν σὶν ἄλλην μεριά· ὅταν πέρσαν καὶ οἱ ἄλλοι, ἐκίνησαν ὄλοι νά πᾶνε σὶν πεδίο τῆς Λήθης μέ μιὰ φοβερὴ καὶ ἀποπνεκτικὴ ζέστιν· γιατί αὐτό τό πεδίο ἦταν γυμνὸ ἀπὸ δένδρα καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλο πού φυτρώνει σὶν γῆν. Ὅταν πιά ἐφθασε τό βράδυ, κατασκῆνωσαν ὄλοι τους κοντὰ σὶν Ἀμέλητα ποταμόν, πού τό νερό του δέν μποροῦσε νά τό κρατήσῃ κανένα ἀγγεῖο.

Κάθε ψυχὴ λοιπόν ἦταν ἀναγκασμένη νά πιῇ μιὰ ὀρισμένη ποσότητα ἀπὸ τό νερό αὐτό, ἀλλὰ ὅσοι δέν μποροῦσαν νά κρατηθοῦν, ἐξ αἰτίας τῆς ἀφροσύνης τους, ἔπιναν περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἔπρεπε· ὅποιος ὅμως ἔπινε περισσότερο, λησμονοῦσε τὰ πάντα.

Ἄμα κοιμήθηκαν καὶ ἐφθασαν τὰ μεσάνυχτα, ἀκούσθηκε βροντὴ καὶ ἐγινε σεισμός, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πού ἦσαν, ξαφνικὰ σκόρπισαν, ἄλλος ἀπ' ἐδῶ ἄλλος ἀπ' ἐκεῖ, πρὸς τὴν γένεσιν, ἐπάνω, σάν διάττοντες ἀστέρες. Αὐτόν δέν τὸν ἀφῆσαν νά πιῇ νερόν ἀπὸ πού, ὅμως, καὶ πῶς ἐφθασε σὶν σῶμα του δέν ἤξερε, ἀλλὰ ξαφνικὰ τό πρωί, ἅμα ἀνοιξε τὰ μάτια του, εἶδε τὸν ἑαυτόν του ξαπλωμένο ἐπάνω σὶν πυρὰ.

Καί ἔτσι, ἀγαππτε μου Γλαύκων, διεσώθη ὁ μῦθος καί δέν ἐκάθη· καί μπορεῖ νά μᾶς σώση καί ἡμᾶς, ἀν τόν πιστέψουμε, καί τό ποτάμι τῆς Λήθης θά τό περάσουμε καλᾶ, καί ἡ ψυχὴ μας δέν θά μολυνθῇ.

Ἄν, λοιπόν, παραδε-
χθοῦμε τήν δική μου γνώμη,
καί πιστέψουμε ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι
ἀθάνατη, καί ὅτι ἔχει τήν δύναμη νά
υποφέρῃ ὅλα τὰ κακά, καθὼς καί ὅλα τὰ
ἀγαθά, τότε δέν θά ξεφύγουμε ποτέ ἀπό τόν
δρόμο πού φέρνει πρὸς τὰ ἐπάνω, καί τήν δι-
καιοσύνη θά τήν ἐφαρμόζουμε μέ φρόνηση
καί μέ κάθε δυνατόν τρόπο, γιά νά εἴμεθα
φίλοι καί μέ τόν ἑαυτό μας καί μέ τούς θεούς,
καί ὅταν διαμένουμε ἐδῶ σ' αὐτόν τόν κόσμον,
καί ὅταν παίρνουμε τὰ βραβεῖα μας γιά τήν
ἐνάρητη ζωὴ μας, μαζεύοντάς τα ἀπό
γύρω μας σάν τούς νικητές σιούς
ἀγῶνες, γιά νά εἴμεθα εὐτυχεῖς καί
στήν ἐδῶ ζωὴ μας καί στήν
χιλιόχρονη πορεία πού
εἴπαμε.

Σχόλια

1. Ἡ πορεία τῶν «1000 ἐτῶν» προέρχεται ἀπὸ τοὺς Ὀρφικούς ἢ τοὺς Πυθαγορείους. 2. Στόν οὐρανὸ ἡ ψυχὴ τόν υπέρλαμπρο κόσμον τῶν ἰδεῶν. Πρβλ. καί Φαῖδρο 247 Δ. 3. Τὰ τρία βαρύτερα ἁμαρτήματα γιά τοὺς ἀρχαίους ἦσαν «τό ἀποκτείνειν, τό ἱεροσυλεῖν καί τό προδιδόναι τήν πόλιν». 4. Πρβλ. Φαῖδωνα 113 Δ. 5. Ἀνύπαρκτο πρόσωπο πού τό ἐπλάσε ὁ Πλάτων ἐπειδὴ τοῦ χρειάζοταν στόν μῦθο. 6. Βλ. Φαῖδων 113 Ε «οἱ δ' ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διά τὰ μεγέθη τῶν ἁμαρτημάτων». 7. «Οἱ κολάζοντες ἄγγελοι» τῆς Ἀποκαλύψεως. 8. Ἀπὸ ἐδῶ ἀρχίζει ἡ ἀστρονομικὴ περιγραφὴ τοῦ σύμπαντος. Τίμαιος 90 Γ-Δ· ἐκεῖ γράφει πὼς ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ καί ἡ ἀνθρώπινη πολιτεία πρέπει νά προσαρμοσθοῦν πρὸς τό ἐναρμόνιο σύστημα τῆς πολιτείας τοῦ σύμπαντος. 9. Τό ἀδράχτι δηλαδὴ εἶναι ὁ ἄξων τῆς περιστροφῆς τῶν οὐρανίων σωμάτων.

10. Ὁ Ἀδὰμ τοποθετεῖ ὡς ἐξῆς τοὺς 8 κύκλους: 1. Ἀπλανεῖς, 2. Κρόνος (Φαίνων), 3. Ζεὺς (Φαέθων), 4. Ἄρης (Πυρόεις), 5. Ἑρμῆς (Στίλβων), 6. Ἀφροδίτη (Φωσφόρος), 7. Ἥλιος, 8. Σελήνη. 11. Ποικίλος, κατὰ τόν Πρόκλο 229. 29, ἦταν «διά τήν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἐν ἐκείνῳ τῷ κύκλῳ ποικιλίαν». 12. Δηλαδή ἡ Σελήνη εἶναι ἐτερόφωτη καί παίρνει τό φῶς τῆς ἀπὸ τόν Ἥλιον· αὐτὴν τήν ἀνακάλυψη τήν εἶχε κάμει

πρῶτος ὁ Ἀναξιμένης. 13. Ἡ σφαῖρα τῶν ἀπλανῶν ἔχει τήν αὐτὴ πάντα κίνηση ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς, οἱ ἄλλες σφαῖρες ἔχουν δικές τους κινήσεις, καί γι' αὐτὸ ἀλλάζουν θέση στό οὐράνιο διάστημα. 14. Ὁ Πλάτων τοποθετεῖ τήν Ἀνάγκη στό κέντρο τοῦ σύμπαντος. Ὁ Παρμενίδης, ἀκολουθῶν τοὺς Πυθαγορείους, μιλεῖ γιά μιὰ «δαίμονα» πού εἶναι στήν μέση τῶν «στεφανῶν» καί κυβερνᾷ τὰ πάντα. 15. Σειρῆνες· κατὰ τόν Πρόκλο εἶναι «ψυχαὶ τινες νοερῶς ζῶσαι». 16. Κατὰ τοὺς Πυθαγορείους ἡ κίνηση ὅλων μαζί τῶν πλανητῶν ἔδινε τοὺς τόνους τοῦ ἐπταχόρδου. 17. Αὐτὴ ἡ περίοδος διαρκεῖ 1000 χρόνια. 18. Ἐπιστεῦετο στήν ἀρχαιότητα πὼς ἕνας «δαίμων» προστάτης παρακολουθοῦσε τόν ἄνθρωπον, ἀπὸ τήν γέννηση ἕως τόν θάνατό του. Εἶναι ὁ «φύλαξ ἄγγελος» τῆς χριστιανικῆς ἀντιλήψεως. Ὁ Πλάτων ἐδῶ λέγει πὼς ὁ ἄνθρωπος ἐπιλέγει μόνος του τήν τύχη του, τόν «δαίμονά» του. 19. Ἡ ἀρετὴ εἶναι ἐλεύθερη, δέν μπορεῖ νά μῇ στήν κλήρωση. Τήν κατακτᾷ ὁποῖος εἶναι ἄξιος γι' αὐτήν.

20. Ἀπὸ ἐδῶ φαίνεται ὅτι ὁ Πλάτων πιστεύει στήν μετεμψύκωση. 21. Οἱ ἄνθρωποι, γενικά, δέν εἶναι ἱκανοὶ νά κάνουν μιὰ καλὴ ἐκλογή γιά τόν ἑαυτό τους, πρέπει νά πᾶνε στόν φιλόσοφο, πού εἶναι ὁ μόνος ἱκανός, γιά νά δώσῃ ὁδηγίες εἴτε γιά τήν ἰδιωτικὴ τους ζωὴ εἴτε γιά τήν δημόσια. 22. Ἡ ἀρετὴ, κατὰ τόν Ἀριστοτέλη, εἶναι ἡ μεσότης μεταξύ δύο ὑπερβολῶν: Πρέπει νά ἐπικρατῇ παντοῦ «ἡ χρυσὴ μεσότης», τό «Μηδέν ἄγαν». 23. Βλ. Φαῖδ. 81 Δ 82 Β «οἱ τήν δημοτικὴν καί πολιτικὴν ἀρετὴν ἐπιτετηδευκότες, ἦν δὴ καλοῦσι σωφροσύνην καί δικαιοσύνην, ἐξ ἔθους τε καί μελέτης γεγονυῖαν ἀνευ φιλοσοφίας καί νοῦ». 24. Βλ. Φαῖδ. 81 Ε «ἐνδοῦνται δέ, ὥσπερ εἰκός, εἰς τοιαῦτα ἦθη, ὅποῖ' ἅττα ἂν καί μεμελητηκυῖαι τύκωσιν ἐν τῷ βίῳ». 25. Ὁ ἐπικρατέστερος τύπος εἶναι Θάμυρις (Νόμ. 829 Ε)· ἐδῶ τόν ἔχει Θάμυρας. 26. Ὁ Πρόκλος, 316, γράφει «ἡ μὲν Αἴαντος ψυχὴ πᾶσαν δηλοῖ ζωὴν ἀνδρικήν μὲν, πλεονάζουσιν δέ κατὰ θυμόν διὰ δὴ τινα φιλόνοικον ψυχῆς ἔξιν, καί διὰ ταύτην ἐνδυομένην εἰς ἀνδρικό μὲν ζῶον, ἄλογον δέ». Ὁ Ἐμπεδοκλῆς, ὅπως λέγει ὁ Αἰλιανός, Ζώων Ἰστ. XII. 7 ἀπόσπ. 127, εἶχε τήν γνώμη πὼς ἡ καλλίτερη μεταβολὴ ζωῆς εἶναι γιά τόν ἄνθρωπον νά γίνῃ λιοντάρι, ἐφ' ὅσον θέλῃ νά γίνῃ ζῶο, ἢ δάφνη, ἂν θέλῃ νά γίνῃ φυτό. 27. Βλ. Φαῖδ. 82 Α, «τοὺς δέ γε ἀδικίας τε καί τυραννίδας καί ἀρπαγὰς προτετιμηκότας εἰς τὰ τῶν λύκων τε καί ἱεράκων καί ἰκτινῶν γέννη». 28. Στόν Φαῖδρο 248 Δ-Ε γράφει γιά τίς διάφορες ποικιλίες βίων (μουσικός, πολεμικός, βασιλικός, γυμναστικός, τεχνικός, μιμητικός). 29. Τό πεδίο τῆς Λήθης «ἀκαρπον, ἀγονον, αἰχμηρόν» ἐνῶ τῆς Ἀληθείας «ζωῆς πλῆρες, τροφόν τῶν ψυχῶν», λέγει ὁ Πρόκλος, 346. 30. Καί ὁ Ἀριστοφ. Εἰρ. 833 «οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ὁ λέγουσι κατὰ τόν ἀέρα ὡς ἀστέρες γιγνόμεθ' ὅταν υἱ ἀποθάνῃ».

(Εκδ. Πάπυρος, μετάφρασις-σχόλια Ἀ. Παπαθεοδώρου)

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΕΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Αἰτία ταξιδιοῦ - Προετοιμασίες

Ξεκίνημα - Ἀνεμοθύελλα

Ἀφίξη στὸ νησί τοῦ Διονύσου

5. ...Ξεκίνησα, λοιπόν, κάποτε με ἕνα καράβι ἀπὸ τὴν Ἡράκλειες Στήλες, μπῆκα στὸν δυτικὸ ὠκεανὸ κι ἀρμένιζα με εὐνοϊκὸ ἄνεμο. Αἰτία καί σκοπὸς τοῦ ταξιδιοῦ μου ἦταν ἡ περιέργεια καί ἡ ἐπιθυμία νά γνωρίσω καινούργια πράγματα· ἤθελα ἀκόμη νά μάθω πού τελειώνει ὁ Ὠκεανὸς καί τί ἄνθρωποι κατοικοῦσαν πέρα ἀπὸ αὐτόν. Γι' αὐτὸ ἔβαλα μέσα στὸ καράβι πάρα πολλὰ τρόφιμα, τὸ γέμισα με μπόλικο νερὸ καί ξεσήκωσα καί πενήντα συνομηλίους μου πού εἶχαν τὰ ἴδια μυαλὰ μ' ἐμένα· προμηθεύθηκα πολλὰ ὅπλα, πῆρα τὸν καλύτερο καπετάνιο πού τὸν κατάφερα με μεγάλο μισθὸ καί τέλος ἐνίσχυσά τὸ πλοῖο, ἕνα ἐλαφρὸ καράβι, γιά μακρινὸ καί ἐπικίνδυνον ταξίδι.

6. Μιὰ δολόκληρη μέρα καί μιὰ νύχτα ἀρμενίζαμε με τὸν καιρὸ πρῶμα καί βλέπαμε ἀκόμη τὴν στεριά, γιατί δέν ξανοιγόμαστε με μεγάλη ταχύτητα. Τὴν ἄλλη ἡμέρα μέρη, με τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, ὁ ἀέρας ἄρχισε νά δυναμώνῃ, τὸ κύμα νά φουσκώνῃ, μιὰ μαυρίλα νά ἀπλώνεται καί τότε πιά δέν ἦταν δυνατόν οὔτε τὰ πανιά νά μαϊνάρουμε. Παραδοθήκαμε στὸν ἄνεμο καράβι καί πλήρωμα καί θαλασσοδέρναμε ἐβδομῆντα ἐννέα μέρες. Στὴς ὀγδόντα ἔλαμψε ξαφνικά ὁ ἥλιος καί διακρίναμε ἐκεῖ κοντὰ ἕνα νησί ψηλὸ καί κατάφυτο πού δέν τὸ ἔδερναν καί τόσο ἄγρια τὰ κύματα, ἀφοῦ ἡ μεγάλῃ ὁρμὴ τῆς τρικυμίας εἶχε πιά καταλαγιάσει.

Πλησιάσαμε, ξεμπαρκάραμε καί, ὅπως ἤμασταν τσακισμένοι ὕστερα ἀπὸ τὴν πολυήμερη ταλαιπωρία, μείναμε γιὰ πολλὸ ξαπλωμένοι στήν γῆ.

Ἐξερεύνηση τοῦ νησιοῦ τοῦ Διονύσου

Κάποτε ὅμως σηκωθήκαμε καί διαλέξαμε ἀνάμεσά μας τριάντα νά μείνουν νά φυλάγουν τὸ καράβι καί εἰκοσι νά ἀνέβουν μαζί μου στὸ νησί, γιά νά τὸ ἐξερευνήσουμε. Προχωρήσαμε κάπου τρία στάδια ἀπὸ τὴν θάλασσα διασχίζοντας ἕνα δάσος καί ἀντικρύσαμε μιὰ στήλη χάλκινη, χαραγμένη με γράμματα ἐλληνικά, ξεθωριασμένα καί μισοσβησμένα, πού ἔλεγε:

«Ὡς ἐδῶ ἔφθασαν ὁ Ἡρακλῆς καί ὁ Διόνυσος».

Ἵπῃρχαν ἐκεῖ κοντὰ καί δύο πατημασιές πάνω σὲ ἕνα βράχο, ἡ μιὰ τριάντα περίπου μέτρα καί ἡ ἄλλη μικρότερη. Ἡ δεύτερη, ἡ πιὸ μικρὴ, ἦταν θαρρῶ τοῦ Διονύσου, ἐνῶ ἡ ἄλλη τοῦ Ἡρακλῆ. Προσκυνήσαμε καί προχωρήσαμε. Δέν εἴχαμε ἀπομακρυνθῇ πολὺ, ὅταν βρεθήκαμε μπροστὰ σὲ ἕνα ποτάμι πού κατέβαζε κρασί ὁλόιδιο με τὸ χιώτικο.

Ἦταν τόσο ἄφθονο, πού σὲ μερικὰ μέρη μποροῦσε κανεὶς καί με καράβι νά τὸ περάσῃ. Βλέποντας τὰ σημάδια αὐτὰ πού ἔδειχναν ὅτι ὁ Διόνυσος πέρασε ἀπὸ ἐκεῖ, σκεφτόμαστε πὼς εἴχαμε ἕνα λόγο παραπάνω νά πιστέψουμε στὸ ἐπίγραμμα τῆς στήλης.

Ἐπειδὴ θέλησα νά μάθω ἀπὸ πού πήγαζε τὸ ποτάμι, ἄρχισα νά προχωρῶ δίπλα τοῦ ἀντίθετα με τὸ ρεῦμα. Πηγὴ δέν βρήκα καμμία, μόνο πολλὰ καί μεγάλα κλήματα φορτωμένα σταφύλια.

Ἀπὸ τὸ καδένα, κοντὰ στήν ρίζα, ἔσταζε διάφανο κρασί καί ἀπὸ τὴν σταγόνες αὐτὲς σχηματιζόταν τὸ ποτάμι. Μέσα του μποροῦσε νά δῇ κανεὶς καί πολλὰ ψάρια πού ἔμοιαζαν πολὺ στὸ χρῶμα καί στήν γεύση με τὸ κρασί. Πιάσαμε μερικά, τὰ φάγαμε καί μεθύσαμε.

Τότε τὰ ἀνοίξαμε καί βρήκαμε πὼς ἦταν γεμάτα μούστο. Ὑστερα ὅμως σκεφθήκαμε τὰ ἄλλα ψάρια πού ζοῦσαν στὸ νερό, τὰ ἀνακατεύαμε καί μετριάσαμε τὴν μεγάλην κρασοφαγία.

Ταξίδι στὸ Διάστημα

Ἀφίξη στήν Σελήνη

Συνάντηση με παράξενα ὄντα καί με τὸν βασιλέα τοῦ τόπου

9. ...Ὑστερα πήραμε μερικὲς στάμνες καί κουβαλήσαμε νερό· πήραμε καί κρασί ἀπὸ τὸ ποτάμι. Τέλος, ξενοχτήσαμε ἐκεῖ κοντὰ στήν παραλία καί τὰ χαράματα ξανοιχτήκαμε με ἐλαφρὸ ἁεράκι. Κατὰ τὸ μεσημέρι, ὅταν πιά δέν βλέπαμε τὸ νησί, ξαφνικὰ σηκώθηκε σίφουνας πού στριφογύρισε τὸ καράβι καί τὸ σήκωσε ψηλὰ ἴσαμε τριακόσια στάδια καί δέν τὸ ἄφησε νά ξαναπέσῃ στήν θάλασσα. Ἐτσι σηκωτὸ καθὼς ἦταν τὸ ἔσπρωχνε μπροστὰ ὁ ἀέρας πού εἶχε πέσει στὰ πανιά καί τὰ φούσκωνε.

10. Ἑπτὰ ἡμέρες καὶ ἑπτὰ νύχτες ἀεροδρομήσαμε. Τὴν ὁγδόη ἡμέρα διακρίναμε μιὰ μεγάλη στεριά στὸν ἀέρα, σὰν νησί, ποὺ εἶχε σχῆμα σφαίρας καὶ ἦταν λουσμένη στὸ φῶς. Τὴν πλησιάσαμε, ἀγκυροβολήσαμε καὶ ξεμπαρκάραμε. Καθὼς ἐξερευνούσαμε τὴν χώρα, βρήκαμε πὼς ἦταν κατοικημένη καὶ καλλιεργημένη. Καὶ ὅσο ἦταν ἡμέρα δὲ διακρίναμε ἀπὸ ἐκεῖ τίποτα. Σὰν ἔπεσε ὁμῶς ἡ νύχτα, ἄρχισαν νὰ ξεπροβάλλουν καὶ ἄλλα πολλὰ νησιά, ἄλλα μεγαλύτερα καὶ ἄλλα μικρότερα, ποὺ εἶχαν τὸ χρῶμα τῆς φωτιάς. Ἀπὸ κάτω μᾶς φάνηκε καὶ μιὰ ἄλλη στεριά μὲ πολιτείες, ποτάμια, θάλασσες, δάση καὶ βουνά. Αὐτὴ, λοιπόν, εἶπαμε πὼς ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ Γῆ μας.

11. Ἀποφασίσαμε νὰ προχωρήσουμε καὶ πρὸς πέρα· συναντήσαμε ὁμῶς τοὺς Ἱππογύπους, ὅπως τοὺς λένε ἐκεῖ, καὶ μᾶς ἔπιασαν. Οἱ Ἱππόγυποι εἶναι ἄνθρωποι ποὺ καθαλικάουν μεγάλους γύπες καὶ ποὺ χρησιμοποιοῦν τὰ ὄρνια αὐτὰ γιὰ ἄλογα. Οἱ γύπες πάλι εἶναι πελώριοι καὶ τίς πρὸς πολλές φορές ἔχουν τρία κεφάλια. Τὸ πόσο μεγάλοι εἶναι θὰ μπορούσε νὰ τὸ καταλάβῃ κανεὶς ἀπὸ τοῦτο: ἔχουν φτεροῦγες ποὺ ἡ καθεμιὰ εἶναι πρὸς μακριὰ καὶ πρὸς χοντρή ἀπὸ τὸ κατάρτι μεγάλου φορτηγοῦ πλοίου. Αὐτοὶ οἱ Ἱππόγυποι ἔχουν διαταγὴ νὰ πετοῦν ὁλόγυρα στὸ νησί καί, ἂν εὑρουν κανέναν ξένο, νὰ τὸν ὁδηγοῦν στὸν βασιλέα. Μᾶς ἔπιασαν, λοιπόν, καὶ μᾶς ὠδήγησαν μπροστά του. Ἐκεῖνος, μὲ μᾶς εἶδε, μᾶς κατάλαβε ἀπὸ τὰ ροῦχα καὶ εἶπε: «Ξένοι, εἰστε λοιπόν Ἕλληνες;». Καὶ ὅταν τὸ παραδεχθῆκαμε, εἶπε: «Πῶς φθάσατε ἐδῶ διασχίζοντας τόση μεγάλη ἀπόσταση στὸν ἀέρα;». Κι ἐμεῖς τοῦ τὰ εἶπαμε ὅλα. Τότε ἄρχισε κι ἐκεῖνος νὰ μᾶς διηγῆται τὰ δικά του. «Ὅτι δηλαδὴ καὶ τὸν ἴδιο, ποὺ ἦταν ἄνθρωπος καὶ τὸν ἔλεγαν Ἐνδυμίωνα, κάποτε, τὴν ὥρα ποὺ κοιμόταν, τὸν ἄρπαξαν ἀπὸ τὴν Γῆ, τὸν ἔφεραν ἐδῶ καὶ τὸν ἔκαναν βασιλέα σὲ τούτη τὴν χώρα. Ὁ τόπος του, εἶπε, ἦταν αὐτὸς ποὺ σὲ μᾶς κάτω φαίνεται γιὰ Φεγγάρι. Ὑστερὰ μᾶς ἔδωσε κουράγιο καὶ εἶπε νὰ μὴ φοβόμαστε τίποτα· ὅτι χρειαζόμαστε θὰ τὸ ἔχουμε.

12. «Καὶ ἂν κερδίσω», συνέχισε, «τὸν πόλεμο ποὺ τώρα ἀρχίζω ἐναντίον τῶν κατοίκων τοῦ Ἥλιου, θὰ ζήσετε κοντά μου οἱ πρὸς εὐτυχισμένοι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους». Ρωτήσαμε ποιοὶ ἦσαν οἱ ἐχθροὶ καὶ ποιά ἡ αἰτία τῆς ἐχθρας τους. «Ὁ Φαέθων», εἶπε, «ὁ βασιλεὺς τῶν κατοίκων τοῦ Ἥλιου—γιατὶ κατοικεῖται καὶ ὁ Ἥλιος, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἡ Σελήνη—μᾶς πολέμῃ ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια τώρα. Ἀρχισε τὸν πόλεμο ἀπὸ τὴν ἐξῆς αἰτία: Κάποτε συγκέντρωσα τοὺς πρὸς φτωχοὺς ἀπὸ τὸ βασίλειό μου καὶ θέλησα νὰ ιδρύσω μιὰν ἀποικία στὴν Ἀφροδίτη, ποὺ ἦταν ἔρημη καὶ ἀκατοίκητη. Ὁ Φαέθων ζήλεψε καὶ προσπάθησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἰδρυσὴ της καὶ

μᾶς ρίχτηκε στὰ μισὰ τοῦ δρόμου πάνω στοὺς Ἱππομύρμηκες του. Ἐκείνη τὴν φορὰ νικηθῆκαμε, γιατί δὲν ἤμασταν τὸ ἴδιο ἐτοιμασμένοι, καὶ γυρίσαμε πίσω. Τώρα ὁμῶς θέλω νὰ ξαναρχίσω τὸν πόλεμο καὶ νὰ ιδρύσω τὴν ἀποικία. Ἄν ἐπιθυμῆτε, λοιπόν, πάρτε μέρος στὴν ἐκστρατεία καὶ ἐγὼ θὰ δώσω στὸν καθένα σας ἓνα βασιλικὸ γύπα καὶ τὸν ὑπόλοιπο ὀπλισμό. Θὰ ξενήσουμε αὐριο. «Ἄς γίνῃ», εἶπα, «ἔτσι, ἀφοῦ τὸ βρίσκετε ἐστὶ σωστό».

Συμμετοχὴ στὴν ἐκστρατεία ἐναντίον τοῦ βασιλέως τοῦ Ἥλιου

Περιγραφή τῶν δυνάμεων τοῦ Ἐνδυμίωνος

13. Τότε λοιπόν δειπνήσαμε καὶ μείναμε στὸ παλάτι του· τὰ χαράματα σηκωθῆκαμε καὶ ἀρχίσαμε νὰ παίρνουμε τίς θέσεις μας, γιατί οἱ σκοποὶ μᾶς εἰδοποιούσαν πὼς οἱ ἐχθροὶ πλησίαζαν. Ὁλος ὁ στρατός μας ἔφθανε τίς ἑκατὸ χιλιάδες, χωρὶς νὰ ὑπολογίζουμε αὐτοὺς ποὺ κουβαλοῦσαν τίς ἀποσκευές, τοὺς μηχανικούς, τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ξένους συμμάχους. Ἀπὸ τίς ἑκατὸ χιλιάδες οἱ ὁγδόντα ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι καὶ εἴκοσι αὐτοὶ ποὺ καθαλικάουν τὰ Λαχανόφτερα. Τὰ Λαχανόφτερα εἶναι καὶ αὐτὰ τεράστια ὄρνια ποὺ ἀντὶ γιὰ φτέρωμα ἔχουν σ' ὅλο τους τὸ σῶμα πολὺ πυκνὰ λάχανα, ἐνῶ οἱ μακριές φτεροῦγες τους μοιάζουν πρὸς πολὺ μὲ μαρουλόφυλλα. Δίπλα τους εἶχαν παραταχθῆ οἱ Κεχροβόλοι καὶ οἱ Σκορδομάχοι. Εἶχαν ἔλθει σύμμαχοι γιὰ τὸν βασιλέα καὶ ἀπὸ τὴν Μεγάλη Ἀρκτοτριάντα χιλιάδες Ψύλλοτοξοί· τετες καὶ πενήντα χιλιάδες Ἀνεμοδρόμοι. Οἱ Ψύλλοτοξοὶτες ἱππεύουν μεγάλους ψύλλους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔχουν πάρει καὶ τὸ ὄνομα, ψύλλους μεγάλους ὅσο δώδεκα ἐλέφαντες. Οἱ Ἀνεμοδρόμοι πάλι εἶναι πεζοὶ ποὺ ὥστόσο πετοῦν στὸν ἀέρα χωρὶς φτερά, μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο: Φοροῦν χιτῶνες μακριοὺς ὡς τὰ πόδια ποὺ τοὺς φουσκώνει ὁ ἀέρας σὰν καραβόπανα καὶ τοὺς σπρώχνει ὅπως τὰ πλοῖα. Αὐτοὺς συνήθως τοὺς χρησιμοποιοῦν στὶς μάχες γιὰ πελταστές. Διαδιδόταν πὼς θὰ ἔρχονταν καὶ ἀπὸ τὰ ἀστέρια, ποὺ εἶναι πάνω ἀπ' τὴν Καππαδοκία, πέντε χιλιάδες Ἱππογέρανοι. Αὐτοὺς ἐγὼ δὲν τοὺς εἶδα, γιατί τελικὰ δὲν ἦλθαν. Ἔτσι δὲν τόλμησα νὰ περιγράψω πὼς ἦταν, μιὰ κι ἔλεγαν γιὰ ἐκείνους πράγματα τερατώδη καὶ ἀπίστευτα.

Ὁ ὀπλισμὸς τοῦ στρατεύματος τοῦ Ἐνδυμίωνος καὶ ἡ διάταξή του

14. Αὐτὴ ἦταν ἡ δύναμη τοῦ Ἐνδυμίωνος. Ὀπλισμὸς εἶχαν τότε ἴδιο ὅλοι. Τὰ κράνη τους ἦσαν ἀπὸ κουκιά, γιατί στὸν τόπο τους ἔχουν μεγάλα καὶ γερά κουκιά. Οἱ θώρακές τους ἦσαν μὲ λέπια, ὅλοι ἀπὸ λούπινα. Ράβουν

τίς φλοῦδες ἀπὸ λούπινα τὴν μιὰ μὲ τὴν ἄλλη κι ἔτσι κατασκευάζουν τοὺς θώρακες. Οἱ φλοῦδες ἀπὸ τὰ λούπινα εἶναι ἀδιαπέραστες, ὅπως τὸ κέρατο. Οἱ ἀσπίδες καὶ τὰ ξίφη τους ἦσαν σὰν τὰ ἐλληνικά. Ὅταν ἔφθασε ἡ ὥρα τῆς μάχης, παρατάχθηκαν ἔτσι.

15. Τὴν δεξιὰ πτέρυγα τὴν κρατοῦσαν οἱ Ἱππόγυποι καὶ ὁ βασιλεὺς περιτριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς ἐπιλέκτους του³¹. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ἤμασταν κι ἐμεῖς. Τὴν ἀριστερὴ τὴν κρατοῦσαν τὰ Λαχανόφτερα. Στὴν μέση μπῆκαν οἱ σύμμαχοι, καθένας ὅπως ἔκρινε καλύτερα. Οἱ πεζοὶ ποὺ ἦταν κάπου ἐξήντα ἑκατομμύρια, παρατάχθηκαν μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο. Στὴν Σελήνη ζοῦν πολλὲς καὶ μεγάλες ἀράχνες ποὺ ἡ καθεμιὰ ξεπερνᾷ κατὰ πολὺ ἓνα κυκλαδίτικο νησί. Αὐτὲς τίς πρόσταξε νὰ ὑφάνουν πέρα γιὰ πέρα τὸ ἀέρινο διάστημα ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα στὴν Σελήνη καὶ στὴν Ἀφροδίτη. Μόλις ἀποτελείωσαν τὸ ἔργο καὶ δημιούργησαν ἓνα πλάτωμα σὰν πεδιάδα, πάνω του παρέταξε τὸ πεζικὸ ἀρχηγός τους ἦταν ὁ Νυκτερίων, ὁ γιὸς τοῦ Εὐδιάνακτος, μαζί μὲ ἄλλους δύο.

Ἡ διάταξη τῶν ἐχθρικών δυνάμεων

16. Ὅσο γιὰ τοὺς ἐχθρούς, τὴν ἀριστερὴν παράταξη κρατοῦσαν οἱ Ἱππομύρμηκες καὶ ἀνάμεσά τους ἦταν καὶ ὁ Φαέθων. Οἱ Ἱππομύρμηκες εἶναι φτερωτὰ θηρία ποὺ μοιάζουν σὲ ὅλα μὲ τὰ δικά μας μυρμήγκια ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μέγεθος· ὁ μεγαλύτερός τους ἔφθανε καὶ τὰ ἐξήντα μέτρα. Πολεμοῦσαν ὅχι μόνο αὐτοὶ ποὺ τοὺς καθαλικάουν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι καὶ κυρίως μὲ τὰ κέρατά τους. Ἐλεγαν πὼς ἦταν κάπου πενήντα χιλιάδες. Δεξιὰ τους παρατάχθηκαν οἱ Ἀεροκῶνωπες, περίπου πενήντα χιλιάδες καὶ αὐτοὶ, ὅλοι τοξότες καθάλα πάνω σὲ μεγάλα κουνούπια. Δίπλα τους οἱ Ἀεροκόρδακες, πεζοὶ μὲ ἐλαφρὸ ὀπλισμό, ποὺ ἦσαν ὥστόσο καὶ αὐτοὶ πολεμιστές. Ἐριχναν ἀπὸ μακριὰ μὲ τίς σφενδόνες τους πελώρια ρεπάνια καί, ὅποιον χτυποῦσαν, δὲν μπορούσε νὰ ἀντέξῃ οὔτε γιὰ λίγο, μόνο ἄρχιζε νὰ ξεψυχᾷ βγάζοντας ἀπὸ τὸ τραῦμα του μιὰ δυσωδία. Ἐλεγαν πὼς αἰλίσταν τὰ βέλη τους μὲ δηλητήριο ἀπὸ μολόχα. Ἐλεγαν πὼς καὶ ἀπὸ τοὺς συμμάχους τοῦ Φαέθωντος καθυστεροῦσαν οἱ σφενδονιστές, ποὺ εἶχε ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Γαλαξία, καὶ οἱ Νεφέλοκένταυροι. Οἱ τελευταῖοι ἔφθασαν, ποὺ νὰ μὴν ἔσωναν, ὅταν πιά ἡ μάχη εἶχε κριθῇ, ἐνῶ οἱ σφενδονιστές δὲν παρουσιάσθηκαν καθόλου. Γι' αὐτὸ λένε πὼς ὁ Φαέθων ὠργίσθηκε ἐναντίον τους καὶ ἀργότερα ἔκαψε τὴν χώρα τους.

Ἡ Νίκη τῶν κατοίκων τῆς Σελήνης

17. Αὐτὴν, λοιπόν, στάθηκε καὶ τοῦ Φαέθωντος ἡ δύναμη, μὲ τὴν ὁποία βάδιζε ἐναντίον μας. Μόλις ὕψωσαν

τίς σημαῖες τῆς μάχης καὶ ὠγκάνισαν οἱ ὄνοι—αὐτοὺς ἔχουν γιὰ σάλπιγγες—ἀρχισαν νὰ πολεμοῦν. Ἡ ἀριστερὴ παράταξη τῶν κατοίκων τοῦ Ἥλιου ἐτράπη ἀμέσως σὲ φυγή, χωρὶς οὔτε κἂν νὰ ἀντισταθῇ στοὺς Ἱππογύπους· ἐμεῖς τοὺς κυνηγοῦσαμε καὶ τοὺς σκοτώναμε. Ἡ δεξιὰ τους, ὁμῶς παράταξη νικούσε τὴν ἀριστερὴ δική μας. Καί, ὅταν ἐπετεθήσαν καὶ οἱ Ἀεροκῶνωπες, κατεδίωξαν τοὺς δικούς μας ὡς τοὺς πεζοὺς. Ἀλλὰ ἐκεῖ μὲ τὴν βοήθεια καὶ τῶν πεζῶν οἱ ἐχθροὶ γύρισαν τίς πλάτες καὶ ἄρχισαν νὰ φεύγουν καὶ προπάντων, ὅταν ἔμαθαν πὼς στὴν ἀριστερὴ πλευρὰ οἱ δικοὶ τους εἶχαν νικηθῇ. Ὅταν ἡ φυγή τους εἶχε πιά γενικευθῇ, πολλοὶ ἦσαν αὐτοὶ ποὺ πιάνονταν ζωντανοὶ μὰ πολλοὶ καὶ αὐτοὶ ποὺ σκοτώνονταν. Τὸ αἷμα ἔτρεχε ἄφθονο στὰ σύννεφα, ὥστε νὰ βάφονται καὶ νὰ φαίνονται κόκκινα, ὅπως τὰ βλέπουμε ἀπὸ τὴν Γῆ, τὴν ὥρα ποὺ βασιλεύει ὁ Ἥλιος. Ἀκόμη ἄφθονο αἷμα ἔσταζε καὶ στὴν Γῆ, ἔτσι ποὺ ἀναρωτήθηκα μήπως κάτι τέτοιο εἶχε συμβῇ καὶ πρὸς παλιὰ ἐδῶ πάνω καὶ ὁ Ὀμηρος νόμιζε πὼς ὁ Δίας ἔβρεξε αἷμα γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Σαρπηδόνα.

18. Ὅταν γυρίσαμε ἀπὸ τὴν καταδίωξη, στήσαμε δύο τρόπαια· τὸ ἓνα τὸ στήσαμε πάνω στὸ πλέγμα ποὺ εἶχαν ὑφάνει οἱ ἀράχνες γιὰ τὴν νίκη μας στὴν πεζομαχία καὶ τὸ ἄλλο στὰ σύννεφα γιὰ τὴν νίκη μας στὴν ἀερομαχία.

Ὁ ἐρχομὸς τῶν Νεφέλοκενταύρων -

Ἡ Νίκη τῶν κατοίκων τοῦ Ἥλιου

Ἐνῶ ὁμῶς ἀκόμα γίνονταν αὐτὰ, οἱ σκοποὶ εἰδοποιούσαν πὼς κάλπαζαν ἐναντίον μας οἱ Νεφέλοκένταυροι, αὐτοὶ ποὺ ἔπρεπε νὰ ἔλθουν νὰ βοηθήσουν τὸν Φαέθωντα πρὶν ἀπὸ τὴν μάχη. Καὶ πράγματι φαίνονταν νὰ πλησιάζουν· ἦταν ἓνα θέμα πολὺ ἀλλόκοτο καθὼς ἦσαν μισοὶ ἄνθρωποι καὶ μισοὶ φτερωτὰ ἄλογα. Τὸ ἀνθρώπινο μέρος ἦταν ὅσο τὸ πάνω μισὸ ἀπὸ τὸν Κολοσσὸ τῆς Ρόδου, τὸ ἀλογίσιο ὅσο ἓνα μεγάλο φορτηγὸ πλοῖο. Τὸ πλῆθος τους δὲν τὸ ἀνέφερα, γιὰ νὰ μὴ φανῇ ἀπίστευτο· τόσο πολλοὶ ἦσαν! Ἀρχηγὸς εἶχαν τὸν Τοξότη ἀπὸ τὸν Γαλαξία. Σὰν ἔμαθαν πὼς οἱ φίλοι τους εἶχαν νικηθῇ, ἔστειλαν μήνυμα στὸν Φαέθωντα νὰ ἐπιτεθῇ πάλι, ἐνῶ οἱ ἴδιοι συνάχθηκαν καὶ ἔπεσαν πάνω στοὺς κατοίκους τῆς Σελήνης, ποὺ ἦταν ἀσύντακτοι, καθὼς εἶχαν σκορπίσει χωρὶς καμμία τάξη γιὰ τὴν καταδίωξη καὶ γιὰ τὰ λάφουρα. Ἀμέσως τοὺς ἔτρεψαν ὅλους σὲ φυγή, ἐνῶ τὸν ἴδιο τὸν βασιλέα τὸν κατεδίωξαν πρὸς τὴν πόλη καὶ τοῦ σκότωσαν τὰ πρὸς πολλὰ ἀπὸ τὰ ὄρνια του. Γκρέμισαν καὶ τὰ τρόπαια καὶ ἐρήμωσαν ὁλόκληρο τὸ μέρος ποὺ εἶχαν ὑφάνει οἱ ἀράχνες. Ἐμένα καὶ δύο ἄλλους ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου μᾶς ἔπιασαν αἰχμαλώτους. Στὸ μεταξὺ εἶχε πιά φθάσει καὶ ὁ Φαέθων καὶ τότε ἐκεῖνοι ἄρχισαν νὰ στήνουν ἄλλα τρόπαια.

19. Ἐμᾶς μᾶς ἔδεσαν τὰ χέρια πισθάγκωνα μὲ ἓνα κομμάτι ἀπὸ δίχτυ ἀράχνης καὶ τὴν ἴδια μέρα μᾶς ὠδήγησαν στὸν Ἥλιο. Τὴν πόλιν δὲ θέλησαν νὰ τὴν πολιορκήσουν, παρὰ γύρισαν πίσω καὶ ἄρχισαν νὰ ἀποκλείουν μὲ τεῖχος τὸ διάστημα τοῦ ἀέρα ἀνάμεσα στὴν Σελήνη καὶ στὸν Ἥλιο, γιὰ νὰ μὴ φθάσῃ τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου σ' αὐτήν. Τὸ τεῖχος, ποῦ ἦταν ἀπὸ σύννεφα, ἦταν διπλό, ὥστε ἔγινε πραγματικὴ ἐκλειψὶς τῆς Σελήνης καὶ ὁλόκληρη βυθίσθηκε σ' ἓνα ἀτέλειωτο σκοτάδι.

Σύναψη εἰρήνης

Ἐνδυμίωνος - Φαέδοντος

Ὁ Ἐνδυμίων ἀναγκασμένος ἀπὸ αὐτὸ ἔστειλε καὶ παρακάλεσε νὰ γκρεμίσουν τὸ τεῖχος καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀφήσουν νὰ ζοῦν στὸ σκοτάδι καὶ ὑποσχέθηκε πὺς καὶ φόρους θὰ πληρώνει καὶ σύμμαχος θὰ γινόταν καὶ στὸ μέλλον δὲν θὰ τοὺς ξαναπολεμοῦσε ποτὲ πιά. Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἤθελε νὰ δώσῃ καὶ ὁμήρους. Ὁ Φαέδων συγκέντρωσε τοὺς δικούς του δυὸ φορές· στὴν πρώτη συγκέντρωση δὲν χαλάρωσαν καθόλου τὴν ὀργή τους, στὴν δευτέρῃ ὅμως ἄλλαξαν γνώμη καὶ δέχθηκαν τὴν εἰρήνη μὲ τοὺς ἀκόλουθους ὅρους:

20. «Οἱ κάτοικοι τοῦ Ἥλιου καὶ οἱ σύμμαχοί τους ἔκαναν συνθήκη μὲ τοὺς κατοίκους τῆς Σελήνης καὶ τοὺς συμμάχους τους μὲ τὸν ὅρο οἱ κάτοικοι τοῦ Ἥλιου νὰ γκρεμίσουν τὸ τεῖχος, νὰ μὴ ξαναμποῦν στὴν Σελήνη καὶ νὰ ἐπιστρέψουν τοὺς αἰχμαλώτους, τὸν καθένα γιὰ ὠρισμένο ποσόν· οἱ κάτοικοι τῆς Σελήνης νὰ ἀφήσουν αὐτόνομα τὰ ἄλλα ἀστέρια καὶ νὰ μὴ ξαναπάρουν τὰ ὅπλα ἐναντίον τῶν κατοίκων τοῦ Ἥλιου. Ὁ ἓνας νὰ βοηθά τὴν χώρα τοῦ ἄλλου, ἂν κάποιος τοὺς ἐπιτεθῇ. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Σελήνης νὰ πληρώνῃ κάθε χρόνο φόρο στὸν βασιλέα τοῦ Ἥλιου δέκα χιλιάδες ἀμφορεῖς γεμάτους ὀροσιά. Νὰ δώσῃ καὶ ὁμήρους ἀπὸ τοὺς δικούς του δέκα χιλιάδες. Νὰ στείλουν ἀποίκους στὴν Ἀφροδίτῃ ὅλοι μαζί καὶ στὸν ἀποικισμὸ νὰ μπορῇ νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὅποιος θέλει. Τέλος ν' ἀναγράψουν τὴν συνθήκη σὲ στήλη ἀπὸ κεχριμπάρι καὶ νὰ τὴν στήσουν μέσα στὸν ἀέρα, στὰ σύνορα. Ὁρκίσθηκαν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ Ἥλιου ὁ Πυρρινίδης, ὁ Θερεΐτης καὶ ὁ Φλόγιος, ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Σελήνης ὁ Νύκτωρ, ὁ Μήνιος καὶ ὁ Πολυλάμπης».

(ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο βιβλίο σὲ μετάφραση Β. ΑΤΣΑΛΟῦ ἐκδ. Ἰδεοθέατρον)

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΜΙΑ ΑΛΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ
ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ
ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ
ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ 1.500 δρχ

τὴν πρώτη φορά

Δύσκολα εἶναι ἐφικτό μιά συγκινησιακὴ βιοματικὴ ἐμπειρία νὰ τὴν περιγράψῃς. Νὰ τὴν μεταλλάξῃς σὲ μορφὲς τέχνης μπορεῖς, ὅχι ὅμως εὐκολὰ περιγραφικὸ λόγο. Πάραυτα δοκιμάζω.

Θάνατος καὶ ἀναγέννηση, σκοτάδι, πορεία, ἐπίκληση, ἐπιβολή. Ἦχοι μετὰ σιωπῇ. Φῶς, βήματα πρὸς τὸ Φῶς. Ὑγρά χεῖλη, χεῖλη πικρά. Κύκλοι καὶ πάλι κύκλοι. Λόγια πρὸς τὸν ΛΟΓΟ. Ὑδωρ, Πῦρ καὶ πάλι σκοτάδι. Ὁρκος καὶ πάλι φῶς. Λέξεις πρόσωπα σύμβολα. Πίσω ἀπὸ κάθε λέξη, ἱερὴ ἔλαμψη. Πίσω ἀπὸ κάθε σύμβολο ἄληστη μνήμη.

Ἡ σύνθεση τοῦ ἀρρήτου πού σέ κυκλώνει στὸ σκοτάδι, ξυπνᾷ τὴν προγενετικὴ πνευματικὴ οὐσία, κρατώντας ἐπτασφράγιστο τὸ στόμα στὴν ἀπορία. Τείνης νὰ ἀπαντήσῃς μὲ τὴν γνώση τοῦ ἀνέφικτου καὶ τοῦ ἀναπάντητου, μὰ θυμᾶσαι πὺς ἡ ὀριακὴ σοφία εἶναι νὰ ζῇς μέσα στὸ ἐρώτημα καὶ ὄχι νὰ ρωτᾷς. Ἀφίεσαι στὴν ἀνεξιχνίαστη δύναμη τοῦ ρυθμοῦ πού πνευματοποιεῖ τὴν Ὑλὴ καὶ ὑλοποιεῖ τὸ Πνεῦμα.

Προσεγγίζω ἐνορατικά, προικισμένος μὲ τὴν εὐθύνη τῆς ἐξελέξεως καὶ τῆς ἐλευθερίας -ἐννοιες προεμπειρικές- Πράξη ζωῆς ἢ γνώση, ἀναρρίχηση τῆς ὑπάρξεως στὸ ξάγναντο, ἀτενίζοντας τὸν πυρέσσοντα ὀρίζοντα τοῦ ἀπολλύτου.

<Κάποτε ὁ Σωκράτης, ἐπιστρέφοντας στὸν Εὐριπίδῃ κάποιο κείμενο τοῦ Ἡρακλείτου τοῦ εἶπε - Ὅσα κατάλαβα ἦσαν ἐξαιρετά, ὑποθέτω καὶ ὅσα δὲν κατάλαβα, χρειάζεται ὅμως ἓναν Ἀήλιο κολυμβητή!>

ΞΑΛΟΥΣΤΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ

I

α) Περὶ τῶν ιδιοτήτων τοῦ ἀκροατοῦ.

Περὶ κοινῶν ἐννοιῶν

1. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ διδασχθῶν περὶ τῶν θεῶν ὀφείλουν ἀπὸ τῆς παιδικῆς των ἡλικίας νὰ ἔχουν διαπαιδαγωγηθῇ καλῶς καὶ νὰ μὴ ἔχουν διαστραφῇ μὲ ἀνοήτους δοξασίας· πρέπει ἐπίσης νὰ εἶναι ἐκ φύσεως ἀγαθοὶ καὶ λογικοὶ («ἐμφρονες») διὰ νὰ παρουσιάζουν κάποια συγγένειαν πρὸς τὰς διδασκαλίας· δέον ἀκόμη νὰ γνωρίζουν τὰς κοινὰς ἐννοίας.

2. Κοινὰ δὲ ἐννοιαὶ εἶναι ἐκεῖναι ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἐὰν ὀρθῶς ἐρωτηθῶσι, θὰ συμφωνήσουν.

β) Ὁ Θεὸς ὡς ἀγαθὸς καὶ ἀπαθής, δὲν μεταβάλλεται

Ἐπὶ παραδείγματι πᾶς θεὸς εἶναι ἀγαθός, ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς πάθη, ὅτι εἶναι ἀμετάβλητος· διότι πᾶν τὸ μεταβαλλόμενον καθίσταται εἴτε βέλτιον, εἴτε χεῖρον· ἐὰν δὲ κατὰ τὴν χεῖρον μετέρχεται πρὸς τὸ κακόν, ἐὰν δὲ κρεῖττον, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀρχικῶς ἦτο κακόν.

II

γ) Πᾶς Θεὸς εἶναι ἀγέννητος καὶ αἰδῖος (αἰώνιος)

1. Αὐτὸς λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι ὁ μαθητὴς ὅσον διὰ τὰς διδασκαλίας ἰδοὺ ποῖον πρέπει νὰ εἶναι τὸ περιεχόμενον των· αἱ οὐσίαι τῶν θεῶν δὲν ἐπλάσθησαν, διότι ὅ,τι ὑπάρχει αἰωνίως οὐδέποτε γεννᾶται καὶ ὅ,τι κατέχει τὴν πρώτην δύναμιν καὶ οὐδὲν πάσχει, ζῇ (αἰωνίως).

δ) Πᾶς Θεὸς εἶναι ἀσώματος

2. Οὔτε ἀπετελέσθησαν ἐκ σωμάτων, διότι αἱ δυνάμεις τῶν σωμάτων εἶναι ἀσώματοι.

ε) Δὲν περιέχεται εἰς τόπον

Καὶ δὲν περιέχονται ἐν τόπῳ διότι τοῦτο εἶναι ἴδιον τῶν σωμάτων, οὐδὲ ἀπὸ τῆς πρώτης αἰτίας χωρίζονται, οὔτε ἀπ' ἀλλήλων, ὅπως τὰ νοήματα δὲν ἀποχωρίζονται ἀπὸ τοῦ νοῦ, αἱ ἐπιστῆμαι ἀπὸ τῆς ψυχῆς καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμβίου ὄντος αἱ αἰσθήσεις.

III

στ) Περὶ μύθων - Ὅτι θεοὶ οἱ μῦθοι

1. Διὰ ποῖον ὅμως ἄρα γε λόγον οἱ Ἀρχαῖοι ἔθεσαν κατὰ μέρος τὰς διδασκαλίας αὐτὰς διὰ νὰ χρησιμοποιοῦν μύθους; Ἴδου τί ἀξίζει νὰ ἐρευνησῶμεν. Τὸ πρῶτον προτέρημα τὸ ὁποῖον ἀντλοῦμεν ἐκ τῆς χρησιμοποίησεως μύθων εἶναι ἀκριβῶς αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἐρευνα, διότι τοιοῦτοτρόπως ἡ διάνοια δὲν παραμένει ἀργή. Καὶ ὅτι θεοὶ εἶναι οἱ μῦθοι, δυνάμεθα νὰ τὸ βεβαιώσωμεν, στηριζόμενοι εἰς ἐκεῖνους οἱ ὁποῖοι τοὺς μετεχειρίσθησαν· ἐκεῖνοι μεταξὺ τῶν ποιητῶν οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐμπνευσμένοι ὑπὸ τῶν Θεῶν («θεόληπτοι») καὶ οἱ ἄριστοι ἐκ τῶν φιλοσόφων, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐδίδαξαν τὰς μυητικὰς τελετὰς ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ κατὰ τὰς χρησιμοδοτήσεις των· ὅλοι λοιπὸν μετεχειρίσθησαν μύθους.

ζ) Διὰ τί οἱ μῦθοι εἶναι θεοὶ;

2. Αὐτὸ θὰ τὸ ἐξετάσῃ ἡ Φιλοσοφία. Ἐπειδὴ λοιπὸν πάντα τὰ ὄντα χαίρουν διὰ κάτι πού τοὺς ὁμοιάζει καὶ ἀποστρέφονται τὸ ἀνόμοιον, ἔδει αἱ διδασκαλῖαι ἀναφορικῶς μὲ τοὺς θεοὺς νὰ ὁμοιάζουν πρὸς αὐτοὺς διὰ νὰ εἶναι ἀντάξια τῆς οὐσίας των καὶ νὰ ἐξασφαλίζουν τὴν εὐμενιάν των. Ταῦτα μόνον διὰ τῶν μύθων ἦτο δυνατόν νὰ γίνον.

3. Σχετικῶς δὲ μὲ τοὺς Θεοὺς αὐτοὺς καθ' ἑαυτοὺς, οἱ μῦθοι τοὺς παριστάνουν συμφώνως μὲ ἐκεῖνον πού εἶναι ἐπιτρεπτόν νὰ ἀνακοινωθῇ, σχετικὰ μὲ τὸ ρητόν καὶ ἄρρητον, τὸ ἀφανὲς καὶ δρατόν, τὸ σαφές καὶ τὸ ἀποκρυπτόμενον· πάντα ταῦτα ἀπομιμοῦνται οἱ μῦθοι· ἀναπαριστοῦν ὁμοίως τὴν ἀγαθότητα τῶν θεῶν, διότι ὅπως ἐκεῖνοι μεταδίδουν πρὸς ὅλους τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα προέρχονται ἐκ τῶν αἰσθητῶν, ἐνῷ τὰς νοητὰς ἀληθείας μόνον εἰς τοὺς ἐμφρονες χορηγοῦν ὁμοίως καὶ οἱ μῦθοι λέγουσι πρὸς ἅπαντας ὅτι οἱ θεοὶ ὑπάρχουν, ἀλλὰ ποῖα εἶναι ἡ φύσις τούτων καὶ ποῖαι αἱ δυνάμεις των, ταῦτα διδάσκουν μόνον εἰς τοὺς ἱκανοὺς νὰ τὰ γνωρίσουν.

Ἀλλὰ καὶ τὰς ἐνεργείας τῶν θεῶν παριστοῦν οἱ μῦθοι· δυνάμεθα μάλιστα καὶ αὐτὸν τὸν Κόσμον νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἓνα μῦθον διότι τὰ μὲν σώματα καὶ τὰ πράγματα εἶναι εἰς αὐτὸν ἐμφανῆ, ἐνῷ αἱ ψυχαὶ καὶ οἱ νόες ἀποκρύπτονται.

4. Πρὸς τούτοις τὸ νὰ θελήσῃ τις νὰ διδάξῃ πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν θεῶν, θὰ προκαλέσῃ εἰς μὲν τοὺς ἀνόητους τὴν περιφρόνησιν λόγῳ τῆς ἀδυναμίας τῶν νὰ κατανοήσουν, εἰς δὲ τοὺς μορφωμένους τὴν ἀδιαφορίαν διὰ τῆς συγκαλύψεως ἀντιθέτως τῆς ἀληθείας διὰ μύθων, δὲν διατρέχοντες τὸν κίνδυνον νὰ προκαλέσωμεν τὴν περιφρόνησιν εἰς τοὺς μὲν καὶ προτρέπομεν τοὺς ἄλλους εἰς τὴν φιλοσοφίαν.

Διατί, ὅμως, διηγοῦνται εἰς τοὺς μύθους μοιχείας καὶ ἀπαγωγὰς καὶ χάλκευσιν δεσμῶν διὰ τοὺς πατέρας καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἄτοπα; Ἡ μήπως καὶ τοῦτο εἶναι ἄξιον θαυμασμοῦ, ἀφοῦ λόγῳ τῆς φαινομενικῆς παραδοξολογίας ἡ ψυχὴ ἀντιλαμβάνεται τὰς ἀφηγήσεις ταύτας ὡς πέπλους καὶ ἐκλαμβάνει τὴν ἀλήθειαν ὡς ἄρρητον;

IV

η) Πέντε εἰδῶν μῦθοι

1. Μεταξὺ τῶν μύθων οἱ μὲν εἶναι θεολογικοί, οἱ δὲ φυσικοί, οἱ ἄλλοι ψυχικοί, ὕλικοι καὶ μεικτοί.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΙ

Θεολογικοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι, μὴ ἀνατρέχοντες εἰς τίποτε τὸ σωματικόν, θεωροῦν αὐτὴν ταύτην τὴν οὐσίαν τῶν Θεῶν τοιοῦτος μῦθος, π.χ., εἶναι ἡ κατάποσις ὑπὸ τοῦ Κρόνου τῶν τέκνων του· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι νοερός, πᾶς δὲ νοῦς εἰς ἑαυτὸν ἐπιστρέφει ὁ μῦθος ἀναφέρεται εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ Θεοῦ.

ΦΥΣΙΚΟΙ

2. Δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τοὺς μύθους φυσικοὺς ὅταν γίνεταί λόγος περὶ ἐνεργειῶν τῶν Θεῶν ἀπέναντι τοῦ Κόσμου· οὕτω τινὲς ἀνεγνώρισαν εἰς τὸν Κρόνον τὸν Χρόνον ἀποκαλοῦντες δὲ «τέκνα τοῦ παντός» τὰ μέρη τοῦ χρόνου, λέγουσι ὅτι οἱ παῖδες κατεπόθησαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς των.

ΨΥΧΙΚΟΙ

Τὸ εἶδος τῶν ψυχικῶν μύθων ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἰδίας ψυχῆς, διότι ἀκριβῶς αἱ νοήσεις (σκέψεις) τῶν ψυχῶν μας καὶ ὅταν ἐκπέμπωνται πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, παραμένουν ἐν τούτοις κτήματα τῶν γεννητόρων των.

ΓΑΙΚΟΙ

3. Ὑλικοὶ δὲ καὶ τελευταῖοι ἀπὸ πλευρᾶς ἀξίας, εἶναι οἱ μῦθοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποῖους κυρίως οἱ Αἰγύπτιοι ἐχρησιμοποίησαν λόγῳ ἀπαιδευσίας, θεωρήσαντες τὰ ἴδια

σώματα ὡς Θεοὺς καὶ καλέσαντες τὴν μὲν Ἴσιδα γῆν, τὸν Ὅσιριν ὑγρασίαν, θερμότητα τὸν Τυφῶνα ἢ ὕδωρ τὸν Κρόνον, τοὺς καρποὺς Ἄδωνιν καὶ τὸν οἶνον Διόνυσον. Τὸ νὰ εἰπωμεν ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα εἶναι εἰς τοὺς θεοὺς ἀφιερωμένα ὅπως τὰ φυτὰ, οἱ λίθοι καὶ τὰ ζῷα εἶναι γνῶμη σωφρόνων ἀνδρῶν, ἀλλὰ νὰ τὰ καλοῦμεν Θεοὺς, αὐτὸ εἶναι δεῖγμα ἀνθρώπων μαινομένων (παραφρόνων)· ἐκτὸς ἐὰν ἐκλαμβάνεται τοῦτο μετὰ τὴν ἔννοιαν ὅτι τόσον ἡ σφαῖρα τοῦ ἡλίου, ὅσον καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἐκπεμπομένη ἀκτίς, λαμβάνουν συνήθως τὸ ὄνομα τοῦ ἡλίου.

ΜΕΙΚΤΟΙ

4. Ὅσον διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν μεικτῶν μύθων, δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν πολλὰ παραδείγματα· μεταξὺ ἄλλων λέγεται ὅτι κατὰ τὸ συμπόσιον τῶν Θεῶν ἡ Ἐρις ἔρριψε τὸ χρυσοῦν μῆλον ὅπερ προεκάλεσε τὴν φιλονεικίαν τῶν Θεαινῶν διὰ τοῦτο αὐταὶ παρεπέμφθησαν ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὸν Πάριν ὡς κριτὴν· ἡ Ἀφροδίτη τοῦ ἐφάνη ὡραιότερα καὶ τῆς προσέφερε τὸ μῆλον.

5. Ἐδῶ τὸ συμπόσιον συμβολίζει τὰς ὑπερκosμικὰς δυνάμεις τῶν Θεῶν καὶ διὰ τοῦτο παρουσιάζονται συγκεντρωμένοι· τὸ χρυσοῦν μῆλον εἶναι ὁ κόσμος ὅστις ἔλκων τὴν ὑπαρξίν του ἐκ τῶν ἀντιθέτων, καλῶς λέγεται ὅτι ρίπτεται ὑπὸ τῆς Ἐριδος (Διχονοίας). Οἱ διάφοροι Θεοὶ προσφέρουν ἄλλοι ἄλλας εὐνοίας εἰς τὸν κόσμον, φαίνονται φιλονεικοῦντες περὶ τὸν κόσμον ἡ ψυχὴ ἡ ὁποία ζῇ καὶ ἐνεργεῖ κατ' αἰσθησιν—τοῦτο δὲ εἶναι ὁ Πάρις—ἐπειδὴ δὲν διακρίνει τὰς ἄλλας θεϊκὰς δυνάμεις, μόνον τὸ κάλλος βλέπει καὶ διὰ τοῦτο προσφέρει τὸ μῆλον εἰς τὴν Ἀφροδίτην.

6. Ὑπάρχει πρόσαψις τῶν μύθων: οἱ μὲν θεολογικοὶ ἀρμόζουν εἰς τοὺς φιλοσόφους, οἱ φυσικοὶ καὶ ψυχικοὶ εἰς τοὺς ποιητάς, οἱ μεικτοὶ εἰς τὰς τελετουργίας τῆς μυήσεως, διότι κάθε μύθισι σκοπεῖ νὰ μᾶς θέσῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τὸν κόσμον καὶ μετὰ τοὺς θεοὺς.

7. Ἐὰν χρειασθῇ ν' ἀναφέρωμεν ἄλλον ἓνα μῦθον, λέγεται ὅτι ἡ Μήτηρ τῶν Θεῶν εἶδε τὸν Ἄττιν ἐξηπλωμένον παρὰ τὸν ποταμὸν Γάλλον, ἥρωτεύθη αὐτὸν καὶ λαβοῦσα τὸν ἀστροποικίλτον πῖλον αὐτῆς τὸν ἐπέθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐραστοῦ της καὶ τὸν κατέκτησε. Ἐκεῖνος ὅμως ἀργότερον ἐρασθεὶς μιᾶς Νύμφης ἐγκατέλειψε τὴν Μητέρα τῶν Θεῶν διὰ νὰ ζήσῃ μετὰ τὴν Νύμφην. Διὰ τοῦτο ἡ Μήτηρ τῶν Θεῶν κατέστησε παράφρονα τὸν Ἄττιν, ὅστις ἀφοῦ ἀπέκοψε τὰ γόνιμα μέλη του τὰ ἀφῆκε παρὰ τῇ Νύμφῃ, ἀνελθὼν δὲ καὶ πάλιν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐξηκολούθησε νὰ συνοικῇ μετὰ τὴν Μητέρα τῶν Θεῶν.

8. Λοιπόν, ἡ Μήτηρ τῶν Θεῶν εἶναι Θεὰ ζωογόνος ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τῆς Μητρός. Ὁ Ἄττις εἶναι ὁ δημιουργὸς τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων διὰ τοῦτο ἡ ἀφήγησις λέγει ὅτι εὐρίσκετο παρὰ τὸν Γάλλον ποταμὸν, διότι ὁ Γάλλος ὑπομνήσκει τὸν κύκλον τοῦ Γαλαξίου ἐξ οὗ προέρχεται τὸ σῶμα τὸ ὑποκείμενον εἰς τὰ πάθη. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πρῶτοι ἐκεῖ ὁδηγοῦν τοὺς δευτέρους πρὸς τὴν τελείωσιν, ἡ Μήτηρ ἐρωτεύεται τὸν Ἄττιν καὶ τοῦ προσφέρει τὰς οὐρανίους δυνάμεις, τὰς ὁποῖας ὑποστημαίνει ὁ πῖλος.

9. Πλὴν ὁ Ἄττις ἐρωτεύεται τὴν Νύμφην αἱ Νύμφαι εἶναι ἐκεῖναι ποὺ ἐπιστατοῦν («ἐφοροὶ») εἰς τὴν γένεσιν διότι πᾶν τὸ γεννώμενον ρεῖ (ὑπόκειται εἰς μεταβολήν)· ἐπειδὴ ὅμως ἔπρεπε νὰ ἀνασταλῇ ἡ γένεσις καὶ ν' ἀποφευχθῇ ὅπως ἐκ τῶν ὑπάρξεων τῆς ὑστάτης παραγωγῆς γεννηθῇ τι τὸ χεῖρον ὁ δημιουργὸς αὐτῶν ἐγκατέλειψε τὰς γονίμους δυνάμεις εἰς τὴν γένεσιν διὰ νὰ ἀνασυναφθῇ (νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἐπικοινωνίαν) μετὰ τοὺς Θεοὺς. Τὰ γεγονότα αὐτὰ δὲ ἐγένοντο εἰς ὠρισμένον πινὰ χρόνον ἀλλὰ συμβαίνουν ἐπ' ἄπειρον («ταῦτα δὲ ἐγένετο οὐδέποτε, ἔστι δὲ αἰεῖ»): ὁ νοῦς βλέπει ἐν τῷ συνόλῳ των τὰ πάντα, ἐνῶ ὁ λόγος ἐκφράζει τὰ μὲν κατ' ἀρχάς, καὶ ἔπειτα τὰ δέ.

10. Οὕτω, ἐπειδὴ ὁ μῦθος εὐρηται εἰς στενὴν σχέσιν μετὰ τὸν κόσμον, ἡμεῖς δὲ μιμούμεθα τὸν Κόσμον—διότι πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀκολουθῶμεν καλλιτέραν τάξιν;—ἐορτάζομεν μιᾶν ἐορτὴν κατὰ τοὺς ἐξῆς τύπους. Κατὰ πρῶτον ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς ἔχομεν πέσει ἐξ οὐρανοῦ καὶ ζῶμεν παρὰ τῇ Νύμφῃ, ζῶμεν ἐν κατηφείᾳ καὶ ἀπέχομεν ἄρτου καὶ πάσης ἄλλης βαρείας καὶ ρυπαρᾶς τροφῆς διότι ἀμφοτέρω εἶναι ἐναντία πρὸς τὴν ψυχὴν· περαιτέρω ἡ ἐκτομὴ ἐνὸς δένδρου καὶ ἡ νηστεία συμβολίζουν τὴν ἀνακοπὴν μας ἀπὸ τὴν πρόδοον τῆς περαιτέρω γενέσεως· μετὰ τοῦτο ἡ ἐκ γάλακτος τροφή παριστᾷ τὴν ἀναγέννησίν μας· τέλος ἀκολουθοῦν ἐκδηλώσεις χαρᾶς καὶ στέψεις ὡς ἡ ἐπάνοδος ἡμῶν εἰς τοὺς Θεοὺς.

11. Μαρτυρία δὲ ὑπὲρ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης, εἶναι καὶ ἡ ἐποχὴ ὅπου οἱ τύποι οὗτοι τελοῦνται: πράγματι τὰ δρώμενα ταῦτα τελοῦνται κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὴν ἰσημερίαν ὅταν παύουν τὰ γεννώμενα νὰ γεννῶνται καὶ ἡ ἡμέρα καθίσταται μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν νύκτα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔχει στενὴν σχέσιν μετὰ τὰς ἀναγεννωμένας ψυχὰς. Ἀκριβῶς δὲ κατὰ τὴν ἀντίθετον ἰσημερίαν ὁ μῦθος τοποθετεῖ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κόρης ἥτις τῇ ἀληθείᾳ συμβολίζει τὴν κάθοδον τῶν ψυχῶν. Εἰς σᾶς οἱ ὅποιοι ἠκούσατε τοὺς μύθους, ὅπως καὶ εἰς ἐκείνων τὰ ψυχὰς οἱ ὅποιοι συνέταξαν αὐτούς, εἶδε οἱ Θεοὶ νὰ εἶναι εὐμενεῖς.

θ) Περὶ τῆς πρώτης αἰτίας

1. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἀξίζει τώρα νὰ γνωρίσωμεν τὴν πρώτην Αἰτίαν καὶ τὰς μετ' ἐκείνην τάξεις τῶν ἀπορρέοντων Θεῶν, ὅπως καὶ νὰ μελετήσωμεν τὴν φύσιν τοῦ Κόσμου, τὴν οὐσίαν τοῦ Νοῦ καὶ τῆς Ψυχῆς, τὴν Πρόνοιαν καὶ τὴν Εἰμαρμένην, ὅπως καὶ τὴν Τύχην, τὴν Ἀρετὴν καὶ τὴν Κακίαν, ὡς ἀκόμη καὶ τὰς ἀγαθὰς καὶ φαύλους διακυβερνήσεις αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἐξ αὐτῶν καὶ τέλος τὴν προέλευσιν τῶν κακῶν εἰς τὸν Κόσμον. Ἐκαστον τῶν προβλημάτων αὐτῶν χρήζει ἀναπτύξεων πολλῶν καὶ μακροσκελῶν. Ἐν τούτοις οὐδὲν κωλύει νὰ ὀμιλήσωμεν διὰ βραχέων, πρὸς ἐριστολήν ἔστω τῆς ἀπολύτου ἀγνοίας.

2. Ἡ πρώτη Αἰτία πρέπει νὰ εἶναι μία διότι πρὸ πάσης πολλότητος τὸ προβάδισμα ἔχει ἡ Μονάς καὶ νικᾷ τὰ πάντα διὰ τῆς ἰσχύος της καὶ τῆς ἀγαθότητος· διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπάναγκες εἶναι τὸ πᾶν νὰ μετέχῃ ταύτης, ἀφοῦ οὐδὲν δύναται νὰ τὴν παρακωλύσῃ ἕνεκα τῆς δυνάμεώς της, οὐδὲ αὐτὴ νὰ ἀποκλείνῃ ἕνεκα τῆς ἀγαθότητός της.

3. Ἐὰν ἡ Ἀρχὴ αὕτη ἦτο Ψυχὴ, τὰ πάντα θὰ ἦσαν ἐμψυχα· ἐὰν δὲ ἦτο νοῦς, τὰ πάντα θὰ ἦσαν νοερά· ἐὰν τέλος τὰ πάντα ἦσαν οὐσία τὸ πᾶν θὰ μετέχεν οὐσίας· καὶ διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ μερικοὶ διέκριναν παντοῦ τὴν οὐσίαν, ἐθεώρησαν τὴν πρώτην Ἀρχὴν ὡς Οὐσίαν. Ἐὰν ὅμως μόνῃ ἡ ὑπαρξὶς ἐχαρακτήριζε τὰ ὄντα καὶ οὐχὶ ἡ ἀγαθότης, ὁ συλλογισμὸς τότε θὰ ἦτο λογικός. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ ὄντα ὑφίστανται διὰ τῆς ἀγαθότητος καὶ μετέχουν ταύτης, ἡ πρώτη Ἀρχὴ πρέπει νὰ εἶναι ὑπερούσιος καὶ ἀγαθῆ. Ἰδοὺ μία σημαντικὴ ἀπόδειξις: ἡ καταφρόνησις τῆς ζωῆς, ἐνώπιον τοῦ ἀγαθοῦ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων ψυχῶν ὅταν αἰφνης εὐρεθοῦν εἰς κίνδυνον ὑπὲρ πατρίδος, ὑπὲρ φίλων ἢ ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς.

Μετὰ δὲ τὴν τόσον ἄρρητον δύναμιν, ἀκολουθοῦν αἱ λοιπαὶ τάξεις τῶν Θεῶν.

VI

ι) Περὶ τῶν ὑπερκosμίων Θεῶν

1. Μεταξὺ τῶν Θεῶν οἱ μὲν εἶναι ἐγκόσμιοι, οἱ δὲ ὑπερκόσμιοι. Διὰ τοῦ ὅρου «ἐγκόσμιοι» ὑπονοῶ τοὺς Θεοὺς οἱ ὅποιοι δημιουργοῦν τὸν Κόσμον ὅσον διὰ τοὺς ὑπερκosμίους, οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ποιοῦσι τὰς οὐσίας τῶν Θεῶν, οἱ ἄλλοι τὸν νοῦν καὶ οἱ ἄλλοι τὰς ψυχὰς: διὰ τοῦτο διανέμονται εἰς τρεῖς τάξεις ὅλαι δὲ αὐταὶ ἀπαντῶνται εἰς τὰς σχετικὰς διδασκαλίας.

ια) Περί των δώδεκα ἑγκοσμίων

2. Μεταξύ τῶν ἑγκοσμίων Θεῶν, οἱ μὲν ποιοῦσι τὸν Κόσμον οἱ ἄλλοι τὸν ἐμψυχώνουν, οἱ ἄλλοι δημιουργοῦν ἁρμονίαν μεταξύ τῶν ἀντιθέτων πού τὸν ἀποτελοῦν, ἄλλοι τέλος ἐπιβλέπουν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἁπαξ ἐπιτευχθείσης ἁρμονίας. Ἐπειδὴ δὲ αὗται εἶναι τέσσαρες διαφορετικαὶ τάξεις, ἕκαστος δὲ τῶν Θεῶν ἔχει τρόπους πρῶτον καὶ δεῦτερον καὶ τελευταῖον, οἱ διοικοῦντες πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ εἶναι δώδεκα.

3. Ἐκεῖνοι λοιπὸν οἱ ὅποιοι ποιοῦν τὸν κόσμον, εἶναι ὁ Ζεὺς, ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Ἡφαίστος.

Ἐκεῖνοι πού τὸν ἐμψυχώνουν (ζωογονοῦν) εἶναι ἡ Δημήτηρ, ἡ Ἥρα καὶ ἡ Ἄρεμις.

Ἐκεῖνοι πού τὸν ἐναρμονίζουν εἶναι ὁ Ἀπόλλων, ἡ Ἀφροδίτη καὶ ὁ Ἑρμῆς.

Οἱ ἐπαγρυπνοῦντες τέλος ἐπὶ τῆς ἁρμονίας («φρουροῦσιν») εἶναι ἡ Ἑστία, ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ Ἄρης.

4. Διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν ἀγαλμάτων τῶν Θεῶν, δυνάμεθα ν' ἀνακαλύψωμεν τοὺς ἀπορρήτους λόγους τῆς τῶν αὐτῶν κατανομῆς.

Οὕτω εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἀποδίδεται ἡ λύρα, ἡ Ἀθηνᾶ περιβάλλεται δι' ὄπλων, ἐνῶ ἡ Ἀφροδίτη παρουσιάζεται γυμνῇ, διότι ἡ ἁρμονία παράγει τὸ κάλλος τὸ δὲ κάλλος εἰς ὁρατὰ ἀντικείμενα δὲν συγκαλύπτεται. Ἐπειδὴ οἱ Θεοὶ οὗτοι διακατέχουν τὸν κόσμον εἰς πρώτην μοῖραν, πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τοὺς ἄλλους Θεούς, ὡς ἐν ἐκείνοις ὑπάρχοντας: π.χ. ὁ Διόνυσος εἰς τὸν Δία, ὁ Ἀσκληπιὸς εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ αἱ Χάριτες εἰς τὴν Ἀφροδίτην.

ιβ) Ὑπάρχουν δώδεκα θεῖαι σφαῖραι

5. Δυνάμεθα ἐπίσης νὰ σημειώσωμεν τὴν σφαῖραν δράσεως αὐτῶν.

Ἡ Ἑστία διακατέχει τὴν γῆν, ὁ Ποσειδῶν τὸ ὕδωρ, ἡ Ἥρα τὸν ἀέρα ὁ Ἡφαίστος τὸ πῦρ, αἱ δὲ ἑξ ἀνώτεροι σφαῖραι ὑπάγονται εἰς τὴν διακατοχήν τῶν κατ' ἑθὺς ἀποδιδομένων εἰς αὐτὰς Θεῶν οὕτω ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρεμις δεόν νὰ ἐκκληφθῶν διὰ τὸν ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην, ἡ σφαῖρα τοῦ Κρόνου δεόν ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν Δήμητρα καὶ τοῦ αἰθέρος εἰς τὴν Ἀθηνᾶν.

Ὁ Οὐρανὸς ὅμως ἀνήκει εἰς ὅλους. Οὕτω λοιπὸν περιεγράφησαν καὶ ἐξημνήθησαν αἱ τάξεις, αἱ δυνάμεις καὶ αἱ σφαῖραι τῶν δώδεκα Θεῶν.

ιγ) Περί τῆς φύσεως τοῦ Κόσμου καὶ τῆς αἰδιότητος αὐτοῦ

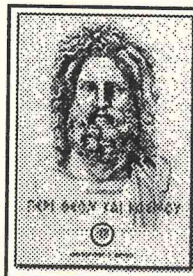
1. Ὅσον διὰ τὸν Κόσμον πρέπει ἀναγκαίως νὰ εἶναι ἀφθαρτος καὶ ἀγέννητος· ἀφθαρτος διότι ἐὰν κατεστρέφετο θὰ παρίστατο ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἕνας ἄλλος καλλίτερος ἢ χειρότερος ἢ ὁ ἴδιος ἢ ἐν Χάος («ἀκοσμία»). Ἐὰν ὅμως ἐγένετο χειρότερος, ἐκεῖνος πού θὰ τὸν κατεσκεύαζε θὰ ἦτο κακός. Ἐκεῖνος ὅστις ἐξ ἀρχῆς δὲν κατεσκεύασε τὸν καλλίτερον θὰ ἦτο ἀνίσχυρος· ἐὰν ἐδημιούργει τὸν ἴδιον, θὰ τὸ ἔπραττεν εἰς μάτην· ἐὰν δὲ ἔπλασεν ἐν χάος... ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λέγωνται καὶ τοιαῦτα σκέψεις.

2. Ὁ Κόσμος εἶναι ἀγέννητος καὶ ἰδοὺ τί ἀρκεῖ διὰ νὰ τὸ ἀποδείξωμεν. Ἐὰν πράγματι δὲν φθίρεται, τοῦτο σημαίνει ὅτι δὲν ἐγεννήθη διότι πᾶν τὸ γινόμενον φθίρεται, ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ ἔδωσε τὴν ὑπαρξιν εἰς τὸν Κόσμον καὶ ἡ ἀγαθότης αὕτη ὑπάρχει ἀναγκαίως, διὰ τοῦτο ὁ Κόσμος πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πάντοτε ὅπως τὸ φῶς συνυπάρχει μὲ τὸν ἥλιον καὶ μὲ τὸ πῦρ, ἡ δὲ σκιά μὲ τὸ σῶμα.

3. Μεταξύ τῶν σωμάτων τὰ ὅποια ὑπάρχουν εἰς τὸν Κόσμον, τὰ μὲν μιμοῦνται τὸν νοῦν καὶ κινοῦνται κυκλικῶς, τὰ δὲ μιμοῦνται τὴν ψυχὴν καὶ κινοῦνται εὐθυγράμμως.

Μεταξύ ἐκείνων τώρα πού κινοῦνται κατ' εὐθείαν γραμμὴν, τὸ πῦρ καὶ ὁ ἀήρ κατευθύνονται πρὸς τὰ ἄνω, ἡ δὲ γῆ καὶ τὸ ὕδωρ πρὸς τὰ κάτω. Μεταξύ τῶν κινουμένων κυκλικῶς, ἡ σφαῖρα τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων στρέφεται ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Αἱ αἰτίαι διὰ τοῦτο εἶναι πολλαί, μεταξύ αὐτῶν ὅμως εἶναι ἐκείνη κατ' ἣν εἰς περίπτωσιν ὅπου ἡ κίνησις τῶν σφαιρῶν θὰ ἐγένετο ταχύτερα, ἡ γένεσις νὰ μὴ καταστῇ ἀτελής.

4. Ἐπειδὴ ἡ κίνησις εἶναι διάφορος, πρέπει ἀναγκαίως καὶ ἡ φύσις τῶν σωμάτων νὰ εἶναι διαφορετικὴ διὰ τοῦτο οὔτε ἡ θερμότης, οὔτε τὸ ψῦχος, τὰ ὅποια παράγουν τὰ οὐράνια σώματα συμβάλλουν εἰς τοῦτο, οὔτε τι ἄλλο ἀναφερόμενον εἰς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα. (ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ δμῶνυμο βιβλίον σὲ μετάφραση Π. Γράβιγγερ ἐκδ. Ἰδεοθεάτρον)

**ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ**
Σύνοψις τῶν βασικῶν ἀρχῶν τῆς
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
καὶ τῆς Μυστηριακῆς καὶ Μεταφυσικῆς
διδασκαλίας περὶ θεῶν καὶ κόσμου,
ἀνθρώπου, ψυχῆς καὶ εἰμαρμένης.
1.500 δρχ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΓΕΝΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΡΟΧΙΑ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΟΙ ΓΡΑΜΜΕΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΠΕΙΡΟ ΚΑΙ ΑΠΕΙΡΗ Η ΤΡΟΧΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ.

Ὁ ὁρισμὸς αὐτὸς τῆς τροχιάς τοῦ ἀνθρώπου γένους καὶ κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἀτόμου φανερώνει εἰς τὸν φιλοσοφούντα, δι' ἔργον τοῦ εἶναι **Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ** καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν ἐκπορευομένη δημιουργία **ΗΘΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ** διὰ τῶν ὁποίων θὰ κανονίζεται ἡ πορεία τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Τὰ πράγματα μελετώμενα μὲ αὐτὸν τὸν ὁρισμὸν δίδουν στὸν φιλόσοφο τὴν **ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΟΥ** καὶ κανονίζουν τὴν πορεία του καὶ ἔτσι αὐτὸς βαδίζει συνειδητὰ ἀκολουθώντας τὴν ὑπὸ τῶν νόμων τῆς φύσεως δημιουργηθεῖσαν τροχίαν του.

Αὐτὸς ὁ ὁρισμὸς μᾶς ἐξαναγκάζει νὰ ἀποῦμε πιὸ ἐλεύθερα ὅτι ὁ ἀνθρώπος πρῶτο καθῆκον ἔχει νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἑαυτοῦ ἀπὸ κάθε ἐπιρροή, πού ἔχει δημιουργηθῇ ἀπὸ τίς προλήψεις καὶ τίς δεισιδαιμονίες, καὶ ἐλευθέρως νὰ ὀδηγήσῃ τὸν ἑαυτοῦ τὴν σφαῖρα τοῦ μελετητοῦ. Μόνον ὑπὸ αὐτὸν τὸν ὁρο θὰ δυνηθῇ ἀκόπως νὰ μᾶς παρακολουθήσῃ στίς θεωρίες πού θὰ ἐκτεθοῦν στίς κατωτέρω δημοσιεύσεις, οἱ ὁποῖες εἶναι περιλήψεις συστήματος φιλοσοφικοῦ καὶ φανερώνουν τὴν φορά ὅλων τῶν ὄντων στὴν πρόοδο καὶ τὴν ἀναγέννησίν τους.

Δημοσιεύσαμε τίς θεωρίες μας μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θίγοντες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο τίς "ἐν τῷ παντί" ὑπάρχουσες δυνάμεις, θὰ προτρέψουμε κάποιους ἀπὸ τοὺς νεωτέρους φιλοσόφους νὰ ἐγκύψουν στὴν μελέτη τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ διαγνώσουν τίς λειτουργίες τῆς δημιουργοῦντες σύστημα, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ καθολικευθῇ ἡ μελέτη τῶν νόμων τοῦ πνεύματος καὶ ἐντεῦθεν θὰ ἀπαλλαγῇ τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα ἀπὸ τὴν θλιθερὴ κατάστασιν, τὴν ὁποία δυστυχῶς, ἂν καὶ βλέπουμε, ὅμως δὲν ἐννοοῦμε.

Ἡ σπουδὴ τῶν ἄρθρων μας, ὀδηγεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου στὴν καθολικὴ εὐδαιμονία, καταδεικνύοντας ἐκ πρώτης ὄψεως ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἔχει ἀνάγκη γνώσεων καὶ ὅτι οἱ γνώσεις αὐτές βρίσκονται ἐντός του καὶ ἀρκεῖ ἡ ἐπιθυμία πρὸς τὴν πρόοδο γιὰ νὰ τίς ἐκδηλώσῃ.

Τίς τροχίες τῆς περιφερείας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος κανονίζουν οἱ φυσικοὶ καὶ πνευματικοὶ νόμοι· ἀλλὰ γιὰ νὰ διανύωνται αὐτές ταχέως ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο, ἔπρεπε ὁ ἀνθρώπος νὰ θέτῃ σέ κίνησιν τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα τοῦ παρεχωρήθησαν, ὅπως διακριθῇ ὡς λογικὸ ὄν, καὶ αὐτὰ συνίστανται στίς αἰσθήσεις του, τίς ὁποῖες ἀφήνει πάντοτε ἀδρανεῖς, κολακευόμενος στὴν μέθη ἐφημέρων πραγμάτων καὶ στὴν ἀπόκτησιν εὐτελῶν πραγμάτων.

Ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ ποικίλλῃται ἀπὸ ὅλα τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα χορηγεῖ ἡ φύσις, καὶ νὰ ἀπολαύῃ, ὅσα ἐποίησε γι' αὐτὸν ὁ Θεός· ἀλλὰ ὅταν τὰ ἀπολαύῃ χωρὶς εἰδικὴ γνώση, τότε ἀποβάλλει ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ λογικοῦ ὄντος καὶ ἀσυνειδήτως φέρεται ἐδῶ καὶ κεῖ ἀπὸ τὰ πάθη του, περιορίζοντας ἔτσι τὴν δράσιν του στὴν ἴδια πάντοτε τροχίαν καὶ διαιωνίζεται στὴν φθορά μὴ δυνάμενος νὰ ἔλθῃ στὴν ἀθανασία, στὴν ὁποία τὰ πάντα βρίσκονται στὴν τροχίαν τους καὶ τὰ πάντα τὸν ὑπηρετοῦν ὡς ἀπόλυτο βασιλέα. Ἀπόμεθα ζητημάτων, τὰ ὁποῖα, ἂν μᾶς ἐπιτρεπόταν νὰ ἀναλύσουμε, πραγματικά θὰ καταδεικνύετο τὸ γελοῖο περιβάλλον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ θὰ ἔχανε ἡ ἀνθρωπότητα κάθε ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτοῦ της· καὶ ἐπειδὴ αὐτὸ θὰ συντελοῦσε στὴν σύγχυσή της, γι' αὐτὸ σιωποῦμε.

Κόσμοι διεσπαρμένοι στὰ σώματα τοῦ Ἰδίου τοῦ πλανητικοῦ μας συστήματος ποιοῦν σημεῖα πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ ἡμεῖς καθεύδουμε - **ΚΟΙΜΩΜΕΘΑ!**

Αλλοι κόσμοι, εύρισκόμενοι σέ πλησιέστερη ζώνη, καί ὄντες διπνεκῶς σέ ἐπικονωνία μαζί μας, δίδοντες χιλιάδες σημεῖα τήν ὥρα, ὅπως τούς ἀντιληφθοῦμε, καί ἐξαντλῶντας ὅλα τά μέσα, γιά νά μᾶς ἐξεγείρουν ἀπό ληθαργικό ὕπνο, δέν τούς βλέπουμε, **ἄν καί ὁμιλοῦμε μαζί τους.** Ἀντιθέτως, διαστρέφουμε τίς ἀλήθειες καί ζητοῦμε νά δίδουμε ἐξηγήσεις διαφορετικές.

Στήν εἰσαγωγή μας αὐτή, δέν δυνάμεθα νά ἐκθέσουμε περισσότερα καί ἀφήνουμε τόν ἀναγνώστη νά βρῇ τά σημεῖα τῆς δράσεώς του ὡς ἀνθρώπου ὑποσχομένοι ὅτι ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ καί τῶν μέσων παρεχομένων ἀπό τήν ἐργασία μας θά δυνηθοῦμε νά τόν ἀγάγουμε στίς σφαῖρες, ἐκ τῶν ὁποίων τά προκείμενα ἀντλήσαμε, ἐπεξηγοῦντες ἐκεῖνα, τά ὁποῖα μόνον θίγουμε.

ΣΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

Ἀπό καιρό τό πνεῦμα τῆς ἀνθρωπότητας ἄλλαξε φορά στήν ἔρευνα τῶν φυσικῶν φαινομένων καί ἀναποδράστως θά φθάσῃ στό νά κατανοήσῃ ὅτι οἱ σκέψεις του, πρέπει νά ἀντικατασταθοῦν ἀπό ἄλλες, ὠριμώτερες. Ἡ μέχρι τώρα δράση τῆς ἀνθρωπότητας ἀπέδειξε ὅτι δέν συνετέλεσε στό νά καταστοῦν γνωστά ἐκεῖνα τά πράγματα, τά ὁποῖα παλαιότερα μονάδες τῆς ἀνθρωπότητας ἐκμεταλλεύονταν πρὸς ἴδιον ὄφελος καί ἴδιαν πρόοδο, καί τίς ὁποῖες ἀπεκαλέσαμε μονάδες *Μάγων*.

Τό πνεῦμα τῆς ἀνθρωπότητας στήν ἐξωτερικήν τῶν φαινομένων ἐκδηλώσεων τῶν *Μάγων* ἐτρέπετο στήν ὁδὸ τῶν προλήψεων καί οἰκοδομοῦσε κράτος δεισιδαιμονίων, τό ὁποῖο σπουδαίως παρεκώλυσε τήν ἀνθρωπότητα στήν ἐξήγηση τῶν ἔργων τῶν *Μάγων*. Ἦδη, ὅταν ἄρχισε ἡ ἐπιστημονική ἐξέταση τῶν φαινομένων αὐτῶν, δημιουργεῖται ἓνα ἄλλο κράτος, ὑπὸ τό ὄνομα *Πνευματισμός* καί ταχέως θά μᾶς ὑποδείξῃ ὅτι τά φαινόμενα αὐτά εἶναι φυσικά καί τίποτε ἄλλο.

Εξετάζουμε σήμερα μέ βλέμμα ἀππληλαγμένο προλήψεων ἐκεῖνα, τά ὁποῖα ἄλλοτε θά μᾶς ἔτρεπαν σέ ἀκατάσχετη φυγή, καί διαβλέπουμε σέ αὐτά σωρεία ἀληθειῶν, ἐνυπαρχουσῶν στήν φύση καί τήν ὑπόσταση τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος.

Διαβλέπουμε ὅτι ἡ ἐπίδραση ὀρισμένων ἀτόμων σέ ἄλλα ἄτομα εἶναι φυσικός καθολικός νόμος καί ἐνέχει ἐντός του στοιχεῖα, τά ὁποῖα ταξινομούμενα ἀποτελοῦν σπουδαῖα παραγωγή δυνάμεως, ἱκανή νά ἀντικαταστήσῃ ἄλλες ἐν χρήσει δυνάμεις. Ἡ δύναμη αὐτή καλλιεργούμενη δύναται νά ἐκπεμφθῇ σέ ἀπόσταση καί νά ἐπιφέρῃ ἀποτελέσματα, διὰ τῶν ὁποίων τό ἀνθρώπινο πνεῦμα δύναται νά ἐπιτύχῃ τό μέσον ἐπικοινωνίας ἄνευ τῶν βοηθητικῶν μέσων, τά ὁποῖα παρέχουν σήμερα ἡ ἐπιστήμη καί τά γράμματα.

Εκεῖνο, τό ὁποῖο ἀποκαλεῖ σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα *τηλεπάθεια*, εἶναι μέσον, τό ὁποῖο ἂν ἤθελε καλλιεργηθῇ, θά ἐπέφερε μεγίστη τροπὴ ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, διότι ὁ καθένας θά ἠδύνατο νά γνωρίσῃ καί ἐξ ἀποστάσεως ἀκόμη τί ὁ ἄνθρωπος διανοεῖται. Δέν θέλουμε νά ὑποδείξουμε πῶς ὅλα αὐτά δύναται νά συντελεσθοῦν, διότι δέν ἔχουμε οὔτε τόν καιρό, οὔτε τά μέσα νά ἀσχοληθοῦμε μέ τήν παραγωγή, ἢ μᾶλλον τήν καλλιέργεια τῶν δυνάμεων αὐτῶν, ἀλλὰ νά ὑποδείξουμε στοὺς ἀσχολουμένους μέ αὐτά ὅτι λίγη ἀκόμη προσοχὴ ἐπὶ αὐτῶν τῶν φαινομένων καί τάχιστα ἡ τύχη τῆς ἀνθρωπότητας θά μεταβληθῇ.

Ανάξιο θά ἦταν γιά τήν ἀνθρωπότητα νά μὴ δυνηθῇ μετὰ τήν παρέλευση τῶν αἰώνων νά ἀνεύρῃ ἐκεῖνα τά πράγματα, τά ὁποῖα οἱ *Μάγοι* πρὸ ἀμονημονεύτων ἐτῶν ἔχουν θέσει σέ ἐνέργεια καί σπουδαίως συνετέλουν ἐπὶ τῆς τύχης τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐπίσης ἀνάξιο φαίνεται στό ζήτημα τοῦ ὑπνωτισμοῦ, διότι δέν κατάρθωσε νά διαγνώσῃ ὅτι σέ αὐτό κεῖται μεγίστη ἀλήθεια καί ὅτι δι' αὐτοῦ δύναται νά λύσῃ τά ἀνωτέρω προβλήματα, ἐάν καλῶς πρόσεχε στίς ἀποκαλύψεις τοῦ ὑπνωτιζομένου καί ἂν ἐντέχνως ἔκανε πρὸς αὐτόν ἐρωτήσεις περὶ τῶν διαφόρων δυνάμεων, τῶν λειτουργουσῶν στόν ἀνθρώπινο ὀργανισμό.

Εμεῖς δέν ἔχουμε τήν πεποίθησιν ἐκείνη τῶν πιστευόντων αὐτά πού δέν εἶδαν· ἀλλὰ ἐπισταμένως ἀφοῦ ἐξετάσαμε αὐτά τά πράγματα διείδαμε τίς ἀλήθειες αὐτές καί ἀποροῦμε πῶς, τῶν μεγάλων τοῦ αἰῶνος μας ἀνδρῶν καταγινομένων σέ αὐτά, διέλαθε τῆς προσοκῆς τους ἡ ἀλήθεια. Ἐάν σήμερα τά πράγματα τῆς ἀνθρωπότητος εὐρίσκονται σέ ἄθλια κατάσταση, τήν εὐθύνη ἔχουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι, ἂν ἀπεκάλυπταν τίς ἀλήθειες αὐτές, μεγίστη θά ἦταν ἡ διαφορὰ τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς καί ἠθικῆς. Ἴδου γιὰ πρῶτοι ρίχνουμε στήν συνείδησιν ὅλων τό φῶς αὐτό, γιά νά μὴ εἰπουν καί γιά ἐμᾶς ὅ,τι λέγουμε καί ἐμεῖς γιά τοὺς ἄλλους.

ΤΗΛΕΠΑΘΕΙΑ

Ησύσταση τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως περιβάλλεται ἀπὸ κάποια οὐσία, τῆς ὁποίας τά στοιχεῖα εἶναι ἡ *ΖΩΗ* καί ἡ *ΚΙΝΗΣΗ*. Ἡ οὐσία αὐτή ἐδρεύει στά δύο κέντρα τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καί παράγει ἐξελλισσομένη νέες δυνάμεις.

Ηοὐσία αὐτή ἐνέχει στό *Κέντρο* τῆς τῆν *Δύναμιν* τῆς *Κινήσεως*, στήν δέ *Περιφέρειά* τῆς τῆν *Δύναμιν* τῆς *Ζωῆς*.

Καί οἱ δύο δυνάμεις ἀποτελοῦν τό ἐγώ ὑποστάσεως· ἡ δέ διαφορὰ τῶν ὄντων μεταξύ τους ἔγκειται στήν ἀφειτηρία τῆς συσπειρώσεως τῆς οὐσίας αὐτῆς.

Ηοὐσία αὐτή ἔλκει τήν καταγωγὴν τῆς ἀπὸ τήν πρώτην τῆς συστάσεως τοῦ παντός οὐσία, ἡ ὁποία περιβαλλομένη διὰ *Κινήσεως* καί *Ζωῆς* ἐκδήλωσε στήν *Δράσιν* τῆς ὅλα τά στοιχεῖα καί τίς *Δυνάμεις*, τίς ἐνυπάρχουσες στό *Πάν*. Κάθε δύναμη γνωστή, ἢ ἄγνωστη, ἔχει τήν καταγωγὴν ἀπὸ τήν αἰτία αὐτήν.

Ονόμος, ὁ διευθύνων τήν οὐσία αὐτήν, εἶναι παραγωγικός· καί ἅμα τῇ παραγωγῇ ἐνός στοιχείου, αὐτό εἶναι ἀφειτηρία ἐκδηλώσεως ἄλλων στοιχείων.

Γιά νά γίνῃ αὐτό ἀντιληπτό, πρέπει νά παρατηρηθῇ στήν φύσιν ἡ ἔνωση δύο στοιχείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναντιρρήτως θά προκύψῃ τρίτο καί καθεξῆς. Ἀλλὰ ἄς ἔλθουμε νά ἀναλύσουμε, τό θέμα τό ὁποῖο προτιθέμεθα, γιά νά εὐχαριστήσουμε τοὺς μεμψιμοιροῦντες γιά τό ἀναπόδεικτο τῆς αἰτίας τῆς παραγωγῆς τῆς τηλεπαθείας.

Ηοὐσία, ἡ περιβάλλουσα τόν ἀνθρώπινο ὀργανισμό, ἡ κατέχουσα τά δύο κέντρα τοῦ ὀργανισμοῦ, εἶναι παραγωγικὴ καί ἐξεληκτέα. Παραγωγικὴ, διότι συναντᾶται μετ' ἄλλων, ἐνυπαρχόντων στόν ὀργανισμό στοιχείων· ἐξεληκτέα δέ, διότι ἔχει τήν δύναμιν τῆς κινήσεως, καί κάθε κίνηση ἐκδηλώνει δυνάμεις.

Τό ζωικό μέρος τῆς οὐσίας αὐτῆς ἔχει τήν ἔδρα στόν ἐγκέφαλο, καί ἐξωθούμενη ἡ *ζωὴ* ἀπὸ τήν ἐπίδρασιν τῶν στοιχείων τῆς ἐξωτερικῆς φύσεως, δηλαδή τῆς ἀτμοσφαίρας καί τῶν διαφόρων χημικῶν οὐσιῶν τῆς γῆς, ἐκπέμπει δυνάμεις, σέ ὅποιο σημεῖο τό ἄτομο προσηλθῇ.

Καί, ἂν μὲν ἡ οὐσία εἶναι ἐξεληγμένη σέ βαθμὸν τελειότητος, δύναται νά ἐπιφέρῃ μεγίστη ἐπιρροή, σέ ὅποιο σημεῖο πέμπεται· ἄλλως, ἀδύνατος οὖσα, δύναται διὰ χημικῶν οὐσιῶν, τῶν ἐκουσῶν τήν δύναμιν νά ἐπιδράσῃ ἐπ' αὐτῆς, νά ἀντικαταστήσῃ ὅ,τι δέν ἔχει ἀποκτήσῃ διὰ τῆς ἐξελίξεως.

Εκεῖνο ὅμως, τό ὁποῖο τά μέγιστα συμβάλλει, εἶναι ἡ ὀργανικὴ δύναμὴ τῆς, ἡ ὁποία καλλιεργούμενη δύναται νά θέσῃ ἐκποδῶν τίς ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς φύσεως λαμβανόμενες ἐνισχύσεις.

Εμεῖς δέν ἐρχόμαστε νά διδάξουμε, ἀλλὰ ἀπλῶς νά παρατηρήσουμε σέ ὅσους ἀσχολοῦνται μέ αὐτά ὅτι δέον ἡ προσοχή τους νά περιστραφῇ στήν ἐξέταση τῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ. Καί ἔχουμε τό δικαίωμα αὐτό, διότι αἰσθανόμεσθε ὅτι ὡς ἄνθρωποι ἔχουμε ὑποχρεώσεις πρὸς τοὺς ὁμοίους μας.

Επίσης παρατηροῦμε στόν λίαν εὐμετάβλητο στίς ιδέες σοφὸ Φλαμαρίωνα ὅτι κάθε δύναμη στήν φύσιν τείνει σέ ἐκπνευμάτωση.

Τό Πνεῦμα τίποτε ἄλλο δέν εἶναι, παρά τό κορύφωμα τῶν ἐξελιχθεισῶν Δυνάμεων τῆς Ζωῆς καί τῆς Κινήσεως, τῶν λανθανόντων αὐτῶν στοιχείων στήν ἀνόργανη ὕλη, τά ὁποῖα ἐξωθούμενα ἐσαεῖ ἀπό τήν κινητήριο δύναμη τῆς Πρώτης Οὐσίας συσπειρώνονται καί ἀποτελοῦν πυρῆνα δράσεως καί ἐκδηλώσεως σέ ΕΓΩ. ἀρχικά στά κύτταρα καί κατόπιν στούς ὁργανισμούς.

Τά στοιχεῖα τῆς Οὐσίας συσπειρούμενα καί ἀποτελοῦντα ΕΓΩ, εἶναι πλέον ἀθάνατα καί ἀμετάβλητα κατά τίς δυνάμεις τῆς συνειδήσεώς τους, ἐξελικτέα καί πολλαπλασιαζόμενα ὅμως κατά τήν δράση τους.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ

Προκειμένου νά ἐξετάσουμε τά πνευματικά φαινόμενα, ἀνάγκη εἶναι νά διαγνώσουμε τίς δυνάμεις, ἐκ τῶν ὁποίων τά φαινόμενα αὐτά ἀπορρέουν καί νά καταδειχθῇ ὅτι ἡ δράση τῶν πνευμάτων στίς ἀνθρώπινες σκέψεις ἀποτελεῖ νόμο, ἄνευ τοῦ ὁποίου τό πνεῦμα μας δέν θά ἦταν δυνατόν νά ἐξικνιάσῃ ἐπέκεινα τῶν διανοητικῶν του αἰσθήσεων τίς λειτουργοῦσες πνευματικές δυνάμεις.

Τό πνεῦμα εἶναι οὐσία, ἡ ὁποία, ἀφοῦ διά τῶν σωματικῶν ὀργάνων ἤλθε σέ ἐπαφή μέ τίς ἐξωτερικές ιδιότητες τῆς ὕλης, ἀντλήσῃ ἀπό αὐτές δυνάμεις, ἡ μᾶλλον ἐξωθήθῃ ἀπό αὐτές στήν ἐκδήλωση νέων στοιχείων, τά ὁποῖα ἐνυπῆρχαν στήν οὐσία του λανθάνοντα. Ἀναλυτικότερα.

Υπάρχει νόμος, ὁ Νόμος τῆς Παγκοσμίου Δράσεως, ὁ ὁποῖος βάση ἔχει τήν κίνηση καί διά τοῦ ὁποίου κάθε οὐσία κινουμένη ἐξελίσσεται· ἡ δέ ἐξέλιξη δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά σύγκρουση τῶν διαφορῶν

στοιχείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀπορρέουν ἄλλα στοιχεῖα. Ὁ νόμος αὐτός εἶναι καθολικός, καί ἐπί τῆς ἀνοργάνου ὕλης τά μέγιστα συμβάλλει, ὥστε διά τῆς μετατροπῆς τῆς νά ἐκδηλώνῃ λανθάνουσες σέ αὐτήν δυνάμεις καί ἄρχεται νά διαγράφῃ κάποιον κύκλο ἀναμορφώσεως τῶν δυνάμεων τῆς.

Στήν πρώτη κατάσταση τῆς γῆς τά Σδρῶντα στοιχεῖα ἦσαν πολὺ διάφορετικά ἐκείνων, τά ὁποῖα δροῦν στήν γῆ σήμερα.

Κάθε λοιπόν οὐσία διά τῆς ἐξωθήσεως τῶν ἄλλων οὐσιῶν μεταβάλλεται καί παράγει δυνάμεις· ἔτσι καί ἡ οὐσία τοῦ πνεύματος διά τῆς κινητηρίου τῆς δυνάμεως μεταβάλλεται ἐξελισσόμενη καί πολλαπλασιαζόμενη κατά τίς δυνάμεις τῆς.

Τό πνεῦμα διά τῶν ἐνσαρκώσεων στούς ἀνθρωπίνους ὁργανισμούς πολλαπλασιάζει τίς δυνάμεις του καί τά συσπειρούμενα στόν ἐγκέφαλο τοῦ ἀνθρωπίνου ὁργανισμοῦ διανοητικά μόρια ἐξαναγκάζουν τό πνεῦμα στό νά ἐκδηλώσῃ τίς δυνάμεις τῆς οὐσίας του. Ἰδού γιατί ἐπιβάλλεται ἡ ἐπανειλημένη ἐνσάρκωσή του στόν ὁργανισμό.

Αρχικῶς τό πνεῦμα, ἡ μᾶλλον ἡ οὐσία τοῦ πνεύματος, ἐξεδηλώθη στά κύτταρα ἄνευ συνειδήσεως· ἀλλά τά κύτταρα ἐξωθούμενα ἀπό ἐξωτερικές δυνάμεις τῆς φύσεως μεταβλήθηκαν, ἡ δέ μεταβολή τους κατ' ἀνάγκη παρασκεύασε ἀνωτέρους τῶν κυττάρων ὁργανισμούς καί ὑποβοηθούμενη ἀπό ἀνωτέρας ὑποστάσεως διέπλασε ὁργανισμούς τελειότερους.

Ηδιάπλαση τῶν ἀνωτέρων ὁργανισμῶν ἀπαίτησε αἰῶνες καί ἔγινε κατά εἶδη. Ἡ κατά εἶδη ἐξέλιξη τῶν οὐσιῶν τῆς ζωῆς καί κινήσεως διαφεύγει τόν κύκλο τῶν δυνάμεων τῆς γῆς, διότι τό ἴδιο σῶμα δέν ἠδύνατο νά καταμερίσῃ σέ εἶδη τίς οὐσίες τῆς ζωῆς καί τῆς κινήσεως πού ἔχουν ἀπορρεῦσει ἀπό αὐτό.

Αρα τό σῶμα Γῆ κατά τήν σύστασή του ἠρύσθη ζωικές οὐσίες καί ἀπό ἄλλα σῶματα, ἀπό ἐκεῖνα δηλαδή, τά ὁποῖα συνετέλεσαν στήν συσπείρωσή του ὡς πλανήτη, καί ἀναλόγως τῆς βαθμίδος, στήν ὁποία ἀνήκε κάθε ἓνα ἀπό τά σῶματα αὐτά, δημιουργήθηκαν ζωικά κύτταρα στήν γῆ. Γι' αὐτό ἡ διαφορά τῶν τετραπόδων καί τῶν ἐρπετῶν εἶναι οὐσιώδης.

Μέ αὐτόν τόν τρόπο μετεδόθη στά σῶματα ἡ Ζωή ἐκ τῆς πρώτης τοῦ παντός οὐσίας, τήν ὁποία Θεό ἀποκαλοῦμε, καί γι' αὐτό κάποιος φιλόσοφος δικαίως εἶπε ὅτι οἱ ψυχές εἶναι ἀπόπνοιες τῆς θεότητος.

Κατεδείξαμε ἤδη τήν μετάδοση τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία ἔχουσα καί τήν κίνηση, διότι οὐδέποτε οἱ δύο αὐτές δυνάμεις εἶναι χωρισμένες, ἄρχισε νά ἐξελίσσεται στόν ἀνθρώπινο ὁργανισμό καί νά διαμορφώνῃ συνειδήσεις μέ τόν σκοπό νά καταστοῦν ΕΓΩ πλήρῃ ἐλεύθερα.

Πρέπει δέ νά γίνῃ διαφορά διακρίσεως μεταξύ τῆς ἐκ τῆς ἔλξεως προκαλουμένης κινήσεως καί τῆς ὑπαρχούσης στήν οὐσία τοῦ πνεύματος.

Αλλά τό πνεῦμα μή τελειοποιηθέν εἶχε ἀνάγκη ὁδηγοῦ καί τέτοιος ὁδηγός τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος εἶναι τό πνεῦμα ἐκεῖνο, τό ὁποῖο δέν ἔχει ἀφειρηρία ὅμοια τοῦ πνεύματος τῆς γῆς.

Τά δέ καταστάνατα ὁπωςδήποτε ἐλεύθερα πνεύματα τῆς γῆς κατέλαβαν τήν ἀρχή τῆς διευθετήσεως τῶν λοιπῶν πνευμάτων τῆς γῆς καί βοηθούμενα ἀπό ἀνώτερα ἄλλων σωμάτων πνεύματα, παρασκεύασαν τοὺς πνευματικούς νόμους, διά τῶν ὁποίων τά φαινόμενα τά ὁποῖα βλέπουμε, ἀπορρέουν καί ἔχουν σκοπό, νά προκαλοῦν τήν προσοχή μας, ὅπως δυνηθοῦμε νά ἀποβάλλουμε τίς ὑλιστικές θεωρίες, οἱ ὁποῖες ἔχουν καταλάβει τίς διάνοιες τῆς ἐπιστήμης.

(ἀπόσπασμα ἀπό τό βιβλίο τοῦ Σ. ΝΑΓΟΥ ἐκδ. Ἰδεοθέατρον)

ΟΜΗΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΕΝΑ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΔΡΩΜΕΝΟ
ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΜΙΜΗΣΕΩΣ,
ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΙΛΙΑΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ ΠΡΩΪ

ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΩΝ ΟΡΦΕΟΣ

ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΕΦΗΒΩΝ ΔΙΣΧΥΛΟΥ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ
ΔΕΣΜΩΤΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΤΗΛ., 52.37.543,
ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ - ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57

ΑΤΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Λεύκιππος

Περὶ τοῦ χρόνου τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου του δὲν ὑπάρχουν ἀκριβεῖς πληροφορίες. Ὁ Ἐπίκουρος ἠρνεῖτο τὴν ὑπαρξίν του ὡς ἱστορικοῦ προσώπου. Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ὁ Γάλλος ἱστορικὸς τῶν ἀρχαίων μαθηματικῶν Π. Ταννερὺ καὶ ὁ Γερμανὸς Ρόντε, συνετάχθησαν πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Ἐπικούρου. Ἀλλ' ὁ Ντὶλς ἔδειξεν ὅτι ἡ ἀρνησις τῆς ὑπάρξεώς του εἶναι ἀστήρικτος καὶ ἀπαράδεκτος. Ὁ Ἐπίκουρος, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ χωριστὰ ἐκδεδομένα τὰ βιβλία τοῦ Λευκίππου, ἅτινα ἐξεδίδοντο κατὰ τὸν 4ον π.Χ. αἰῶνα μαζί με τὰ ἔργα τοῦ Δημοκρίτου εἰς τὸ αὐτὸ σῶμα, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν εἶχεν ὑπάρξει ὁ φιλόσοφος οὗτος ὡς ἱστορικὴ προσωπικότης.

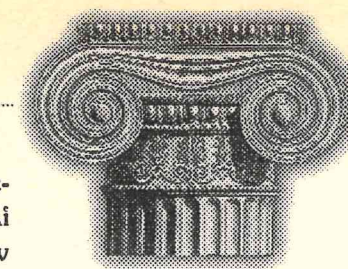
Κατήγγο ἐκ Μιλήτου, καταλιπὼν δὲ τὴν πατρίδα του ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλέαν, ἔνθα ἐγένετο μαθητὴς τοῦ Ζήνωνος τοῦ Ἑλεάτου. Ἐκ τῆς εἰδήσεως αὐτῆς δυνάμεθα νὰ εἰκάζωμεν ὅτι θὰ ἐγεννήθη κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους ἔζησαν ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ ὁ Ἀναξαγόρας. Κατὰ τὸ 450 π.Χ. ἐγκατεστάθη εἰς τὴν πόλιν Ἀθῆναι, ἔνθα μετὰ μίαν ἢ δύο δεκαετίαις ἵδρυσε φιλοσοφικὴν σχολήν, εἰς ἣν ἐφοίτησε καὶ ὁ Δημόκριτος. Ὁ Λεύκιππος ἔγραψε δύο ἔργα, τὸν «Μέγαν Διάκοσμον» καὶ ἕτερον σύγγραμμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ Νοῦ».

Ἐκ τοῦ πρώτου συγγράμματος οὐδὲν ἀπόσπασμα διεσώθη, ἀλλὰ μόνον ὅροι τινές, οἵτινες εἶναι οἱ ἀκόλουθοι: Ἀτομοί, ναστά (πυκνῶς συμπιεσμένα), μέγα, κενόν, ἀποτομή, ρυσμός (μορφή), διαθιγὴ (ἀμοιβαία ἐπαφή), τροπὴ (θέσις), περιπάλαξις (περιπλοκή), δίνος (περιστροφικὴ κίνησις). Ἐκ τοῦ δευτέρου συγγράμματος διεσώθη ἡ ἀκόλουθος σπουδαιότατη πρότασις, διὰ τῆς ὁποίας προλαμβάνει ὁ Λεύκιππος τὴν ὑπὸ τῶν νεωτέρων φιλοσόφων λεγομένην ἀρχὴν τῆς αἰτιότητος: «Οὐδὲν χρῆμα μάτην γίνεταί ἀλλὰ πάντα ἐκ λόγου τε καὶ ὑπ' ἀνάγκης». (Κανὲν πρᾶγμα δὲν συμβαίνει χωρὶς αἰτία, ἀλλὰ ὅλα ἐξ ὠρισμένης αἰτίας καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἀνάγκης).

Ὁ Λεύκιππος ὀφείλει τὴν δόξαν του εἰς τὴν περὶ ἀτόμων θεωρίαν του. Ὁ Γάλλος Κουρνὺτ γράφει ὅτι «οὐδεμία ἰδέα ἐξ ὧν μᾶς ἀφῆκεν ἡ ἀρχαιότης, ἔσχε μεγαλυτέραν καὶ παρομοίαν ἐπιτυχίαν», ὅσῃ ἡ ἀτομική. Ὁ Γκόμπερτζ σημειώνει εἰς τὸ ἔργον του «Οἱ Ἕλληνες στοχασταί» ὅτι ἡ νεωτέρα ἀτομικὴ θεωρία κατὰ γὰρ ἐυθείας ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ Λευκίππου καὶ τοῦ Δημοκρίτου. Ὁ Γκασσέντι κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ἀφορμᾶται ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς. Ὁ Καρτέσιος, ἂν καὶ τὴν ἀπορρίπτει, ὅμως τὴν ἀκολουθεῖ ὡς πρὸς τὴν μηχανικὴν ἐξήγησιν τῶν φυσικῶν φαινομένων. Ὁ ἴδιος ἔχει ἐκφράσει τὸν φόβον ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ συστήματός του συρραφὴ ἀπὸ τὰ ράκη τοῦ Δημοκρίτου.

Εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἀτομικῆς θεωρίας ἐφθασεν ὁ Λεύκιππος ἀφορμηθεὶς κυρίως ἀπὸ τὰς διδασκαλίας τοῦ Ζήνωνος. Διὰ νὰ ἀντικρούσῃ ὁ Ἑλεάτης σοφὸς τοὺς Πυθαγορείους εἶχε χρησιμοποήσει τὸ ἐπιχείρημα τῆς διχοτομίας, διδάσκων ὅτι δυνάμεθα νὰ ὑποδιαιρέσωμεν ἐπ' ἀπειρον τὰ μεγέθη καὶ τὰ σώματα. Ὁ Λεύκιππος διαφωνῶν πρὸς τὸν Ζήωνα δὲν παραδέχεται ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπ' ἀπειρον διχοτομία ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι ἐν τέλει θὰ φθάσωμεν εἰς κάτι τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὸν διαιρέσεως. Τὸ ἀπείρως ἐλάχιστον τοῦτο συστατικὸν τῆς πραγματικότητος, πρὸ τοῦ ὁποῖου σταματᾷ ἡ διαιρετικὴ τομή, τὸ ὠνόμασεν ὁ Λεύκιππος ἄτομον, εἰσαγαγὼν πρῶτος τὸν ὅρον τοῦτον, ὅστις προσέλαβε σήμερον κεντρικὴν σημασίαν διὰ τὴν ὅλην ἔρευναν τοῦ σύμπαντος.

Τὰ ἄτομα ταῦτα ἔχουν ὅλα τὰ προσόντα ἅτινα ἀπέδιδεν ὁ Παρμενίδης εἰς τὸ ὄν. Δὲν ἔχουν μέσα εἰς τὸν ἑαυτὸν τῶν κανὲν κενὸν καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται οὔτε νὰ διαιρεθοῦν οὔτε νὰ ὑποστοῦν ἀλλοίωσιν ὑπ' ἄλλου τινὸς ὄντος. Εἶναι «ἀπαθῆ» καὶ ἀνώλεθρα ὅπως τὸ ὄν τοῦ Παρμενίδου. Παρουσιάζουν συμπαγῆ πυκνότητα καὶ ἑλλειψιν πάσης ποιότητος. Εἰς τὸ σύμπαν ὑπάρχει ἀπειρον πλῆθος τοιοῦτων ἀτόμων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν μόνον τρεῖς διαφορὰς διαφέροντα, κατὰ τὸ σχῆμα «ῥυσμῶ», κατὰ τὴν θέσιν «τροπῇ» καὶ κατὰ τὴν τάξιν «διαθιγῇ». Ἐπεξηγῶν τοὺς ὅρους τούτους ὁ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι τὸ Α διαφέρει ἀπὸ τὸ Ν κατὰ τὸ σχῆμα, τὸ ΑΝ ἀπὸ τὸ ΝΑ κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὸ Η ἀπὸ τὸ Ι ὅπερ προκύπτει ἀπὸ τὴν διαφορετικὴν τοῦ αὐτοῦ στοιχείου τοποθέτησιν κατὰ τὴν τάξιν.

Δημόκριτος (460-370)

Ὅλα τὰ συγκεκριμένα ὄντα ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀθροίσματα ἀτόμων. Αἱ ἰδιότητες δὲ τῶν πραγμάτων δὲν ὀφείλονται εἰς ποιοτικὰς διαφορὰς τῶν ἀτόμων, ἅτινα στεροῦνται οἰασδήποτε ποιότητος, ἀλλὰ προκύπτουν ἀπὸ τὰς τρεῖς ἀνωτέρω μνημονευθείσας αὐτῶν διαφορὰς.

Αἱ ποιοτικαὶ διαφοραὶ τῶν πραγμάτων ἐξηγοῦνται διὰ τῶν διαφορῶν τοῦ σχήματος, τῆς τοποθετήσεως καὶ τῶν συνδυασμῶν τῶν ἀτόμων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ποιότης ἀνάγεται εἰς καθαρῶς μαθηματικὰς, ποσοτικὰς σχέσεις. Πᾶσα ἐν τῷ κόσμῳ παρατηρούμενη μεταβολὴ ἀνάγεται ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, εἰς μεταβολὰς τῆς τοποθετήσεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀτόμων. Ἀλλὰ διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ μεταβολὴ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κενὸς χώρος. Ἐπίσης καὶ τὰ ἄτομα προϋποθέτουν κῶρον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου θὰ ἠδύναντο νὰ κινηθοῦν.

Ὡς δεύτερον λοιπὸν στοιχεῖον ἀναγκάζεται νὰ δεχθῇ ὁ Λεύκιππος τὸν κενὸν κῶρον. Ὡς πρὸς τοῦτο διαφωνεῖ πρὸς τοὺς Ἑλεάτας, οἵτινες ἐταύτιζον τὸν κενὸν κῶρον μετὰ τὸ μὴ ὄν καὶ διὰ τοῦτο ἠρνοῦντο τὴν ὑπαρξίν του. Συνδιαλλάσσει συνεπῶς ἡ ἀτομικὴ θεωρία τὸ ὄν πρὸς τὸ μὴ ὄν, θεωροῦσα τὸ μὲν ὄν ὡς πλῆρες, τὸ δὲ μὴ ὄν ὡς κενὸν κῶρον.

Παρ' ὅλον ὅτι φαίνεται ἡ θεωρία αὕτη προσεδεμένη εἰς τὰ δεδομένα τῶν αἰσθήσεων, ὅμως ἐπειδὴ ἀναγνώριζε τὴν ὑπαρξίν τοῦ κῶρου, ὅστις δὲν εἶναι κάτι ὅπερ προσπίπτει ἀμέσως εἰς τὰς αἰσθήσεις, ὑπερβαίνει τὴν ἀφελῆ αἰσθησιοκρατίαν καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸν νοητὸν κόσμον τῶν μὴ αἰσθητῶν μαθηματικῶν σχέσεων. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν παραδοχὴν τῶν δύο τούτων θεμελιωδῶν δεδομένων, δηλαδὴ τῶν ἀτόμων καὶ τοῦ κενοῦ κῶρου, ἀκόμη δὲν εἶχε καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐξήγησις τῆς πραγματικότητος.

Εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχουν τὰ ἄτομα ἐν ἡρεμίᾳ ἐντὸς κενοῦ κῶρου. Ἄν δὲν σημειωθῇ ὅμως κίνησις, δὲν θὰ παραχθῇ ὁ ἐν τῇ πραγματικότητι ὑφιστάμενος κόσμος. Διὰ τοῦτο ἡ ἀτομικὴ θεωρία ἀναγκάζεται νὰ δεχθῇ ὅτι τὰ ἄτομα εὐρίσκονται αἰωνίως ἐν κινήσει. Ἡ κίνησις θεωρεῖται ἀχώριστος ἰδιότης τῶν ἀτόμων. Εὐρίσκονται προαιωνίως τὰ ἄτομα εἰς κίνησιν, ἐκ δὲ τῆς κινήσεώς των προέρχονται μηχανικαὶ δράσεις καὶ ἀντιδράσεις, αἵτινες ἐπαρκοῦν διὰ νὰ ἐξηγήσουν τὰς ἐν τῷ κόσμῳ συμβαινούσας μεταβολὰς. Ὅτι ἡ ἀτομικὴ θεωρία δὲν δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν προέλευσιν τῆς κινήσεως, εἶναι μία καταφανὴς ἑλλειψίς της, τὴν ὁποῖαν ἐσημείωσεν ὁ Ἀριστοτέλης. Δεχόμενος ὅμως τὴν ὑπαρξίν τῆς κινήσεως ὁ Λεύκιππος κατορθώνει νὰ συμβιβάσῃ τὴν στατικὴν ἀποψιν τοῦ Παρμενίδου πρὸς τὴν δυναμικὴν θεώρησιν τοῦ Ἡρακλείτου. Διὰ τοῦτο κατατάσσεται καὶ αὕτη εἰς τὰ συνδυαστικὰ συστήματα.

Περὶ τοῦ Λευκίππου μαθητεύσαντος Δημοκρίτου. Κατήγγο ἐκ τῶν Ἀβδῆρων, ἐπεχείρησε δὲ πολλὰ ταξίδια εἰς τὴν Περσίαν, Βαβυλῶνα καὶ Αἴγυπτον. Ἐπανερχόμενος ἐκ τούτων διήλθε διὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἔνθα οὐδεὶς τὸν ἐπρόσεξε. Τὴν πικρίαν διὰ τὸν παραγνωρισμὸν του τὴν ἐκφράζει ἐν αὐτῷ βραχυτάτῳ ἀπόσπασμά του: «Ἦλθον γὰρ εἰς Ἀθήνας καὶ οὐτις με ἔγνωκε». (Ἦλθον εἰς Ἀθήνας καὶ κανεὶς δὲν με ἐπρόσεξε). Ὑπῆρξε πολυγραφώτατος, ἀσχοληθεὶς με ὅλα τὰ εἶδη τοῦ ἐπιστητοῦ. Ὡς μαθηματικὸς, ἵσταται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς παγκοσμίου διανοήσεως. Συγχρόνως ἠσκολήθη μετὰ τὴν φυσικὴν, τὴν ἠθικὴν, τὴν αἰσθητικὴν, τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ρωμαίου αὐτοκράτορος Τιβερίου ἐξέδωκε τὰ ἔργα τοῦ Ἀβδηρίτου σοφοῦ ὁ Θράσυλλος κατὰ τετραλογίας. Κατὰ τὸ περιεχόμενον τὰ συγγράμματα διηρέθησαν εἰς πέντε ὁμάδας, ἥτοι εἰς Φυσικά, Ἠθικά, Μαθηματικά, Μουσικά καὶ Τεχνικά.

Ὑπῆρξεν ἀφιερωμένος εἰς τὴν θεωρητικὴν ζήτησιν. Μία ἀρχαία μαρτυρία μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἐπρότιμα νὰ εὕρῃ τὴν αἰτιολογικὴν ἐξήγησιν ἑνὸς φαινομένου παρά νὰ γίνῃ βασιλεὺς τῶν Περσῶν: «Βούλεσθαι μᾶλλον μίαν εὐρεῖν αἰτιολογίαν ἢ τὴν τῶν Περσῶν οἱ βασιλείαν γενέσθαι». Ἐκ τοῦ ἀνακαλυφθέντος παλιμψήστου κώδικος, εἰς ὃν εἶχε γραφῇ τὸ ἔργον τοῦ Ἀρχιμήδους «Περὶ μηχανικῶν θεωρημάτων πρὸς Ἑρατοσθένην ἑφοδος», ἐγνώσθη ὅτι πρῶτος αὐτὸς εἶχεν εὕρει τὰς σχέσεις αἵτινες ὑφίστανται ἀπὸ ἀπόψεως ὄγκου μετὰ τὸν κῶνον καὶ τοῦ κυλίνδρου καὶ τῆς πυραμίδος καὶ τοῦ πρίσματος. Πρῶτος δὲ διείδεν ὅτι ἀπαραιτήτως πρέπει τὰ συνιστώμενα τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κῶνου γεωμετρικὰ στοιχεῖα νὰ εἶναι ἀπειροελαχίστου μεγέθους. Εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους ὁ Καβαλιέρι ἐκρησιμοποίησε τὴν παρατήρησιν ταύτην τοῦ Ἀβδηρίτου σοφοῦ, τέμνων συνεχῶς τὸν κύλινδρον καὶ τὸν κῶνον διὰ ἐπιπέδων παραλλήλων πρὸς τὴν βάσιν καὶ ἐξ ἴσου ἀπ' ἀλλήλων ἀπεκόντων.

Εἰς τὰς γενικὰς περὶ τοῦ σύμπαντος δοξασίας ἀκολουθεῖ τὰς ὑπὸ τοῦ Λευκίππου διατυπωθείσας θεωρίας. Προχωρεῖ συνάμα περαιτέρω διασαφηνίζων καὶ συμπληρώνων ταύτας. Σπουδαιόταται εἶναι ἡ συμπλήρωσις ἡ ἀναφερομένη εἰς τὰς ἰδιότητας τῶν πραγμάτων καὶ ἐκφραζομένη διὰ τῆς προτάσεως: «Νόμῳ χροίῃ, νόμῳ γλυκύ, νόμῳ πικρόν· ἑτέρι δὲ ἄτομα καὶ κενόν». (Τὰ χρώματα ὑπάρχουν φαινομενικῶς (δηλαδὴ συμφώνως πρὸς ὑποκειμενικὴν σύμβασιν), φαινομενικὴ εἶναι καὶ ἡ γλυκύτης, καὶ ἡ αἰσθησις τοῦ

πικροῦ· εἰς τὴν πραγματικότητα ὑπάρχουν τὰ ἄτομα καὶ τὸ κενόν).

Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐκτιθεμένης δο-
ξασίας του προλαμβάνων τοὺς νεωτέρους φιλοσό-
φους καὶ ἐπιστήμονας, ὁ Ἀβδηρίτης σοφὸς διαχωρίζει
τὰς ιδιότητας τῶν πραγμάτων εἰς πρωτευούσας (ἀντι-
κειμενικάς) καὶ δευτερευούσας (ὑποκειμενικάς). Τὴν
αὐτὴν ἀντίληψιν ἐξέφρασε καὶ ὁ Γαλιλαῖος εἰς σύγγρα-
μμά του ἐκδοθὲν κατὰ τὸ 1623 εἰς τὸ ὁποῖον γράφει:

«Ὅταν συλλαμβάνω μὲ τὴν σκέψιν μου μίαν ὕλην,
ἢ σωματικὴν οὐσίαν, δὲν δύναμαι νὰ μὴ σκεφθῶ
συγχρόνως ὅτι εἶναι πεπερασμένη καὶ ὅτι ἔχει αὐτὴν ἢ
ἐκείνην τὴν μορφήν... ὅτι εὐρίσκεται εἰς αὐτὸν ἢ
ἐκείνον τὸν τόπον, ὅτι ἔχει ἐπαφήν ἢ δὲν ἔχει μὲ τοῦτο
ἢ ἐκεῖνο τὸ σῶμα. Ἐξ ἀντιθέτου εἶμαι πεπεισμένος ὅτι
ἡ γεῦσις, ἡ ὁσμὴ καὶ τὰ χρώματα ἐν σχέσει μὲ τὸ
ἀντικείμενον ἐν τῷ ὁποίῳ ἔχουν τὴν ἔδραν τῶν δὲν
εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ καθαρὰ ὀνόματα: «Non sieno
altro che puri nomi».

Ἄν προσέξῃ κανεὶς εἰς τὸ χωρίον τοῦτο τοῦ
Γαλιλαίου ἀνευρίσκει μέσα εἰς αὐτὸ καὶ τὸν «ρυσμόν»,
καὶ τὴν «τροπήν» καὶ τὴν «διαθιγὴν» τοῦ Δημοκρίτου ὡς
καὶ τὸν διαχωρισμὸν τῶν ιδιοτήτων εἰς ἀντικειμενικάς
καὶ ὑποκειμενικάς. Κατὰ τὸν Δημοκρίτον ἡ ὀξύτης ἦν
παρέχει ἡ γεῦσις πράγματός τινος παράγεται ἐξ ατόμου
ὅπερ κατὰ τὴν μορφήν ἐμφανίζει ὀξείας γωνίας, ἡ
γλυκύτης παράγεται ἀπὸ ἄτομα στρογγύλου σχήματος.

Μέχρι τοῦ 18ου αἰῶνος εἶχεν ἐπιζήσει ἡ θεωρία
αὕτη τοῦ Δημοκρίτου. Ὁ Ἀλέξανδρος φὸν Χοῦμπολντ
ἔχει προσπαθήσει νὰ ἐξηγήσῃ τὰς διαφορὰς τῆς
γεύσεως ἀνάγων ταύτας εἰς μορφολογικάς ιδιότητες
τῶν γευστικῶν ὑλῶν. Ἡ ἀντίληψις τοῦ Ἀβδηρίτου
σοφοῦ κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ἄτομα ἀποτελοῦν συνδυ-
ασμοὺς ἀγκιστρωνόμενα ἀμοιβαίως ἀνευρίσκεται
ἐπιζῶσα εἰς τὸν Καρτέσιον καὶ τὸν ἀστρονόμον
Χοῦϊνγκενς.

Σπουδαιότατον καὶ μὴ διευκρινισθὲν εἰσέτι ζήτημα
ἀποτελεῖ ἡ ἐξακρίθωσις τῆς ἀντιλήψεως ἦν εἶχεν ὁ
Δημόκριτος περὶ τῶν ατόμων. Δύο εἶναι αἱ ὑποστη-
ριζόμεναι ἐν σχέσει μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπόψεις.

Ἡ μία ὑποστηρίζει ὅτι ὁ Ἀβδηρίτης σοφὸς λέ-
γων ἄτομα ἐννοεῖ τὰ ἀπειροελάχιστα συστατικά τῆς
ὑλῆς. Ἡ ἄλλη ὑποστηρίζει ὅτι ἔκαμνε διάκρισιν
μεταξὺ τῶν ατόμων ὡς ὑλικῶν δεδομένων καὶ ὡς
καθαρῶς γεωμετρικῶν στοιχείων. Κατὰ τοὺς ὑπο-
στηρίζοντας τὴν δευτέραν θέσιν, τὰ ἄτομα τοῦ
Δημοκρίτου πρέπει νὰ ταυτισθοῦν μὲ τὰ ἀδιαίρετα (indi-
visidilia) τοῦ Καβαλιέρι (1598-1647), τὰ «ἐλάχιστα μέ-
ρη» (partes minutissime) τοῦ Κέπλερ, τοὺς «παράγο-
ντας ἢ ρύσεις» (momente, fluxiones) τοῦ Νεύτωνος καὶ
τὰ διαφορικά τοῦ Λεϊβνιτίου.

Συνεπῶς ὁ Δημοκρίτος ἔκαμνε
διάκρισιν μεταξὺ τῶν φυσικῶν καὶ
μαθηματικῶν ατόμων.

Τὸν μαθηματικὸν τοῦτον ἀτομισμόν ἔχει ὑπ'
ὄψιν τοῦ ὁ Πλάτων εἰς τὸν Τίμαιον, ἐνθα διδάσκει
ὅτι τὰ σώματα συνίστανται ἐκ στοιχειωδῶν πρω-
ταρχικῶν τριγώνων. Ἄν δὲν ἦσαν ἐξ ὁλοκλήρου
μαθηματικῆς φύσεως τὰ ἄτομα, ὑποστηρίζουν
ἐρευνῆταί τινες, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ χρησι-
μοποιήσῃ τὰς θεωρίας τοῦ Δημοκρίτου ὁ Πλάτων
εἰς τὴν κοσμοποιίαν τοῦ Τιμαίου.

Καὶ αἱ γνωσιολογικαὶ ἀντιλήψεις τοῦ Δημοκρίτου
φαίνονται εὐνοοῦσαι τὴν δευτέραν ἀποψιν. Εἶναι
γνωστὸν ὅτι οὗτος διέκρινε δύο εἴδη γνώσεως, τὴν
ἐπιπολαίαν καὶ τὴν βαθυτέραν.

«Γνώμης δὲ δύο εἰσὶν ἰδέαι, ἡ μὲν γνησίη ἡ δὲ
σκοτίη». Ἔλεγε δὲ ὅτι ἡ ἀλήθεια ὑπάρχει εἰς τὸν
βυθόν: «Ἐτεῖ δὲ οὐδὲν ἴδμεν· ἐν βυθῷ γὰρ ἀλήθεια».
(Πραγματικῶς οὐδὲν γνωρίζομεν, διότι ἡ ἀλήθεια
κρύπτεται εἰς τὸ βάθος).

Δὲν εἶναι συνεπῶς ἀπίθανον τὰ σωματικά χαρα-
κτηριστικά τῶν ατόμων νὰ τὰ ἐτοποθέτῃ εἰς τὴν σκο-
τίνην γνώμην, ὁπότε ἔμενε μόνον ἡ εἰς τὸν μαθηματι-
κὸν λογισμόν προσιτὴ γνώσις.

Εἰς ἐν ἀπόσπασμά του γράφει: «Γνώμης δὲ δύο
εἰσὶν ἰδέαι· ἡ μὲν γνησίη, ἡ δὲ σκοτίη· καὶ σκοτίνης
μὲν τίδε σύμπαντα, ὄψις, ἀκοή, γεῦσις, ψαῦσις, ἡ δὲ
γνησίη, ἀποκεκριμένη δὲ ταύτης· ὅταν ἡ σκοτίη
μυκῆτι δύνῃται μήτε ὄρῃν ἐπ' ἑλπίον μήτε ἀκούειν
μήτε ὀδμεῖσθαι μήτε γεύεσθαι μήτε ἐν τῇ ψαύσει
αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ λεπτότερον (δέρν) ζῆτεῖο, τότε
ἐπιγίνεται ἡ γνησίη ἅτε ὄργανον ἔχουσα τοῦ νῶσαι
λεπτότερον».

(Ὑπάρχουν δύο εἴδη γνώσεως, ἡ μία γνησία, ἡ δὲ
ἄλλη νόθος· καὶ εἰς μὲν τὴν νόθον ἀνήκουν ὅλα τὰ
ἀκόλουθα, ἡ ὄψις, ἀκοή, ὁσμὴ, γεῦσις, ἀφή· ἡ δὲ γνησία
γνώσις εἶναι ξεχωρισμένη ἀπὸ αὐτὴν. Ὅταν τὸ
ἀντικείμενον εἶναι ὑπερβολικὰ μικρὸν ὥστε ἡ νόθος
γνώσις νὰ μὴ δύναται νὰ τὸ ἴδῃ, νὰ τὸ ἀκούσῃ, νὰ τὸ
δοκιμάσῃ διὰ τῆς ὁσμῆς, γεύσεως καὶ τῆς ἀφῆς, τότε
ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπεμβάσεως μιᾶς λεπτοτέρας
ζητήσεως, τότε ἐμφανίζεται ἡ γνησία γνώσις, ἐπειδὴ
ἔχει ὄργανον λεπτότερον, δηλαδὴ τὴν σκέψιν).

Ὁ Δημοκρίτος λέγει ὅτι ἡ ἀληθινὴ γνώσις εἶναι
ἐκείνη ἣτις χρησιμοποιεῖ τὴν σκέψιν, ἀπαλλασσο-
μένη ἀπὸ τοὺς δεσμοὺς τῆς αἰσθήσεως. Δὲν
διασαφηνίζει ὅμως ἂν τὸ ἀντικείμενόν της εἶναι
κάτι τὸ σωματικὸν ἢ τὸ νοητόν. Ἀρκεῖται μόνον νὰ
σημειώσῃ ὅτι εἶναι ἀπειροελάχιστον εὐρισκόμενον
κάτω ἀπὸ τὸ κατώφλιον τῶν αἰσθήσεων.

Ἀξίαι πολλῆς προσοχῆς εἶναι καὶ αἱ
ἠθικαὶ γνώμαι του. Εἰς αὐτὰς ὑποστη-
ρίζει μίαν ἠθικήν, ἣτις ἀντιτίθεται
πρὸς τὴν ἡδονιστικὴν ἀπόλαυσιν.

Ἡ βάση τῆς ἠθικῆς του γνωμολογίας εἶναι τὸ μέ-
τρον. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καθίσταται πρόδηλον
ὅτι ἀποβλέπει εἰς νοητὰς μορφολογικάς σχέσεις καὶ
οὐκ εἰς ὑλικά περιεχόμενα.

Τὸ ἀτομιστικὸν σύστημα μετερρυθμίσθη ἀργότε-
ρον ἐπὶ τὸ ὀλιστικώτερον ὑπὸ τοῦ Ἐπικούρου, εἰς δὲ
τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐχρησιμοποιήθη ὡς ὑπό-
βαθρον τοῦ ὀλισμοῦ.

Οἱ ἰδρυταὶ του ὅμως δὲν τὸ εἶχον σχεδιάσει μὲ
τοιαύτας προθέσεις. Ἡ ἐπιθυμία των ἦτο νὰ ἐξηγή-
σουν διὰ τοῦ λογιζομένου τὴν συγκεκριμένην ποικιλίαν
τῶν ὄντων καὶ τῶν φαινομένων. Καὶ εἰς αὐτοὺς
σημειώνει τὴν παρουσίαν τῆς ἐντονος ὄντολογικῆς
αἰσθησις.

Αἰσθάνονται ὅτι τὸ ὄν ὑπάρχει ὡς δεδομένον
αἰώνιον καὶ ἀκατάλυτον. Διεῖδον ὅτι ἡ στερεότης
τοῦ ὄντος δὲν εὐρίσκεται εἰς τὸν μακρόκοσμον τῶν
μεγίστων, ἀλλ' εἰς τὸν μικρόκοσμον τῶν ἐλαχίστων.
Εἰς τὸ ἀμερὲς καὶ ἀδιαίρετον ἐναπόκειται ὁλόκληρος ὁ
δυναμισμὸς τοῦ ὄντος. Διὰ νὰ δύναται νὰ συντηρηθῇ ὁ
κόσμος καὶ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ μὴ ὄν πρέπει εἰς τὸ
ἄτομον νὰ εἶναι συσσωρευμένοι ἀπέραντοι δυνάμεις
ἀντοχῆς.

Ἡ νεωτέρα ἀτομικὴ φυσικὴ, ὀδνηγηθεῖσα διὰ τῆς
πρωτοβουλίας τοῦ Λευκίππου καὶ τοῦ Δημοκρίτου εἰς
τοὺς κόσμους τοῦ ἀπειροελαχίστου, εὐρίσκει σήμερον
ἐμπράκτως ὅτι εἰς αὐτοὺς ὑπάρχουν ἀστεϊρεῦτοι πηγαὶ
ἐνεργείας.

ΔΙΑΛΕΞΗ - ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ- ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ

Κυριακή 1 Ὀκτωβρίου στίς 12 τὸ μεσημέρι

στὸ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ (Στουρνάρη 57)

Θά μιλήσῃ ὁ **Ραδάμανθυς Ἀναστασάκης**
Θά ἀκολουθήσουν πρακτικὰ παραδείγματα καὶ διάλογος.
Εἰσοδος Ἐλευθέρα * πληροφορίες, τηλ. 52.37.543

Η ΤΕΛΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Ἀναξαγόρας (500-428 π.Χ.)

Κατήγετο ἐκ Κλαζομενῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.
Κατὰ τὸ 462 π.Χ. ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου
συνεδέθη διὰ στενῆς οἰκειότητος μὲ τὸν Περικλέα.
Κατηγορηθεὶς ἐπὶ ἀσεβείᾳ κατὰ τὸ 432 π.Χ.,
ἐρρίφθη εἰς τὰς φυλακάς καὶ διὰ τῆς βοηθείας τοῦ
Περικλέους κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τὴν θανατικὴν
ποινὴν καὶ νὰ ἀποσυρθῇ εἰς Λάμψακον, ἐνθα ἵδρυσε
φιλοσοφικὴν σχολήν.

Τὰς δοξασίας του ἐξέθεσεν εἰς τὸ σύγγραμμά του
ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ φύσεως», ὅπερ ἀνεγινώσκετο
ὑπὸ εὐρυτάτων κύκλων ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ ἔργου του
διεσώθησαν μόνον ἀποσπάσματα. Ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας
ἐπεδόθη εἰς τὴν θεωρητικὴν ἐρευναν τῶν οὐρανίων
φυσικῶν φαινομένων. Ὁ Πλάτων λέγει ὅτι ἡσχολεῖτο
μὲ τὴν «μετεωρολογίαν», δηλαδὴ μὲ τὴν ἐρευναν τῶν
φαινομένων ἅτινα συμβαίνουν οὐ μόνον εἰς τὴν
ἀτμοσφαῖραν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην ἐν γένει τὴν περιοχὴν
τῶν οὐρανῶν.

Τὰ γενικώτερα φιλοσοφικὰ προβλήματα, ἅτινα
τὸν ἀπασχόλησαν, ἦσαν δύο: Τὸ εἰς τὴν ὕλην ἀφ'
ἐνὸς ἀναφερόμενον καὶ τὸ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς
κινήσεως. Συμμερίζεται κατ' ἀρχὴν τὴν δοξασίαν τοῦ
Παρμενίδου, ὅτι τὸ ὄν δὲν δύναται νὰ παραχθῇ ἐκ τοῦ
μηδενὸς οὔτε νὰ ἐξαφανισθῇ εἰς τὸ μηδέν.

Γένεσις καὶ φθορὰ δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνον
ἀνάμιξις καὶ διαχωρισμὸς τῶν ἀρχικῶν ὑλῶν. «Τὸ
δὲ γίνεσθαι καὶ ἀπόλλυσθαι οὐκ ὀρθῶς νομίζουσιν οἱ
Ἕλληνες· οὐδὲν γὰρ κρῆμα γίνεται οὐδὲ ἀπόλλυται,
ἀλλ' ἀπ' ἐόντων κρημάτων συμμίσγεται τε καὶ
διακρίνεται. Καὶ οὕτως ἂν ὀρθῶς καλοῖεν τὸ γε-
γένησθαι συμμίσγυσθαι καὶ τὸ ἀπόλλυσθαι διακρί-
νεσθαι».

(Τὰς λέξεις γίνεσθαι καὶ ἀπόλλυσθαι ἐσφαλμένως
τὰς χρησιμοποιοῦν οἱ Ἕλληνες, διότι κανὲν πρᾶγμα
δὲν γίνεται καὶ δὲν χάνεται, ἀλλ' ἐμφανίζεται κατόπιν
ἀναμίξεως καὶ ἀποχωρισμοῦ ἀφορμωμένων ἀπὸ
πράγματα ἅτινα ὑπάρχουν. Καὶ τοιοῦτοτρόπως θὰ ἦτο
ὀρθὸν νὰ χρησιμοποιοῦν (οἱ Ἕλληνες) ἀντὶ τῆς λέξε-
ως γένεσις τὴν λέξιν ἀνάμιξις καὶ ἀντὶ τῆς λέξεως
ἐξαφανισμὸς τὴν λέξιν ἀποχωρισμός).

Ἐν τῇ φύσει εἶναι δεδομένα ὠρισμένα ὑλικά στοιχεία, τὰ ὁποῖα ὁ Ἄναξαγόρας ἐκάλει «σπέρματα» ἢ «σπέρματα χρημάτων» ἢ «κρήματα» οἱ δὲ μεταγενέστεροι κατ' εἰσήγησιν τοῦ Ἀριστοτέλους τὰ ὠνόμασαν «ὁμοιομερῆ». Εἶναι ταῦτα ἐν ἀπειρον πληθος αἰωνίως ὑφισταμένων σωματιδίων, ἅτινα δύνανται νὰ καταταχθοῦν εἰς ὁμάδας οὐσιῶν αἰτνες ἔχουν τὴν αὐτὴν ποιότητα. Ἡ ὕλη, κατὰ τὴν ἀντίληψίν του, δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσαρα ἀπλᾶ στοιχεία, ὅπως ἐδίδασκεν ὁ Ἐμπεδοκλῆς, ἀλλὰ ἀπὸ σωματίδια ἅτινα ἐμφανίζουν ποικιλωτάτας ποικιλίας.

Ἡ θεωρία τοῦ Κλαζομενίου σοφοῦ πλησιάζει πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῶν χημικῶν τῆς νεωτέρας ἐποχῆς, οἵτινες ὁμιλοῦν περὶ ὑάρξεως χημικῶν στοιχείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστον ἐμφανίζει ὠρισμένης χαρακτηριστικὰς ιδιότητος. Ἡ σύγχρονος χημικὴ ἔρευνα προσπαθεῖ νὰ ἀναγάγῃ τὰς ποικίλας συνθέσεις τῆς ὕλης εἰς ἀρχικὰ στοιχεία.

Ὁ Ἄναξαγόρας ἐδέχετο μίαν ἀπειρον ποικιλίαν ἀρχικῶν οὐσιῶν καὶ κατέτασεν εἰς αὐτὰς ἐνώσεις τὰς ὁποίας ἡ σημερινὴ χημεία θεωρεῖ ὀργανικὰς συνθέσεις. Οὕτω, π.χ., ἡ σὰρξ διὰ τὸν Ἄναξαγόραν εἶναι ἀρχικῶς δεδομένη οὐσία καὶ οὐκ ὀργανικὴ ἐνωσις.

Τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ὕλην στοιχεῖα ἐθεώρει ὁ Ἄναξαγόρας ἀπειρα καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὴν σμικρότητα. Ἐδέχετο δὲ τὴν ἐπ' ἀπειρον διαιρετότητα τῆς ὕλης. Ὅσον καὶ ἂν διαιροῦμεν τὴν ὕλην, ἔλεγεν, οὐδέποτε θὰ φθάσωμεν εἰς κάτι, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι ἐλάχιστον. Ἐκτὸς τούτου ἡ ὕλη δίδεται πάντοτε ἐν ἀναμίξει. Εἰς πᾶν πρᾶγμα ὑπάρχει, ἔλεγε, μέρος ἐκ πάντων τῶν ἀρχικῶν σωματιδίων.

Οὕτως εἰς τὰς τροφὰς διὰ τῶν ὁποίων συντηρεῖται ὁ ἄνθρωπος ὑπάρχουν ὅλα τὰ ὀργανικὰ στοιχεῖα ἅτινα συναπαρτίζουν τὸν ὀργανισμόν του, καὶ σάρκες, καὶ ὅστᾳ καὶ τρίχες κ.λπ., ἀλλὰ λόγῳ τῆς μικρότητός των καὶ τῆς ἀτελείας τῶν αἰσθήσεων δὲν εἶναι ἡ παρουσία των ἀντιληπτή.

Ὅ,τι λοιπὸν ὑπάρχει εἰς τὸν μακρόκοσμον, ὑπάρχει καὶ εἰς τὸν μικρόκοσμον καὶ εἰς πᾶν πρᾶγμα ὑπάρχει μέρος ἐκ παντὸς ἄλλου πράγματος, ἀλλ' ἕκαστον πρᾶγμα γίνεται προσιτὸν εἰς τὴν γνῶσιν ἀναλόγως τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐν αὐτῷ στοιχείου. «Πάντων μὲν ἐν πᾶσιν ὄντων, ἐκάστου δὲ κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἐν αὐτῷ χαρακτηριζομένου» (ὅπως λέγει ὁ Σιμπλίκιος). (Ἐνῶ τὰ πάντα εὐρίσκονται εἰς οἶονδήποτε ὄν, ἕκαστον ὄν χαρακτηρίζεται ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐν αὐτῷ στοιχείου).

Εἶναι φανερόν ὅτι ὁ Κλαζομένιος σοφὸς δέχεται ὅτι ἀπαντᾶται εἰς τὴν φύσιν ἡ συνένωσις σωματιδίων τῆς αὐτῆς ποιότητος.

Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει χρειάζεται νὰ εὑρεθῇ ἡ αἰτία ἥτις ὠθεῖ τὰ στοιχεῖα νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὴν ἀδιάκριτον ἀνάμixin καὶ σύγχυσιν καὶ νὰ συναπαρτίσουν ταξιθετημένα κατὰ ὠρισμένης ποιότητος σύνολα, δηλαδὴ τὸν λεγόμενον ἕνα ἢ πολλοὺς κόσμους.

Ἀντιμετωπίζων τὸ ἐν λόγῳ πρόβλημα ὁ Ἄναξαγόρας, λέγει ὅτι ἡ ἐπιφέρουσα τὴν διάκρισιν καὶ χωρισμὸν αἰτία δὲν δύναται νὰ εἶναι φύσεως ὑλικῆς. Διότι ἐὰν ἦτο ὑλικῆς φύσεως, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀσκήσῃ κυριαρχικὴν καὶ κατευθυντικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ μίγματος, ἀλλὰ θὰ συμπαρεσύρετο εἰς τὴν ἀκαταμέτρητον σύγχυσιν. Τὴν διάκρισιν θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἐπιφέρῃ μόνον μία δύναμις, ἥτις τυγχάνει καθαρὰ πάσης ἀναμίξεως. Ὡς τοιαύτην κινητικὴν ἀρχὴν θεωρεῖ ὁ Κλαζομένιος σοφὸς τὸν νοῦν.

Εἰς τὸν νοῦν ἀποδίδει ιδιότητος αἰτνες διαφέρουν ἀπὸ τὰς ὑλικὰς. Εἶναι τὸ λεπτότατον καὶ καθαρώτατον ἐξ ὅλων τῶν ὄντων: «Ἔστι γὰρ λεπτότατόν τε πάντων χρημάτων καὶ καθαρώτατον καὶ γνῶμιν γε περὶ παντὸς ἴσχει καὶ ἰσχύει μέγιστον· καὶ τὰ συμμίσγόμενά τε καὶ ἀποκρινόμενα καὶ διακρινόμενα πάντα ἔγνω νοῦς καὶ ὁποῖα ἐμελλεν ἔσεσθαι καὶ ὁποῖα ἦν, ἄσσα νῦν μὴ ἔστι, καὶ ὁποῖα ἔστι, πάντα διεκόσμησε νοῦς».

(Διότι εἶναι τὸ λεπτότατον καὶ καθαρώτατον ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα καὶ μεγίστην ἀσκεῖ κυριαρχίαν ἐπ' αὐτῶν... καὶ ὅλα ὅσα ἀναμειγνύονται καὶ διακρίνονται καὶ ξεχωρίζονται, τὰ ἐγνώρισεν ὁ νοῦς. Καὶ ὅλα τὰ ἔβαλεν εἰς τάξιν ὁ νοῦς, καθορίζων κατὰ ποῖον τρόπον ἐμελλόν νὰ γίνουν καὶ τὸν τρόπον τῆς ὑάρξεως ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὑπῆρχον προηγουμένως, τὰ ὁποῖα τώρα δὲν ὑπάρχουν καὶ τὸν τρόπον τῆς ὑάρξεως τῶν νῦν ὑπαρχόντων πραγμάτων).

Ὁ νοῦς, κατὰ τὸν Ἄναξαγόραν, δίδει τὴν πρώτην ὥθησιν εἰς τὸ ἀπειρον μίγμα τῶν ἀπείρων σπερμάτων καὶ κατόπιν ταύτης ἀρχίζει νὰ δημιουργῇται ὁ κόσμος.

Ἡ πρώτη κινητικὴ ὥθησις προκαλεῖ ἐν τῷ σύμπαντι κυκλικὴν κίνησιν, «περιχώρησιν», ἥτις διαρκῶς ἐξαπλοῦται εἰς εὐρυτέραν περιοχὴν, ἐπιφέρουσα διὰ τῆς δράσεως τῆς φυγοκέντρου καὶ κεντρομόλου μηχανικῆς δυνάμεως, τὴν συγκέντρωσιν τῶν ὁμοιογενῶν σπερμάτων εἰς ἰδιαιτέρους χώρους.

Τὰ ἀστρα σχηματίζονται ἐπειδὴ ἡ φυγόκεντρος δύναμις ἐκσφενδονίζει γνήνους ὄγκους πρὸς τὴν περιφέρειαν τῆς περιστρεφόμενης κοσμικῆς μάζης. Ἐπειδὴ δὲ ἡ περιστροφή γίνεται μετὰ μεγίστης ταχύτητος, οἱ ἐκσφενδονισθέντες ὄγκοι περιέρχονται εἰς

διάπυρον κατάστασιν. Ὁ Ἄναξαγόρας ἐξηγεῖ τὴν δημιουργίαν τοῦ σύμπαντος κατὰ τρόπον, ὅστις προλαμβάνει τὴν νεωτέραν θεωρίαν τοῦ Κάντ καὶ τοῦ Λαπλάς.

Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νοῦ ὡς κινητικῆς αἰτίας ἠνοιχθὲν νέος δρόμος εἰς τὴν φιλοσοφικὴν διανόησιν. Ὁ νοῦς θεωρεῖται οὐκ ἰσχυρὴ αἰτία, ἀλλὰ ὄντοτης, ἥτις εἶναι προικισμένη μὲ αὐτοσυνείδησιν, μὲ δύναμιν τῆς κατανοήσεως τῶν ὄντων καὶ ἱκανότητα νὰ προκαλῇ ἐνεργείας ἐξυπηρετούσας καθωρισμένους σκοπούς. Ὁ ὕψιστος σκοπὸς δὲν ἐξυπηρετεῖ ἢ ὑπὸ τοῦ νοῦ προκαλουμένη κίνησις, εἶναι ἡ ἐπιβολὴ ἐν τῷ σύμπαντι μιᾶς καθωρισμένης τάξεως, «τῆς διακοσμήσεως». Οὕτω εἰσάγεται ἡ τελολογικὴ θεώρησις τοῦ κόσμου. Τὸ κοσμικὸν γεγονός ἐκλαμβάνεται ὡς δρῶν κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ ἐξυπηρετῇ ἐκ τῶν προτέρων τεθειμένους σκοπούς.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ Ἄναξαγόρας ἔφθασεν εἰς τὴν τελολογικὴν θεώρησιν ἀφορμηθεὶς ἀπὸ τὰς ἀστρονομικὰς του παρατηρήσεις.

Παρατήρησεν ὅτι ἐν τῷ οὐρανῷ κόσμῳ οἱ ἀστέρες ἐκτελοῦν περιοδικὰς κανονικὰς κινήσεις καὶ ἐκ τούτου ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐπεκτείνῃ τὰς παρατηρήσεις του καὶ εἰς τὴν λογικὴν καὶ ἀνθρωπολογικὴν περιοχὴν εἰς τὴν ὁποίαν εὗρεν ἐπικρατοῦσαν τὴν αὐτὴν τελολογικὴν σκοπιμότητα.

Ἐπειδὴ δὲ παρατήρησεν ὅτι εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ ψυχὴ ἐμφανίζεται ὡς πηγὴ τελολογικῆς ἐνεργείας, συνεταύτισε τὸν νοῦν μὲ τὴν ψυχικότητα.

Ὁ νοῦς εἶναι ἐν ὄν ἀνάλογον μὲ τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν καὶ καθαρὸν ἀπὸ πάσης ἀναμίξεως μὲ ὑλικὰς οὐσίας. Ἐν ὅμως ὄν μὲ τοιαύτας ιδιότητας ταυτίζεται μὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡ νεωτέρα ἐποχὴ ὀνομάζει πνεῦμα.

Συνεπῶς δικαίως ἐξαίρεται ὁ Ἄναξαγόρας ὡς ἀρχηγέτης, οὐ μόνον τῆς τελολογικῆς θεωρήσεως τοῦ κοσμικοῦ γεγονότος, ἀλλὰ καὶ ὡς θέσας τὸ πρῶτον θεμέλιον διὰ τὴν ἐποικοδόμησιν τῆς πνευματοκρατορικῆς νοολογίας.

Διογένης

Σύγχρονος τοῦ Ἄναξαγόρου ὑπῆρξε καὶ ὁ Διογένης, ὁ καταγόμενος ἐκ τῆς ἐν Κρήτῃ Ἀπολλωνίας καὶ διὰ τοῦτο Ἀπολλωνιάτης καλούμενος. Οὗτος ἠθέλησε νὰ συνδυάσῃ τὴν περὶ νοῦ θεωρίαν τοῦ Ἄναξαγόρου μὲ τὰς δοξασίας τῶν Ἰωνῶν φιλοσόφων.

Λαμβάνων ὡς ἀρχικὴν οὐσίαν τοῦ σύμπαντος τὸν ἀέρα, ἀπέδωκεν εἰς τοῦτον ὅλας τὰς ιδιότητας,

τὰς ὁποίας ὁ Ἄναξαγόρας εἶχε θεωρήσει ὡς χαρακτηρίζουσας τὸν νοῦν. Εἰς διασωθὲν ἐκ τοῦ «Περὶ φύσεως» συγγράμματός του ἀπόσπασμα διατυπῶνται ἡ θεμελιώδης του δοξασία κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

«Καὶ μοι δοξεῖ τὸ τὴν νόησιν ἔχον εἶναι ὁ ἀπὸ καλούμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ὑπὸ τούτου πάντας καὶ κυβερνᾶσθαι καὶ πάντων κρατεῖν· αὐτὸ γὰρ μοι τοῦτο θεὸς δοκεῖ εἶναι καὶ ἐπὶ πᾶν ἀφίχθαι καὶ πάντα διατιθέναι καὶ ἐν παντὶ ἐνεῖναι. Καὶ ἔστιν οὐδὲ ἐν ὅ,τι μὴ μετέχει τούτου· μετέχει δὲ οὐδὲ ἐν ὁμοίως τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ, ἀλλὰ πολλοὶ τρόποι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀέρος καὶ τῆς νοήσεως ἔστιν».

[Καὶ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι τοῦτο (τὸ στοιχεῖον) τὸ ὁποῖον εἶναι προικισμένον μὲ τὴν νόησιν, εἶναι ὁ ὀνομαζόμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀήρ. Καὶ ὑπὸ τούτου ὅλοι κυβερνῶνται καὶ κυριαρχεῖ τοῦτο ἐφ' ὅλων τῶν πραγμάτων. Ἐχω τὴν γνώμην ὅτι τὸ στοιχεῖον τοῦτο εἶναι θεὸς καὶ ὅτι εἶναι πανταχοῦ παρόν, ἐξουσιάζει τὰ πάντα καὶ ἐνυπάρχει μέσα εἰς ὅλα. Καὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἔχῃ μετοχὴν ἐπάνω εἰς αὐτόν. Αὐτὴ ὅμως ἡ μετοχὴ εἶναι διαφορετικὴ δι' ἕκαστον πρᾶγμα. Ὑπάρχουν πολλὰ διαβαθμίσεις τοῦ ἀέρος, εἰς ταύτας δὲ ἀντιστοιχοῦν πολλὰ διαβαθμίσεις τῆς νοήσεως].

Αἱ δοξασίαι τοῦ Διογένης ἔσχον μεγάλαν ἀπήχησιν, εἰς τὸν λαόν, διότι ἦσαν εὐκολονόητοι.

Ὁ Ἀριστοφάνης αὐτὰς ἔχει ὑπ' ὄψιν του εἰς τὰς «Νεφέλας», ὅταν παριστάνῃ τὸν Σωκράτην ἀεροβατοῦντα (στίχ. 225 κ.ε. καὶ 828).

Ἐπίσης ὑπαινιγμούς, ἀναφερομένους εἰς τὴν διδασκαλίαν του, εὐρίσκομεν καὶ εἰς τὰς «Τρωάδας» τοῦ Εὐριπίδου (στίχ. 885).

Ἀρχέλαος

Ὡς μαθητὴς τοῦ Ἄναξαγόρου ἀναφέρεται καὶ ὁ Ἀρχέλαος, περὶ τοῦ ὁποίου ἔχομεν μαρτυρίαν ὅτι ὑπῆρξε διδάσκαλος τοῦ Σωκράτους.

Ἐδέχετο ὅτι ἡ ὕλη ἀποτελεῖται ἐξ ὁμοιομερειῶν καὶ ὅτι τὴν πρώτην ὥθησιν πρὸς δημιουργίαν τοῦ κόσμου τὴν δίδει ὁ Θεός, ἐταύτιζε δὲ τὸν Θεὸν μὲ τὸν ἀέρα.

Ἀμφότεροι οἱ μνημονευθέντες φιλόσοφοι, πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐκλαϊκευτὰ τῶν δοξασιῶν τοῦ Ἄναξαγόρου. Προσεπάθησαν νὰ προσαρμόσουν τὴν περὶ νοῦ διδασκαλίαν του πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῆς παλαιότερας φυσικῆς φιλοσοφίας.

ΕΠΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ

ΩΚΕΑΝΙΑ ΚΑΙ ΑΣΙΑ

Ο ιερέας στην Νέα Ζηλανδία ἀραδιάζει στο παιδί τὰ ὀνόματα τῶν προγόνων του καί στο ὄνομα, πού σ' ἄκουσμά του θά φταρμιστῇ τό παιδί, θεωρεῖται δικό του καί τοῦ τό δίνουν.

Σέ μιά ἀπό τίς Μαρκίζες, τήν Νουκαίβα, εἶναι σίγουροι πώς ἡ ψυχή τοῦ παπποῦ ξανάρχεται στό ἐγγόνι· ἔτσι, ἂν ἡ ἀτεκνη καθήση πάνω ἀπό τό λείψανο τοῦ παπποῦ, συλλαμβάνει. Ὅτι ἡ ψυχή τοῦ παπποῦ μετενσαρκώνεται στό ἐγγόνι, εἶναι καί γιά τούς Κάϋαν τῆς Βόρνεο μιά αὐτονόμη ἀλήθεια. Σέ ἄλλα μέρη τῆς νοτιανατολικῆς πλευρᾶς τοῦ ἴδιου νησιοῦ, οἱ Ντάϊακ ἔχουν μιά πιό περίπλοκη πίστη.

Ἡ ψυχή ἐκείνου, πού τοῦ γίνανε κανονικές οἱ ταφικές τελετές, περνᾷ στήν χώρα τῶν πνευμάτων μιά ζωή ἐφτά φορές μακρύτερη ἀπό τήν ζωή του στήν γῆ μας. Ὑστερα ἀπό τήν ἐφτάδιπλη τούτη ζωή, ἡ ψυχή ξαναγυρίζει σ' ἕνα φύλλο ἢ καρπό, μέ τήν ἐλπίδα νά φαγωθῇ ἀπό ἕνα ἀνθρώπινο ἢ χαμηλότερο πλάσμα. Ἄν τό φύλλο ἢ ὁ καρπός φαγωθῇ, ξαναγεννιέται τότε ἡ ψυχή στο πρῶτο πλάσμα πού θά γεννηθῇ ἀπό ἐκεῖνο πού τὰ ἔχει φάει. Ἄν φαγωθῇ ἀπό ζῶο, μπορεῖ κ' ἐτοῦτο νά φαγωθῇ ἀπό ἄνθρωπο, κ' ἡ ψυχή νά ξαναγεννηθῇ καί σάν ἄνθρωπος πάλι. Ἄν ὅμως, ἔτσι ἢ ἀλλιῶς, ἡ φυτική της ὑπόσταση δέν φαγωθῇ, τελειώνει ἡ ζωή της.

Ὅταν πεθαίνει κανεῖς στήν Μπιλασπόρ τῶν Ἰνδιῶν, τοῦ σημαδεύουν τό κορμί, καί τό παιδί πού θά πρωτογεννηθῇ μ' ἕνα τέτοιο σημάδι στήν οἰκογένεια, χαιρετίζεται σάν ὁ πεθαμένος πού ξανάρχεται στόν κόσμο. Εἶδαμε πώς οἱ Γκόντ, πού συμερίζονται τήν πράξη τούτη, πιάνουν τήν ψυχή τοῦ νεκροῦ σ' ἕνα ψάρι ἢ ἔντομο ἀπό τό ποτάμι. Τό πλάσμα τοῦτο τό τρώνε κάποτε, νά ξαναγεννηθῇ ἡ ψυχή στήν φανίλια.

Οἱ Κάρια, πρωτόγονη φυλή τῶν κεντρικῶν Ἰνδιῶν, πιστεύουν πώς οἱ ψυχές ξαναγεννιοῦνται στά παιδιά, καί μέ μιά τελετή ξαναφέρνουν κι αὐτοί, ὅπως οἱ Γκόντ, τήν ψυχή τοῦ νεκροῦ τους στό σπίτι.

Οἱ Γκαρίγια πιστεύουν πώς οἱ πρόγονοι ξαναγυρί-

ζουν ἀπό καιρό σέ καιρό στήν οἰκογένεια. Μιά μέρα ὕστερα ἀπό τόν θάνατο γίνεται, στούς Κόντ, μιά τελετή στόν τάφο τοῦ νεκροῦ, ὅπου φωνάζουν τήν ψυχή του νά ξαναμπῇ σ' ἕνα νιογέννητο τῆς οἰκογενείας. Οἱ ἴδιοι γιορτάζουν τήν γέννηση τήν ἑβδομη μέρα: Ὁ ιερέας ἀφίνει νά πέφτουν ἀπό τὰ χέρια του σπυριά ρυζιοῦ μέσα σ' ἕνα ποτήρι νερό, μελετώντας σέ κάθε σπυρί καί τ' ὄνομα κάποιου προγόνου. Παρατηρώντας, τότες, ἀπό τήν μιά τίς κινήσεις τοῦ ρυζιοῦ στό νερό κι ἀπό τήν ἄλλη τίς κινήσεις τοῦ παιδιοῦ μαντεύει καί ποιανοῦ προγόνου ἡ ψυχή ξαναγεννήθηκε στό βρέφος.

Οἱ Λοχάρ, μιά κάστα τῶν κεντρικῶν Ἰνδιῶν, φωνάζουν, ἀφοῦ θάψουν τόν νεκρό, τήν ψυχή του στό σπίτι. Τό πρῶτο σκουλήκι ἢ ἔντομο πού θά σιμώσῃ τό ρυζάλευρο πού βάζουμε, εἶναι ἡ ψυχή καί τήν πιάνουν, σιγουρεύοντας ἔτσι τήν ἐπαναγέννησή της σ' ἕνα παιδί τους.

Ἀνάμεσα στούς Κόρονα, δραβιδιανή φυλή τῆς Μιρζαπούρ, τό ὄνομα πού δίνεται τοῦ παιδιοῦ εἶναι τό ὄνομα κάποιου προγόνου του, πού διαβάζεται σ' ὄνειρο πώς ξαναγεννήθηκε στό βρέφος.

Οἱ Ταόνλα, μικρή προάρια κάστα τῶν Οὐρίγια τῶν Ἰνδιῶν, πιάνουν κ' ἐτοῦτοι τήν ψυχή σάν σκουλήκι καί τήν φέρνουν σπίτι. Πιστεύουν στήν ἐπαναγέννηση τοῦ νεκροῦ καί μαντεύουν ποιός πρόγονος ξαναγεννήθηκε στό παιδί, μέ τό νερό καί τό ρύζι.

Ἡ ἰδέα τῆς ἐπαναγεννήσεως εἶναι τόσο ριζωμένη στήν Κίνα, πού ξέρουν καί πότε ὁ νεκρός θά γυρίσῃ. Ὅταν μνηοῦνε τοῦ ἱερέα τόν θάνατο κανενός, τοῦ δίνουν καταλεπτῶς τήν ἡλικία του, πότε τόν βρῆκε ἡ ἀρρώστια του καί τὰ τέτοια. Ὁ ιερέας τὰ γράφει σ' ἕνα κίτρινο χαρτί, μαζί μέ τήν ἡμερομηνία πού, κατά τούς λογαριασμούς του, πρέπει νά περιμένουν πώς θά γυρίσῃ. Μέ τό χαρτί τοῦτο, πού συχνά καρφώνεται στόν τοῖχο τοῦ σπιτιοῦ, ἡ οἰκογένεια μπορεῖ νά ἐτοιμάζεται νά ξαναδεχθῇ σ' ἕνα παιδί τήν ψυχή του. Τήν ὥρα κιόλας πού φέρνουν τόν νεκρό στήν μεσαία κάμαρα, ὅπου καί τό προγονικό ἱερό, τόν ἀναποδογυρίζουν. Ἡ πράξη εἶναι τό ἀνάλογο μέ τό ἀναποδογύρισμα τοῦ βρέφους μέσα στήν μήτρα ὅταν πάλι νά γεννηθῇ, καί προμηνᾷ τήν ἴδια τύχη γιά τόν πεθαμένο. Ἐτσι καί νοιάζονται νά μή βρῖσκεται στό φέρετρο

κανενός εἶδους δέρμα, μή λάχνη ὁ πεθαμένος καί περάσῃ στό ζῶο.

Οἱ Αἰνού στήν Ἰαπωνία ἐξετάζουν τ' αὐτιά τοῦ παιδιοῦ, κι ἂν ἔχουν κανένα σημάδι πού νά δείχνῃ γιά τρύπημα, σίγουρα κάποιος πεθαμένος τους ξαναγεννιέται.

Ἀνάμεσα στούς Τσουόκσι τῆς Σιθρίας, ἡ μάνα κρατάει κάποιο πρᾶγμα κρεμασμένο ἐπάνω ἀπό τό νεογέννητο κι ἀραδιάζει τὰ ὀνόματα τῶν πεθαμένων συγγενῶν του. Τό ὄνομα, πού στο ξεστόμισμά του, τό πρᾶγμα τοῦτο θά κουνηθῇ, εἶναι τό ὄνομα τοῦ πεθαμένου πού ξανάρχεται στόν κόσμο. Τόση εἶναι, κιόλας ἡ πίστη τους στήν ἐπαναγέννηση, πού τὰ ὀνόματά τους ἔχουν καί τήν ἔννοια «Ἐκεῖνος πού ξαναγυρίζει».

Οἱ Γκιλνὰκ μαρτυροῦν κ' ἐτοῦτοι τήν πίστη τους στήν ἐπαναγέννηση, ἔχοντας τόν κύκλο τῶν ὀνομάτων τους κλειστό καί μή παίρνοντας κανεῖς τους ὄνομα ζωντανοῦ, ἀφοῦ πιστεύεται πώς τότες ὁ ἕνας ἀπό τούς δύο θά πεθάνῃ.

Ἄλλος λαός τῆς βορειοανατολικῆς Ἀσίας, οἱ Κορυάκ πιστεύουν πώς τό «ὑπέριστα Ὄν», ἕνας καλόβολος καί λίγο βαρεσοῦλης γεροντάκος στούς οὐρανοῦς, στέλνει τήν ψυχή κάποιου πεθαμένου συγγενοῦς στήν κοιλιά τῆς γυναίκας πού θά γεννήσῃ. Ἐχουνε, μάλιστα, κι αὐτοί πολλούς τρόπους νά μάθουν ποιός ἀπό τούς πεθαμένους εἶναι ὁ ξαναγεννημένος.

Στούς Τατάρους Τσερεμῆς, ταχταρίζουν τό μωρό ὅσο ν' ἀρχίσῃ τό κλάμα· ὕστερα τοῦ ἀραδιάζουν τὰ ὀνόματα τῶν πεθαμένων τους, ὅσο πού νά διαλέξῃ, παύοντας τό κλάμα, τό δικό του.

ΑΦΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ὅταν ἡ γυναῖκα γεννᾷ, στούς πληθυσμούς Ἐοῦε τοῦ Τογκό τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς, ἕνας ιερέας ἢ μιά ἱέρεια καλοῦνται νά βροῦνε τό ὄνομα τοῦ πεθαμένου συγγενοῦς πού ξαναγεννήθηκε, νά τοῦ τό ξαναδώσουν. «Νάτος! Μᾶς ἦρθε ἐπιτέλους!».

Ἐτσι οἱ Γιούρμπια χαιρετοῦν τό νεογέννητο καί ψάχνουν γιά σημάδι πού νά δείχνῃ ποιός ἀπό τούς πεθαμένους τους ἔχει γυρίσει. Ἐνας ιερέας τοῦ ντόπιου μαντικοῦ θεοῦ ξεδιαλύνει, τέλος, τό μυστήριο καί τό παιδί παίρνει τό ὄνομα τοῦ πεθαμένου.

Μερικοί νέγροι τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς ρίχνουνε τὰ λείψανα τῶν παιδιῶν στά σύδεντρα, γιά νά διαλέξουνε οἱ ψυχές τήν ἄλλη μάνα τους ἀνάμεσα στίς γυναῖκες πού διαβαίνουν ἐκεῖθε.

Οἱ νέγροι τῆς Χρυσῆς Ἀκτῆς παρηγοροῦν τήν χαροκαμένη μάνα μέ τόν λόγο: «Θά ξανάρθῃ!»

Ἡ πίστη στήν ἀναγέννηση κάνει πολλούς σκλάβους ἀπό τήν δυτική Ἀφρική, πού δουλεύουν σέ φυτεῖες πέ-ρα ἀπό τόν ὠκεανό, ν' αὐτοκτονοῦν γιά νά ξαναγεννηθοῦν ἀνάμεσα στούς δικούς τους.

Ὅταν οἱ Γερμανοί πατούσανε τό Καμερούν, οἱ ντόπιοι σκοτώσαν τὰ παιδιά τους, νά τὰ γλυτώσουν ἀπό τὰ βάσανα, μέ τήν πίστη πώς θά ξαναγεννιοῦνταν σάν εἰρήνευε ὁ τόπος.

Ἀνάμεσα στούς Κουόττο τῆς βόρειας Νιγηρίας, ἡ γυναῖκα δέν μπορεῖ νά καταπάσῃ παιδί, ἂν ἡ ψυχή ἑνός προγόνου δέν θελήσῃ νά μπῇ στό κορμί της. Ἐτσι οἱ γυναῖκες ἐδῶ πηγαῖναν προσκύνημα σ' ἕνα μέρος πού ἔμεναν οἱ ψυχές, μέ τήν ἐλπίδα νά συλλάβῃ καρμιά τους.

Στό Δέλτα τοῦ Νίγηρα, δεικναι τῶν νιογέννητων μικροπράματα τῶν νεκρῶν τῆς φανίλιας τους, κι ὁ πεθαμένος πού ξαναγεννήθηκε ἦταν ἐκεῖνος πού κάποιο ἀπό τὰ πράματά του πρόσεξε τό βρέφος.

Οἱ Σιένα, στόν Νίγηρα καί στήν Ἀκτή τοῦ Ἐλεφαντόδοντος, πιστεύουν πώς ἡ ψυχή καθενός περνᾷ σ' ἕνα ζῶο τοῦ τοτεμικοῦ τοῦ εἶδους πού γεννιέται ἐκείνη τήν στιγμή, κι ὅταν πεθαίνει ἕνα ζῶο τοῦ εἶδους αὐτοῦ, ἡ ψυχή περνᾷ στό κορμί κάποιου παιδιοῦ πού γεννιέται ἐκείνη τήν ὥρα στό γένος.

Στούς Μπαργκάλα, φυλή ἀνθρωποφάγων τῆς ἰσημερινῆς Ἀφρικῆς, εἶδαν μιά γυναῖκα νά ξεθάβῃ ἕνα μικρό σκελετό, τὰ λείψανα τοῦ πρωτογέννητου της παιδιοῦ, νά τόν ἀγκαλιάζει τρυφερά καί νά παρακαλῇ τόν νεκρό νά ξαναμπῇ στά σπλάχνα της καί νά τῆς ξαναδώσῃ τήν χαρά τῆς μάνας.

Ἡ μάνα πού χάνει, στήν Καλαμπάρ, παιδί καί ξαναβρίσκεται μ' ἄλλο στά σπλάχνα της, δέν ἀμφιβάλει πώς ξανακατάπασε τό πεθαμένο.

Τό παιδί στήν Οὐγκάντα τ' ὀνοματίζει ὁ παπποῦς, μέ τ' ὄνομα κάποιου προγόνου του, πού θεωρεῖται πώς ἔτσι ξαναγυρίζει.

Ὑστερα ἀπό μίαν ἀλήτικη ζωή, οἱ ψυχές ὀρισμένων φυλῶν τοῦ Σουδάν ξαναγεννιοῦνται μέ τήν πρώτη εὐκαιρία.

Οἱ Οὐανίκα τῆς ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς ἐξηγοῦν τήν ὁμοιότητα τοῦ παιδιοῦ μέ τόν γονιό, πιστεύοντας πώς ξαναγεννιέται ἕνας ἀπό τούς προγόνους τῆς γραμμῆς του.

Οἱ Ἰνδιάνοι τῆς βόρειας Ἀμερικῆς θάβουν στούς δρόμους τὰ παιδιά, γιά νά περάσουν οἱ ψυχοῦλες στίς γυναῖκες πού διαβαίνουν.

Τό νεογέννητο ανάμεσα στους Μαϊντού δεν πρέπει να θάβεται με τό πρόσωπο στραμμένο προς τα κάτω, γιατί μπερδεύεται στόν δρόμο της ή ψυχή κ' ή μάνα του θά μείνει άτεκνη. Οί Μουσκακί θάβουν τά παιδιά στόν δρόμο πού τραβά για τόν ποταμό, για να τά συλλάβη πάλι ή μάνα πού συχνοπερνά από τόν δρόμο τούτο.

Οί Ντενέ ή Τινέχ πιστεύανε κι αυτοί στην μετενσάρκωση του πεθαμένου. Ένας τους κλώνος, οί Χαρεσκίν, ξέρανε πώς ο πεθαμένος συλλαμβάνεται, κάποτε και την ίδια την στιγμή του θανάτου του, φτάνει να βρεί ή ψυχή του γυναίκα.

Στους Τακουλλί, του ίδιου δέντρου, ο μάγος επέθετε τά χέρια του πάνω στο στήθος του έτοιμοθάνατου ή του νεκρού κ' ύστερα στο κεφάλι ενός συγγενούς και τά φυσούσε. Ο συγγενής έπαιρνε, έτσι, την ψυχή, πού ξαναρχόταν με τό πρώτο παιδί πού του γενιόνταν.

Όταν ή έγκυμονούσα μεταξύ των Τλινγκί έβλεπε σ'τόν ύπνο πεθαμένο συγγενή, φανταζόταν πώς είχε σ'τά σπλάχνα της την ψυχή του. Άν τό νεογέννητο έμοιαζε πεθαμένου συγγενή, του δίνανε, θεωρώντας ότι είναι ο ίδιος, τ' όνομά του· και συχνά, πάλι, δήλωνε κανείς σέ ποιά οικόγένεια θά ήθελε, γυρνώντας, να ξαναγεννιόταν. Έτσι και σ'τίς ταφές τους, πριν αποθέσουν τό λείψανο στην φωτιά, τό γυρίζανε τέσσερις φορές κατά τό δρόμο του ήλιου, και τ' απέθεταν ύστερα με τό κεφάλι γυρισμένο κατά την ανατολή, για να ξανάρθη στην ζωή, καθώς ξαναβγαίνει ο ήλιος. Όταν πάλι πεθαίνη ακριβός συγγενής, βάζουν στην ζώνη μιας κοπέλας του γένους του ένα νυκάκι του και μία τούφα μαλλιά, κ' εκείνη δέχεται να ξαναγεννηθί από τούτη.

Η ψυχή του πεθαμένου, για τους Χάϊντα, συχνά ξαναγεννιέται σ' ένα του απόγονο κ' έτουτος παίρνει τ' όνομά του. Η ψυχή του πεθαμένου, για τους Κουατκιούλ, ξαναγυρνά με τό πρώτο παιδί πού γεννιέται ύστερ' από τόν θάνατό του.

Όταν στην γυναίκα, μεταξύ των Λατώνων, πλησιάζη ή ώρα για να γεννήση, ένας πρόγονος ή πεθαμένος συγγενής παρουσιάζεται σ'τόν ύπνο της, να της εξηγήση ποιός ξαναγυρίζει σ'τό παιδί, για να του δώσουνε και τ' όνομά του.

Η οικουμενική αυτή ιδέα της Αναγέννησης διαμόρφωσε και την υστερότερη πίστη πολλών μαύρων φυλών, πώς οί λευκοί δεν είναι άλλοι από τους πεθαμένους τους πού ξαναγυρίζουν. Η ξαφνική παρουσία λευκών ανάμεσα σέ φυλές πού δεν ταξιδεύουν ποτέ, τό άσπρο δέρμα τους και ή υπερφυσική δύναμή τους, ήταν αρκετά για να μορφώσουν, πάνω στην ιδέα της Αναγέννησης, τό άξίωμα: «Μαύρος πεθαίνει, Λευκός ξαναγεννιέσαι».

Η ΙΔΕΑ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

Είναι σημαντικό για την ιστορία της ιδέας της ψυχής ότι την πίστη στην Αναγέννηση την μαρτυρούν και μεταξύ των Ελλήνων όρισμένες ιεουργίες και συνήθεια (άνεξάρτητα από τις όρφικοπυθαγορικές θεωρίες).

Είναι πρώτα οί διάφορες μυητικές τελετές του συμβολικού Θανάτου και Αναγέννησης, πού προϋποθέτουν την ιδέα της Αναγέννησης του πεθαμένου. Έμφαντικό, ανάμεσά τους, είναι και τό έθιμο του *δευτεροπότμου*.

Άν ένας, πού πιστεύεται πώς πέθανε στην ξεντειά και του έγιναν, έτσι, οί ταφικές τελετές, ξαναγύριζε, δεν ξανάπαιρνε την θέση του σ'τό γένος και στην κοινότητα, παρά αφού περνούσε από την τελετή μιας συμβολικής αναγέννησής του. Είναι ο δεύτερον διά γυναικείου κόλπου διαδύς, ως έθος ήν παρά Αθηναίους εκ δευτέρου γεννᾶσθαι.

Γιά έναν Αριστίνο, πού πιστεύτηκε πώς πέθανε στην ξεντειά και ξαναγύρισε, ο δελφικός χρησμός όρισε *όσσα περ έν λεχέεσσι γυνή τίκτουσα τελεΐται, ταυτα πάλιν τελέσαντα θύειν μακάρεσσι θεοΐσι τόν ούν Αριστίνον εϋ φρονήσαντα παρασχεΐν έαυτόν, όσπερ έξ' αρχής τικτόμενον, ταΐς γυναιξίν απολοϋσαι και σπαργανώσαι και θηλήν επισχεΐν, οϋτω τε δρᾶν και τούς άλλους, άπαντας υστεροπότμους προσαγορευομένους*.

Τό συνήθειο της εικονικής γεννήσεως είναι γνώριμη πράξη υίοθεσίας, μά έδω δεν ξεφεύγει από τόν κύκλο της αναγεννήσεως του πεθαμένου.

Στην Αθήνα και στην Κέω ο νόμος απαγορεύει σέ κάθε γυναίκα (στην Αθήνα και σέ κάθε γυναίκα κάτω των έξηντα χρονών) να μη στην κάμαρα άπ' όπου βγάλανε λίγο πριν τόν νεκρό (και, στην Αθήνα, και πριν να βγάλουνε τόν νεκρό) εκτός αν είναι κόρη ενός πρωτοξαδέλφου του ή π'ό στενή συγγενής του: γυναίκα δέ μη έξεΐναι εισιέναι εις τά του αποθανόντος μηδ' ακολουθεΐν αποθανόντι, όταν εις τά σήματα άγνεται, έντός εξήκοντα έτών γεγονυΐαν πλην όσαι έντός άνεψιαδών εισι· μηδ' εις τά του αποθανόντος εισιέναι, όταν εξενεχθί ο νέκυσ, γυναίκα μηδεμίαν πλην όσαι έντός άνεψιαδών εισίν όρίζει ο αθηναϊκός νόμος και όπου αν θάνη, έ (π) ή (ν) έ ξενιχθεΐ, μέ ίέναι γυναίκας π (ρό) ς τ (ήν οί) κίνη άλλας έτας μαινομένας· μια (ίνεσθα) ι δέ μητέρα και γυναίκα και (άδε) λφεάς καί θυγατέρας· προς δέ ταύταις μή (πλέον πέ)ντε γυναικών· παΐδας δέ τ(ών θυγατρών κ(άνεψιων· άλλων (δ) έ μ (ε) δέν (α), όρίζει ο νόμος της Ιουλίδος της Κέω.

Αυστηρότερος ο νόμος της Ιουλίδος δεν αφήνει, εκτός από την μάνα, την γυναίκα, τις αδερφάδες και τις κόρες του νεκρού, να μ'οϋν, παρά πέντε μόνο από τις άλλες στενές συγγενισσές του. Καί στην μία και στην άλλη περίπτωση δεν μ'οϋν, από τις γυναίκες, να μ'οϋν, παρά μόνο του κύκλου της άγχιστείας, των συγγενών πού παίρνουν μέρος στην λατρεία του νεκρού και τόν κληρονομ'οϋν έξ άδιαθέτου. Ένας τέτοιος όμως αποκλεισμός των ξένων γυναικών κρατιέται από κάποια παράδοση, πού ο λόγος της (κατά τά οικουμενικά συνήθεια πού είδαμε) δεν μ'οϋει να είναι άλλος, παρά ή δοξασία πώς ο νεκρός ξαναγεννιέται από γυναίκα του δικού του γένους: Για τούτο και έμποδίζεται γυναίκα άλλου γένους να σιμώση την μεριά όπου ο πεθαμένος ξεπν'οΐσε την ζωτική του ψυχή, από φόβο μή ξαναγεννηθί σ' άλλο γένος.

Έτσι μ'οϋει να έξηγηθί και γιατί ο νόμος της Ιουλίδος απαγορεύει να φέρουν τά σαρώματα σ'τόν τάφο και να βάζουν κάτω από τό κρεββάτι του νεκρού ένα ποτήρι: Από φόβο μή πιάσουν ή πετάξουν την ψυχή του πεθαμένου.

Η έρμηνεία δυναμώνεται από την άττική λατρεία των Τριτοπατόρων (των «τρίτων προγόνων» ή «παππούδων») πού στους γάμους τους γίνονται κ' εύχες υπέρ γενέσεως παιδών. Τό αντίθετό τους είναι οί «Τριτογενείς», οί γεννημένοι στην τρίτη γενιά, ήγουν τά έγγόνια.

Επειδή όμως τό γένος του ζωντανού ύπολογίζεται σέ τέσσερις μόνο γενιές, τό όνομα *τριτοπάτορες* σημαίνει τούς «γενάρχες», γενικά, και τό «τριτογενείς» τά γνήσια παιδιά του γένους. Εύχες όμως στους γάμους πού γυρεύουν από τούς προγόνους παιδιά, σημαίνουν εύχες στους προγόνους να επανενσαρκωθ'οϋν σ'τά παιδιά, κ' έτσι οί τριτογενείς δεν είναι άλλοι από τούς τριτοπάτορες τούς ίδιους.

Την ίδια ιδέα, της αναγεννήσεως, φαίνεται να μαρτυρά ή συνήθεια των Ελλήνων να κάνουν θυσιαστικό συμπόσιο σ'τόν τάφο του νεκρού την ήμέρα των γενεθλίων του κάθε χρόνο. Από την ίδια ιδέα ξεκιν'οϋν τά βοηθητικά μέσα της επαναγεννήσεως, ή χρήση των φύλλων και των κλαδιών στην ταφή, τό θάψιμο μέσα σ'τό σπ'ιτι, τό θάψιμο του νεκρού σέ στάση έμβρύου, ειδικές συνήθειες στην ταφή των παιδιών, και όσα άλλα θά δοϋμε.

Ένα σίγουρο έρμα στην εξήγηση των συνθητιών αυτών (πού κλυδωνίζονται από την άρχαία σύγκρουση μυητικού και πατρικού γένους κι από τά νέα νοήματα πού απορροφ'οϋν) δίνει ή πληροφορία του Ιωάννη Λυδοϋ, πώς οί άρχαίοι δεν νοιάζονταν για τά δόντια του νεκρού πού απομέναν από την φωτιά, γιατί τούς ήσαν άχρηστα για τόν ξαναγεννημό του νεκρού (μιά και τό βρέφος γεννιέται δίχως δόντια).

Τό αποφασιστικό, όμως, τεκμήριο είναι ή συνήθεια, κι ανάμεσα στους Έλληνες, να δίνεται σ'τό έγγόνι τό όνομα του παππού του.

Είδαμε, αλήθεια, πώς πολλές φορές ή ιδέα της επανενσαρκώσεως σχετίζεται με τό συνήθειο να δίνεται σ'τό παιδί τό όνομα του πεθαμένου πού πιστεύεται πώς τόν μετενσαρκώνει. Από έδω προέρχεται και τό οικουμενικό συνήθειο να δίνεται σ'τό έγγόνι τό όνομα του παππού ή άλλου προγόνου.

Τό όνομα είναι ζωτικό, όπως είδαμε, στοιχείο της προσωπικότητας, μιας λογής ψυχή του ανθρώπου. Είναι, έτσι, και φορές πού ο ξαναγεννημός ή μιας λογής άνάσταση του νεκρού κατορθώνεται με τό να δώσουν ενός ζωντανού τ' όνομά του. Τό συνήθειο κρατούσε ανάμεσα στους βορειοαμερικανούς Ινδιάνους κι αναφέρονται χαρακτηριστικά παραδείγματά του.

Έτσι ανάμεσα στους Puyallup ή τελετή, όπου δινόταν τ' όνομα του πεθαμένου σ' ένα ζωντανό, γινόταν «για να σπκώσουνε τό δέντρο», όπως λέγανε, «και ν' αναστήσουνε τόν πεθαμένο».

Ανάμεσα στους Χούρον, ή Λαοσύναξη αποφάσιζε ποιανού θά δινότανε τ' όνομα ενός μεγάλου τους νεκρού πολεμιστή, πού ήθελεν να τόν αναστήσουνε, κ' εκείνος, πού θά έπαιρνε τ' όνομά του, έμπαινε και σ'τό άξίωμα του πεθαμένου. Τό διαλλάγμα, πού γίνεται στην τελετή, καλεΐ τόν λαό να κρατήση σιωπή και ν' άκούση: «Άνοιξτε τ' αυτιά σας και κλείστε τό στόμα σας. Έχουμε ν' αναστήσουμε έναν πεθαμένο άνθρωπο κ' ένα μεγάλον άρχηγό να ξαναφέρουμε στην ζωή πάλι...».

Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
Μία μοναδική πραγματεΐα

και έσωτερική ανάλυσις
των διδασκάλων της ανθρωπότητας

ΟΡΦΕΥΣ - ΘΑΛΗΣ
ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ
ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ - ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ
ΖΗΝΩΝ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - ΑΝΑΞΑΓΟΡΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ - ΕΡΑΤΡΗΣ
ΠΛΑΤΩΝ - ΕΠΙΧΑΡΜΟΣ

5.500 δρχ.

Ε. ΝΑΓΟΥ' Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Διατηρώντας την γλώσσα του πρωτοτύπου, δημοσιεύουμε ένα από τα πιο αποκαλυπτικά αλλά και δύσκολα κείμενα του μεγάλου Πυθαγορείου Διδασκάλου Σ. Ναγου, με την ελπίδα ότι θα εμπνεύσει τους έρευνες της Αληθείας αλλά και τους νέους επιστήμονες.

(Μέρος Β και τελευταίο - συνέχεια εκ του προηγούμενου τεύχους)

Παράγωγοι νόμοι των νόμων της Κινήσεως και Ένεργειας.

Έχομεν και άλλους παραγώγους νόμους των νόμων της κινήσεως και ένεργειας, εκείνους οΐτινες στροβιλίζουν τά άτομα μέσα εις την ουσίαν του χώρου. Τά άφ' έαυτών κινούμενα άτομα προκαλούν έν τη ουσία του χώρου παλμούς αυτής. Οί παλμοί οΐτοι είναι παράγωγοι δυνάμεις του νόμου της ένεργείας εκδηλωθείσαι συνεπεία της επιδράσεως του νόμου της κινήσεως.

Η συλλειτουργία των δυνάμεων τούτων μετά των παραγώγων δυνάμεων ή νόμων του νόμου της κινήσεως προκαλούν εις στροβιλισμόν τά άτομα μέσα εις την ουσίαν του χώρου κατά μίαν ώρισμένην κατεύθυνσιν, έξαρτάται δέ αύτη εκ της πρωτάρικης φορᾶς προς κίνησιν των ατόμων. Δύνεται νά μή είναι πάντοτε ή αυτή φορά των ατόμων της πάσης εκ τούτων συγκροτηθείσης μάζης.

Η συνισταμένη των δυνάμεων των στροβιλιζομένων ατόμων μετ' εκείνων των δυνάμεων ή νόμων των εκδηλουμένων υπό του νόμου της ένεργείας, όταν ή μάζα πλήρως συντελεσθῇ διά της πυκνώσεως των ατόμων αυτής, προκαλεί την περί τόν άξονα της μάζης κίνησιν.

Η κίνησις της μάζης ταύτης την μετατοπίζει έν τῷ πεδίῳ της ουσίας του χώρου και άπό της στιγμῆς εκείνης εμφανίζεται ή ὅλη κίνησις της μάζης συνολικῶς προς τά πεδία του χώρου. Έκεῖνα τά ὅποια έπαυσαν νά έχουν ὡς περιεχόμενον άτομα της ατομικῆς ουσίας, οΐτε ήδύναντο νά δεχθῶσιν άλλα τοιαῦτα, διότι ή ουσία του χώρου των πεδίων τούτων έχουν εκδήλους δυνάμεις, συνεπεία της συνεργασίας των μέ τό πρότερον περιεχόμενον αὐτῶν έξ ατόμων και διότι, ὡς ανωτέρω ελέχθη, δέν ήτο πλέον δυνατή ή συνεργασία ατόμων έχόντων μόνον εκδηλον τόν πρωταρχικόν νόμον της κινήσεως μέ την ουσίαν του χώρου των πεδίων τούτων ή ὅποια ὄχι μόνον έχει εκδηλον τόν νόμον της ένεργείας αλλά και παράγωγα του νόμου τούτου.

Η έκτασις της ουσίας του χώρου επί της ὁποίας ήλθαν εις τό έν ένεργεία είναι αὐτῶν τά άτομα της ατομικῆς ουσίας είναι πολλαπλασιῶς μεγαλυτέρα της έκτάσεως εκείνης την ὁποίαν κατέχουν ήδη αἱ συγκεκροτημένα μάζαι διά της πυκνώσεως των έξ ὧν συνεκροτήθησαν ατόμων και επί της εὐρείας ταύτης έκτάσεως κινούνται αἱ μάζαι.

Εκάστη των μαζών του ήλιακού μας συστήματος ἐγένετο εκ της πυκνώσεως των ατόμων της ατομικῆς ουσίας και έχει συνθετικόν αὐτῆς λόγον την ουσίαν του χώρου ή ὁποία είναι και τό περιέχον αὐτῆς. Του περιέχοντος αὐτῆς (χώρου) δέν χωρίζεται (ή ατομική ουσία). Χωρισμός εκ του περιέχοντος αὐτῆς θά διεδήλου αποσύνθεσίν της και τοῦτο δύναται εις τόν άπειρον χρόνον νά γίνη προς εκ νέου σύνθεσίν της, πάντοτε ὁμως επί του περιέχοντος ή και ευρύτερου τοιούτου αναλόγου ένεργητικῆς δυνάμεως προς τās δυναμικᾶς ένεργείας των έξ ὧν είχε συγκροτηθῇ ατόμων.

Τοιαύτας μετατροπᾶς υπέστησαν άπασαι αἱ μάζαι μέχρι της πλήρους συγκροτήσεως αὐτῶν και ύφίστανται εκείναι αἴτινες, πλήρως δέν διεμορφώθησαν. Πάντως αἱ μάζαι αὐταί δέν απεσπάρθησαν άπό άλλας τοιαύτας οΐτε αποχωρίζονται άπό την περιέχουσαν αὐτάς ουσίαν του χώρου ή ὁποία είναι και συνθετικός λόγος αὐτῶν. Κινούνται μετατοπιζόμεναι έν τη ουσία του χώρου, έν δέ τη κινήσει των ταύτην φέρουν και τό ένεργητικόν των είναι, ήτοι τόν σύνδεσμον αὐτῶν έξ ουσίας χώρου.

Η τοιαύτη αὐτῶν κίνησις επί της ουσίας του χώρου προκαλεῖ άπείρους εκδηλώσεις αὐτῆς εκ δέ των εκδηλώσεων τούτων γίνεται ή μεταξύ των μαζών ἀλληλεπίδρασις και, συνεπεία τούτης, ή καθέκαστα διάπλασις των μορφῶν επί της επιφανείας των μαζών ὡς και εκείνη των ὄντων.

Η τροχιακή κίνησις των μαζών δέν γίνεται συνεπεία ἑλξεως έξ άλλων μαζών, ή τοιαύτη υπόθεσις ἀντιτίθεται εις την ἐλευθέραν κίνησιν των μαζών και εις τό ανεξάρτητον της ένεργείας των δυνάμεων αὐτῶν και εις τό, άπό άπόψεως δυναμικῆς, διάφορον αὐτῶν ὡς και εις την λειτουργίαν της συστάσεως τούτων. **Η τροχιακή των κινήσεως γίνεται ὁμαλή και ἁρμονική και επί των αὐτῶν ἀποστάσεων μεταξύ των διά τούς ἀκολουθούους λόγους:**

Αι μάζαι και πρωτίστως του ήλιακού μας συγκεροτήματος -ταύτας δυνάμεθα νά εξετάσωμεν εκ των σχετικῶν γνώσεων τās ὁποίας έχομεν επί της κινήσεως αὐτῶν - άφετηρίαν κινήσεως έχον την άξονικήν των κίνησιν, εκάστη τοιαύτη αὐτῶν κίνησις μετατοπίζει τās μάζας. **Η μετατόπισις αὐτη γίνεται προς ὠρισμένην κατεύθυνσιν. Κινῆται δὴλον ὅτι προς ένα σημεῖον του οὐρανίου ὀρίζοντος. "Όταν ὁμως εκ των κινήσεων τούτων φθάνη εις ὠρισμένην ἀπόστασιν προς άλλας μάζας τότε ύφίσταται άπωσιν έξ αὐτῶν.**

Ο νόμος της ἑλξεως εκάστης μάζης, ὡς ανωτέρω ελέχθη, ένεργεῖ μόνον επί αὐτῆς προς συγκράτησιν προς τό κέντρον της των έν ένεργεία δυνάμεων της και των ατόμων έξ ὧν αἱ δυνάμεις αὐται έξεδηλώθησαν, ἀντιθέτως ὁ νόμος της άπώσεως ένεργεῖ προς την περιφέρειαν της μάζης προς την ὁποίαν ἔρχονται αἱ έν λειτουργία δυνάμεις της.

Οί νόμοι της ἑλξεως και άπώσεως είναι ή συνισταμένη των δυνάμεων της μάζης. Δυνάμεθα, προς ευχερεστέραν κατανόησιν, νά χρησιμοποιήσωμεν έν παράδειγμα.

Η άπωσις, ή φέρουσα προς την περιφέρειαν της μάζης τās εκδήλους δυνάμεις αὐτῆς, βοηθουμένη και υπό των παραγώγων νόμων του νόμου της ένεργείας δύναται νά παρομοιωθῇ προς μίαν άκτινοβολία της μάζης. **Η** άκτινοβολία της μάζης δέν δύναται νά αποσπασθῇ αὐτῆς διότι την συγκρατεῖ προς τό κέντρον της μάζης ὁ νόμος της ἑλξεως.

Έν τούτοις καίτοι δέν δύναται νά αποσπασθῇ της μάζης ένεργοῦσα επί της περιφερείας αὐτῆς ὡς συνισταμένη του ὅλου των δυνάμεων της μάζης, των εκδήλων νόμων αὐτῆς, ένεργεῖ άπωσιν προς πᾶσαν άλλην μάζαν ή ὁποία ἔρχεται εις ὠρισμένην ἀπόστασιν έν σχέσει προς αὐτήν.

Αἱ μάζαι αἱ έχουσαι μεγαλυτέραν άκτινοβολίαν έχουν εις μεγαλυτέραν ένεργειακήν δύναμιν τόν νόμον της άπώσεως αὐτῶν.

Έκ της ένεργείας των νόμων των άπώσεων των μαζών θεμελιούνται αἱ περιφερειακαί κινήσεις αὐτῶν, τά πεδία της ουσίας του χώρου επί των ὁποίων δύναται νά κινούνται διαγράφουσαι σταθερῶς τās τροχιάς αὐτῶν.

Αἱ τροχιαί των μαζών του 'Ηλιακού μας συγκεροτήματος είναι αναλόγως κυκλικαί διότι ή ήλιακή μάζα εὐρίσκεται επί του κέντρου του ὅλου ήλιακού μας συγκεροτήματος και τοῦτο διότι έν τῷ συγκεροτήματι τοῦτο ή πρώτη διαμορφωθείσα μάζα είναι διαφόρου ὄγκου και διά τουτο και αἱ άξονικαί και αἱ περιφερειακαί αὐτῶν κινήσεις κατά ένεργειακήν δύναμιν και χρόνον είναι διάφοροι.

Αἱ διαγραφόμεναι διά της κινήσεως των μαζών τροχιαί είναι σταθεραί, δέν δύναται νά διαταράσσονται. Έάν μία των μαζών τούτων του 'Ηλιακού μας συγκεροτήματος ἀποκλίνει της τροχιάς της συνεπεία ἀλλοιώσεως ή αποσυνθέσεως αὐτῆς, τότε αἱ τροχιαί των άλλων θά καταστοῦν μεταβληταί.

Τοιαῦται μεταβολαί ἀναμφιβόλως θά ἐγένοντο κατά τās χρονικᾶς περιόδους της άρτίας συγκεροτήσεως αὐτῶν.

Δύναται ακόμα νά ληχθῇ και τό εξῆς:

Η άπωσις εκάστης μάζης προς τās άλλας τοιαύτας, προκαλεῖ κραδασμούς επί της έν τῷ μεταξύ αὐτῶν ουσίας του χώρου. Έκ των κραδασμῶν τούτων προκαλοῦνται εκδηλώσεις δυνάμεων της ουσίας ταύτης αἱ ὁποῖαι συντρέχουν τās άπώσεις των μαζών προς τās άλλας τοιαύτας. Επίσης ὁμοίους κραδασμούς της ουσίας του χώρου, της μεταξύ των μαζών εὐρισκομένης, προκαλοῦν τό ὅλον της κινήσεως των μαζών συνεπεία δέ των κραδασμῶν τούτων εκδηλοῦνται ὡσαύτως ένεργητικαί δυνάμεις της ουσίας του χώρου.

Αἱ δυνάμεις αὐται της ουσίας του χώρου, ή ὁποία εὐρίσκεται εις τά διάμεσα των μαζών, οὐσιωδῶς επιδρῶσιν τόν συνδετικόν λόγον των μαζών και πρωτίστως τό μέρος αὐτοῦ εκείνο τό ένεργοῦν επί της επιφανείας αὐτῶν, αὐξάνει πλέον οὗτος κατά την δυναμικήν ένέργειαν και δύναμι της ένεργητικῆς του αὐξήσεως, αἱ καθ' ἑκαστα μορφαί της επιφανείας των μαζών ύφίστανται τās μεταμορφώσεις αὐτῶν.

Επίσης εκ του γεγονότος τούτου, ή μάλλον εκ του αἰτίου τούτου, γίνονται αἱ διαμορφώσεις των στοιχείων των μαζών, ή μεταστοιχείωσις τούτων και εκ ταύτης ή λειτουργία των μορφῶν πάσης κατηγορίας αὐτῶν.

Τό πλήθος των εκ των στοιχείων συγκεροτημάτων των μορφῶν της επιφανείας των μαζών, ή ειδική λειτουργία των μορφῶν τούτων, αἱ αποσυνθέσεις και εκ νέου συνθέσεις αὐτῶν ὀφείλονται εις τούς ανωτέρω εκτεθέντας λόγους.

Αι μάζαι του 'Ηλιακού μας συγκεροτήματος διεπλάσθησαν βαθμιαίως άφοῦ βαθμιαίως ήλθαν εις τό ένεργητικόν αὐτῶν είναι τά άτομα και βαθμιαίως έξεδηλώθησαν αἱ δυνάμεις της ουσίας του χώρου εκ της συνεργασίας των προς τά άτομα ταῦτα. "Ότι δέ τοῦτο είναι κατάδηλον νοῖται εκ της διαφορετικῆς δυνάμεως λειτουργίας των μαζών και των μεταξύ τούτων σχέσεων, συνεπεία των ὁποίων ἀλληλοεπηρεάζονται και διαμορφοῦνται κατά τās επιφανείας και τά σχήματα αὐτῶν.

Η θεωρία ὅτι αἱ μάζαι του 'Ηλιακού μας συγκεροτήματος απεσπάρθησαν εκ της πρώτης αὐτοῦ μάζης του 'Ηλίου δέν ικανοποιεῖ τās σκέψεις μου διότι αἱ αποσπούμεναι μάζαι έν τη τοιαύτη περιπτώσει δέν έπρεπε νά διαφέρουν της άρχικῆς τοιαύτης, οΐτε κατά την σύνθεσιν αὐτῶν και συνεπῶς ταύτης την ένέργειαν, οΐτε κατά την θερμοκρασίαν αὐτῶν και την διάπλασιν των μορφῶν της επιφανείας των.

Τό δικαιολογητικόν ὅτι κατά την άπόσπασιν και ἀπομάκρυσιν αὐτῶν εκ της άρχικῆς μάζης ἐψύγησαν, είναι άσπρήκτον, διότι ή θερμότης είναι εκδηλος έν λειτουργία δυνάμεις της ουσίας, αἱ δέ έν ένεργεία δυνάμεις των οὐσιῶν οὐδέποτε αποχωρίζονται αὐτῶν. 'Αντίθετος σκέψις αὐτόχρημα είναι έσφαλμένη.

Εκείνο τό ὁποῖον δυνάμεθα νά διαπιστώσωμεν διὰ τῆς παρατηρήσεως εἰς τὰ μορφικά πλάσματα τῆς ἐπιφανείας τοῦ πλανήτου μας εἶναι ὅτι ἐκ τῶν μορφῶν τούτων ἐκπέμπονται μέν ἄτομα καί στοιχεῖα μετ' οὐσίας τοῦ χώρου ἐξ αὐτῶν περιέχοντα καί θερμαντικές ιδιότητες διότι ἀντικαθίστανται παρ' ἄλλων τοιούτων, τοῦτο ἀποτελεῖ τό φαινόμενον τῆς συντηρήσεως αὐτῶν. Ἀντικαθίστανται τὰ ἐκπεμπόμενα μετὰ ὠρισμένην αὐτῶν ἐνέργειαν, διότι ἄλλα διὰ τῆς λειτουργίας τῆς ἀφομοιώσεως τῶν λεχθέντων μορφῶν, ἔρχονται πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτῶν πρὸς συνέχισιν τῆς ὅλης λειτουργίας τῶν μορφῶν διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν.

Τὰ ἐκ τῶν μορφῶν τούτων ἐκπεμπόμενα διατηροῦν ἐπὶ τινα χρόνον τὰς ιδιότητας τῆς ἐνεργείας αὐτῶν ἀλλὰ ἀμέσως ἢ ἔρχονται εἰς ἀφομοίωσιν πρὸς ἄλλας μορφάς ἢ συντίθενται πρὸς ἄλλας τοιαύτας.

Οὐδέποτε δύνανται νά παραμείνουν ἐκτός τῶν μορφῶν. Μία συνέχισις τῆς ἐναλλαγῆς τῶν στοιχείων τῶν μορφῶν γίνεται καί τοῦτο εἶναι τό ἀξιοσπούδαστον τῶν ἀνελιξεων διὰ τῆς ἀλληλεπιδράσεως τῶν μορφῶν. Πάν ὅ,τι ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τῶν μαζῶν περιέρχεται μὴ ἐνεργείας καί κινήσεως ὑπόκειται εἰς ἀποσύνθεσιν, τὰ δέ στοιχεῖα αὐτοῦ εἰς νέαν σύνθεσιν.

Ουσιωδῶς ὀφείλομεν ἐπίσης νά διακρίνομεν τὴν ὑφισταμένην διαφοράν μεταξὺ τῆς συνισταμένης τῶν ἐνεργειῶν καί δυνάμεων τῶν διαφόρων μαζῶν τοῦ Ἡλιακοῦ μας συγκροτήματος καί τῆς συμβολῆς ἐκάστου πρὸς διακανονισμόν τῆς ἐπὶ τῶν τροχιῶν τῶν κινήσεων τῶν ἄλλων καί τὴν διαφοράν τῶν ἐνεργητικῶν δυνάμεων τῆς οὐσίας τοῦ χώρου ἐκάστης μάζης, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ὁ συνδετικός λόγος αὐτῶν, ὡς ἐπίσης καί τῆς ἐνεργητικῆς ἰκανότητος τοῦ συνδετικοῦ λόγου τῶν μαζῶν πρὸς διάπλασιν καί ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν στοιχείων καί πρωτίστως τὴν σύνθεσιν τούτων πρὸς συγκρότησιν τῶν καθέκαστα μορφῶν, οἱ ὁποῖες ἐμφανίζονται καί λειτουργοῦν εἰς τὰς ἐπιφανείας τῶν.

Εἰς τὰς ἰκανότητας ταύτας τῆς συνεχοῦς οὐσίας, τοῦ συνθετικοῦ λόγου τῶν μαζῶν καί εἰς τὰς σχέσεις τούτων (τῶν μαζῶν) πρὸς τὴν ἐν συνεχείᾳ ὑπάρχουσαν οὐσίαν τοῦ χώρου τὴν συγκροτοῦσαν εἰς τὴν ἀδιάσπαστον ἐνότητα τὰς μάζας τῶν κόσμων, διὰ τῆς ὁποίας ἐνότητος ἀσκήται ἡ ἀλληλεπίδρασις μεταξὺ τῆς ἐπιφανείας τῶν μαζῶν καί τὰ μεταμορφικά αὐτῶν φαινόμενα ὡς καί ἡ ἀνέλιξις τῶν οὐσιῶν ἐξ ὧν γίνονται αὐται.

Εάν πράγματι ἦτο ἀληθές ὅτι αἱ μάζαι τοῦ Ἡλιακοῦ μας συγκροτήματος ἀπεσπάσθησαν ἐκ τῆς μάζης τοῦ Ἡλίου, τότε θά ἔφερον αἱ

μάζαι αὗται ὅλας τὰς ἐν ἐνεργείᾳ δυνάμεις τῶν οὐσιῶν τῆς μάζης τοῦ Ἡλίου, θά ἔφερον τοὺς ἐκδήλους νόμους καί τῆς ἀτομικῆς οὐσίας ὡς καί ἐκείνης τοῦ χώρου καί μόνον θά διέφερον κατὰ τὴν συνισταμένην τῶν δυνάμεων αὐτῶν συνεπείᾳ τοῦ ὄγκου τῶν.

Οταν ἡ θεωρία τῆς ἀποσπάσεως τῶν μαζῶν τοῦ Ἡλιακοῦ μας συγκροτήματος ἐκ τῆς μάζης τοῦ Ἡλίου ἰσχυρίζεται ὅτι αἱ ἀποσπασθεῖσαι αὗται μάζαι ἐψύγησαν, τοῦτο διαδηλοῖ ἀποβολὴν ἐκ τῆς οὐσίας αὐτῶν τῶν ἐνεργητικῶν τῶν δυνάμεων, τοιαύτη ἀποβολὴ δυνάμεων ἐκ τῶν οὐσιῶν ἐπαναφέρει ταύτας ἀπὸ τὸ ἐν ἐνεργείᾳ αὐτῶν εἶναι εἰς τὸ δυνάμει αὐτῶν εἶναι καί οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καί εἰς πλήρη αὐτῶν ἐξαφανισμόν διότι καί τό πρό τῆς διαπλάσεως τῶν μορφῶν τῶν κόσμων, τό δυνάμει αὐτῶν εἶναι δέν δύναται πλέον νά νοηθῇ ἀφοῦ πᾶσα ἐκδηλωθεῖσα δύναμις πρὸς ἐνέργειαν ἐχωρίσθη ἐκ τῶν οὐσιῶν καί ἐξηφανίσθη.

Πᾶσα δυναμικὴ ἐξαφάνισις ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ οὐσιῶν φέρει αὐτάς εἰς τὸ μὴ ἀντικειμενικῶς εἶναι, δύναται νά διαπιστωθῇ τοιοῦτο τι ὅτι λαμβάνει χώραν εἰς τοὺς κόσμους; Ὁχι! Ὅτι λαμβάνει χώραν εἶναι αἱ ἀποσυνθέσεις τῶν μορφῶν, ἀλλὰ αἱ ἀποσυνθέσεις δέν ἀποβάλλουν τὰς ἐνεργητικὰς δυνάμεις τῶν οὐσιῶν καί τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τῆς ἐκ νέου συνθέσεως τῶν ἀτόμων εἰς στοιχεῖα καί ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν στοιχείων εἰς μορφάς.

Καταπαύει ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν μορφῶν ἡ συνισταμένη λειτουργία τῶν δυνάμεων τούτων ἵνα ἐκ νέου συντελεσθῇ σύνθεσις μετ' ἀνωτέραν ἀπὸ ἀπόψεως δυναμικῆς συνισταμένην ἢ καί μετ' τὴν ἰδίαν συνισταμένην, ἐάν διὰ τῆς λειτουργίας αὐτῆς δέν ἐπετεύχθησαν μεγαλύτεραι δυναμικότητες νά ἐκδηλωθοῦν ἐκ τῶν οὐσιῶν τῶν ὁποίων αἱ δυνάμεις ἀπετέλουν τὴν συνισταμένην.

Ἡ θεωρία ὅτι αἱ μάζαι τοῦ Ἡλιακοῦ μας συγκροτήματος κινοῦνται ἐπὶ τὰς τροχιάς τῶν δυνάμει ἀσκουμένων πρὸς αὐτάς ἐλξεων ἐκ τῆς μάζης τοῦ Ἡλίου εἶναι ἐπίσης ἀστήρικτος διότι τό τοιοῦτο θά ἐσήμαινεν ὅτι ὅλαι αἱ ἄλλαι μάζαι ἐκτός τῆς Ἡλιακῆς δέν ἔχουν ἰδίαν ὑπόστασιν, δέν ἔχουν πρὸς ἐνέργειαν ἰδίας δυνάμεις, δέν ἔχουν ἐλευθερίαν ἰδίας κινήσεως οὔτε τοιαύτην μεταμορφωτικὴν τῶν καθ' ἑκαστα μορφῶν τῆς ἐπιφανείας τῶν.

Ἡ τοιαύτη θεωρία μᾶς προάγει εἰς τὸν σχηματισμόν τῆς ιδέας ὅτι καί ἡ Ἡλιακὴ μάζα ἀπεσπάσθη ἀπὸ ἄλλην τοιαύτην καί ἐκείνη ἀπὸ ἐπίσης ἄλλην.

Διὰ τῆς σκέψεως αὐτῆς θά ἐφθάναμεν εἰς τὴν πρωταρχικὴν μάζαν τοῦ Σύμπαντος καί ὅτι ἐξ αὐτῆς ἐνεργοῦνται πᾶσαι αἱ κινήσεις τῶν κόσμων καί ὅτι ἐκεῖ μόνον ἐδρεύει τό κινητικὸν αἷτιον τῶν κόσμων.

Θὰ ἀρνηθῶμεν διὰ τῆς σκέψεως ταύτης, ὅτι ὑπάρχει εἰς τὰς οὐσίας τῶν κόσμων ἐκδηλος ὁ νόμος τῆς κινήσεως, ἐκδηλος ὁ νόμος τῆς ἐνεργείας καί ὅλοι οἱ νόμοι οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς λειτουργίας τῶν ἐμφανίζουσιν τὰ θαυμάσια τῶν κόσμων, τὰς ἁρμονίας αὐτῶν, τὰς κατ' ἰδίαν μορφάς τῶν, τὰ ὄντα τῶν μετὰ τὸ θαυμάσιον νοητικῶν τῶν περιεχόμενον. Διὰ τῆς τοιαύτης σκέψεως ἕνας ἕκαστος ἐξ ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, δέν θά εἶκεν ἰδίαν βούλησιν, ἰδίαν ἐνδιάθετον κίνησιν, ἰδίας ἀτομικὰς σκέψεις.

Αἰ μάζαι τῶν κόσμων θά ἐξηρτῶντο ἀπὸ τὴν πρώτην μάζαν τῆς δημιουργίας, ἀλλοιώσεις ἢ ἀποσύνθεσις πρὸς μετατροπὴν ἐνεργείας τῆς πρώτης μάζης τῶν κόσμων, θά συνέτριβε πάσας τὰς μάζας αὐτῶν καί πάντα τὰ ἐνεργητικὰ αὐτῶν φαινόμενα, μαζί δέ μετὰ αὐτὰ καί πάντα τὰ νοητικὰ πάσης πνευματικῆς φύσεως. Ὁχι!

Εκαστος κόσμος ἔχει ἰδίαν δυναμικὴν ὑπαρξιν, ἰδίαν ἐξελικτικὴν κατάστασιν τῆς οὐσίας του, ἰδίας λειτουργίας τῶν δυνάμεων αὐτοῦ καί διέπεται ἀπὸ τοὺς κατ' ἰδίαν ἐνεργητικούς του νόμους καί μόνον διὰ τῆς οὐσίας τοῦ χώρου, τοῦ ἐτέρου ὑπερτάτου τούτου Θεοῦ τῆς δημιουργίας καί τῶν μεταμορφωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ νόμων του, συνέχει τοὺς ἀπείρους κόσμους καί καθίσταται τό αἷτιον τῆς μεταξύ τῶν ἀλληλεπιδράσεως καί τῆς ἁρμονίας τῶν.

Πρόδηλα φαινόμενα τῆς ἀλληλεπιδράσεως ταύτης καί τῶν σχετικῶν ἁρμονιῶν εἶναι καί αὐτὰ τὰ νοητικὰ ὄντα μετὰ τὰς κατ' ἰδίαν κινήσεις, βουλητικές καί ἐνεργητικές τῶν δυνάμεις διὰ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀδιάκοπος νοητικὴ τῶν ἐξέλιξις. Ὁχι!

Δὲν ἐξαρτῶνται οἱ κόσμοι τῶν οὐρανίων μαζῶν εἰς τὰς κινήσεις τῶν καί ἐν γένει ἐνεργείας τῶν ἀπὸ τὴν πρωταρχικὴν μάζαν τοῦ ἀπείρου διότι ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει, ὅλαι αἱ μάζαι τοῦ ἀπείρου κόσμου θά ἦσαν ἰσόβαθοι εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν, θά εἶχαν τὴν αὐτὴν ἐξέλιξιν αἱ οὐσίαι τῶν καί τότε δέν θά εἶχομεν τὰ φαινόμενα τῆς διαφορᾶς, τῆς ὑφισταμένης μεταξύ τῶν διαφορᾶς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκδηλοῦνται οἱ βαθμοὶ τῶν ἐνεργητικῶν τῶν δυνάμεων, τό φῶς τῶν καί ἐν γένει λειτουργίαι τῶν. Ὁχι!

Δὲν ἐξαρτῶνται οἱ κόσμοι τῶν οὐρανίων μαζῶν εἰς τὰς κινήσεις τῶν ἀπὸ τὴν μάζαν τοῦ Ἡλίου καί πρόδηλον τούτων φαινόμενον εἶναι ὅτι πᾶσαι δέν ἔχουν τὴν αὐτὴν κίνησιν οὔτε κατὰ τὰς ἀξονικὰς οὔτε κατὰ τὰς περιφερειακὰς αὐτῶν κινήσεις, δέν ἔχουν τὰς αὐτάς ἐνεργητικὰς δυνάμεις κατὰ βαθμόν ἴσον, δέν ἔχουν τὰς αὐτάς μορφάς εἰς τὰς ἐπιφανείας τῶν, εἰς τὰς ἀτμοσφαίρας αὐτῶν, εἰς

τὴν θερμοκρασίαν τῶν, δέν ἔχουν πᾶσαι ἐκδηλον τό φῶς τῆς μάζης τοῦ Ἡλίου, τό ὁποῖον εἶναι ἀποτελεσματῆς τῆς μεγίστης ἐξελίξεως τῶν οὐσιῶν αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὰς μὴ ἐξελιχθείσας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν οὐσίας τῶν ἄλλων τοῦ Ἡλιακοῦ μας συγκροτήματος μαζῶν.

Εάν αἱ οὐσίαι αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν ἐμφάνισιν τῶν κόσμων ἦσαν κατὰ τὰς ἐν γένει δυναμικὰς τῶν ἐνεργείας εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ἀπείρου αἱ αὐταί, θά εἶχαν καί τὰ αὐτὰ φαινόμενα καί τὰς αὐτάς ἐκδηλώσεις καί δέν θά διέφερον κατὰ ταῦτα.

Ἐάν εἰς τὰ καθέκαστα μέρη τῶν ἀπείρων κόσμων εἶχαν τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ νόμων τῶν ἐκδηλον, οὐδόλως θά ἐνεφάνιζον τὰς μεγίστας διαφορὰς τὰς ὁποίας παρατηροῦμεν, οὔτε καί εἰς τὰ νοητικὰ αὐτῶν ὄντα θά ὑπῆρχεν κἀν διαφορὰ.

Τό διάφορον τῆς ἐξελικτικῆς καταστάσεως τῶν οὐσιῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἐγένοντο ἐμφανίζει τὰς θείας ποικιλίας τῶν κόσμων ὡς καί τὰς ποικιλίας τῶν νοητικῶν αὐτῶν ὄντων, τό δέ διάφορον τοῦτο ἐξηγήθη ἐκ τῆς ἀφειρησίας τῆς διαφορετικῆς τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν, τῆς βαθμιαίας αὐτῶν δημιουργίας, τῆς βαθμιαίας δηλονότι ἐμφανίσεως τῶν οὐσιῶν ἀπὸ τὴν δυνάμει αὐτῶν εἶναι κατάστασιν εἰς τὴν ἐνεργητικὴν τοιαύτην.

Πᾶσα ὁμως μεταφορὰ ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην κατάστασιν ὡς ἐκ τῆς ἀπείρου δυναμικῆς τῶν οὐσιῶν φύσεως, θά ἀνελικθῇ εἰς τὸν ἀπείρου χρόνον ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐνεργητικῶν δυναμι-κοτήτων, τὰς ὁποίας καί οἱ προγενέστεροι κόσμοι ἠκολούθησαν, θά κάμουν δηλονότι τὰς αὐτάς ἐκδηλώσεις ἐνεργητικῶν νόμων καί τοῦτο ἀτερμόνως θά συνεχίζεται.

Τό θαυμάσιον τοῦτο τῆς δημιουργίας ἔργον παρατηρεῖται ἀκόμη καί εἰς τὰ ἐκδηλα μορφικά φαινόμενα καί εἰς τὰ νοητικὰ ὄντα τῆς ἐπιφανείας ἐκάστης μάζης, διότι καί τῆς μάζης ταύτης τὰ ἄτομα δέν ἦλθαν εἰς τὸ ἐν ἐνεργείᾳ αὐτῶν εἶναι, ἀλλὰ βαθμιαίως καί τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἐμφανίζει ἀπὸ ἀπόψεως δυναμικῆς ἐνεργείας τὰς διαφορετικὰς συνθέσεις τῶν στοιχείων, τῶν ἐκ τούτων γιγνομένων μορφῶν καί τὴν βαθμιαίαν ἐμφάνισιν τῶν νοητικῶν ὄντων.

Ωσαύτως καί ὁ συνθετικὸς λόγος ἐξ οὐσίας χώρου τῶν μορφῶν διὰ τῆς συνεργασίας του πρὸς τὰς διαφόρους ἐξελικτικὰς καταστάσεις τῶν ἀτόμων διαφορετικὰς ἐμφανίζει ἐνεργητικότητας.

Ἡναγκάσθην νά ἐπαναλάβω εἰς μερικά σημεῖα τὰς ἀντιλήψεις μου πρὸς τὸν σκοπὸν νά μὴν ἀφήσω λεπτομερείας τινὰς ἀναγκαίας πρὸς διαπίστωσιν τοῦ ὅλου τῆς δόξης μου.

Ταξιδεύοντας στον Χρόνο

ΕΓΓΡΑΦΗ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΦΗ ΤΩΝ ΔΑΚΤΥΛΩΝ
ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΜΑΣ ΣΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Όταν πιάσουμε ένα αντικείμενο με τα χέρια μας, εκτός από τα δακτυλικά αποτυπώματα, μένει και η ακτινοβολία που εκπέμπουν τα δάκτυλά μας.

Η ακτινοβολία που εκπέμπουν είναι πολλών ειδών. Είναι: κυματισμοί βιοενεργείας, ηλεκτρισμού, προσωπικότητας, κυματισμοί του ψυχικού ατόμου, πόνου, λύπης, χαράς, επιθυμίας, συμπαθείας, σκέψεων καλών ή κακών... Όλες αυτές διοχετεύονται στο αντικείμενο, εγγράφονται και σφραγίζονται από τον χρόνο.

Οι κυματισμοί ακτινοβολιών του σώματος, που διοχετεύονται από τα δάκτυλά μας στο αντικείμενο που πιάσαμε, παραμένουν πάντα, έστω και αν φθαρεί και μείνει ελάχιστο σε πάχος. Μόνον όταν κονιορτοποιηθεί ολόκληρο και διασκορπιστεί, εξασθενίζουν, αλλά δεν χάνονται.

Τήν στιγμή που τό πιάνει τό άτομο, κάθε τι που εκπέμπει, εγγράφεται, ακόμη και η ασθένειά του, η ψυχική κατάστασή του, ενώ συγχρόνως σφραγίζονται από τον χρόνο. Εάν πιάσει κι άλλο άτομο μετά από μας πάλι θα έμποτιστεί με την καινούργια ακτινοβολία, χωρίς να αλλοιώσει την προηγούμενη, την οποία πάλι σφραγίζει ο χρόνος.

Είσι, όταν ευαίσθητο άτομο (ψυχομέτρης) πιάσει στα χέρια του τό αντικείμενο - δακτυλίδι, ρολόι που ανήκει σε δύο διαφορετικά άτομα κατά περιόδους - θα περιγράψει την προσωπικότητα του πρώτου και του δεύτερου και γενικά την ιστορία και των δύο ατόμων.

Τούτο γιατί; Η ακτινοβολία κάθε ατόμου αποτελεί την προσωπικότητα του καθενός μας. Ποτέ δύο άτομα δεν έχουν την ίδια προσωπικότητα. Κάθε έμποτισμός του αντικειμένου με την ακτινοβολία του ατόμου σφραγίζεται με τον χρόνο και δεν επιδέχεται καμμία αλλαγή. Είναι αμετάβλητος και παντοπνός.

ΕΓΓΡΑΦΗ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ
ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΧΩΡΟ

Θά προσπαθήσω νά περιγράψω την έγγραφη των γεγονότων από τον χρόνο μέσα στον χώρο του σύμπαντος. "Χώρος και Χρόνος συνυπάρχουν".

Ας πούμε ότι είμαστε τρία άτομα και βάζουμε μία βόμβα νά εκραγεί σε όρισμένο χρόνο και χώρο.

Όλοι μας έχουμε χρονόμετρα τά οποία συγχρονίζουμε. Ο ένας από εμάς πηγαίνει και κάθεται 10 χιλιόμετρα μακριά από τό σημείο της βόμβας.

Ο δεύτερος πηγαίνει 20 χιλιόμετρα μακριά από τό σημείο της βόμβας. Εγώ κάθομαι κοντά στο σημείο της βόμβας. Στίς 8:00 ή ώρα ακριβώς ή βόμβα σκάει και ακούω τον θρόντο της έκρηξης. Είναι 8:00 ακριβώς.

Μετά από δύο ώρες ανταμώνουμε όλοι μαζί. Ρωτώ τον πρώτο που ήταν 10 χιλιόμετρα μακριά τί ώρα άκουσε τον ήχο της έκρηξης και μου άπαντά 8:30. Ρωτώ τον δεύτερο που ήταν 20 χιλιόμετρα μακριά και μου άπαντά 8:40.

Αυτό φανερώνει ότι ο ήχος της έκρηξης ή καλύτερα ο κραδασμός του ήχου ταξιδεύει. Φεύγοντας από έμένα πηγαίνει διαδοχικά στά άλλα δύο άτομα. Εάν τώρα αντικαταστήσω εγώ τά δύο άτομα και ακούγοντας τον θρόντο της έκρηξης τρέξω και πάω στην θέση του άλλου (10 χλμ) θά ξανακούσω τον θρόντο της έκρηξης. Καί αν ξανατρέξω και πάω στο σημείο του τρίτου ατόμου θά ξανακούσω τον θρόντο της έκρηξης. Δηλαδή τί γίνεται;

Τρέχουμε με ταχύτητα μεγαλύτερη του ήχου (ταχύτητα ήχου: 340 μέτρα ανά δευτερόλεπτο) μέσα στον χώρο, νά προλάβουμε τον χρόνο που φέρει μαζί του τον ήχο της έκρηξης που έχει γίνει πριν από όρισμένο χρόνο. Δηλαδή γυρίζουμε στον χρόνο πίσω νά ξανακούσουμε την θροντή της βόμβας. Έδω όμως δεν βλέπουμε την έκρηξη της βόμβας, αλλά μόνον τον ήχο της έκρηξης. Με την έκρηξη έγιναν και άλλα φαινόμενα.

Η εικόνα της σχάσης που παρήγαγε φως (λάμψη) και φως σημαίνει εικόνα. Μπορεί νά έχει γίνει και κάποιος θάνατος. Καί έχουμε την εικόνα του θανάτου και άλλες εικόνες που έχουν γίνει γύρω της. Όλες αυτές οι εικόνες που έγιναν ταξιδεύουν με τον χρόνο μέσα στον χώρο.

Φεύγοντας από έμας με την ταχύτητα του φωτός (300.000 χλμ ανά δευτερόλεπτο) και άλλες ταχύτητες εικόνων του ενεργειακού χώρο-χρόνου. Εάν και έδω κατορθώσουμε νά ταξιδεύσουμε με ταχύτητα μεγαλύτερη από τό φως, θά γυρίσουμε στον χρόνο πίσω και θά βλέπουμε εικόνες γεγονότων που συνέβησαν στο παρελθόν την έκρηξη της βόμβας, τον Άθανάσιο Διάκο νά πολεμά στην Άλαμάνα, τον Τρωικό πόλεμο, την μάχη των Θερμοπυλών και άλλα πολλά περασμένα γεγονότα.

Πηγαίνοντας για μία στιγμή σε κάποιο μακρινό άστέρι του σύμπαντος θά βλέπαμε γεγονότα τά οποία συνέβησαν στην γή πριν από πάρα πολλά χρόνια. Ακόμη και την γέννηση της Γής.

Αυτή, όμως, την έγγραφη των γεγονότων από τον χρόνο στον χώρο με την ταχύτητα των εικόνων του φωτός μπορούμε νά την προλάβουμε; Ναι, με την ταχύτητα του πνεύματος.

Τίς εικόνες γεγονότος που έγινε στο παρελθόν πάνω στην γή, μπορούμε νά τίς δούμε χωρίς νά τρέξουμε νά προλάβουμε τον χρόνο με την μαγνητοσκοπήση των εικόνων. Εύρισκόμενοι στον τόπο γέννησής τους, με τον έρχομό του χρόνου έγγραφής του γεγονότος, βλέπουμε όλες τίς εικόνες όπως έγιναν στον τόπο.

Τούτο γίνεται γιατί ο χρόνος με τίς μαγνητοσκοπή-

Νόμος καθολικός και υπέρτατος των ούσιων έξω όν οι κόσμοι έγινοντο είναι εκείνος, ό όποιος διά της λειτουργίας του εμφανίζει τό φαινόμενον της επιδράσεως ή όποία άσκειται από τάς ούρανίας μάζας τάς περισσότερον δυναμικώς εξελιγμένας προς τάς ασθενεστέρας τοιαύτας, ως επίσης ό νόμος της επιδράσεως άσκήται και από τάς περισσότερον εξελιγμένας μορφάς της επιφανείας των μαζών προς τάς ασθενεστέρας τοιαύτας, ως επίσης και από τά περισσότερον εξελιγμένα νοτικά όντα προς τά ασθενέστερα τοιαύτα.

Τό φαινόμενον του νόμου τούτου δεν πρέπει νά διαφύνη της προσοχής των έρευνητών, διότι άποτελεϊ την άλληλουχίαν της συνεργασίας των κόσμων εις τάς διαφόρους αυτών κλίμακας και τό θαυμάσιον έργον της συνοχής των. Έργον τό όποιον μόνον φωτειναί διάνοιαι δύνανται νά σπουδάσουν και νά θαυμάζουν σχετικώς πάντοτε και μέχρι του όρίου επί του όποιου φθάνουν τά άκτίνας αυτών.

Διά της σπουδής ταύτης και του θαυμασμού τούτου θά εκτείνωμεν τάς άκτίνας της διανοήσεως ήμων νά θαυμάσουν τό όλον έργον της Δημιουργίας των κόσμων της εκπορεύσεως έξ αυτών του πνεύματος και τον άτελεύτητον ροήν της άνελίξεως αυτού.

Η μάζα του Ήλιου από άπόψεως άνελίξεως της ούσίας αυτής είναι ισχυροτέρα εις τάς ενεργείας έν σχέσει προς την μάζαν του πλανήτη ήμων και από της άπόψεως ταύτης έξεταζομένη ούσιωδώς επιδρά τον κόσμον ήμων ως επιδράται και εκείνη του Ήλιου από άλλας τοιαύτας μεγαλυτέρας αυτής έξελίξεως.

Αί μεταξύ των ούρανίων μαζών άλληλεπιδράσεις ως και αί μεταξύ των μορφών της επιφανείας των μαζών ως και εκείναι μεταξύ των νοτικών όντων πρέπει νά άποτελέσουν ειδικόν κλάδον σπουδής της ανθρωπίνης έπιστήμης, ό όποιος θά δικαιολογήση την νοτικήν άξίαν του ανθρωπίνου όντος.

Έξέθεσα τάς σκέψεις μου επί του θέματος συνοπτικώς και κατά τρόπον συμπευκνωμένον, διότι ή καθέκαστα άνάλυσις του όλου των σκέψεων ήμων δεν είναι δυνατόν επί του παρόντος νά γίνη, δύνανται αί σκέψεις μου νά άποτελέσουν την άρχήν μιās νέας σπουδής ή όποία άρδην θά μετατρέψη τάς έπιστημονικάς αντιλήψεις έφ' όσον έννοεΐται κριθοΰν ως άξιαι έρεΰνης.

Σ. Νάγος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΑΓΩΓΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΕΝΑΡΞΙΣ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΝΝΑ ΤΣΙΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΕΝΑΡΞΙΣ 22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΙΡΗΜΗ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57

ΤΗΛ. 52.21.314

σεις του στίς διαστάσεις του, λόγω της κυκλικής περιφοράς γύρω από την γη, επανέρχεται από τον τόπο γέννησής τους.

ΤΑΞΕΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΚΙΝΗΣΗ ΕΙΚΟΝΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ

Ο χρόνος που έγγραφει στον χώρο τις εικόνες του γεγονότος στην τρίτη διάσταση τις μαγνητοσκοπεύει συγχρόνως σε τρεις διαστάσεις του και τις φέρει μαζί του κινούμενος μέσα στον χώρο του ήλιακού μας συστήματος και στον χώρο του σύμπαντος.

Μαγνητοσκοπεύει τις εικόνες του γεγονότος:

-Στην τέταρτη διάσταση του χρόνου που είναι ο παλλόμενος χρόνος, ο οποίος πάλλεται πάνω από τον χώρο τέλεσης του γεγονότος.

-Στόν κινούμενο χρόνο της πέμπτης διάστασης, ο οποίος κινείται με την απομαγνητοσκόπηση των εικόνων γύρω από την γη με αντίθετη περιφορά από την περιστροφή της Γης.

-Στόν κινούμενο χρόνο της έβδομης διάστασης, που κινείται με τις εικόνες του γύρω από τον Ήλιο. Επαναφέρει τις εικόνες του γεγονότος στον τόπο γένεσής τους μετά από ένα χρόνο.

Από την έβδομη διάσταση του χρόνου, που κινείται με τις εικόνες του γεγονότος γύρω από τον ήλιο ανατυπώνονται στην 27η διάσταση του χρόνου και συνεχίζουν να κινούνται έξω από το ήλιακό μας σύστημα με συνεχείς αποτυπώσεις στίς διαστάσεις του χώρου-χρόνου σε όλο το σύμπαν. Η κίνησή τους γίνεται πάντα σε κυκλική τροχιά.

Οι μαγνητοσκοπημένες εικόνες στην πέμπτη διάσταση, που κινούνται αντίθετα και παράλληλα με την περιστροφική κίνηση της γης, δεν ανατυπώνονται, δεν ταξιδεύουν στον έξω κόσμο της ατμοσφαιρας της γης χώρο αλλά περιστρέφονται γύρω από την γη διερχόμενες από τον χώρο γένεσής τους και τον χώρο έγγραφής τους στον παλλόμενο χρόνο.

Οι μαγνητοσκοπημένες εικόνες στην διάσταση αυτή, την Πέμπτη, θα διέρχονται από τον τόπο γένεσής τους έφ' όσον έχει γίνει αλλαγή των πόλων του άξονα περιστροφής της γης.

Οι μαγνητοσκοπημένες εικόνες στην έκτη διάσταση του χρόνου, που κινούνται κάθετα προς την περιστροφική κίνηση της γης, σε όρισμένο ύψος (1.800 μέτρα) ανατυπώνονται στην έβδομη διάσταση του χρόνου και συνεχίζουν να ταξιδεύουν περιφερόμενες γύρω από τον ήλιο, ενώ οι μαγνητοσκοπημένες εικόνες στην έκτη διάσταση συνεχίζουν να περιφέρονται γύρω από το ήμισφαίριο της γης.

Οι εικόνες έγγεγραμμένες στην έκτη διάσταση του χρόνου κινούμενες διέρχονται από τον χώρο έγγραφής του παλλόμενου χρόνου και του χώρου γένεσής τους κάθε 24 ώρες περίπου.

Θα πάφουν να διέρχονται από τον χώρο γένεσής τους μετά την αλλαγή των πόλων του άξονα περιστροφής της γης.

Οι μαγνητοσκοπημένες εικόνες στην 7η διάσταση του χρόνου, που κινούνται γύρω από τον ήλιο, επανέρχονται στον χώρο γένεσής τους κάθε έτος και έφ' όσον δεν έχουμε αλλαγή των πόλων του άξονα περιστροφής της γης.

Από τον τόπο γένεσης των εικόνων γεγονότος θα διέρχονται και θα συμπύκνουν οι μαγνητοσκοπημένες εικόνες έγγραφής του χώρου κάθε 24 ώρες με μικρή διαφορά χρόνου τέσσερεις έγγραφές του χρόνου.

Μετά την παρέλευση ενός έτους πέντε έγγραφές μαζί με την μαγνητοσκόπηση της έβδομης διάστασης του χρόνου.

Οι εικόνες έγγραφής του τόπου με τις εικόνες έγγραφής του παλλόμενου χρόνου συμπύκνουν με ακρίβεια χρόνου και ενισχύουν σε μεγάλο βαθμό τις εικόνες.

Οι εικόνες του κινούμενου χρόνου της πέμπτης διάστασης, που περιφέρονται γύρω από την γη, επανέρχονται στον χώρο γένεσής τους με μικρή διαφορά χρόνου λόγω της περιφοράς τους γύρω από την γη με διαφορετική ταχύτητα.

Οι εικόνες της έκτης διάστασης επανέρχονται από τον τόπο γένεσής τους μετά τον επανερχομό των εικόνων της πέμπτης διάστασης και με μικρή διαφορά χρόνου. Έτσι μπορούμε να δούμε τις εικόνες ενός γεγονότος στίς τρεις διαστάσεις με μικρή διαφορά χρόνου.

Ο επανερχομός των εικόνων της έβδομης διάστασης, που κινούνται γύρω από τον ήλιο, που γίνεται μετά από ένα χρόνο, συμπύκνουν με την μαγνητοσκόπηση της έκτης διάστασης του χρόνου. Για τον λόγο αυτό όταν βρεθούμε στον τόπο που έγινε ένα γεγονός τον ίδιο χρόνο θα δούμε με τον επανερχομό όλων αυτών των μαγνητοσκοπήσεων όλες τις εικόνες του γεγονότος σε τρεις διαδοχικές περιόδους.

ΕΓΓΡΑΦΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΛΛΟΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟ

Μέχρι τώρα αναφέραμε για την έγγραφη των γεγονότων στο χώρο που έγιναν αυτά και την έγγραφη στον ενεργειακό τρεχούμενο χρόνο. Στο κεφάλαιο αυτό θα αναφερθώ στην έγγραφη των γεγονότων στον παλλόμενο ενεργειακό χρόνο.

Μέσα στον ενεργειακό χώρο-χρόνο έχουμε και τον παλλόμενο χρόνο που παραμένει αμετακίνητος από την θέση του. Βρίσκεται και πάλλεται στην ίδια θέση.

Έτσι γύρω από την επιφάνεια της γης και σε κάθε τοποθεσία της υπάρχει ο αμετακίνητος παλλόμενος ενεργειακός χρόνος.

Όπως ο ενεργειακός κινούμενος χρόνος έγγραφει

κάθε γεγονός στην ταινία του, έτσι και ο παλλόμενος ενεργειακός χρόνος έγγραφει κάθε γεγονός της τοποθεσίας πάνω στην οποία πάλλεται. Την έγγραφη των γεγονότων από τον παλλόμενο ενεργειακό χρόνο την παίρνουμε χωρίς να τρέξουμε στον χώρο.

Η μία έγγραφη είναι πάνω στον χώρο στον οποίο έγιναν τα γεγονότα και η δεύτερη έγγραφη είναι στον παλλόμενο ενεργειακό χρόνο, που εφάπτεται πάνω στην τοποθεσία της έγγραφής του γεγονότος.

Η έγγραφη του χώρου κινείται σε σχέση με τον παλλόμενο ενεργειακό χρόνο λόγω της περιστροφής της Γης.

Επομένως ταύτιση των δύο έγγραφων έχουμε κάθε 24 ώρες. Με την ταύτιση των έγγραφων γίνεται ενίσχυση των ήχων και των εικόνων γεγονότος στην τοποθεσία αυτή.

Οι ενισχυμένες εικόνες και οι ενισχυμένοι ήχοι μπορεί να φθάνουν στα όρια που τα αυτιά μας να ακούνε τους ήχους του γεγονότος και τα μάτια μας να βλέπουν τις εικόνες, μόνον όμως όταν υπάρχουν οι κατάλληλες κλιματολογικές και περιβαλλοντικές συνθήκες.

Αυτός είναι και ο λόγος της εμφάνισης φαντασμάτων σε κάποια τοποθεσία.

Οι ισχυρές έγγραφές (ισχυροί κρότοι, κραυγές, βίαιοι θάνατοι, πόνοι και επιθυμίες ανεκπλήρωτες) καταγράφονται με μεγάλη ισχύ στην ταινία του χρόνου.

Όταν διέλθουμε από τον χώρο την χρονική διάρκεια του 24ώρου που έγινε το συμβάν, δηλαδή την στιγμή της ταύτισης των έγγραφων, βλέπουμε την εικόνα του θανατωθέντος ανθρώπου ή ακούμε τις φωνές του.

Οι εικόνες του θανάτου, οι φωνές του, ισχυρές και μη ισχυρές, μπορούν να γίνουν αντιληπτές σε οποιονδήποτε χρόνο του 24ώρου και υπό οποιεσδήποτε συνθήκες από ραδιοαθητικό, όταν βρεθεί στον χώρο αυτόν.

Εάν βέβαια βρεθεί κατά την ώρα που γίνεται η ταύτιση των δύο έγγραφων (χώρου και παλλόμενου χρόνου), τότε μπορεί να δει τις εικόνες του γεγονότος με μεγάλη λεπτομέρεια. Επίσης να συλλάβει ήχους, αλαλαγμούς, κλάματα, αναστεναγμούς. Ακόμη και τα λόγια που ειπώθηκαν όταν έγινε το συμβάν.

Ο επανερχομός, λοιπόν, του παλλόμενου χρόνου με την έγγραφη του στην ίδια τοποθεσία (της έγγραφής του) είναι η αιτία της εμφάνισης σε όρισμένη ώρα του 24ώρου των φαντασμάτων.

Οι εικόνες μιάς μάχης, ή δολοφονία ενός ανθρώπου, τό ακουσμα των αλαλαγμών, ή κλαγγή των όπλων, τά βογκητά των τραυματισμένων πολεμιστών, τό ακουσμα της φωνής ανθρώπου να ζητά βοήθεια την ώρα που τον θανατώνουν...

ΕΓΓΡΑΦΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΙΝΟΥΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟ

Οι ήχοι που παράγονται σε έκταση γης (φωνές, βογκητά πόνου, κ.λ.π.) μαγνητοφωνούνται συγχρόνως με την μαγνητοσκόπηση των εικόνων στην γη και στίς διαστάσεις του κινούμενου χρόνου.

Τους μαγνητοφωνημένους αυτούς ήχους δεν μπορούμε να τους ακούσουμε εάν δεν επιστρέψουν και συμπέσουν στον χώρο παραγωγής τους και οι μαγνητοφωνήσεις του χρόνου.

Τότε μόνον μπορούμε να ακούσουμε τους ήχους.

Ο χώρος μέσα στον οποίο ακούμε τους ήχους αυτούς είναι σε απόσταση κύκλου ακτίνας 49 μέτρων.

Οι ήχοι στο κέντρο του χώρου γένεσής τους μέχρι και 7 μέτρα ακτίνα είναι διπλάσιες έντασης από τους έξω των 7 μέτρων ήχους.

Τούτο συμβαίνει γιατί μέχρι την ακτίνα 7 μέτρων έχουμε και τις μαγνητοφωνήσεις του χώρου και του παλλόμενου χρόνου.

Η διάρκεια διέλευσης των μαγνητοσκοπημένων εικόνων του επανερχομένου κινούμενου χρόνου από τον τόπο της μαγνητοσκόπησης τους, είναι ανάλογος με την διάρκεια μαγνητοσκόπησης των εικόνων του γεγονότος.

Π.χ. εάν μία μάχη διαρκούσε μία ώρα, τότε θα ήταν και η διάρκεια διέλευσης των εικόνων από τον τόπο της μάχης.

ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΗΧΩΝ ΕΝΟΣ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΗ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Εάν ένα γεγονός συνέβη στο βόρειο ήμισφαίριο της Γης τότε οι εικόνες του γεγονότος που ταξιδεύουν με τον χρόνο ανέρχονται προς την ατμόσφαιρα σε ύψος 1.800 μέτρων, διαθλώνται προς τον Νότο και κινούνται στο ύψος αυτό με πλάτος στον κυματισμό του χρόνου όσο και η έκταση του εδάφους που έγινε τό γεγονός. Π.χ. γίνεται μάχη εκτάσεως 500 μέτρων.

Τόση θα είναι και η έκταση των εικόνων στον κυματισμό του χρόνου. Φθάνοντας στον Νότο διαθλόμενος εισέρχονται από αυτόν και εξέρχονται από τον Βορράν ακολουθώντας πάντα αυτήν την κίνηση.

Εάν ο χώρος που έγινε τό συμβάν είναι μικρός, τότε και τό πλάτος των εικόνων στον κυματισμό του χρόνου θα είναι μικρό. Π.χ. ενός βίαιου θανάτου ή έκταση του χώρου είναι 25 μέτρα, τότε θα είναι και η έκταση έγγραφής στον χρόνο.

Εάν τό γεγονός έχει γίνει στο νότιο ήμισφαίριο, τότε η διάθλαση θα γίνει προς Βορρά και θα ακολουθούν την ίδια κίνηση, όπου διαθλόμενες θα εισέλθουν από τον Βορρά και θα εξέλθουν από τον Νότο.

Ἡ ταχύτητα εἶναι κάπου 740 μέτρα ἀνά δευτερόλεπτο καί ἂν φανταστοῦμε τὴν Γῆ ἀκίνητη, θὰ διέλθουν ἀπὸ τὸ σημεῖο τῆς γένεσης ὀκτώ φορές τὸ 24ωρο.

Ὁ ἥχος κινεῖται μὲ διαφορετικὸ πλάτος στὸν κυματισμὸ τοῦ χρόνου. Κατὰ τὴν γένεση ἐκτείνεται σὲ ἀρκετὸ πλάτος πού εἶναι ἀνάλογο μὲ τὴν ἔνταση.

Ἀνέρχεται πρὸς τὴν ἀτμόσφαιρα 700 μέτρα περίπου. Κατόπιν διαθλάται πρὸς Βορρᾶ, ἐάν ἡ γένεσή του βρίσκεται στὸ νότιο ἡμισφαίριο καί πρὸς Νότο, ἐάν βρίσκεται στὸ βόρειο.

Εἰσέρχεται διαθλόμενος ἀπὸ Βορρᾶ ἢ Νότο, ἀναλόγως σὲ ποῖο ἡμισφαίριο ἔγινε, μὲ σμίκρυνση τοῦ πλάτους σὲ ἑπτὰ μέτρα καί ἐξέρχεται ἀπὸ Βορρᾶ ἢ Νότο ἀναλόγως μὲ τὴν κίνησή του.

Λόγω, ὅμως, τῆς περιστροφῆς τῆς Γῆς γύρω ἀπὸ τὸν ἄξονά της σὲ 24 ὥρες, ἡ ἐπαναφορά τῶν εἰκόνων στὴν μαγνητοταινία τοῦ χρόνου ἀπὸ τὴν μαγνητοταινία ἐγγραφῆς τοῦ χώρου γίνεται κάθε 24 ὥρες ἀφοῦ ἡ κίνηση τῶν εἰκόνων ἀκολουθεῖ κάθετη κίνηση ὡς πρὸς τὴν περιστροφή τῆς Γῆς, Βορρᾶ πρὸς Νότο ἢ Νότο πρὸς Βορρᾶ.

Ὅπως διαπιστώνουμε οἱ εἰκόνες καί ὁ ἥχος ἐνὸς συμβάντος κινεῖται μόνον στὸ μισὸ ἡμισφαίριο, δηλαδή στὸ ἡμισφαίριο ὅπου ἔγιναν (δυτικὸ ἢ ἀνατολικό).

Τὶς εἰκόνες ἐνὸς συμβάντος ὁ χρόνος κινούμενος πρὸς τὸν ἔξω τῆς Γῆς κῶρο καί πρὶν διαθλαστῇ τὴν ἀνατυπώνει σὲ δύο, ὅπου ἡ μία ἀνατύπωση διαθλάται καί κινεῖται ὅπως εἶπαμε γύρω ἀπὸ τὴν Γῆ καί ἡ ἄλλη ταξιδεῖ πρὸς τὸ διάστημα μὲ ταχύτητα πού εἶναι μικρότερη τῆς ταχύτητας τοῦ φωτός κατὰ 16.000 κλμ (284.000 κλμ).

Ἡ λάμψη ἀπὸ τὴνσχάση τῆς βόμβας ἀκολουθεῖ κίνηση καμπυλοειδῆ πρὸς τὸ διάστημα μὲ τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός.

ΕΓΓΡΑΦΗ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΗΧΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΓΕΝΕΣΗΣ ΤΟΥΣ

Κάθε κραυγὴ πόνου, λύπης, βοήθειας, ὀργῆς, θανάτου, καταγράφεται στὸν κῶρο (πέτρες, ξύλα, κῶμα) καί σὲ ὅ,τι ὑπάρχει γύρω ἀπὸ αὐτόν.

Οἱ μὲν κραυγὲς σὲ λιγότερο βάθος, οἱ δὲ εἰκόνες σὲ πάρα πολὺ μεγάλο βάθος. Στὸ κῶμα τοῦ χώρου πού ἔγινε ὁ ξυλοδαρμὸς καί ὁ θάνατος, οἱ σπαρακτικές φωνές ἢ πῶς συγκεκριμένα οἱ κυματισμοὶ τοῦ ἤχου τῶν σπαρακτικῶν φωνῶν τοῦ θύματος, ἔχουν γραφεῖ μὲ μεγάλη συνοχή.

Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ σὲ ὅσα ἄτομα ἔχουν τὶς ιδιότητες ραδιοσηθητικοῦ ψυχομέτρου καί τῆς διαίσθησης σὲ εἰκόνες, εἶναι πολὺ εὐδιάκριτα τὰ γεγονότα αὐτά.

Ἐάν σκάψουμε τὸ κῶμα καί τὸ διασκορπίσουμε, χάνει τὴν μεγάλη συνοχή τοῦ ἤχου πού κατέγραψε ὁ

χρόνος καί ἡ σύλληψη αὐτῶν εἶναι πολὺ ἀσθενική. Τὸ γεγονός, ὅμως, πού ταξιδεύει μὲ τὸν χρόνο παραμένει ἀναλλοίωτο.

Τὴν ἀόρατη αὐτὴν ἀκτινοβολία -παλμοδόνηση- μόνον τὰ πολὺ εὐαίσθητα ἄτομα συλλαμβάνουν καί βλέπουν (ἐφ' ὅσον βέβαια τμῆμα τοῦ ἐγκεφάλου πού βρίσκεται σὲ ἀδράνεια ἀρχίσει νὰ λειτουργεῖ).

Μέσα σὲ αὐτὴν εἶναι γραμμένη ἡ ἱστορία τοῦ ἀτόμου ἢ τῶν ἀτόμων καί κάθε γεγονότος τοῦ χώρου σὲ διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Δηλαδή μέσα σὲ ἓνα ἀντικείμενο κειμήλιο π.χ. δακτυλίδι πού ἡ κάθε γιαγιά ἢ παππούς παραδίδει στὸν ἐγγονό, εἶναι γραμμένη ὅχι μόνον ἡ ἱστορία τοῦ πρώτου ἀτόμου πού τὸ πρωτοφόρεσε, ἀλλὰ καί ὅλων τῶν ἄλλων.

Ἐπίσης, καί στὸ κῶμα τοῦ δαπέδου καί στοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ εἶναι γραμμένες οἱ ἱστορίες, οἱ ἡλικίες, τὰ γένη, τὰ πρόσωπα, τὸ χρῶμα, τὰ ἄτομα τῆς οἰκογενείας, κάθε οἰκογενείας ἢ οἰκογενειῶν πού ἔζησαν σὲ αὐτό. Ἀκόμη καί οἱ συνομιλίες τους, οἱ καυγάδες τους, τὰ κλάματά τους, οἱ χαρές τους, οἱ λύπες τους, οἱ θάνατοι κ.λπ.

Ὁ κῶρος μέσα στὸν ὁποῖο βρισκόμαστε μᾶς ἀποκαλύπτει καί μᾶς διηγεῖται γεγονότα πού συνέβησαν στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ἐδῶ καί πολλὰ μὰ πάρα πολλὰ χρόνια ἀπὸ σήμερα.

Πῶς γίνεται αὐτό; Εἶναι δυνατόν νὰ μᾶς μιλοῦν οἱ πέτρες, τὸ κῶμα; Ναι, εἶναι δυνατόν!

Σὲ κάθε τι πού ἀγγίζουμε, ἀφήνουμε πάνω του κάτι πού μᾶς συνδέει μὲ τὸν τόπο καί τὸν χρόνο, μὲ πρόσωπα καί πράγματα καί μπορεῖ μὲ αὐτὸ νὰ ἀναπαρασταθεῖ τὸ πρόσωπο, ὁ χαρακτήρας, τὸ περιβάλλον σὲ οποιαδήποτε ἀπόσταση καί ἐποχὴ καί ἂν ἀνήκει.

Τὸ παρελθόν βρίσκεται στὸ παρόν. Ζεῖ μέσα σὲ αὐτὸ ἔτσι ὥστε ὁ παρατηρητὴς νὰ μπορεῖ νὰ τὸ περιγράψει σάν νὰ ἦταν παρὼν τὴν στιγμὴ πού ἔγινε. Δέν μπορεῖτε νὰ παίξετε, νὰ κάνετε γυμναστική, νὰ χορέψετε, νὰ κουνήσετε ὁ ἀέρας τὰ μαλλιά τοῦ κεφαλιοῦ σας, χωρὶς νὰ ἀποτυπωθεῖ τὸ γεγονός αὐτὸ γιὰ τὶς ἐρχομένες γενιές.

Ὁ τοῖχος τοῦ σπιτιοῦ σας, τὰ τζάμια τῶν παραθύρων, τὸ κῶμα, οἱ πέτρες τοῦ δρόμου κρατοῦν κάθε εἰκόνα καί τὴν διατηροῦν ἀνέπαφη στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου. Δέν ἀποτυπώνονται μονάχα οἱ εἰκόνες, ἀλλὰ καί τὰ συναισθήματα, τὸ περιβάλλον, ἡ οἰκογένεια, τὰ πάντα ἐνὸς ἀτόμου.

Κάθε ἀντικείμενο φέρνει γραμμένη μὲ σα του τὴν ἱστορία του καί τὴν ἱστορία τοῦ ἔξω τῆς Γῆς χώρου. Δέν μπορεῖς νὰ βάλεις φωνές σπαρακτικές πόνου, λύπης, ὀργῆς, βοήθειας, θανάτου καί νὰ μὴν καταγραφοῦν στὸν χρόνο καί ἀπὸ τὸν χρόνο στὸν κῶρο.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι τὸ πολυτιμότερο ὑπὸ διεκδίκηση κεφάλαιο πού ὑπάρχει αὐτὴν τὴν στιγμὴ στὸν κόσμο.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει δικαίωμα καί καθῆκον νὰ διεκδικήσῃ μέρος ἀπὸ τὸν ἀμύθητο πλοῦτο, πού στὸ ἄμεσο μέλλον θὰ παράγῃ τὸ κεφάλαιο αὐτό.

Τρισεκατομμύρια δολλάρια ξοδεύουν κάθε χρόνο οἱ ΗΠΑ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ κεφαλαίου τους, τὸ ὁποῖο τοὺς συντηρεῖ στὴν κορυφὴ τοῦ κόσμου.

Τὸ κυρίαρχο κεφάλαιο αὐτὴν τὴν στιγμὴ στὸν κόσμο εἶναι τὸ κεφάλαιο γνώση.

Ἀπὸ τὴν τεχνογνωσία κατασκευῆς ἐνὸς ἀθλητικοῦ παπουτιοῦ μέχρι ἓνα τραγούδι πού γίνεται ἐπιτυχία, ὅλα αὐτά εἶναι κεφάλαιο-γνώση, πού ἀποδίδει κέρδος.

Ὅποιος κατέχει τὸ μεγαλύτερο μέρος αὐτῆς τῆς μορφῆς τοῦ κεφαλαίου ἐλέγχει ὁλόκληρο τὸν πλανήτη, γιατί εἰσπράττει ἄπειρο κέρδος ἀπὸ τὴν παγκόσμια ἀγορά.

Ἐξ αἰτίας τοῦ στόχου τῆς παγκόσμιας ἐπικράτησης -καί γιὰ νὰ διατηροῦν τὶς ἀποστάσεις ἀπὸ τοὺς ὑπολοίπους ἀνταγωνιστές τους- οἱ ΗΠΑ ἐξαγοράζουν σήμερα τὰ πάντα. Ἀπὸ ἀπλές καινοτομίες ἢ πατέντες, μέχρι ἀνθρώπους, πού τοὺς ἐντάσσουν στὸ ἀμερικανικὸ μηχανισμό παραγωγῆς κεφαλαίου-γνώσης.

Δέν ὑπάρχει σημαντικὴ καινοτομία ἢ σπουδαῖος ἐπιστήμονας πού νὰ μὴ πιέζουν οἱ Ἀμερικανοὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ τὸν ἀποκτήσουν. Ὅ,τι δέν μποροῦν νὰ ἐξαγοράσουν, -ἐπειδὴ εἶναι θρασεῖς- τὸ οἰκιοποιοῦνται αὐθαίρετα κι αὐτὸ σημαίνει ὅτι πρακτικὰ τὸ κλέβουν. Εἴτε μὲ τὶς παραδοσιακές μεθόδους τῆς βιομηχανικῆς κατασκοπείας εἴτε μὲ ὑπερσύγχρονα ἠλεκτρονικὰ συστήματα τύπου Echelon, καί ὅ,τι τοὺς ἐνδιαφέρει τὸ κλέβουν.

Αὐτοί, πού ὑποτίθεται καταγγέλλουν καί ἀπειλοῦν αὐτοὺς πού δέν σέβονται τὰ πνευ-

ματικά δικαιώματα, ἔχουν στηρίξει τὴν κοσμοκρατορία τους στὴν κλοπὴ. Ἀπὸ τὴν κλοπὴ τῆς τεχνογνωσίας τῆς Γερμανίας μετὰ τὸν πόλεμο ἕως τὶς ἡμέρες μας, ἡ πρακτικὴ τους εἶναι ἴδια καί αὐτὴ εἶναι ἡ κλοπὴ.

Κλέβουν καί ἀνάλογα μὲ τὶς περιστάσεις, εἴτε τρομοκρατοῦν τὰ θύματά τους εἴτε τὰ εὐχαριστοῦν.

Δηλώνουν θαυμαστὲς τοῦ συνόλου τῶν πολιτισμῶν, μέχρι οἱ ἀφελεῖς κληρονόμοι αὐτῶν τῶν πολιτισμῶν νὰ τοὺς παραδώσουν δωρεάν τοὺς καρπούς τῶν προγόνων τους.

Ἀγοράζουν -τζάμπα- μὲ εὐχαριστῶ καί πουλᾶνε πανάκριβα τὰ ἴδια πράγματα μὲ δολλάρια.

Εἶπαν εὐχαριστῶ στοὺς κληρονόμους τῶν ἑλληνικῶν μύθων, ὅταν τοὺς χρειάστηκαν γιὰ νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦν, ἀλλὰ, ὅταν τὰ Ἑλληνόπουλα πῆγαν νὰ δοῦν τὴν ἀμερικανικὴ ἐκδοχὴ τῶν ἑλληνικῶν μύθων, ἔπρεπε νὰ πληρώσουν πνευματικά δικαιώματα στοὺς Ἀμερικανούς δημιουργούς.

Ἡ Γουόλτ Ντίσνεϋ ἀγόρασε μὲ εὐχαριστῶ τὸν ἥρωα Ἡρακλῆ καί τὶς περιπέτειές του, ἐξασφαλίζοντας σίγουρη ἐπιτυχία, ἀλλὰ ὅταν τὸν πούλησαν, δέν ἐξαίρεσε τοὺς Ἑλλήνες ἀπὸ τοὺς ὁποίους δανείστηκε τὸ ὅλο σενάριο. Τοὺς ζήτησε δικαιώματα, σάν νὰ ἦταν ἡ ἴδια πού δημιούργησε τὸν ἥρωα καί τὸν μῦθο του.

Οἱ Ἑλλήνες προσφέρουν δωρεάν τὶς ἐπινοήσεις τῶν προγόνων τους, ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴ πρέπει νὰ πληρώνουν τὶς ἐπινοήσεις τῶν προγόνων τῶν Ἀμερικανῶν.

Οἱ Ἀμερικανοί, δηλαδή, ἀκολουθοῦν διπλὴ τακτικὴ ἀνάλογα μὲ τὰ συμφέροντά τους. Ὅταν εἶναι νὰ ἀρπάξουν κάτι χρήσιμο γι' αὐτοὺς καί τὸ ὁποῖο δέν τοὺς ἀνήκει, θεωροῦν τὴν πανανθρώπινη γνώση πανανθρώπινο κληροδόμημα. Ὅταν εἶναι νὰ δώσουν κάτι ἀντίστοιχο ἀπὸ αὐτὰ πού τοὺς ἀνήκουν, συμπεριφέρονται σάν σκληροὶ ἰδιοκτῆτες.

Τά δικά μας δικά μας καί τά δικά σας κοινά. Δέν έδωσαν, γιά παράδειγμα, οί 'Αμερικανοί σέ κανέναν νά χρησιμοποιήσιν δωρεάν τήν συνταγή τής Coca-Cola. Σέ τί διαφέρει αυτή ή συνταγή από ένα άρχαιο σύγγραμμα ή μία θεωρία; 'Αλλωστε αυτή ή συνταγή δέν είναι πρόσφατη επινόηση, ώστε νά ισχυριστεί κάποιος ότι θά άδικηθῇ ό δημιουργός της. 'Η συνταγή αυτή ξεπερνάει ήδη τόν ένα αιώνα ζωής.

'Όλα αυτά πού φαίνονται καί είναι αντιφατικά είναι μέρος τής αμερικανικής πολιτικής πάνω στις περιουσίες όλων των λαών. Τί συμβαίνει λοιπόν μ' αυτούς; Δέν θέλουν νά μοιράζουν δωρεάν τίς επινοήσεις των δικών τους προγόνων, ως νά τους θαυμάζουν οί λαοί;

Πώς ζητάνε απ' όλον τόν κόσμο νά έκλάβανη τόν θαυμασμό τους ως ανταμοιβή καί οί ίδιοι δέν δέχονται αυτού του είδους τήν ανταμοιβή; Μέχρι πότε κάποιοι πονηροί θά κλέβουν καί θά έκμεταλλεύονται τους πάντες;

'Όλα αυτά τά γράφουμε γιά τόν έξῃς άπλό λόγο: 'Από τήν στιγμή πού τό κεφάλαιο-γνώση είναι τό παγκοσμίως κυρίαρχο, ή 'Ελλάδα είναι εκ των δεδομένων μία από τίς ισχυρότερες δυνάμεις αυτού του κόσμου. 'Η κληρονομιά της είναι άνεκτίμητη καί άποτελεῖ ένα από τά μεγάλα «φιλέτα» του παγκοσμίου κεφαλαίου. Τό γιατί είναι άνεκτίμητη και κερδοφόρα τό καταλαβαίνει κανείς άν σκεφτῇ ότι ή βάση τής ανωτάτης εκπαίδευσης παγκοσμίως στηρίζεται σιά ελληνικά συγγράμματα. 'Ακόμα καί στήν 'Ανωτάτη Σχολή Πολέμου των ΗΠΑ, όπου εκπαιδεύονται οί στρατιητοί τους, διδάσκονται Θουκυδίδη καί όχι τά άπομνημονεύματα του Κλίντον.

'Όπως αντιλαμβάνεται ό άναγνώστης, άν υπήρχε ένα ταμεῖο, πού θά εισέπραττε τό σύνολο των δικαιωμάτων των 'Ελλήνων δημιουργών γιά τίς εκδόσεις των έργων τους πού γίνονται κάθε χρόνο παγκοσμίως, σίγουρα αυτό τό ταμεῖο θά ήταν τό πλουσιότερο του κόσμου.

Κανέναν 'Ελληνα βέβαια δέν άπαίτησε ποτέ νά δημιουργηθῇ καί τέτοιου είδους ταμεῖο. Χαίρονται οί 'Ελληνες, όταν οί υπόλοιποι λαοί μοιράζονται μαζί τους τήν ελληνική κληρονομιά.

'Από αυτό τό σημεῖο όμως καί έπειτα υπάρχουν καί κάποιες άπαιτήσεις από πλευρᾶς αυτών πού θεωρητικά τουλάχιστον εμφανίζονται ως οί νόμιμοι κληρονόμοι των αρχαίων 'Ελλήνων.

Δωρεάν δίνεις μόνο σέ αυτούς πού δίνουν επίσης δωρεάν. Δέν είναι δυνατόν οί 'Ελληνες νά μήν ζητάνε δικαιώματα καί κάποιοι άλλοι όχι μόνο νά μή δίνουν από τό δικό τους κεφάλαιο, αλλά νά έκμεταλλεύονται καί τό ξένο.

Οί 'Αμερικανοί, πού απλώς τά δικά τους δέν δίνουν δωρεάν τίποτε καί σέ κανέναν, αυτήν τήν στιγμή έκμεταλλεύονται τό ελληνικό, απλά καί μόνο έπειδή τό συσκευάζουν σέ πολυτελή συσκευασία. Τέτοια συσκευασία είναι τό περίφημο Harvard καί τά υπόλοιπα 'Ιδρύματα των ΗΠΑ, πού στήν κυριολεξία θυσασρίζουν, διδάσκοντας ελληνικά συγγράμματα.

Αυτή ή πρακτική δέν είναι καινούργια καί βέβαια δέν είναι δυνατόν νά αλλάξη σήμερα. 'Επί αιώνες ο Δυτικοί δάσκαλοι θυσασρίζαν, μεταφέροντας τήν ελληνική γνώση στους λαούς τής Δύσης καί επίσης επί αιώνες οί πλούσιοι καί ισχυροί τής Δύσης στήριζαν τήν δύναμή τους σ' αυτήν τήν γνώση.

'Ο λόγος πού γράφτηκε τό κείμενο αυτό δέν είναι γιά νά αλλάξη ή πρακτική αυτή, έφ' όσον αυτό είναι πρακτικά άδύνατον.

'Ο λόγος είναι ότι προσπαθοῦμε νά προλάβουμε μία εξέλιξη, πού θά όδηγήσει καί πάλι σέ μία νέα κλοπή από τήν πλευρά των 'Αγγλοσαξόνων.

Μία κλοπή πού άφορᾷ στό ελληνικό κεφάλαιο, τό όποῖο έμείς οί 'Ελληνες όρθως θεωρούμε μέρος του πανανθρώπινου κεφαλαίου. Αυτή ή κλοπή άφορᾷ στήν ελληνική γλώσσα.

Μέρος του τεράστιου ελληνικού κεφαλαίου είναι καί ή ελληνική γλώσσα, πού σέ ελάχιστο καιρό θ' αποκαλυφθῇ ή τεράστια άξία της καί βέβαια -στόν κόσμο όπου ζούμε- καί ή τεράστια άπόδοσή της σέ δολλάρια.

'Η ελληνική γλώσσα, γι' αυτούς πού γνωρίζουν τίς εξελίξεις, τόσο στήν τεχνολογία όσο καί στήν διαχείριση τής παγκόσμιας έξουσίας, είναι τεραστίας σημασίας. Γιατί; Γιατί σ' ό,τι άφορᾷ στό πρώτο,

ή ελληνική γλώσσα είναι ή μόνη γλώσσα στόν κόσμο πού μπορεί νά υποστηρίξη τά λειτουργικά των υπερυπολογιστών τής νέας χιλιετίας.

Είναι ή μόνη γλώσσα πού ένδεικνύεται τεχνικά γιά τήν ανάπτυξη τής τεχνητής νοημοσύνης των μηχανών του μέλλοντος.

Σ' ό,τι άφορᾷ στό δεύτερο, ή ελληνική γλώσσα είναι ή γλώσσα πού έχουν γραφεί τά κείμενα πού στήν πραγματικότητα στηρίζουν τόν χριστιανικό πολιτισμό καί αυτά είναι ή 'Αποκάλυψη καί τά 'Ομηρικά 'Επη.

'Όποιος άποκωδικοποιήσῃ τά κείμενα αυτά καί άρα βρεῖ τά κλειδιά τής γλώσσας στήν όποία είναι γραμμένα, θά μπορῇ νά έλέγξει γιά πάντα τόν χριστιανικό κόσμο.

Οί 'Αμερικανοί όλα αυτά τά γνωρίζουν καί αυτήν τήν στιγμή επενδύουν στήν ελληνική γλώσσα τεράστια ποσά, προσβλέποντας σέ άκόμη πιό τεράστιες άποδόσεις.

'Όπως είναι συνήθειά τους, παρακάμπτουν καί πάλι επιδεικτικά τους 'Ελληνες καί άρκοῦνται σέ κάποια εύχαριστῶ, άφού πρώτα οικειοποιηθοῦν αὐθαίρετα όλα εκείνα τά στοιχεία πού τους χρειάζονται. Πώς όμως τους παρακάμπτουν; Μέ τό νά μή τους βάζουν παρ' όλη τήν υπεροχή τους στόν γλωσσικό τομέα στά πανάκριβα προγράμματα πού αυτήν τήν στιγμή τρέχουν στίς ΗΠΑ.

Δέν θέλουν νά δώσουν ούτε μεροκάματο δασκάλου στους 'Ελληνες πού γνωρίζουν τήν ελληνική γλώσσα καί μποροῦν νά τήν διδάξουν. 'Αμερικανοί εκπαιδεύονται στήν ελληνική γλώσσα από 'Αμερικανούς γιά νά μή άνοίξει ό κύκλος αυτών πού γνωρίζουν τί συμβαίνει.

Στό άμεσο μέλλον κανέναν προγραμματιστή δέν θά μπορῇ νά άσχολεῖται μέ τό software, άν δέν γνωρίσῃ τήν ελληνική γλώσσα.

Παρ' όλ' αυτά καί τήν στιγμή πού υπάρχει ένα τεράστιο δυναμικό 'Ελλήνων πού άσχολοῦνται μέ τους υπολογιστές, κανέναν απ' αυτούς δέν εισάγεται σιά προγράμματα αυτά μέ τό πλεονέκτημα τής γνώσης τής ελληνικής γλώσσας.

Οί αμερικανικές πολυεθνικές προτιμοῦν 'Αγγλοσάξονες, πού θά ταλαιπωροῦνται μέ τά κουτσοελληνικά τους μέχρι νά δημιουργήσουν τό κεφάλαιο πού θά δώσῃ τήν όριστική καί τελεσίδικη υπεροχή στίς ΗΠΑ.

'Εδῶ κάποιος θά μᾶς χαρακτηρίσῃ σάν άδικους, γιατί είναι δικαίωμα των 'Αμερικανών νά μοιράζουν τήν πίτα τους όπου θέλουν καί άρα μόνο στά δικά τους παιδιά.

Είναι δικαίωμά τους νά μήν άνοίγουν τόν κύκλο καί νά άποκλείουν όσους δέν επιθυμοῦν καί άρα άνάμεσά σ' αυτούς καί τους 'Ελληνες. Αυτό πράγματι είναι δικαίωμά τους.

Δέν είναι όμως δικαίωμά τους νά μᾶς δουλεύουν. Γιατί μᾶς δουλεύουν; Γιατί άκόμη καί σήμερα, θεωρώντας μας άφελείς, επιχειροῦν νά νᾶς ύπνωτίσουν, βγάζοντά μας από τήν μέση. Τί σημαίνει αυτό;

'Όταν άποδέχεσαι κάποιον ως κληρονόμο μιᾶς κληρονομιάς καί παίρνεις ό,τι σοῦ χρειάζεται από τήν κληρονομιά του μέ ένα άπλό εύχαριστῶ, έχεις τήν ήθική ύποχρέωση-όταν σοῦ δίνεται ή δυνατότητα- νά δώσεις κάτι άνάλογο.

Οί 'Αμερικανοί, πού παίρνουν από τό ελληνικό κεφάλαιο καί μᾶς -εύχαριστοῦν-, έχουν τήν δυνατότητα νά δώσουν στους 'Ελ-

λινες κάποιο κέρδος, αλλά δεν δίνουν τίποτε. Γι' αυτούς ισχύει πάντα τό ίδιο: τά δικά σας δικά μας και τά δικά μας μόνο δικά μας.

Αυτή είναι η πάγια πολιτική τους κι εξ αιτίας αυτής της πολιτικής θεωρούμε ότι μās -δουλεύουν-.

Γιατί τό κάνουν όμως αυτό; Γιατί μπαίνουν στην διαδικασία να μās ηδουλεύουν και δεν μās παρακάμπουν έντελως; Γιατί δεν κάνουν για παράδειγμα τό εξής απλό:

Δέν χρειάζεται να αναγνωρίσουν τους σύγχρονους Έλληνες ως κληρονόμους της ελληνικής κληρονομιάς. Άς θεωρήσουν ότι αυτή η κληρονομιά είναι μία κοινή πανανθρώπινη κληρονομιά, πού ο καθένας και άρα και οί ίδιοι έχουν δικαίωμα να παίρνουν από αυτήν ό,τι θέλουν.

Τί θά τους πουν οί Έλληνες; Νά μήν διδάσκετε Θουκυδίδη στά πανεπιστήμιά σας, άν δεν μās πληρώσετε τά δικαιώματα του συγγραφέα; Μέ ποιά δικαίωμα; Ποιός λαός θά υποστηρίξη τους Έλληνες σέ μία τέτοια παράλογη απαίτηση;

Έφ' όσον τά γνωρίζουν αυτά οί Άμερικανοί και δεν αποδίδουν τά νόμιμα δικαιώματα στους κληρονόμους, γιατί εξακολουθούν να αναγνωρίζουν τους Έλληνες ως κληρονόμους της ελληνικής κληρονομιάς; Για τόν εξής απλό λόγο:

Γνωρίζουν ότι οί Έλληνες, λόγω γλώσσας, έχουν υπεροχή σέ σχέση με τους υπολοίπους μελετητές και άρα καλλιεργητές του τεράστιου ελληνικού κεφαλαίου. Άν ακολουθήσουν την πολιτική του ...ο καθένας παίρνει ό,τι του χρειάζεται από τό ελληνικό κεφάλαιο και τό καλλιεργεί για να βγάλη χρήματα, θά βρεθούν σέ μειονεκτική θέση.

Θά αποτελέσουν οδηγούς μās κατάστασης και θά προκαλέσουν αυτούς πού έχουν φυσική υπεροχή.

Ένας απλός Έλληνας φιλόλογος είναι συντριπτικά πιο ισχυρός σέ προσόντα από τόν πλέον διάσημο ελληνιστή καθηγητή κάποιου άμερικανικού πανεπιστημίου, πού

ψελλίζει κάποια ελληνικά με την γελοία προφορά πού είναι επινόηση του επίσης γελοίου Έρασμου.

Αυτό, όπως βλέπουμε, είναι ό,τι χειρότερο γι' αυτούς πού θησαυρίζουν από τό ελληνικό κεφάλαιο, γιατί θά βρεθούν στον ίδιο στίβο οί ταχείς Έλληνες με τους άργους Δυτικούς.

Νεαροί Έλληνες φιλόλογοι με τρομερές δυνατότητες θά αρχίσουν να μπαίνουν στην αγορά των εκδόσεων μελετών πάνω στα ελληνικά κείμενα και θά συγκρουστούν με τους πολυδιαφημισμένους και εκατομμυρίους ελληνιστές, πού με άπειρο κόπο καταφέρνουν σέ μεγάλη ηλικία να δημιουργήσουν έργο.

Οί Έλληνες φιλόλογοι τρέχουν πάνω σ' αυτά τά κείμενα και οί Δυτικοί προσπαθούν σέ περασμένη ηλικία να σταθούν απλώς όρθιοι. Θεωρούν κατόρθωμα και δείγμα γνώσης την ανάγνωση αυτών των κειμένων στα ελληνικά, την στιγμή πού οί Έλληνες τό καταφέρνουν αυτό στην παιδική τους ηλικία.

Άπό την άλλη πλευρά σέ μία τέτοια περίπτωση θά έχουμε και άλλες εξελίξεις στον τομέα των θεωρητικών σπουδών.

Έλληνες φιλόσοφοι και δάσκαλοι, λόγω της άμεσης και εξαιρετικά πρώιμης επαφής τους με τά κείμενα αυτά, θά αρχίσουν να μπαίνουν σέ πολύ νεαρή ηλικία στην αγορά της εκπαίδευσης. Άν άφεθῇ δηλαδή τό ελληνικό κεφάλαιο υπό ιδιοκτησιακή όρφάνια, η σύγκρουση γύρω από τό κεφάλαιο αυτό θά είναι σφοδρή και με τραγικά για τους Δυτικούς αποτελέσματα.

Σέ μία τέτοια περίπτωση κανένας δεν θά είχε λόγο να πηγαίνει στην Δύση για την εκπαίδευσή του στον κλάδο των θεωρητικών σπουδών, οί όποτες στηρίζονται σχεδόν αποκλειστικά στα Έλληνικά Συγγράμματα. Η Ελλάδα θά μπορούσε πολύ εύκολα, λόγω της ύψηλης ποιότητας των δασκάλων της, να γίνει τό ΜΕΓΑΛΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΩΝ ΛΑΩΝ!

Με την πολιτική του εύχαριστώ, οί Δυτικοί καταφέρνουν και βγάζουν από την μέση τους υπερεπικίνδυνους και ανταγωνιστικούς Έλληνες. Η λογική αυτής της πολιτικής, πού είναι η λογική της άπειλής και του έκβιασμού, είναι η εξής:

Σας αναγνωρίζουμε ως φυσικούς κληρονόμους των αρχαίων Ελλήνων, αλλά μή μπλέκεστε στα πόδια μας, γιατί θά πάψουμε να σας αναγνωρίζουμε ως τέτοιους.

Σας τιμούμε, αλλά μακριά τά χέρια από τά ταμεία. Είστε τά παιδιά των πατέρων του παρελθόντος, αλλά εμείς είμαστε οί πατέρες του μέλλοντος.

Πού βρίσκεται η άπειλή και ο έκβιασμός; Άν μπλεχτούμε στα πόδια τους, δεν θά μās αναγνωρίσουν την τιμητική ιδιότητα του κληρονόμου.

Μας άπειλούν δηλαδή με σύγκρουση, σέ περίπτωση πού δεν αυτοπεριοριστούμε.

Μας άπειλούν δῆθεν ότι θά πουν στον υπόλοιπο κόσμο ότι δεν είμαστε άπόγονοι εκείνων των ανθρώπων πού διέπρεψαν κατά τό παρελθόν

Θά πουν ότι είμαστε τουρκόσποροι, βουλγαρόσποροι και αυτό δῆθεν θά μās στερήσει την τιμή να αναγνωρίζόμαστε ως γνήσιοι άπόγονοι των αρχαίων Ελλήνων.

Τό ελληνικό κράτος, έχοντας -καθαρά για λόγους έξουσίας- ανάγκη από την άναγνώριση της Δύσης, αυτοπεριορίστηκε.

Γιά να μπορέση να άσκήση την εθνικιστική του πολιτική, δέχθηκε τό σύνολο των όρων της Δύσεως. Δεν μπλέχτηκε ποτέ στα πόδια της και δεν άσχολήθηκε ποτέ σοβαρά με την παιδεία του ελληνικού λαού.

Παρέδωσε τόν τομέα της παιδείας στο άγράμματο παπαδαριό και μπλόκαρε τό σύνολο των εξελίξεων.

Άπό την άπελευθέρωση και έντεῦθεν διαπαιδαγοῦσε τους Έλληνες με την χριστιανική παιδεία του ραγιά και άρκοῦνταν στην τιμητική συμπεριφορά της Δύσεως.

Δέν επένδυσε ποτέ στην -παραγωγή- δασκάλων, πού θά μπορούσε να τους εξάγη, όπως δεν επένδυσε ποτέ στις εκδόσεις μελετών, πού και αυτές θά μπορούσαν να εξαχθούν.

Πολλά χρόνια πριν αρχίσει η ελληνική πολιτεία να αναβαθμίζει και να αξιοποιήσει τις ακρογιαλιές της έπρεπε να εκπαιδεύσει δασκάλους και να χτίσει μεγάλα πανεπιστήμια. Άντί να πουλήσει διακοπές, μουσακά και σουβλάκι, έπρεπε να πουλήσει εκπαίδευση και βιβλία.

Σέ κανονικές συνθήκες θά έπρεπε στην Ελλάδα, λόγω της γλώσσας, να υπάρχουν τά μεγαλύτερα και ισχυρότερα πανεπιστήμια του κόσμου στον κλάδο των θεωρητικών σπουδών.

Δέν θά μπορούσε κανένας να την ανταγωνιστεί στον τομέα των ελληνικών σπουδών, των πολιτικών έπιστημών και της φιλοσοφίας.

Όλοι θά ξεπνυδαν να εκπαιδευτούν στην Ελλάδα, άποκομίζοντας ως επί πλέον κέρδος την πραγματική εκμάθηση της ελληνικής, λόγω της συναναστροφής του με τους γηγενείς.

Στην Ελλάδα έπρεπε να επαιδεύονται οί ηγέτες όλου του κόσμου, έφ' όσον έτσι κι άλλως με βάση την ελληνική γνώση εκπαιδεύονται.

Γι' αυτούς πού γνωρίζουν τί συμβαίνει στην κορυφή της παγκόσμιας έξουσίας, τά δεδομένα είναι απλά.

Δέν μπορείς μετά την Γαλλική Έπανάσταση και άρα μετά την γέννηση της άστικής τάξεως- να κυβερνήσεις τόν κόσμο, άν δεν δανειστείς την ελληνική επχειρηματολογία και λογική της έξουσίας.

Δέν μπορείς να κάνεις με νομιμοφάνεια την εγκληματική επέμβαση στον Κόλπο ή στο Κοσσυφοπέδιο, άν δεν γνωρίζεις Θουκυδίδη.

Δέν μπορείς, χωρίς ελληνική γνώση, να δικαιολογήσεις στους λαούς τα άδικαιολόγητα.

Η ελληνική γνώση είναι η μόνη πραγματική σταθερά σ' έναν κόσμο που διαρκώς εξελίσσει την γνώση και την πολλαπλασιάζει.

Η Δύση πάντα γνώριζε αυτήν την σταθερά και η ελληνική Πολιτεία πάντα την αγνοούσε.

Γι' αυτόν τον λόγο και δέν αξιοποίησε ποτέ την φυσική υπεροχή των ελληνοφώνων, για να κάνει κερδοφόρο το κεφάλαιο που υποτίθεται κληρονόμησε.

Ο νόμιμος κληρονόμος της ελληνικής παιδείας -για λόγους εξουσίας- διαπαιδαγωγοῦσε τα παιδιά του με την εβραϊκή παιδεία του αγράμματος Αβραάμ.

Τά γνήσια παιδιά του Αβραάμ στο μεταξύ θησαύριζαν στην Δύση, παριστάνοντας τους δασκάλους των ελληνικών γραμμάτων. Έβραιοι διδάσκουν Θουκυδίδη στα αμερικανικά πανεπιστήμια. Δοξάζονται με την γνώση του Πλάτωνος και κλέβουν με την γνώση του Μωϋσή.

Η Ελλάδα με βήμα σημειωτόν έφτασε στην σημερινή εποχή με όλα τα άσχημα φορτία του παρελθόντος. Όμως, αυτό που στο μεταξύ άλλαξε -έστω και με βήμα χελώνας- ήταν καθοριστικό.

Για όσο διάστημα ο ελληνικός λαός ήταν ένας αγράμματος λαός φτωχών ραγιάδων, είχε νόημα η τιμητική διάκριση από πλευράς Δύσεως και είχε επίσης νόημα και η απειλή της. Είχε νόημα να τρομοκρατείς έναν φτωχό και αγράμματο λαό με την απειλή να του στερήσης αυτό που ψυχολογικά τό ένοιωθε ως τον μοναδικό θησαυρό του.

Σήμερα όμως όλα αυτά δέν υφίστανται. Ο ελληνικός λαός είναι ένας από τους πλέον μορφωμένους λαούς στον κόσμο και καμμία απειλή δέν έχει νόημα.

Όποιος τό άμφισβητεί αυτό, άς ψάξη να βρή την αναλογία του πληθυσμού της Ελλάδος με την σπουδάζουσα νεολαία της.

Άς ψάξη να βρή κατά μέσο όρο τί ποσοστό από τό εισόδημά της δαπανά μία μέση ελληνική οικογένεια για την εκπαίδευση των μελών της. Όλα αυτά τα στοιχεία άς τα συγκρίνη με τα αντίστοιχα στοιχεία των υπολοίπων ανεπτυγμένων λαών.

Η νεολαία της Ελλάδος σήμερα είναι με διαφορά στον τομέα της γενικής γνώσεως μπροστά από την οποιαδήποτε αντίστοιχη νεολαία οποιουδήποτε ανεπτυγμένου κράτους.

Η Ελλάδα δέν έχει πλέον ανάγκη ούτε την αναγνώριση της Δύσεως, αλλά ούτε και μπορεί να έλεγχθί από τους ραγιάδες της ελληνικής εξουσίας.

Σήμερα δέν έχει νόημα να απειλής τους Έλληνες με φόβητρο την κληρονομιά τους.

Δέν έχει νόημα να τους απειλής με συγκρούσεις και εκβιασμούς. Άκόμα και αν μπορή με πραγματικά στοιχεία να αποδείξης ότι είναι "βουλγαρόσποροι ή τουρκόσποροι" είναι τό ίδιο.

Λόγω παιδείας -άκόμα και παιδιά έξωγήνων να ήσαν οι σύγχρονοι Έλληνες- είναι πλέον όχι απλά οι βιολογικοί απόγονοι των αρχαίων Ελλήνων, αλλά γνήσιοι Έλληνες. Είναι πλέον πολιτισμικώς Έλληνες και αυτό είναι που τους δίνει υπεροχή.

Άς απειλήσουν οι Δυτικοί τους Έλληνες, να διαπιστώσουν από μόνοι τους πόσα άπίδια πιάνει ο σάκκος.

Άς θεωρήσουν για όλους τους σύγχρονους λαούς ξένο τό αρχαιοελληνικό κεφάλαιο και στην συνέχεια άς απειλήσουν οι βάρβαροι με σύγκρουση τους Έλληνες γύρω από αυτό τό ξένο κεφάλαιο.

Άς έρθη ο οποιοσδήποτε ελληνιστής καθηγητής ελληνικών σπουδών στην Ελλάδα, για να συγκριθί όχι με κάποιον έπιφανή συνάδελφό του, αλλά με ένα μαθητή υποψήφιο της τρίτης δέσμης.

Δέν μιλάμε για συνολική γνώση πάνω στην ελληνική γλώσσα· μιλάμε για ταχύτητες επεξεργασίας δεδομένων.

Για κάποιον που τα ελληνικά είναι η μητρική του γλώσσα, τα κείμενα μπροστά του, είτε γνωστά είτε άγνωστα, είναι σχεδόν ίδια.

Άλλες ταχύτητες χαρακτηρίζουν έναν νεαρό άνθρωπο που μελετά την μητρική του γλώσσα και άλλες έναν άνθρωπο που αυτήν την γλώσσα την έμαθε σε μεγάλη ηλικία.

Τό ότι αυτός ο γηραιός επαγγελματίας μπορεί να έχει συνολικά περισσότερες γνώσεις πάνω στην συγκεκριμένη γλώσσα είναι απλά θέμα κινήτρων και χρόνου ένασχολήσεως με τό αντικείμενο.

Τό ότι ο σημερινός μέσος Έλληνας φιλόλογος δέν έχει πολλές γνώσεις, αυτό δέν άμφισβητείται. Αυτό όμως συμβαίνει, γιατί δέν έχει κίνητρα και δέν έχει σχέση με τίς δυνατότητές του. Η ελληνική Πολιτεία τον καταδικάζει στην χαμηλή -πίσημη- της απλής εκπαιδεύσεως του μεροκάματου.

Όλα αυτά τα γράφουμε, για να καταλάβη ο αναγνώστης τον ρόλο της εξουσίας των ραγιάδων. Σε μία εποχή όπου όλα -παίζονται- γύρω από τό ελληνικό κεφάλαιο, οι ραγιάδες που μάς εξουσιάζουν κοιμούνται.

Οι Άγγλοσάξονες, που έπέβαλαν ως παγκόσμια γλώσσα την άγγλική, εκπαιδεύουν τα εκλεκτά παιδιά τους στην ελληνική και οι Έλληνες κοιμούνται. Με την άγγλική έσασφάλισαν πελάτες για τα προϊόντα τους στο σύνολο του πλανήτη και με την ελληνική προσπαθούν να εξασφαλίσουν έπαφή με την πρωτοπορία στον τομέα των εξελίξεων.

Έπέβαλαν τα πανεπιστήμιά τους σαν τα κορυφαία στον κόσμο και τα έχουν κάνει τίς πιο κερδοφόρες επικειρήσεις.

Δέν είναι δυνατόν να έλπιζή κάποιος να κάνει μεγάλη καριέρα σε οποιονδήποτε τομέα, αν δέν έχει εξασφαλίσει άμερικανικό τίτλο σπουδών.

Από την άλλη μεριά, αυτοί που έχουν την ελληνική γλώσσα ως μητρική έχουν υποβαθμίσει όριακά τα πανεπιστήμιά τους και πληρώνουν χρυσάφι για να πάρουν άνακυκλωμένα σκουπίδια από τα διάφορα άγγλοσάξονικά Harvard.

Τά Έλληνόπουλα και πάλι τρέχουν στην Δύση για να τους αναγνωρίση και να τους πιστοποιήση την κατοχή της γνώσεώς τους.

Σπουδάζουν πεντακόσια χρόνια στα άγγλοσάξονικά πανεπιστήμια για να φτάσουν στο ανώτατο επίπεδο και -μιμούμενοι τους Δυτικούς- να μελετούν Έλληνικά κείμενα στην ελληνική.

Αντί να τους παρακάμψουν και να μπούν στην κεφαλή της πρωτοπορίας, κάθονται και μαθαίνουν στα άγγλικά αυτά που θα έπρεπε να γνωρίζουν από τό Δημοτικό.

Αυτό που έχει σημασία είναι ότι η ελληνική Πολιτεία, όπως πάντα, δέν φρόντισε για τα παιδιά της. Αυτή τηρεί τό γράμμα της παραδόσεως που της παραχώρησε η πονηρή Δύση. Κάτι ανάλογο με αυτό που γίνεται και με τους Όλυμπιακούς Αγώνες. Η Ελλάδα παραδίδει την φλόγα με επίσημες τελετές, για να κάνουν οι άθάνατοι μπίζνες.

Εμείς βάζουμε τα ιδεώδη και δίνουμε βαρύτητα -λόγω της υπάρξεώς μας- στο σκηνικό και οι Δυτικοί εισπράττουν τα δισεκατομμύρια από τίς διάφορες Microsoft, Coca-Cola και NIKE. Εμείς προστατεύουμε τό άρχαιο πνεύμα τό άθάνατο και κάποιος άλλος βολεύονται για πάντα. Ότι γίνεται με την ξεφτίλα των όλυμπιακών των διεφθαρμένων "άθανάτων", τό ίδιο γίνεται με τό σύνολο της ελληνικής πολιτισμικής κληρονομιάς των επίσης άθανάτων δασκάλων της Δύσεως.

Η ελληνική Πολιτεία, επειδή βολεύεται η ίδια, δέν προστατεύει ούτε την κληρονομιά της, αλλά ούτε και δίνει την δυνατότητα στα παιδιά της να εκμεταλλευτούν την κληρονομιά αυτήν. Δέν τό έκανε μέχρι τώρα και βέβαια δέν πρόκειται να τό κάνει και στο μέλλον.

Οι Έλληνες αυτήν την στιγμή είναι εκτός των εξελίξεων σ' ό,τι άφορά στο κεφάλαιο της ελληνικής γλώσσας και της συνδέσεώς της με την ύψηλή τεχνολογία και εκπαίδευση.

Σ' ό,τι δηλαδή έξαρτώνταν οι Έλληνες από την Πολιτεία, προδόθηκαν από αυτήν κατά τον χειρότερο τρόπο.

Τό σημαντικώτερο όμως, πού αφορά στους Έλληνες, είναι τό δεύτερο σκέλος τών προσπαθειών τών Δυτικών, πού έχει σχέση μέ τήν ελληνική γλώσσα.

Οί Άμερικανοί αὐτήν τήν στιγμή ἐπενδύουν τεράστια ποσά στήν αποκωδικοποίηση τῆς ελληνικῆς γλώσσας.

Φιλοδοξοῦν νά καταφέρουν νά αποκωδικοποιήσουν τά κείμενα-στυλοβάτες τοῦ χριστιανικοῦ τους πολιτισμοῦ, ὥστε νά καταφέρουν νά ἐλέγξουν τίς ἐξελίξεις στόν τομέα τῆς ἐξουσίας.

Φιλοδοξοῦν νά βροῦν τό κλειδί τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας καί, ἀφοῦ τό ἀποκρῦψουν ἀπό τοὺς ὑπόλοιπους λαούς, νά ἐκπαιδεύουν μόνον τά παδιά τους μέ βάση τήν τρομερή γνώση τών κειμένων αὐτῶν.

Τό σύνολο τῆς ἐξουσίας, καί βέβαια τρισεκατομμύρια δολλάρια, θά παιχτοῦν γύρω ἀπό αὐτόν τόν κώδικα, πού θά τοὺς ἐπιτρέψη νά μελετήσουν τά κείμενα καί νά ἐκπαιδεύσουν τοὺς μελλοντικούς ἐξουσιαστές μέ βάση τήν γνώση αὐτήν.

Ἄν ἡ γνώση τοῦ Θουκυδίδου εἶναι σημαντική γιά νά ἀποτελῇ ἐκπαιδευτικό μέσον γιά τοὺς Ἀμερικανούς στρατηγούς καί μάνατζερ, ἀντιλαμβανόμαστε γιά τί γνώση μιλάμε ὅταν ἀναφερόμαστε στήν Ὀμηρική Ἔπη στήν κωδική τους γλώσσα καί ὄχι στήν περιγραφική. Σ' αὐτό τό σημείο ἀποκαλύπτεται καί ὁ πραγματικός λόγος πού ἔχει γραφῇ τό κείμενο αὐτό. Σ' ὅτι ἀφορᾷ στήν διαχείριση τῆς γλώσσας, οἱ Δυτικοί μᾶς ἔχουν ἀποκλείσει ἀπό τήν χρυσοφόρα ἀγορά τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀλλά καί τῆς ὑψηλῆς τεχνολογίας. Δέν μᾶς παίζουν, ἤ, ὅταν τό κάνουν αὐτό, τό κάνουν μέ ἄνισους ὁρους.

Εἶναι δικαίωμά τους νά μή μᾶς βάζουν στίς δουλειές τους καί αὐτό τό δικαίωμα δέν μπορούμε νά τοὺς τό ἀμφισβητήσουμε. Στήν προκειμένη περίπτωση ὅμως, ὅπου ψάχνουν κάτι συγκεκριμένο, δέν μπορούν νά μᾶς ἀποκλείσουν. Ψάχνουν αὐτοί, ...θά ψάχνουμε καί ἐμεῖς. Δικαίωμά τους νά ψάχνουν ὅ,τι θέλουν, ἀλλά τό ἴδιο δικαίωμα τό ἔχουμε καί ἐμεῖς.

Αὐτή ἡ ἀναζήτηση εἶναι ἓνας ἀγῶνας καί ὁ στίβος γιά ὅλους τοὺς γνωρίζοντες τήν ἐλληνική γλώσσα κοινός. Δέν μπορούν νά μᾶς ἀποκλείσουν καί οὔτε μπορούν νά ἀκυρώσουν τά πλεονεκτήματά μας καί ἄρα τήν ὑπεροχή μας. Τό μόνο πού μπορούν νά κάνουν εἶναι νά διατηροῦν κρυφὸ τόν στόχο τους, γιά νά μήν ὑπάρχουν ἐξελίξεις πού δέν θά ἐλέγχουν. Δέν ἀνακοινώνουν σέ κανέναν τί ἀκριβῶς ψάχνουν καί βέβαια δέν προκηρύσσουν διαγωνισμούς.

Μόνο οἱ γνώστες τῆς καταστάσεως γνωρίζουν τί συμβαίνει καί κάποιοι λίγοι, πού, διαβάζοντας τόν τύπο, ἀπλῶς ὑποψιάζονται ὅτι κάτι ψάχνουν οἱ Ἀμερικανοί.

Διαβάζουν, γιά παράδειγμα, ὅτι οἱ Ἀμερικανοί μελετοῦν τήν ἐλληνική γλώσσα μέ τήν βοήθεια τών ὑπολογιστῶν, ἀλλά δέν μπορούν νά ξέρουν τί ἀκριβῶς ἀναζητοῦν μέσα ἀπό αὐτήν τήν μελέτη.

Τό δυστύχημα γιά τοὺς Ἀμερικανούς εἶναι ὅτι ὅσο καί νά προσπαθοῦν δέν πρόκειται νά βροῦν μόνοι τους τόν κώδικα τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας.

Δέν μπορείς νά κοσκινίσῃς τόν ὠκεανό. Ἡ ἐλληνική γνώση καί κληρονομία εἶναι μεγαλύτερη καί ἀπό ἓναν ὠκεανό. Ὅλους τοὺς ὑπερυπολογιστές νά βάλῃς νά δουλεύουν πάνω στήν ἐλληνική βιβλιογραφία, δέν πρόκειται νά βρῇς τό -κλειδί- τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας. Ψάχνεις στήν κυριολεξία ψῦλλους στ' ἄχυρα. Γιά νά βρῇς τό -κλειδί- της, πρέπει νά γνωρίζῃς πού θά τό ψάξῃς καί αὐτό εἶναι κάτι πολὺ συγκεκριμένο. Μέ λίγα λόγια αὐτό τό "κλειδί", εἴτε γνωρίζεις πού βρίσκεται καί τό ἀποκτᾷς εἴτε δέν πρόκειται νά τό βρῇς ποτέ. Ἐπὶ χιλιάδες χρόνια ἔμεινε ἀπόρητο καί θά τό βροῦν οἱ νεόκοποι τοῦ πνεύματος Ἀμερικανοί;.....

Ποῦ βρίσκεται ὅμως αὐτό τό κλειδί; Στό πῶς προφανές σημείο καί γι' αὐτό δέν τό βλέπει κανένας. Ποιό ὅμως εἶναι αὐτό τό σημείο μέ βάση τήν λογική;

(Συνέχεια στό ἐπόμενο τεῦχος) Παν. Τραϊανοῦ

Δημιουργός τῆς θεωρίας τοῦ Ὑδροχόου

C.W. LEADBEATER

ΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Τό ἐνιαῖο τῶν Μυστηρίων

Τό σύνολο τῶν διδασκαλιῶν καί τῶν ἐργασιῶν, πού ὀνομάζουμε "Μυστήρια" ὑπῆρχε σέ πολλές χῶρες τοῦ κόσμου μέ διάφορες μορφές. Ἐπειδή τά Μυστήρια ἦσαν πολὺ διαδεδομένα στόν κόσμο, γιά νά βροῦμε τήν ἐνότητα τῆς καταγωγῆς τους, πρέπει νά στηρίχθουμε στό γεγονός, ὅτι ὅλα ἐργαζόντουσαν μέ βάση ἓνα κοινὸ καί πάντοτε τό ἴδιο σχέδιο, παρ' ὅτι παρουσίαζαν διαφορές σέ δευτερεύοντα ζητήματα.

Τήν ἐποχὴ ἐκείνη, ὅπως καί τώρα, κάθε μυημένος πού ἀνῆκε σέ ξένη δικαιοδοσία καί ἐπιθυμοῦσε νά παραστῇ ὡς ἐπισκέπτης, ὀφείλε νά ἀποδείξει τήν ιδιότητά του ἐμπρὸς στήν θύρα τοῦ Ναοῦ. Διότι, ὅσο κι ἂν διέφεραν ἐξωτερικὰ τά τυπικὰ ἀπὸ χῶρα σέ χῶρα, τὰ "σημεῖα" ἦσαν παντοῦ καί πάντοτε τά ἴδια, ἐπειδὴ εἶναι τά κλειδιά τῶν ἱερουργικῶν δυνάμεων, πού ἀπαράλλακτα ὑπάρχουν πίσω ἀπὸ κάθε μυσταγωγικό σύστημα.

Ἡ ζωὴ στήν Ἀρχαία Κρήτη

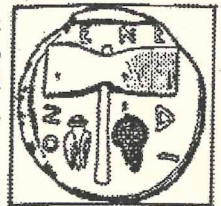
Ἐνα ἀπὸ τά ἐντυπωσιακὰ παραδείγματα τῆς ἐνότητας τῶν Μυστηρίων τό συναντοῦμε στήν Κρήτη, ὅπου οἱ ἀνακαλύψεις τοῦ Ἀρθουρ Ἐβανς ἀπεκάλυψαν πολλὰ σύμβολα καί τύπους, πού μοιάζουν πολὺ μέ τά Αἰγυπτιακὰ.

Ἡ ἀρχαία Κρήτη διαιρεῖτο σέ τρεῖς ἐπαρχίες ἢ πολιτείες: τήν Κνωσό, τήν Γούλα καί τήν Πολυρρηνία. Ὁ βασιλεὺς τῆς Κνωσοῦ ἦταν ὁ ἀνώτερος ἄρχοντας ὅλου τοῦ νησιοῦ, πού οἱ ἡγεμόνες τῶν ἄλλων πολιτειῶν τὸν ἀνεγνώριζαν ὡς κύριό τους, ἂν καί ἦσαν ἀπολύτως ἐλεύθεροι νά ρυθμίζουν μόνοι τους τίς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις τῆς ἐπικρατείας τους. Στό νότιο μέρος τοῦ νησιοῦ ὑπῆρχε ἀκόμη μία πόλη ἀνεξάρτητη μέ μία μικρὴ περιοχή στήν δικαιοδοσία της.

Λόγω τοῦ ἀξιώματός τους αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες ἦσαν συγκρόνως καί μεγάλοι Ἱερεῖς, ὅπως συνέβαινε καί στήν Αἴγυπτο, ὁ δὲ κύριος ναὸς τοῦ Κράτους ἦταν πάντοτε τὰ ἀνάκτορα.

Ὁ λαὸς λάτρευε μία δυναδικὴ θεότητα -Πατέρα καί Μητέρα- πού τήν θεωροῦσαν ἓνα, ἂν καί μερικοὶ λάτρευναν τήν ἀρσενικὴ ὄψη, ἐνῶ ἄλλοι προτιμοῦσαν τήν θηλυκή.

Ὅταν τά δύο πρόσωπα ἀναφέροντο χωριστά, ὁ Πατέρας ὀνομαζόταν ΒΡΙΤΩΝ καί ἡ Μητέρα ΔΙΚΤΥΝΝΑ. Δέν ὑπῆρχαν ἀγάλματα αὐτῶν τῶν θεοτήτων, ἔδεικναν ὅμως μεγάλη εὐλάβεια στό σύμβολό τους, τὸν διπλοῦν πέλεκυ. Τό σύμβολο αὐτό τό κατασκεύαζαν ἄλλοτε ἀπὸ πέτρα καί ἄλλοτε ἀπὸ μέταλλο καί τό τοποθετοῦσαν σιτοῦς ναοὺς σέ θέση πού θά ταίριαζε σέ ἓνα ἄγαλμα. Ἐπίσης, κάποια συμβατικὴ ἀναπαράσταση πελέκεων παρίστανε τήν θεότητα στήν γραφὴ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ὁ διπλοῦς πέλεκυς ὀνομαζόταν Λάβρυς καί γι' αὐτόν κατασκευάσθηκε ὁ περίφημος Λαβύρινθος γιά νά συμβολίζει τήν δυσκολία εὐρέσεως τῆς Ἀτραποῦ, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ στόν θεό.

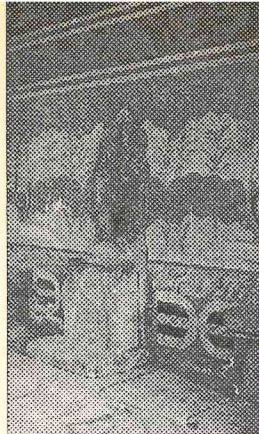

Μεγάλο μέρος τῆς θρησκευτικῆς λατρείας καί ἐργασίας γινόταν στήν ὑπαιθρο. Διάφορες κορυφές βουνῶν θεωροῦντο ὡς ἱεροὶ τόποι τῆς Μεγάλης Μητέρας, καί ὀρισμένες μέρες κάθε μῆνα ὁ βασιλεὺς, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν λαό του, πήγαινε σέ κάποια τέτοια τοποθεσία, ὅπου ἔψαλλαν δεήσεις καί ὕμνους. Ἀναβαν φωτιά καί ἐπλεκαν στεφάνια ἀπὸ φύλλα, πού φοροῦσαν γιά λίγο στό κεφάλι τους καί μετὰ τά ἔρριχναν στήν φωτιά, ὡς προσφορά στήν Μητέρα - Θεά.

Σέ κάθε ἱερὴ κορυφή γινόταν κάθε χρόνο καί μία ἰδιαίτερη ἑορτή, πού εἶχε μεγάλη ὁμοιότητα μέ τήν ἑορτὴ τῆς Συγγνώμης, πού γίνεται ἀκόμη στήν Βρετάννη, ἓνα εἶδος λαϊκοθρησκευτικοῦ πανηγυριοῦ. Τήν ἡμέρα ἐκείνη μαζεύνονταν ἀπὸ ὅλα τά σημεῖα τοῦ νησιοῦ, ἔτρωγαν στήν ὑπαιθρο καί διασκεύαζαν ἐκεῖ γιά δύο - τρεῖς μέρες. Κάποιο αἰωνόβιο καί γιγαντιαῖο δένδρο μέ πολὺ ἀρμονικὸ σχηματισμὸ θεωρεῖτο ὡς ἱερὸ δένδρο τῆς θεᾶς Δίκτυννας καί κάτω ἀπὸ τά φυλλώματά του προσέφεραν θυσίες.

Κάτω ἀπὸ τήν σκιά του ἔκαιγαν ἄφθονο λιθανωτό, πιστεύοντας ὅτι τά φύλλα ἀπορροφοῦσαν καί διατηροῦσαν τό ἄρωμά του. Γι' αὐτό, ὅταν τό φθινόπωρο ἐπεφταν τά φύλλα, τά μάζευαν προσεκτικὰ καί τά μοίραζαν στόν λαό, πού τά χρησιμοποιοῦσε ὡς φυλακτὰ γιά νά τὸν προστατεύουν ἀπὸ τό κακό. Εἶναι βέβαιο ὅτι αὐτὰ τά ξερά φύλλα εἶχαν μία δυνατὴ μυρωδιά, ἀλλά δέν ξέρουμε ἂν αὐτό ὀφείλετο στό προσφερόμενο θυμίαμα.

Ὁ λαὸς ἀνῆκε σέ καλοσχηματισμένη φυλὴ, ΚΑΘΑΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ. Τό ντύσιμό του ἦταν ἀπλό, γιατί στήν καθημερινὴ ζωὴ οἱ ἄνδρες φοροῦσαν ἓνα ἀπλό περιζῶμα στήν μέση καί μόνο στίς θρη-

σκευτικές ή άλλες έορτές φοροῦσαν έπίσημα καί πολυτελή ένδύματα. Οί γυναίκες φοροῦσαν ένδυμα πού σκέπαζε όλόκληρο τό σώμα καί στό κάτω μέρος ήταν έτσι φτιαγμένο πού έδινε τήν έντύπωση χιτώνα σχισμένου στό δύο.

Τό έσωτερικό τοῦ νησιοῦ ήταν όρεινό μέ πολλά ώραία τοπία. Ἡ ἀρχιτεκτονική τους ήταν όγκώδης καί βαρειά καί οί κατοικίες τους είχαν περίεργη διάταξη. Ὁ εἰσερχόμενος βρισκόταν ἀμέσως σέ εὐρύχωρη αἴθουσα πού ἔμοιαζε μέ ἐκκλησία, όπου διημέρευαν οί ἔνοικοι καί τό ὑπηρετικό προσωπικό καί σέ μία γωνία γινόταν ἡ παρασκευή τοῦ φαγητοῦ. Πίσω ὑπῆρχε σκεπαστός διάδρομος, πού οδηγούσε σέ ἄλλο οὐσιαστικά χωριστό κτίριο, όπου ήταν ὁ κοιτώνας.

Αὐτό τό διαμέρισμα ήταν πολύ στενόχωρο καί σκοτεινό, ἀληθινό κελλί, ἀνοικτό ὅμως γύρω-γύρω κάτω ἀπό τήν στέγη, ὥστε νά ἀερίζεται ἱκανοποιητικά. Γύρω ἀπό τόν τοῖχο τοῦ πρώτου μεγάλου δωματίου ὑπῆρχε συνήθως πλατύ διάζωμα κάτω ἀπό τήν ὀροφή, μέ χρωματιστά ἀνάγλυφα πού παριστοῦσαν πομπή.

Τά σπίτια ήταν φτιαγμένα ἀπό γρανίτη ἀπό τόν ὁποῖο ἔφτιαχναν καί πολλά ἀγάλματα, ἐνῶ ὑπῆρχαν καί ἄλλα ἀπό μαλακότερη πέτρα, ἀπό ξύλο καί ἀπό χαλκό. Ἡ χρήση τοῦ σιδήρου ήταν περιορισμένη σέ ἀντίθεση μέ τόν χαλκό. Ἡ ἀγγειοπλαστική τους ήταν ἐντελῶς πρωτότυπη.

Τά σκεύη κοινῆς χρήσεως ἦσαν ὅλα κατασκευασμένα ἀπό κίτρινο πηλό μέ διάφορες χρωματιστές παραστάσεις. Οἱ παραστάσεις αὐτές σχεδιάζοντο ἐπάνω σέ πλατεία λευκή λωρίδα γύρω ἀπό τό μέσον τοῦ ἀγγείου καί τά χρώματα πού χρησιμοποιοῦσαν συνήθως ἦσαν τό κόκκινο, τό καστανό καί τό κίτρινο καί σπανιότερα τό πράσινο καί τό κυανό.

Τά ἐπιτραπέζια σκεύη τους ἦσαν κατασκευασμένα ἀπό πορσελάνη καί γυαλί ἐπιμελῶς κατεργασμένα. Πολλά εἶχαν κυανοπράσινη ἀπόχρωση, ὅπως τά παλιά ἐνετικά γυαλιά. Οἱ πλουσιότεροι χρησιμοποιοῦσαν πολλά σκεύη χρυσᾶ, σκαλισμένα θαυμάσια, στολισμένα μερικές φορές καί μέ πολύτιμους λίθους.

Ὁ λαός αὐτός εἶχε ἰδιαίτερη ἐπιδεξιότητα στήν κατασκευή κάθε εἶδους κοσμημάτων. Χρησιμοποιοῦσαν κυρίως ἀμέθυστο, ἱάσπι καί ἀκάτη, ἀλλά πολλά κοσμήματα φαίνεται ὅτι είχαν εἰσαχθεῖ ἀπό ἄλλες χώρες, ἀφοῦ ὑπῆρχαν ἀγαθματίδια καί κομποτεχνήματα ἀπό ἑλεφαντόδοντο.

Υπῆρχαν δύο εἶδη γραφῆς, πού ἀντιστοιχοῦσαν στήν ἱερογλυφική καί τήν κοινή γραφή τῶν Αἰγυπτίων, ἦσαν ὅμως ἐντελῶς διαφορετικές. Στήν ἀριθμητική, πού ἐννοοῦσαν πολύ καλά, χρησιμοποιοῦσαν τό δεκαδικό σύστημα.

Οἱ Κρήτες ἦσαν ἱκανοί ναυτικοί καί διέθεταν ἰσχυρό στόλο ἀπό γαλέρες, πού είχαν μέχρι ἐξήντα κουπιά. Χρησιμοποιοῦσαν ἐπίσης καί πανιά, θαυμάσια ζωγραφισμένα, τά ὁποῖα ὅμως δέν μεταχειρίζονταν συχνά.

Ἡ Κρητική Φυλή

Ὁ Κρητικός λαός ἦταν κλάδος ἡ οἰκογένεια τῆς τετάρτης ἡ Κελτικής ὑποδιαίρεσεως τῆς Πέμπτης ἡ Ἀρίας μεγάλης Φυλῆς. Ἀπό τό βιβλίο μου "Ἀνθρωπος: Ἀπό ποῦ, πῶς καί πού" ἀναφέρω τίς ἀκόλουθες παρατηρήσεις σχετικά μέ τήν καταγωγή τῶν Κρητῶν:

"Τό πρώτο τμήμα (τῆς τετάρτης ὑποδιαίρεσεως) πού ἔφθασε στήν Εὐρώπη ἀπό τήν Μ. Ἀσία, ἀποτελεῖτο ἀπό τοὺς ἀρχαίους Ἑλλήνες. Ὅχι, ὅμως, τοὺς Ἑλλήνες τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, ἀλλά τοὺς μακρινούς προγόνους τους, τοὺς Πελασγούς. Στόν "Τίμαιο" καί τόν "Κριτία" τοῦ Πλάτωνος γίνεται λόγος γιά τοὺς Αἰγυπτίους ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι μίλησαν σέ νεότερο Ἑλλήνα γιά τήν ὑπέροχη φυλή τῶν προγόνων τοῦ λαοῦ τῆς χώρας του. Πῶς ἀνακαίτισαν τήν ἐπιδρομή ἰσχυροῦ ἔθνους τῆς Δύσεως, πού εἶχε ὑποδουλώσει ὅσους λαούς συνάντησε στόν δρόμο του, μέχρις ὅτου συνειρίβη ἀπό τοὺς ἡρωικούς ἐκείνους Ἑλλήνες. Οἱ μεταγενέστεροι Ἑλλήνες τῆς γνωστῆς ἱστορίας, οἱ ὁποῖοι μᾶς φαίνονται τόσο μεγαλόσωμοι, λέγεται ὅτι ἀπέναντι σέ ἐκείνους ἦσαν νάνοι. Οἱ Τρῶες, πού πολέμησαν μέ τοὺς νεότερους Ἑλλήνες, κατάγονται ἀπό αὐτούς καί ἀπόγονοί τους εἶχαν ἀποικήσει μία πόλη τῆς Μ. Ἀσίας, τήν Ἀγάδη.

Γιά πολύ χρόνο κράτησαν τά παράλια τῆς Μ. Ἀσίας καί τά νησιά Κύπρο καί Κρήτη, ὅλο δέ τό ἐμπόριο τῆς περιοχῆς ἐκείνης γινόταν μέ τά δικά τους πλοῖα. Στήν Κρήτη ἀναπτύχθηκε σπουδαῖος πολιτισμός πού κράτησε χιλιάδες χρόνια. Τό ὄνομα τοῦ Μίνως θά μνημονεύεται πάντοτε, ὡς θεμελιωτῆ ἡ κύριου οἰκοδόμου".

Τά νεώτερα εὐρήματα τῆς Κρήτης

Μόνον ὕστερα ἀπό τό 1900 καί, κυρίως, χάριν στήν ἐργασία τοῦ Ἀρθουρ Ἐβανς, μπόρεσε ὁ νεώτερος κόσμος νά μάθει κάτι σχετικά μέ τόν Κρητικό Πολιτισμό. Καί νά παραδεχθεῖ ὅτι, καί ὡς πρὸς τήν ἀρχαιότητα καί ὡς πρὸς τήν λαμπρότητα, θά μπορούσε νά συγκριθεῖ μέ τό μεγαλεῖο τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου.

Ἀλλά καί μετά τήν ἐκτίμηση τῆς ἀρχαιολογικῆς ἀξίας τῶν εὐρημάτων τῆς Κρήτης, οἱ σημερινοί ἐρευνητές δέν ἔδωσαν μεγάλη προσοχή στό πολύ ένδιαφέρον γεγονός, ὅτι ὁ Μινωικός πολιτισμός ἀποδεικνύει τήν πρὶν ἀπό τουλάχιστον ἑξί χιλιάδες χρόνια ὑπαρξη μιᾶς μυσταγωγικῆς θρησκείας, ἡ ὁποία στό σύμβολα καί γενικά τήν μορφή της, παρουσιάζει μεγάλη ὁμοιότητα μέ τίς τελετουργίες τῶν διασωθέντων μυσταγωγικῶν συστημάτων. Ἐνα ἀπό τά χαρακτηριστικά τῶν Κρητικῶν Μυστηρίων, πού κινεῖ ἰδιαίτερος τήν προσοχή, εἶναι ὅτι στό Μυστήρια αὐτά ἐγίνοντο δεκτές καί γυναῖκες. Ἡ εἰσδοχή γυναικῶν συνηθίζετο καί σέ ἄλλα Μυστήρια, ἀλλά πούθενά δέν ἐμφανίζεται καθαρώτερα ἴχνη αὐτοῦ τοῦ γεγονότος ἀπό ὅσο στήν Κρήτη. Γιά ὅσους δέν γνωρίζουν τά ἀποτελέσματα τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Κρήτης, παραθέτουμε μία σύντομη ἀνασκόπηση.

Πρὶν ἀπό μερικά χρόνια, πολλά ἱστορικά συγγράματα ἀνέφεραν ὅτι ὁ Ἑλληνικός πολιτισμός ἄρχισε κατά τόν 8ο π.Χ. αἰῶνα. Μερικές παραδόσεις μιλοῦσαν γιά κάποιο παλαιότερο πολιτισμό μέ κοιτίδα τήν Κρήτη, ὅπου ἐβασίλευε ὁ Μίνως στό ἀνάκτορα τῆς Κνωσοῦ. Ἐπίσης καί γιά ἓνα ἄλλο πολιτισμό, ὁ ὁποῖος ἤκμασε στήν ἡπειρωτική Ἑλλάδα, όπου, στίς Μυκηναικές πόλεις, ὁ Ἀγαμέμνων καί οἱ ἥρωές του προετοίμασαν τήν ἐκστρατεία ἐναντίον τῆς Τροίας. Αὐτές ὅμως οἱ παραδόσεις θεωροῦσαν ὅτι εἶχαν χαρακτῆρα καθαρά μυθολογικό, μέχρι τήν ἡμέρα πού ἡ ἐπιμονή τοῦ Σλήμαν ἔφερε στό φῶς τά τεῖχη τῆς ἀρχαίας Τροίας καί ἀποκάλυψε τοὺς τάφους τῶν βασιλέων τῶν Μυκηνῶν, ἀναγκάζοντας τοὺς ἱστορικούς νά παραδεχθοῦν, ὅτι ἐδῶ, ἡ "μυθολογία" ήταν πιο ἀληθινή ἀπό τήν ἱστορία.

Ἀκόμη πιο καταπληκτικές ἦσαν οἱ ἀνακαλύψεις πού ἐγιναν στήν Κρήτη. Ὅταν ὁ Ἐβανς ἄρχισε τίς ἀνασκαφές στήν περιοχή τῆς ἀρχαίας Κνωσοῦ, ἀνακάλυψε ὄχι μόνο τά ἀνάκτορα τοῦ Μίνως, ἀλλά καί πολλά στρώματα χρώματα ἐδάφους, πού φανέρωναν ἓνα συνεχῆ ὑψηλό πολιτισμό, πού κράτησε χιλιάδες χρόνια. Ἀποδείχθηκε, ὅτι ὁ παλαιός μῦθος τοῦ Λαβυρίνθου καί τοῦ φοβεροῦ Μινωταύρου, πού κατοικοῦσε στό βάθη του, βασιζόταν σέ πραγματικά γεγονότα. Εἶναι ἤδη γνωστό ἐπίσης, ὅτι κατά τοὺς χρόνους τῆς πρώτης Αἰγυπτιακῆς δυναστείας, στήν Κρήτη ἀνθοῦσε ἓνας πολιτισμός ἐφάμιλλος σέ δύναμη μέ τόν Αἰγυπτιακό. Σχετικά μέ τό θέμα αὐτό ὁ Ἀρθουρ Ἐβανς λέει:

"Τό πρωτο-Αἰγυπτιακό στοιχεῖο στήν ἀρχαιότερη Μινωική Κρήτη εἶναι τόσο σαφῶς καθορισμένο καί τόσο ἔντονου χαρακτῆρα, ὥστε νά μᾶς ὠθεῖ στήν ιδέα μιᾶς στενότερης συνάφειας ἀπό ἐκείνη πού θά μπορούσε νά πραγματοποιηθεῖ μέ τίς πρωτογενεῖς ἐμπορικές συναλλαγές. Ἀναρωπιέται κανεῖς πράγματι, μήπως τήν ἐποχή πού σημειώθηκε ὁ θρίαμβος τοῦ δυναστικού στοιχείου στήν κοιλάδα τοῦ Νείλου, μέρος τοῦ παλαιότερου πληθυσμοῦ, πού ἐκδιώχθηκε τότε ἀπό τήν χώρα, ἦλθε καί ἐγκαταστάθηκε στό Κρητικό ἔδαφος."

Ἄν καί οἱ πολιτισμοί τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου καί τῆς Κρήτης ἔχουν πολλά κοινά, ἔχει καθένας τό δικό του χαρακτηριστικό πνεῦμα. Πολλές δέ ἀπό τίς μεταξύ τους ὁμοιότητες μποροῦν νά ἐξηγηθοῦν ἀπό τό γεγονός, ὅτι γιά πολλές γενεές τό Δέλτα, ἀλλά καί ἡ Μέση καί Ἄνω Αἴγυπτος εἶχαν τακτική ἐπικοινωνία μέ τήν Μινωική Κρήτη.

Δέν ἔχουμε σκοπό νά ἐπεκταθοῦμε στήν περιγραφή τοῦ Μινωικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπό πολλές ἀποψεις ἦταν ἀνώτερος τοῦ σημερινοῦ. Αὐτό πού κυρίως μᾶς ἐνδιαφέρει εἶναι ἡ θρησκεία καί οἱ ἱεραργικές συνήθειες τῶν ἀρχαίων Κρητῶν. Ἀπό τά ἀντικείμενα, ὅμως, καί τά μνημεῖα πού ἀνακαλύφθηκαν, μπορούμε νά βγάλουμε ἀρκετά συμπεράσματα, πού ἐξυπηρετοῦν τόν σκοπό μας.

Ἡ Κρητική λατρεία

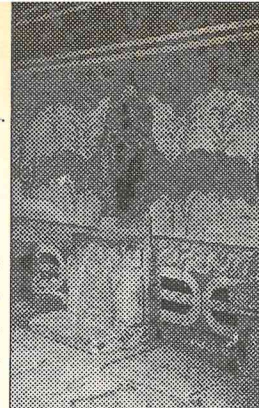
Ἡ κύρια λατρεία στήν Κρήτη συγκεντρώνεται γύρω ἀπό τό θηλυκό πρόσωπο τῆς θεότητας, τό ὁποῖο, ὅπως ἡ Ἴσις τῶν Αἰγυπτίων καί ἡ Δήμητρα τῶν Ἑλλήνων, συμβόλιζε τήν δημιουργική δύναμη καί τήν ἀνανεωτική φροντίδα τῆς Μπτέρας Φύσεως. Τό ἱερό δένδρο, πού ἀπεικονίζετο σέ πολλές παραστάσεις στό Μινωικά ἱερά, ήταν συνδεδεμένο μέ τήν λατρεία της. Ἡ ἴδια ἡ θεότητα συσχετιζόταν μέ τήν περιστέρη, τό λεοντάρι, τόν ἰχθύ καί τόν ὄφι, σύμβολα τῆς κυριαρχίας της στόν ἀέρα, τήν γῆ, τό νερό καί τήν φωτιά τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς.

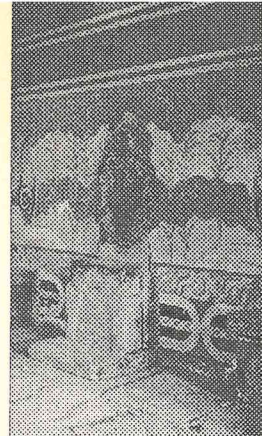
Ὅπως εἶπαμε, τό ἱερότερο σύμβολο τῆς Μινωικῆς λατρείας ἦταν ὁ διπλοῦς πέλεκυς ἡ λάβρυς. Τό σύμβολο αὐτό συναντᾶμε στό λείψανα τῆς ἀρχαίας Κρήτης, τοποθετημένο ἐπάνω σέ λίθινη κολώνα, ὅταν δέ ἀπεικονίζεται σέ κάποιο ἀντικείμενο ἡ κτίριο, φανερώνει τόν ἱερό χαρακτῆρα τους.

Ἦταν πάντοτε ἔμβλημα τοῦ Ὑψίστου καί στήν Κρήτη τόν βρίσκουμε συχνά συνδυασμένο μέ τόν λεγόμενο "Ἱεραργικό κόμβο" καί ὁ συνδυασμός αὐτῶν τῶν δύο μοιάζει πολύ μέ τό Αἰγυπτιακό "Ανκx, τό σύμβολο τῆς ἀθανασίας.

Ἡ θεά - Μπτέρα Δίκτυννα παρίστανε τήν παραγωγικότητα καί τήν δημιουργική δύναμη τῆς φύσεως. Ὁ διπλοῦς πέλεκυς, ἰδίως ὅταν ἔφερε τόν Ἱεραργικό κόμβο, σήμαινε τήν αἰώνια ἀλήθεια τοῦ θανάτου καί τῆς ἀναστάσεως, ἡ ὁποία ἦταν τό κεντρικό μυστήριο τῆς Κρητικῆς, ὅπως καί τῆς Αἰγυπτιακῆς θρησκείας. Γι' αὐτό συχνά ἀπετίθετο ἐνώπιόν της, συμβολίζοντας τό διαρκῶς ἐπαναλαμβανόμενο θαῦμα τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ δένδρου καί τοῦ καρποῦ ἀπό τόν θάνατο τοῦ χειμῶνα. Τό ἴδιο τό σχέδιο τοῦ Λαβυρίνθου, στό βάθη τοῦ ὁποῖου ἦταν κρυμμένο αὐτό τό ἱερό ἔμβλημα, ήταν συμβολικό μέ μεγάλη σημασία. Εἶχε ὡς βάση τόν σταυρό καί οἱ ἀπεικονίσεις τους στίς σφραγίδες καί τά νομίσματα τῆς ἐποχῆς ἔχουν μερικές φορές τό σχῆμα τῆς σβάστικας.

Συναφῆ μέ τήν λατρεία τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς θρησκείας, ὑπῆρχαν στήν ἀρχαία Κρήτη, Μυστήρια μυήσεως, προορισμένα γιά τοὺς λίγους. Στά ἀνάκτορα τοῦ Μίνως, στήν Κνωσό, καθώς καί στό ἀνάκτορα τῆς Φαιστοῦ, βρέθηκαν κρύπτες μέ κολῶνες καί δώματα, πού χωρίς ἀμφιβολία εἶχαν ἱερό καί μυσταγωγικό χαρακτῆρα. Τό σπουδαιότερο ἀπό αὐτά τά διαμερίσματα ἦταν ἡ λεγομένη Αἴθουσα τοῦ Θρόνου στό ἀνάκτορα τοῦ Μίνως, πού ὀφείλει τό ὄνομά της στόν θαυμάσια σκαλισμένο θρόνο πού βρέθηκε ἀνέπαφος στίς ἀνασκαφές.

Ἡ Αἶθουσα τοῦ Θρόνου

Σχετικά μέ αὐτήν τήν αἶθουσα ὁ Ἄρθουρ Ἐβανς λέει: «Εἶναι ἥδη φανερό, ὅτι μεγάλο μέρος τῆς δυτικῆς πτέρυγας τῶν ἀνακτόρων ἀποτελεῖτο ἐξ ὁλοκλήρου σχεδόν ἀπό σκευοθήκες, κιονοφόρες κρύπτες, προορισμένες γιά τελετουργική χρήση καί ἀντίστοιχες αἶθουσες ἀπό ἐπάνω. Ἡ πιά καλὰ διατηρημένη ἀπό τίς αἶθουσες αὐτοῦ τοῦ τμήματος εἶναι ἡ «Αἶθουσα τοῦ Θρόνου». Στό κέντρο ὑπάρχει ὁ σκαλιστός καθεδρικός ναός καί γύρω πέτρινα ἐδῶλια μέ τούς ἱερουργικούς γρύπες, οἱ ὁποῖοι φρουροῦν τήν εἴσοδο ἐνός ἐσώτερου ἱεροῦ, καθῶς καί τόν ἴδιο τόν θρόνο. Στό ἀντίθετο μέρος ὑπάρχει ἡ μυστηριώδης λεκάνη, ὅπου πλησιάζει κανεῖς μέ σκαλοπάτια.

Ἰδιαίτερο τόνο στήν συνολική εἰκόνα δίνουν τά πεσμένα στό δάπεδο ἀλλάσαστρα δίπλα στό ἀναποδογυρισμένο πιθάρι λαδιοῦ, πού χρησίμευαν πιθανῶς σέ κάποια τελετή χρίσματος. Εἶναι ἀδύνατον νά μή καταλήξει κανεῖς στό συμπέρασμα, ὅτι ἡ Αἶθουσα τοῦ Θρόνου τῆς Κνωσοῦ ἦταν προορισμένη γιά θρησκευτικές λειτουργίες.

Τά κύρια χαρακτηριστικά τῆς διατάξεώς της προκαλοῦν μία ἐνδιαφέρουσα σύγκριση μέ μία ἄλλη αἶθουσα τελετουργιῶν, πού ἀνακαλύφθηκε προσφάτως σέ ἕνα ἀπό τά συγγενικά ἱερά τῆς Ἀνατολῆς.

Πρόκειται γιά τήν «Αἶθουσα τῆς Μυήσεως» πού ἀνακάλυψαν Ἀγγλοὶ ἀρχαιολόγοι στό ἱερό τοῦ Μεν Ασκασεὸς καί μῆς Μπτέρας Θεᾶς πού λέγεται ὅτι εἶναι ἡ θεά Δήμητρα, κοντά στήν Πισιδική Ἀντιόχεια. Ὁ θρόνος, τά πέτρινα ἐδράνα γύρω του καί τό δοχεῖο στό πίσω μέρος τοῦ θρόνου, παρουσιάζουν ὅλα στενότητες ἀναλογίες καί ἔχουν τήν ἴδια σχετικά διάταξη μέ τήν Αἶθουσα τοῦ Θρόνου. Στό Γαλατιανό ἱερό, ἀλλά καί σέ εὐρύτερη κλίμακα, βλέπουμε μιά αἶθουσα μέ θρόνο, ἐδῶ ὅμως κοντά, καί ὅχι στηριζόμενο, στόν πίσω τοῖχο δεξιά τῆς εἰσόδου, ἐνῶ ἀπέναντί του καί ἀριστερά τῆς εἰσόδου ὑπάρχει μακρόστενη δεξαμενή. Καί ἐδῶ ἐπίσης, κατά μήκος τοῦ ὀπισθίου τοίχου ὑπάρχουν ἐδράνα ἢ καθίσματα σκαμμένα στόν βράχο, μπαίνει δέ κανεῖς στήν αἶθουσα ἀφοῦ περάσει πρῶτα ἀπό ἕνα προθάλαμο ἢ πρόναο. Οἱ ἐκπληκτικές αὐτές ἀναλογίες μᾶς παρέχουν στοιχεῖα πού μᾶς ὁδηγοῦν νά πιστέψουμε ὅτι καί ἡ πολύ ἀρχαιότερη αἶθουσα τοῦ Θρόνου τῆς Κνωσοῦ προοριζόταν γιά τελετές μυήσεων καί καθαρῶν.

Ὅπως ἀκριβῶς ὁ προϊστάμενος τῶν Ἀνατολικῶν ἐκείνων τελετουργιῶν, ἔτσι καί στήν Κρήτη, ὁ Βασιλεὺς-ἱερεὺς καθόταν κατά πᾶσα πιθανότητα στόν θρόνο τῆς Κνωσοῦ, ὡς θετό τέκνο ἐπὶ τῆς γῆς τῆς Μεγάλης Μπτέρας τῶν Μυστηρίων τῆς νήσου Της.

Ἐνα τέτοιο πρόσωπο μπορούμε νά ἀναγνωρίσουμε πράγματι στήν ἀνάγλυφη μορφή τοῦ ἀνακτόρου, ἡ ὁποία φορᾷ στεφάνι ἀπό κρῖνα καί ὀδνεῖ, πιθανῶς, τόν ἱερό γρύπα. Εἶναι πράγματι, πιθανό, ὅτι στήν Κρήτη ἡ βασιλική ὄψη κυριαρχοῦσε περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι στά θρησκευτικά κέντρα τῆς Μ. Ἀσίας. Ἀλλά τόσο ἡ θέση τοῦ ἀνακτόρου, ὅσο καί οἱ ιδιότητες πού ἀποδίδονται στόν Μίνωα, μᾶς ὁδηγοῦν στό συμπέρασμα ὅτι καί ἐδῶ ἐπίσης, κάθε διάδοχος μονάρχης ἦτο «ἱερεὺς εἰς τόν αἰῶνα κατὰ τήν τάξιν Μελχισεδέκ» καί «ὅμοιος νῖφ Θεοῦ».

Δέν ὑπάρχουν σοβαρές ἀμφιβολίες, ὅτι στήν αἶθουσα πού περιγράφηκε, ἀνευρίσκομε ἕνα ναό τῶν Μινωικῶν Μυστηρίων. Ὅπως πιστεύει καί ὁ Ἐβανς, εἶναι πολύ πιθανό, ὅτι ὁ θρόνος στό κέντρο τῆς αἰθούσης ἦταν ἡ θέση τοῦ Ἱεροφάντη καί ὅτι στά γύρω ἐδράνα κάθονταν οἱ μεμνημένοι πού ἔπαιρναν μέρος στίς τελετουργίες. Οἱ ὑποψήφιοι πρὸς μύηση ἔπρεπε νά ὑποστοῦν μία προκαταρκτική καθάρση στήν λεκάνη τῶν καθαρῶν, πρὶν τούς ἐπιτραπεῖ νά παραστοῦν στίς τελετουργίες.

Οἱ Τρεῖς Στῆλες

Ἀπέναντι ἀπὸ τόν θρόνο τοῦ Ἱεροφάντη ὑπῆρχαν τρεῖς στῆλες, πού συχνά συναντῶνται στήν μυσταγωγική λατρεία τῶν Κρητῶν καί πού εἶχαν στενὴ σχέση μέ τίς τελετές της. Τήν ἀπόδειξη γιά τήν ἱερὴ σημασία τῶν τριῶν αὐτῶν στηλῶν μᾶς τήν δίνει ἕνα ἀπὸ τά πῆλινα εἰδῶλια πού ἀνῆκε σέ τέμενος ἀφιερωμάτων, ἀπὸ ἐκεῖνα πού πολλές φορές μᾶς παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες γιά τά Κρητικά Μυστήρια. Παραθέτουμε τήν περιγραφή τοῦ Ἄρθουρ Ἐβανς, σχετικά μέ τίς τρεῖς στῆλες, ἐπάνω στίς ὁποῖες κάθονται περισσότερες (κάτι πού ἐπανειλημμένα παρατηρήθηκε σέ διάφορα πρότυπα Μινωικῶν Τεμενῶν), καθῶς καί τήν ἐξήγηση τῆς θρησκευτικῆς τους σημασίας.

«Ἀπὸ ὅλα αὐτά τά λείψανα, τό μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως παρουσιάζει ἕνα σύνολο ἀπὸ πῆλινα ἀντικείμενα, πού ἀνῆκαν σέ κάποιο θρησκευτικό οἰκοδόμημα μεγαλύτερο ἀπὸ τά ἄλλα. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς στῆλες μέ κοινὴ βάση, σέ κάθε μία ἀπὸ τίς ὁποῖες καί ἐπάνω ἀπὸ τό τετραγωνικό κιονόκρανό της, στηρίζονται τά στρογγυλὰ ἄκρα ἐνός ζεύγους δοκῶν ἐπάνω στίς ὁποῖες κάθεται μία περιστέρα. Τό τετραγωνικό αὐτό κιονόκρανο καί οἱ δοκοὶ πού στηρίζονται ἐπάνω του, πρέπει νά θεωρηθοῦν ὅτι παριστάνουν σέ μικρογραφία τά δοκάρια τῆς στέγης καί τόν θριγκό ἐνός κτιρίου. Μέ ἄλλα λόγια, πρόκειται περὶ «Στηλῶν τοῦ Οἴκου», τά δέ περιστέρια εἶναι τό ἐξωτερικό καί ὁρατό σημεῖο τῆς θείας παρουσίας καί προστασίας. Στίς Μυκῆνες ἔχει ἀνακαλυφθεῖ πῆλινη σφραγίδα μέ ὅμοιο ἀποτύπωμα περιστερᾶς, καθισμένης

στοὺς δοκοὺς στέγης στηριγμένης ἐπάνω σέ στήλη, ἡ ὁποία μέ τήν σειρά της εἶναι τοποθετημένη σέ βάση, ὅπως στό σχέδιο τῆς Πύλης τῶν Λεόντων. Αὐτὴ ἡ σφραγίδα εἶναι μία περιέργη ἀπόδειξη τῆς Κρητικῆς προελεύσεως τῆς Μυκηναϊκῆς λατρείας.

Κάθε μία ἀπὸ αὐτὲς τίς στῆλες πρέπει νά θεωρηθεῖ ὡς ξεχωριστὴ θρησκευτικὴ ὄντοτητα, γιατί ἀντὶ κοινοῦ θριγκοῦ, ἡ ἐποικοδομὴ ἀποδίδεται σέ κάθε μία χωριστὰ μέ ἕνα εἶδος «ἀρχιτεκτονικῆς στενογραφίας». Ἡ Τριάδα αὐτὴ τῶν κίωνων (πού ἀνάλογες της συναντοῦμε πολλές στήν Σημιτικὴ λατρεία) θυμίζει τήν τριπλὴ διάταξη, πού βλέπουμε στήν περίπτωση τῆς τοιχογραφίας τοῦ Ναοῦ τῆς Κνωσοῦ, καθῶς καί πολλῶν μεταγενεστέρων Μινωικῶν καί Μυκηναϊκῶν ἱερῶν. Οἱ τριπλὲς χρυσὲς θῆκες τῶν Μυκηνῶν εἶναι ὁμοίως συνδυασμένες μέ περιστέρια πού κάθονται.

Τά καθισμένα πουλιά, συμβολίζουν καί σέ αὐτὴν τήν περίπτωση τήν κάθοδο τῆς θεότητας στό ἀντικείμενο πού στέκονται. Μερικὲς φορές, ὅπως στά παρὰ πᾶν παραδείγματα, ὁ θαιτυλικὸς κίων ἢ τό κελλί ἐγκλείουν τήν θεότητα. Ἡ περίφημη σκηνὴ τῆς σαρκοφάγου τῆς Ἀγίας Τριάδος παριστάνει κορακοειδῆ πουλιά, πού κατέβηκαν μέ τελετουργικούς ἐξορκισμούς καί σπονδὲς ἐπάνω στόν ἱερό Διπλοῦν Πέλεκυ, ὁ ὁποῖος ἔτσι, εἶναι κατὰ κάποιο τρόπο «φορτισμένος» μέ θεϊκὴ οὐσία. Τά περιστέρια πού ὑπάρχουν στήν χρυσὴ κύλικα τῶν Μυκηνῶν καί στό «Κύπελλο τοῦ Νέστορος» ἐπαναλαμβάνουν τήν ἴδια ἰδέα.

Ἀλλὰ τό λατρευτικὸ ἀντικείμενο δέν ἦταν τό μόνο πού μπορούσε ἔτσι νά καθγιασθεῖ μέ τό ἔμβλημα τῆς καθόδου τῆς πνευματικῆς δυνάμεως. Στήν περίπτωση τῶν χρυσῶν πλακῶν τοῦ τάφου τῆς τρίτης ἀκτῖνος τῶν Μυκηνῶν, τά περιστέρια δέν ἐπικάθονται μόνο στό ἱερό, ἀλλὰ καί στό κεφάλι γυναικῆς γυναικῆς καί ἐπίσης φαίνονται νά πετοῦν ἀπὸ τοὺς ὤμους της. Ἡ κεντρικὴ πῆλινη μορφή, ἐπίσης ἀπὸ τό ἱερό τοῦ Διπλοῦ Πέλεκυ τῆς Κνωσοῦ, δείχνει τό περιστέρι νά κάθεται στό κεφάλι της. Σέ αὐτὲς τίς περιπτώσεις ἔχουμε εἴτε εἰκόνες τῆς ἴδιας τῆς Περιστερᾶς-Θεᾶς, ἐνισχυόμενες ἀπὸ ὅ,τι ἦταν πιθανό ἢ παλαιότερη ζωομορφικὴ τῆς παράσταση, εἴτε εἰκόνες ἱερείων, οἱ ὁποῖες θεοποιοῦνται μέ τήν κάθοδο τοῦ πνεύματος μέ τήν μορφή περιστερᾶς.

Μέχρι ποιοῦ σημείου οἱ πρωτογενεῖς Μινωικὲς θρησκευτικὲς ἰδέες ἦσαν οἰκεῖες στό Σημιτικὸ πνεῦμα, φαίνεται πάλι ἐδῶ ἀπὸ τήν καταπληκτικὴ ἀναλογία πού διακρίνουμε καθαρά στό βάπτισμα στόν Ἰορδάνη ποταμό καί ἀπὸ τήν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, τό ὁποῖο κατῆλθε «ἐν εἶδει περιστερᾶς» καί φώτισε τόν Ἰησοῦ, σύμφωνα μέ τήν περιγραφή τῶν Εὐαγγελιστῶν. Αὐτό πού πρέπει νά ἔχουμε ὑπ' ὄψιν ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς τοὺς συσχετισμούς εἶναι,

ὅτι ἡ θεότητα δέν ἐνοικεῖ προσωρινά, μέ τήν κατάλληλη ἱεουργία, μόνο στά ἄψυχα ἀντικείμενα, ὅπως π.χ. ὁ κίων ἢ τό ἱερό ὄπλο· ἀλλὰ ὅτι τό πνευ-

ματικὸ «Ὀν μπορεῖ νά εἰσέλθει μέσα στόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο, πού εἶναι ὁ λάτρης ἢ ὁ ἱεουργός, ὁ ὁποῖος κατ' αὐτόν τόν τρόπο γίνεται θεός.

Αὐτὴ ἡ «κατοχή» τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τό Θεῖον, σημειώνεται συνήθως μέ μαντεύματα καί ἐκστατικούς χορούς. Ἐνας ὀργανιστικὸς χορὸς πού ἀπεικονίζεται σέ νεότερη Μινωικὴ σφραγίδα, ἐξηγεῖται εἰκονιστικά μέ τήν κάθοδο τῆς θεᾶς. Ἐνα ἀπὸ τά μέσα ἐπικλήσεως ἀποτελοῦσαν μουσικὲς κλήσεις μέ λύρα ἢ μέ τό σείστρο.

Τά ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέροντα πῆλινα εἰδῶλια, πού μᾶς διαφωτίζουν σχετικά μέ τά θρησκευτικὰ ἱδρύματα καί τίς ἰδέες, συμπληρώνονται μέ ἕνα ἀντικείμενο μέ μορφή φορητῆς ἔδρας. Μέσα σέ αὐτὴν ὑπάρχουν μερικὰ ὑπολείμματα τοῦ κατωτέρου μέρους μιᾶς μορφῆς. Εἶναι φανερό, ὅτι πρόκειται γιά τό φορεῖο εἴτε κάποιας θεότητας εἴτε τοῦ γνήνιου ἀντιπροσώπου της, τοῦ Βασιλέως - Ἱερέως, πού μᾶς θυμίζει τήν Sedia gestatoria, τῆς ὁποίας γίνεται ἀκόμη χρήση ἀπὸ τὸν Βασιλέα - Πάπα τῆς Ρώμης».

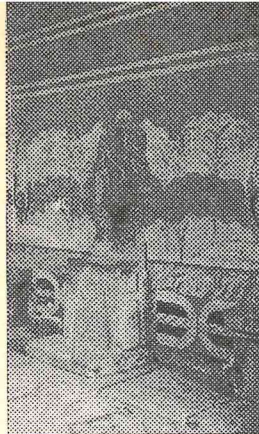
Τύποι Ἱερῶν

Ἐπάνω σέ χρυσὴ πλάκα πού βρέθηκε στίς Μυκῆνες, βλέπουμε πάλι τρεῖς στῆλες, στήν κορυφὴ τῶν ὁποίων εἶναι τοποθετημένο τό διπλὸ κέρας τῆς καθιερώσεως, πού φανερώνει, ὅπως καί ὁ διπλοῦ πέλεκτος τόν ἱερό χαρακτήρα τοῦ ἀντικειμένου. Ἡ ἱερωργικὴ του σημασία, ἐξ ἄλλου, τονίζεται ἀκόμη περισσότερο ἀπὸ τά δύο περιστέρια πού κάθονται στίς ἄκρες τῶν ἱερῶν κεράτων. Τά δάπεδα κάτω ἀπὸ τίς στῆλες πού ἐμφανίζονται σέ διάφορες εἰκόνες, εἶναι στρωμένα μέ λευκά καί μαῦρα τετράγωνα.

Στά Μινωικὰ τεμένη εἶδαμε, μέχρι τώρα, τήν ἔδρα τοῦ Ἱεροφάντου ἢ Διδασκάλου στό ἕνα μέρος, στοὺς διπλανοὺς τοίχους τά ἐδράνα τῶν ἀδελφῶν, τρεῖς ἱερεῖς στῆλες, ὡς κυριότερη διακόσμηση τοῦ ναοῦ, καί στό κέντρο μωσαϊκὸ δάπεδο ἀποτελούμενο ἀπὸ τετράγωνα μαῦρες καί λευκὲς πλάκες. Ἀκόμη, σέ ἕνα ἀπὸ τά πρότυπα ἱερά βρίσκουμε στήν μία πλευρὰ τοῦ θαλάμου δύο κίονες, τόν ἕνα δίπλα στόν ἄλλο. Αὐτὴ ἡ διάταξη ἀποκαλύφθηκε καί κατὰ τήν ἀνασκαφὴ τῆς κρύπτης τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Μίνωος. Γι' αὐτὲς τίς κρύπτες ὁ Ἄρθουρ Ἐβανς ἀναφέρει:

«Ὅπως δείχνουμε πῶς κάτω, προκύπτει σαφῶς, ὅτι αὐτὲς οἱ κρύπτες μέ τούς κίονες ἐξεπλήρωσαν θρησκευτικὸ σκοπὸ καί εἶχαν σχέση μέ τό κιονοφόρο ἱερό πού βρισκόταν ἀπὸ πάνω τους. Δέν ὑπάρχει σχεδὸν καμμία ἀμφιβολία, ὅτι πρόκειται ἐδῶ γιά λείψανα σημαντικοῦ ἱεροῦ, ἀπέναντι ἀπὸ τήν ἐσωτερικὴ θαλάσσια Πύλη τοῦ Ἀνακτόρου».

Ἀντικείμενα τοῦ Βωμοῦ

Πρόσθετες μαρτυρίες γιὰ τὸν Μυσταγωγικὸ χαρακτῆρα τῆς Μινωικῆς λατρείας προσφέρουν τὰ ἀξιοσημείωτα ἀντικείμενα πού βρέθηκαν στὰ ὑπόγεια τοῦ ναοῦ, ὅπου ἐφυλάσσοντο τὰ διάφορα ἀντικείμενα τοῦ βωμοῦ, τὰ σχετικὰ μέ τίς τελετουργικές λατρεῖες στὸν θάλαμο τῆς μύσεως. Ὁ Ἔβανς τοποθέτησε πάλι τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ ἐπάνω στὸν βωμό, γιὰ τὸν ὁποῖο ἀναμφιδόλως ἦσαν προορισμένα. Ἐδῶ, ἡ πρὸ ἀξιοπρόσεκτη μορφή εἶναι ὁ μαρμάρινος σταυρὸς στὸ μέσον τοῦ βωμοῦ.

Ὁ σταυρὸς μέ τοὺς ἰσομήκεις βραχίονες ἢ ὁ λεγόμενος Ἑλληνικὸς, ὅπως καὶ ὁ Λατινικὸς σταυρὸς καὶ ἡ Σβάστικα ἀνακαλύφθηκαν ἐπανεξηλεμμένα, σχετιζόμενοι μέ τὴν Μινωικὴ λατρεία.

Ἐπειδὴ σέ ὅλες τίς ἐποχές ὁ σταυρὸς συμβόλιζε εἴτε τὸ μυστήριό τῆς δημιουργίας καὶ τὴν κάθοδο τῆς θείας ζωῆς στὴν ἐκδήλωση, εἴτε τὸν μυστικὸ θάνατο καὶ τὴν ἀνάσταση τῆς ψυχῆς, ἔχουμε ἐδῶ μία πολὺ ἐνδιαφέρουσα μαρτυρία γιὰ τὴν ὑπαρξὴ αὐτῶν τῶν ἀντιλήψεων καὶ στὰ Κρητικὰ Μυστήρια.

Ἐπάνω στὸν βωμό καὶ ἀπὸ τίς δύο πλευρές τοῦ σταυροῦ ὑπάρχουν μορφές πού φοροῦν περιζώματα, τὰ ὁποῖα εἶχαν καθαρὰ τελετουργικὸ χαρακτῆρα, γιατί δὲν συναντῶνται πούθενά στὴν καθημερινὴ ἀμφίεση τῶν Κρητῶν. Τὰ περιζώματα αὐτὰ ἦσαν διπλὰ, ἐμπρὸς καὶ πίσω, διέφεραν δὲ στίς λεπτομέρειές τους, στὴν περίπλοκη τῆς θεᾶς καὶ τῆς ἱερείας τῆς. Εἶναι πιθανόν, ὅτι καὶ τὰ δύο γυναικεῖα εἰδῶλια τοῦ βωμοῦ, παρίσταναν λάτρες τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ τριπλοῦ ὄφι, ὅποτε ὁ διαφορετικὸς χαρακτῆρας τῶν δύο περιζωμάτων μπορεῖ νὰ σημαίνει διαφορὰ στὴν τάξη ἢ τὸν βαθμό. Ὁ Ἔβανς διατυπώνει τὴν γνώμη, ὅτι τὰ διπλὰ περιζώματα ἔχουν ἱεραγωγικὸ χαρακτῆρα.

Διάφορα Σύμβολα

Ἐκτός ἀπὸ αὐτὰ πού ἀναφέραμε, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα σύμβολα καὶ ἀντικείμενα μέ μικρότερη σπουδαιότητα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἔχουν τόσο ἀναμφισβήτητο Μυστηριακὸ χαρακτῆρα, ὥστε ἀξίζει νὰ τὰ μνημονεύσουμε.

Στὸ σκευοφυλάκιο τοῦ ναοῦ βρέθηκε λείψανο ὁστοῦ, πού σύμφωνα μέ τὸν Ἔβανς, "ἔχει σχῆμα ἀνθέων καὶ καλύκων πού ἐναλλάσσονται, ὅπως ὁ καρπὸς τῆς ροδιᾶς".

Ἀλλὰ σύμβολα, μυστηριακά, εἶναι ἀπεικονίσεις τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης, ὅπως αὐτές πού φαίνονται σὲ ὀρειχάλκινο τραπέζι ἀναθημάτων πού βρέθηκαν στὸ Ψυχρὸ Σπήλαιο. Ἀναφέρει σχετικὰ ὁ Ἄρθουρ Ἔβανς:

"Τὸ δένδρο, ἡ περιστέρα καὶ ὁ ἰχθύς, πού ἐδῶ ἐμφανίζονται ὡς φορεῖς τῆς θείας κατοικῆς, συμβολίζουν τὴν κυριαρχία τῆς θεᾶς στὴν γῆ, τὸν ἄερα καὶ τὴν θάλασσα. Ἡ τριπλὴ δέσμη τῶν ἱερῶν κεράτων σημαίνει τὴν τριπλὴ ὄψη τῆς λατρείας, ἡ ὁποία μέ τὴν σειρά τῆς ἐξηγεῖ τὴν τριπλὴ λεκάνη τῆς Τράπεζας τῶν Σπονδῶν. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο, ἐπίσης, βλέπουμε τὰ ἱερά τῆς θεᾶς καὶ αὐτὰ πού εἰκονίζονται στίς τοιχογραφίες τῆς Κνωσοῦ, διαιρεμένα σὲ τρία διαμερίσματα".

Τόσο ἡ τράπεζα τῶν ἀναθημάτων, ὅσο καὶ ὁ χρυσὸς δακτύλιος τῶν Μυκηνῶν, εἶναι πλήρη θρησκευτικῆς σημασίας καὶ Μυστηριακοῦ συμβολισμοῦ καὶ ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὰ μελετήσουμε προσεκτικὰ. Μαρτυροῦν, ἴσως, μέχρι ποίου σημείου εἶχε διαδοθεῖ ἡ Μινωικὴ λατρεία ἀπὸ τὴν Κρήτη στὴν Ἡπειρωτικὴ Ἑλλάδα.

Ἐνδιαφέρουσα ἐπίσης εἶναι ἡ παρουσία τοῦ γνώμονος, ὡς διακοσμητικοῦ τύπου σὲ ἀγγεῖο, πού βρέθηκε στὴν Ἀφιδνα τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος· γιατί ἀποδεικνύει, ὅτι, μαζί μέ τὴν διάδοση τοῦ Μινωικοῦ πολιτισμοῦ στίς Μυκηναϊκές περιοχές, μεταδόθηκαν καὶ τὰ σύμβολα τῆς μυστηριακῆς λατρείας.

Τὰ Ἀγαλμάτια

"Ὅσο ὅμως θεϊκές καὶ ἂν εἶναι οἱ ἀποδείξεις αὐτές τοῦ Μυστηριακοῦ συμβολισμοῦ, ἡ σπουδαιότητά τους ἐπισκιαζεται μπροστὰ στὴν μαρτυρία πού προσφέρουν μερικὰ ἀγαλμάτια καὶ ἀναθηματικές μορφές, πού βρέθηκαν στὴν Κρήτη ἢ σὲ ἄλλα ἐξωτερικὰ κέντρα τοῦ Μινωικοῦ πολιτισμοῦ, τὰ ὁποῖα παριστάνουν στάσεις ἀναμφισβήτητα μυστηριακές. Τὰ ἀγαλμάτια αὐτὰ, καὶ ἐάν ἀκόμη ἀποτελοῦσαν τὴν μοναδική μαρτυρία, πάλι θὰ ἦσαν ἀρκετὰ γιὰ νὰ καταδείξουν τὴν ὑπαρξὴ Μυστηρίων στὸν πανάρχαιο αὐτὸν πολιτισμό.

Δὲν μπορεῖ νὰ μένει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν σημερινὴ ἐποχή, ὑπῆρχαν στὴν Κρήτη Μυστήρια στὰ ὁποῖα γινόταν χρῆση Μυστηριακῶν σημείων καὶ συμβόλων καὶ ὅτι γίνονταν σὲ αὐτὰ δεκτοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ὅτι τελοῦσαν τίς ἱεραγωγίες τους σὲ ναοὺς.

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

Ο 1ος ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΔΕΜΕΝΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1998 - 99

ΕΝΔΕΥΛΕΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ, ΙΔΑΝΙΚΟ ΓΙΑ ΔΩΡΟ

ΤΕΥΧΟΣ 1

ΤΕΥΧΟΣ 2

ΤΕΥΧΟΣ 3

ΤΕΥΧΟΣ 4

ΤΕΥΧΟΣ 5

ΤΕΥΧΟΣ 6

ΤΕΥΧΟΣ 7

ΤΕΥΧΟΣ 8

ΕΚΔΟΣΗ

ΡΑΔΑΜΑΝΟΥΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ

ΕΓΩ, Ο ΗΜΙΟΧΟΣ - ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ (ΡΑΔ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ) - ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΕΙ Η ΨΥΧΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ (ΠΛΑΤΩΝΟΣ) - ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΕΛΛΗΝΑΣ ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (ΠΡΟΚΛΟΥ) - ΟΡΦΙΚΗ ΑΤΡΑΠΟΣ - ΜΥΘΕΙΣ ΤΡΟΦΩΜΙΟΥ (ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ) - ΕΛΕΥΘΕΡΝΑ - ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ - 1998 ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΕΤΟΣ (ΔΑΤΑΜΗ)

ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ (Κ. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ) - ΠΡΟΘΑΛΑΜΟΣ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ: ΑΙ ΤΡΙΕΙΣ ΟΥΕΙΣ ΤΗΣ ΞΕΛΗΝΗΣ (ΔΑΤΑΜΗ) - ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ - ΑΛΛΗΓΟΡΙΕΣ (ΖΩΣΙΜΟΥ) - ΕΡΩΤΙΚΟΣ (ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ) - Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ (Κ. ΠΑΛΑΜΑ) - ΕΧΕΤΛΑΙΟΣ (ΔΘ. ΠΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΥ) - ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΕΙ Η ΨΥΧΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ (ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑ Β' - ΦΑΙΔΡΩΝ) - Ο ΝΑΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΣΤΡΕΦΕΤΑΙ ΚΑΙ Ο ΝΑΟΣ ΠΟΥ ΔΟΝΕΙΤΑΙ (Ι. ΠΙΤΕΟΥΛΗ) - ΑΙ ΠΕΡΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ ΔΟΞΑΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ (ΠΑΝ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ) - Η ΜΟΥΣΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ (Χ. ΕΠΥΡΙΔΗ) - Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΣ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ (Ι. ΔΑΚΟΓΛΟΥ) - ΣΥΜΒΟΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Τ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ) - Η ΕΛΛΑΣ ΕΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ (Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΤΟΥ).

ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ (Δ. ΛΙΑΝΤΙΜΗ) - Ο ΒΑΝΔΑΛΟΣ (Ξ. ΑΝΤΩΝΑΚΟΥ) - Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ (ΣΤ. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ) - ΤΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΟΥ ΔΙΧΑΣΜΟΥ (ΗΛ. ΜΙΚΟΛΟΥΔΗ) - ΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΩΝ ΧΡΥΣΩΝ ΕΠΩΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΜΥΗΜΕΝΩΝ (ΑΝΤ. ΧΑΛΑ) - ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΥ (Ο.ΡΑ) - Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΑΙ ΔΥΟ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΑΚΑΙ ΠΥΛΑΙ - ΔΙΟΝΥΣΟΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ: ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΑΙ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ (Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ: ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ - ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑ (Ξ. ΜΠΟΓΔΑΝΟΥ) - ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ (Γ. ΛΕΚΑΚΗ) - ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ (Ξ. ΝΑΓΟΥ) - ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ (Ν. ΧΑΡΑΚΑΚΟΥ)

ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΚΑΙ Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ (ΔΑΤΑΜΗ) - ΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΥΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΟΥ ΙΔΡΥΣΕΝ Ο ΟΡΦΕΥΣ (Α. ΧΑΛΑ) - Η ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ (Δ. ΝΑΝΟΠΟΥΛΟΥ) - ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ: Η ΜΗΤΡΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ (Μ. ΞΕΣΙΝ) - Η ΨΥΧΗ, Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ - ΜΕΡΟΣ 20^Ο (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΟΜΝΥΜΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΙΗΤΡΟΝ (Ν. ΒΑΡΔΙΑΜΠΑΣΗ) - ΤΟ ΕΝΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ) - ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΜΕΡΟΣ 1^Ο (Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ) - ΕΑΡΙΝΗ ΙΕΡΗΜΕΡΙΑ (Ξ. ΝΑΓΟΥ) - ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ (Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ) - Η 25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ ΩΣ ΜΥΗΤΙΚΗ ΕΟΡΤΗ (Μ. ΔΕΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ) - ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΡΑΧΥΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ (ΞΕΝΕΚΑ) - Η ΕΛΕΝΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΤΗΣ (Δ. ΛΙΑΝΤΙΜΗ)

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (Γ. ΤΕΟΥΚΑΝΤΑ) - ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΤΟΘΕΣΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ - ΠΩΣ ΕΚΕΠΤΕΤΑΙ Ο ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ (Ω. Η. ΣΑΛΒΙΝ) - ΤΟ ΡΟΛΟΪ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΗΔΟΥΣ (Ι. ΣΑΚΚΑ) - ΘΕΡΙΝΟΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ - ΕΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (Κ. ΜΕΡΔΕΜΙΣΙΑΝΟΥ) - Η ΨΥΧΗ (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ Ἡ ΚΡΟΝΙΑ (ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ) - ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΣΕΥΝΩΝ (ΞΠ. ΝΑΓΟΥ) - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ (ΕΥΑΓ. ΕΤΑΜΑΤΗ) - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ) - ΟΙ ΕΟΡΤΕΣ ΤΩΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ (ΔΑΝΕΣΗ - ΘΕΟΔΩΣΙΟΥ) - ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΩΜΑ (Π. ΠΑΝΑΠΟΠΟΥΛΟΥ) - ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ (ΞΠ. ΝΑΓΟΥ)

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ - Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ (ΞΠ. ΝΑΓΟΥ) - Η ΓΕΝΕΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ (Η. Π. ΜΙΚΟΛΟΥΔΗ) - Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΑ (Ι. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ) - ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ (Δ. ΛΙΑΝΤΙΜΗ) ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΡΜΕΝΙΔΟΥ (Α. ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ) - ΑΜΗΡ-ΓΥΜΗ ΠΑΤΗΡ-ΜΗΤΗΡ = ΖΩΗ (Ι. ΜΑΡΗ) - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ (Κ. ΒΑΓΙΟΠΟΥΛΟΥ) - ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΒΙΩΜΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΝΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ (Ν. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ) - ΨΥΧΗ (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΓΝΩΡΙΞΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ (Μ. ΜΑΚΡΑ) - ΘΑΛΗΣ, ΑΝΑΣΙΜΑΝΔΡΟΣ, ΑΝΑΣΙΜΕΝΗΣ (Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ) - ΕΟΡΤΑΙ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ (Ξ. ΝΑΓΟΥ) - ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙ ΦΥΣΙΟΚΡΑΤΙΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΕΙΣ (Ι. ΒΑΣΙΛΗ)

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΙΑ (Α. ΣΑΡΑΓΑ) - ΗΤΑΝ ΓΝΩΣΤΗ Η ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΜΙΝΩΙΚΗ ΚΡΗΤΗ; (Ι. ΔΑΥΡΟΥ) - Η ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ (Μ. ΞΕΣΙΝ) - Η ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΓΕΝΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ (Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗ) - ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΛΟΣ (Ξ. ΝΑΓΟΥ) - ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ - ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ - Η ΨΥΧΗ ΑΝΘΡΩΠΑΚΙ ΚΑΙ ΤΟ ΕΙΔΩΛΟ ΤΟΥ ΜΑΤΙΟΥ (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΧΕΙΜΕΡΙΝΕΣ ΤΡΟΠΕΣ (Δ. ΛΙΑΝΤΙΜΗ) - ΟΙ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ (Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ) - ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΙΑ (Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ)

Τὸ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ τώρα καὶ στὰ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 5.000 δρχ. * ΤΗΛ. 52.37.543 *

Όμηρου: ΙΛΙΑΣ	Β Έκδοσις	14.500	Κ. Κουρτίδου: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	4.000
Όμηρου: ΟΔΥΣΣΕΙΑ		13.500	Άγνωστου: Η ΜΥΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ	1.200
Όρφews: ΥΜΝΟΙ - FRAGMENTA		3.000	Σ. Πιμπλή: ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ	2.000
Όρφews: ΛΙΘΙΚΑ - ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ		3.000	Π. Βασιλειάδου: Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ	3.000
Πλάτωνος: ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ		2.500	Άσημακόπουλου: ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ	2.000
Πλάτωνος: ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ		2.000	Άσημακόπουλου: ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ ΟΡΕΣΤΗ	1.200
	(ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ)		Έ. Δάγιου: ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ	4.500
Πορφυρίου: ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ			Μ. Κωνσταντινίδη: ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ (παιδικό διήγημα)	1.500
ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ		2.500	Κ. Κακούρη: ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ	5.000
Σόλωνος: ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ		5.000	Άλτάνη: ΑΡΡΗΤΟΙ ΛΟΓΟΙ Βιβλίων 1ον	
ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ			ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ-ΘΟΛΟΥ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ	7.000
Λουκιανού: ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ			Βαλλερά-Rickerson: ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ	5.000
ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ		1.500	Anne Reese: (Δίγλωσσο) ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ	
Ίαμβλίκου: ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ			Ή. Νικολούδη: ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ	3.000
ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ		3.500	Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ	
Σαλουστίου: ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ		1.500	ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ	3.000
Ίουλιανού: ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ			Γρ. Ζώρζου: ΑΜΒΡΟΣΙΑ ΤΟ ΑΘΑΝΑΤΟΝ ΣΠΕΡΜΑ	1.500
ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ		2.500	Γρ. Ζώρζου: ΝΕΚΤΑΡ ΤΟ ΚΟΣΜΙΚΟΝ ΠΥΡ	1.500
Ίεροκλέους: ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ			Γρ. Ζώρζου: ΑΠΑΡΧΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟΝ ΘΕΟ	1.500
ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ		2.500	Γρ. Ζώρζου: ΣΠΟΝΔΑΙ Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ	1.500
Πυθαγορείων: ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ		1.500	Γρ. Ζώρζου: ΠΕΛΑΣΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΙ	1.500
ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ			Β. Λαμπροπούλου: ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ -ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ	2.500
ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ		1.500	Β Έκδοσις Μ. Μάκρα: ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ	
Π. Γράβιγγερ: Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΜΥΣΤΙΚΗ			ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ	3.000
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ		12.000	Μ. Μάκρα: ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ	2.000
ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ			Μ. Μάκρα: ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	2.000
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ		3.500	Ά. Κελεσιδου: ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ	3.000
Π. Γράβιγγερ: Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ		3.500	Ά. Γεωργιάδου: ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ	
Σακελλαρίου: ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ			ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ	2.000
Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ		5.500	Ν. Έλάτου: Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ	
ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ			Ίστορικό αφήγημα για παιδιά. Τό εκπαιδευτικό	
ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ		3.500	σύστημα της αρχαίας Αθήνας και Σπάρτης	3.500
Σ. Νάγου: Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ		3.000	Ε. Στασινοπούλου: Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ	2.500
Σ. Νάγου: ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ		1.500	Ν. Παράσχου: Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	
Σ. Νάγου: ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ		2.500	ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΘΗΚΕ ΩΣ ΧΡΙΣΤΟΣ	2.500
Δ. Καλλέργη: ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ		2.000	Ί. Κακριδή: ΑΡΑΙ (ΚΑΤΑΡΑΙ - ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ	
(Άγγλικά): ANCIENT MYSTERIES		2.000	Μυθολογική μελέτη	3.000
Δ. Καλλέργη: ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ		2.500	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ	
Ο ΝΟΥΣ, Η ΓΝΩΣΗ,			ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ- Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ	1.200
Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ		1.500	Ά. Αδριανόπουλου: ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ	5.500
Δ. Καλλέργη: ΥΜΝΗΤΟΣ, ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		1.200	Ά. Αδριανόπουλου: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	2.500
ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ			Πλάτ. Δρακούλη: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ	2.500
ΣΧΟΛΙΑ: ΠΡΟΚΛΟΥ - Μ. ΨΕΛΛΟΥ - Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ		4.500	Πλάτ. Δρακούλη: ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ	3.000
			Ί. Βασιλή: ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ	3.000

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΛ.: 52.37.543

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
Τριμηνιαίο περιοδικό για την
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
Τριμηνιαίο περιοδικό για την
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
Τριμηνιαίο περιοδικό για την
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
Τριμηνιαίο περιοδικό για την
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
Τριμηνιαίο περιοδικό για την
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
Τριμηνιαίο περιοδικό για την
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 5.000 δρχ.

ΤΗΛ. 52.37.543

ΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΤΕ ΤΗΝ ΕΚΕΨΗ ΣΑΣ,
ΕΚΦΡΑΣΤΕ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ
ΑΡΘΡΩΣΤΕ ΤΕΛΕΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ

ΔΙΑΦΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΟΗ - ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ
ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ - ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΜΝΗΜΗΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΡΦΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ - ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ - ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΤΜΗΜΑΤΑ

ΕΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ
ΚΑΙ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
«ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ»

ΔΕΥΤΕΡΑ: 5:30-7:30 Μ.Μ.

ΤΕΤΑΡΤΗ: 5:30-7:30 Μ.Μ.

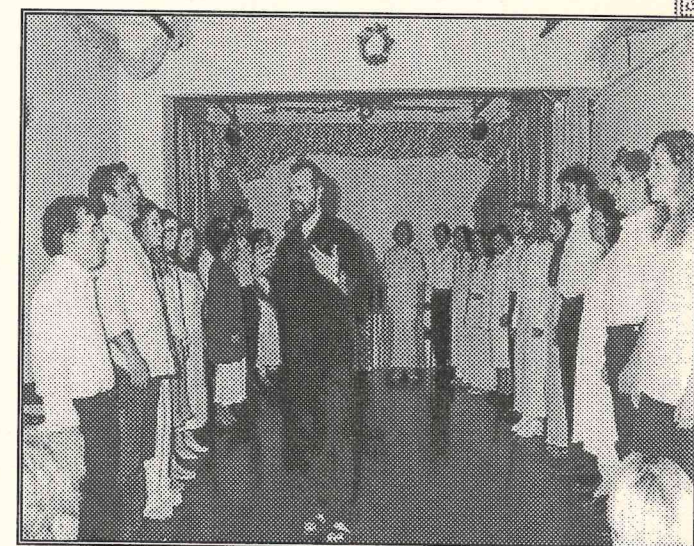
ΠΕΜΠΤΗ: 8:30 - 10:30 Μ.Μ.

ΠΑΡΑΔΕΚΕΥΗ: 5:30-7:30 Μ.Μ.

ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ:

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, ΤΗΛ.: 52.37.543

ΔΙΔΑΣΚΕΙ Ο ΡΑΔΑΜΑΝΟΥΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ
(ΗΘΟΠΟΙΟΣ - ΕΚΗΜΟΘΕΤΗΣ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΗΣ)